SLÆGTEN

GUSTAV WIED

Gustav Wied

Slægten

Baroniet Næsset med Afbyggergaardene Julianelund og Skovlyst var blevet oprettet ved Patent af 11te Oktober 1805 af Gehejmekonferensraad Hannibal Hieronimus v. Leunbach i hans Alders firsindstyvende Aar.

Først paa dette Tidspunkt af sit Liv opdagede nemlig den gamle Herre, at Slægtens Besiddelser var ved at gaa al Kødets Gang.

Syv jævnstore Herregaarde havde tre Generationer depenseret.

Hans Excellence havde selv tabt den sidste ved et uheldigt Spillebord paa sin femoghalvfjerdsindstyveaarige Geburtstag.

Og nu, da der af alle Herlighederne kun var Hovedgaarden Næsset tilbage, tog han den kraftige Beslutning at rebe Sejlene.

Han lod til den Ende hele den sydlige, samt de tre Fjerdedele af den østlige og vestlige Fløj af Slottet nedrive. Solgte Sten og Tømmer til de omliggende Bondebyer og oprettede af Stumperne Baroniet Næsset med en Fideikommiskapital stor 25,000 Rbd.

Og den Dag, han erholdt Patentet egenhændig underskrevet af Kong Frederik VI som Regeringens Indehaver, lod han sin ældste Søn, Helmuth Hieronimus v. Leunbach, der beklædte en Slags Godsforvalterstilling paa Gaarden, kalde for sig og talede til ham saalunde:

— Hrm! Lykken har paa længe ikke været os v. Leunbachere gunstig, min kære Helmuth! Konjunkturerne har i en Aarrække været noget uheldige! … Aa, ræk mig det Glas Kognak, min Dreng! — Tak! … Og, hrm! hrm! hvad jeg vilde sige: Vi ser os af den Grund desværre ikke i Stand til at efterlade dig vor Fædrenearv ubeskaaren! Men har vi derfor besluttet at gøre dig en cadeau paa anden Maade, idet vi har gjort Næsset til Baroni og dig til Baron! — — Hans Majestæt, vor allernaadigste Prinsregent, hvis Forstand Gud oplyse! har under 11te Oktober sidstleden sanktioneret denne vor Beslutning. Du er nu Baron, min Dreng; og Tegnelærer Mortensen i Horsens vil om faa Dage have konstrueret dig et Vaaben efter Udkast af os … hrm! — — Ja gaa saa kun over i dine Værelser igen! Og Gud være med dig!

— —

«Min Dreng» var dengang noget nær 60 Aar og forlængst Fader til Hannibal Hieronimus v. Leunbach, der ægtede sin Kusine Juliane Almaviva Levenkofph Berenskjold og med hende avlede Helmuth Hieronimus Levenkofph Berenskjold v. Leunbach (den nuværende Bruger af Baroniet), og en yngre Søn Hannibal Hieronimus Levenkofph Berenskjold v. Leunbach, samt nogle Døtre, som ikke interesserer os.

— — —

Om Slægtens to første Baroner er her kun at meddele, at Helmuth

Hieronimus i en øjeblikkelig Forlegenhed lod omhugge og bortsælge den pragtfulde, vel en Fjerdingvej lange Lindeallé, som førte fra Næssets Grænse mod Syd lige op til Indkørselsporten … Og at Hannibal Hieronimus (altsaa ham der ægtede sin Kusine Juliane Almaviva, og ved hende blev Fader til *vor* Helmuth, hvorom denne Historie beretter) i en mere permanent Trang for Kontanter lod i fem paa hinanden følgende Aar alle sine Udhuse blotte for det alentykke Egetømmer, som havde stivet hans Families Tage og Mure af gennem Aarhundreder. Han paastod, at disse Bjælker vare for svære. At de tog Pladsen op for Sæden. Gjorde Laderne for smaa! — Hvorfor han lod dem erstatte af tynde Fyrrerafter, som han huggede i sine egne Skove.

Og saa døde han.

Han stod i tvende Døgn paa lit de parade i Slottets Riddersal og blev derpaa bisat i Familiebegravelsen i Næsgaardenes Sognekirke. En uhyre Frokost paa 2 à 300 Kuverter blev givet paa Næsset. Hans L'hombre- og Jagtbroder Pastor Adolf Mascani holdt Festtalen. Og mange Øjne vare vaade.

Hvornæst Helmuth Hieronimus, *vor* Helmuth, succederede 35 Aar gammel.

— —

I de første Aar af vor Helts Regeringstid levede Enkebaronesse Juliane paa Slottet hos Sønnen. Og de havde det udmærket sammen. Han tog sig ivrigt og dygtigt af Gaardens Drift. Og hun sørgede som hidtil for den indre Husholdning og Hustugt.

Men saa var det, at Helmuth under et Terminsbesøg i København traf Fru Alvilda Raskowitz, født Rosenvinge, af de Rosenvinger til Bastholm, forelskede sig i hende, friede, fik Ja og giftede sig.

Og saa maatte jo den gamle Frue vige Tronen.

Men da hun allerede tidligt var hærdet i Livets Digel, gjorde hun det til at begynde med uden at kny ….

— —

Se nu er det vel bedst, vi faar lidt at vide om hende:

Efter en Barndom i næsten fattige Kaar (hendes Moder var Enke efter en uformuende Amtmand) var hun, knap sytten Aar gammel, bleven gift med sin Fætter Hannibal Hieronimus v. Leunbach til Næsset. Han var dengang 40 Aar og forelsket i hende som en Bjørn i en Honningkage.

Men hun vilde til en Begyndelse ikke have ham.

Hun *skulde*, sagde hendes fortræffelige Moder, der sad hen med seks ugifte Døtre.

— Nej! sagde Juliane.

Men saa blev Putten spærret inde.

I fjorten samfulde Nætter og Dage sad hun indelukket paa et ensomt Loftsværelse. Føde blev der sat ind til hende tre Gange om Dagen. Hvorpaa Døren igen omhyggelig laasedes. Ingen fik Lov at besøge hende. Ingen fik

Lov at se hende. Moderen fortalte, at hun led af et smitsomt Halsonde. Bøger fik Juliane ikke at læse i, Haandarbejde ikke at sysle med. Alle Møbler var flyttet ud af Stuen med Undtagelse af en stivrygget Stol og en Seng.

Og Aften efter Aften mødte Moderen frem og spurgte sin halsstarrige Datter, om hun *nu* vilde ægte sin kære Fætter og blive Herskerinde paa Næsset.

— Nej!

I tretten Døgn holdt Pigebarnet Stand. Men den fjortende Dags Aften gav hun sig over.

Og tre Uger senere fejredes Brylluppet, og hun gik i Brudeseng med Fætter Hannibal og var nu hans retmæssige Baronesse for Gud og Mennesker.

— — —

Til at begynde med græd jo den unge Frue meget bitterligen og gemte sig, halvt ræd og halvt fornærmet, i Slottets mest afsides liggende Værelser.

Men saa en skønne Dag havde hun taget sit Parti: Hun vilde more sig! At græde og klage var kun lidet underholdende i Længden. Og det ødelagde desuden hendes Teint ....

Og saa blev der da atter Liv og Lystighed paa Leunbachernes gamle Borg. Giger og Fløjter rørtes, og muntre Fødder strøg hen over Riddersalens knagende Gulv!

Baronesse Juliane var regerende Dronning. Og hendes aldrende Hannibal solgte gladeligen Egetømmeret i sine Loer og Lader for at klæde hende op i Zobel og Maar!

— — —

Og Tider kom, og Tider gik.

Men Baronesse Juliane forblev lige smuk og lige levelysten. At hun i Aarenes Løb blev Moder til fire smaa Leunbachere, ændrede ikke hendes Syn paa Livet. Hun overlod Børnene til Ammer og Barnepiger og red og kørte gennem Mark og Skov ved Dag og Aften i Solskin og Regn. Og om Nætterne var hun enten selv Værtinde, eller hun fejredes af Mænd og Kvinder rundt paa Egnens Gaarde som Gæstelagenes stolteste Frue. —

Og da hendes Hannibal omsider, ifølge Naturens og sit Adelspatents ubrydelige Love, blev mæt af hende og begyndte at søge fremmede Gudinder, da lo hun blot op med en kraftig og sund Matronelatter: Hun havde for længst set alt for meget af Livets Fastnachtsspiel til at kunne forfærdes og forarges ....

Men hun blev dog noget mere reserveret, noget mere afvisende i sin Optræden. Forskansede sig bag sit Hus og sine Børn og holdt sig en Del inden Døre.

Naturligvis fik hun ogsaa et let Anfald af Religiøsitet. Men det fortog sig snart. Thi efter moden Overvejelse fandt hun Kogebogen mere

menneskelig end Bibelen. Hun var, kort sagt, bleven en praktisk Natur.

Og da Manden døde, og Sønnen overtog Baroniet og senere gik hen og forlovede sig, da vidste hun, at hendes Time som Herskerinde paa Næsset var slaaet.

Og til at begynde med veg hun rolig og behersket Pladsen, som det sømmer sig en detroniseret Dronning, der kender sin Pligt.

Men hun glemte aldrig, at hun *havde* været Dronning. Fra Slottet var hun forjaget, der var hendes Magt endt; det havde hun indset fra sit allerførste Møde med Svigerdatteren. Men af sine fordums Hofsinder rundt paa Egnens Proprietær- og Præstegaarde krævede hun samme Dyrkelse og Underdanighed, som da hun i sin Tid gjorde disse Eksistenser den Ære at beværte dem ved sit Taffel i Slottets hundredaarige Spisesal.

Og da hun, alt som Aarene randt, var bleven mere og mere hensynsløs renaissanceagtig i sin Mund og hele sin Optræden, holdt hun alle oprørske Sjæle i knurrende Ave ….

—

Men her vil vi slutte Forhistorien.

Der var opført tre Æreporte: Een midt i Landsbyen mellem Præstegaardshaven og Skolen. Een ved Godsets Grænse, der hvor den nyplantede Poppelallé begyndte. Og endelig en tredje foran Gaardens Indkørselsport.

De bestod alle af lysegrønt Bøgeløv isprængt med smaa Papirsfaner. Løvet havde været ganske frisk til Morgen, men var nu en Del medtaget af Junidagens Sol.

Klokken var tre Eftermiddag.

— Nu kommer de! raabte Præstens Clara og for ned ad Udsigtshøjen, saa at den hvide Kjole strammedes ind om hendes slanke Ben, og Straahatten fløj hende af Haaret og blev liggende som en blomstersmykket Oase midt i Grusgangens Ørken.

Hun havde set Herskabsvognen komme frem oppe mellem Bakkerne mod Syd.

— Der er de! gentog hun forpustet og segnede om paa Puffen lige inden for Havestuedøren.

— Sig det til Far! sagde Præstekonen og hævede sig ilsomt fra Sofaen.

Hun saa ud, Fru Mascani, som var hun lavet af en blød, hvid Dejg tilsat med rigeligt Gærstof.

I Dagens Anledning var hun iført en storternet, nystrøgen Sirtses Kjole og lignede, idet hun rejste sig, en af disse omfangsrige, lidt undersætsige Ballondamer, der gaar til Vejrs ved Markeder og Dyrskuer.

Clara fløj hen til Studereværelsets Dør, som hun gav sig til at hamre paa med begge Hænder:

— Der er de, Far!

— Nu kommer jeg! lød Præstens Røst indenfor.

— Vi gaar op paa Udsigtshøjen! meldte Fruen henvendt til Døren —

Hvor er min Hat, Clara?

Clara kom stormende med Hatten ude fra Entreen.

— Du er saa voldsom, Barn! sagde Fru Pastorsken og svedte mildt allerede ved Tanken om at skulle følges med Datteren — Dæmp dig! Det maa se ud, som om vi ganske tilfældig befandt os deroppe! — — Min Gud, der ligger jo din Hat! sagde hun, da de kom ned i Nøddegangen.

— Ja, den fløj af mig før! lo Clara og anbragte Hatten paa dens rette Plads.

— Du ligner ikke *min* Familie! sukkede Præstefruen og steg pustende op ad Højens Trappetrin, hvor Damerne tog Plads paa Bænken — Desværre! lød det, da hun havde sat sig til Rette og ordnet Ballonen.

Heroppe fra Bænken kunde man overse et stort Stykke af Landevejen, der førte gennem Landsbyen og ind til Købstaden.

— Nu er Vognen nede bag Troldebakken! sagde Clara.

Lige over for Præstegaardshaven laa Skolen, og bag denne, paa en Banke, Kirken med sine hvide Mure og sit røde Tag. Og den skinnende, blaahvide Himmel dannede Baggrunden.

Og nu i Dag indrammedes oven i Købet det hele lille Billede af Æreportens Bøgeløv.

— Men hvor *bliver* dog Far af! udbrød pludselig Fruen. — Der kommer Vognen frem nede bag Smedjen! Og vi maa være her alle!

En nedslaaet Landauer svingede rask omkring det lille, sodede Hus nede ved Foden af Troldebakken. Hestenes sølvpletterede Seletøj blinkede i Solen, og Kusk og Tjener sad som skaarne i Træ paa den høje Buk.

— Hun er i lyst! sagde Clara, der havde nappet et Glimt af Bruden, da Vognen drejede.

— Lige idet de kører ind under Æreporten, rejser vi os! nikkede Pastorinden — Men det maa ikke se arrangeret ud! Kedeligt, at jeg ikke har faaet mit Strikketøj med!

Nu kom Pastoren ilende med lange Skridt ned gennem Nøddegangen. Frakkeskøderne stod ud i Luften efter ham.

— Nej der, Adolf! sagde Fruen, og pegede hen paa den anden Ende af Bænken, da han vilde sætte sig ved Siden af hende — med Clara imellem os! Det ser saa hyggeligt ud.

Pastoren tog Plads ved Siden af Datteren.

— Lige idet Vognen ruller ind under Æreporten, rejser vi os og hilser. Men ikke for dybt!

— Tror du, Datteren er med, Mor? spurgte Clara.

— Naturligvis har hun sit Barn med, ja!

— Det er han kommen nemt til! sagde Præsten. — Selv faar han vist heller ingen.

— Hvorfor dog ikke? spurgte Clara nysgerrigt.

— Han er for fed, min Stump.

— Adolf! lød det advarende fra Fruen.

— Du behandler mig altid, som jeg var syv Aar, Mor! vrissede Clara fornærmet.

— Det er Barnet i os, man skal leve paa! mente Pastorsken.

Men Clara lagde sig kælent op til sin Fader og hviskede:

— Hvad vil det sige, at Baronen er for fed?

Præsten smilede og sendte sin Kone et ondt Blik:

— Jeg tør ikke for din Mor! sagde han — hun er Romantiker. Hun tror endnu, at de smaa Børn kommer ud gennem Øret!

Fru Mascanis store, bløde Butterdejgsansigt bævede, og hun skulde lige til at svare, da Clara i det samme raabte:

— Der er Vognen!

Og der lød et smældende Piskeknald, og Landaueren rullede ind paa Landsbyens knudrede Efterligning af en Brolægning.

Præstefamilien rejste sig og strakte Hals.

— Datteren er ikke med! meldte Clara, der tittede ud mellem to Grene.

Saa lød et nyt Knald, og Vognen kørte ind under Æreporten.

— Goddag, goddag, Hr. Baron! Og velkommen til Egnen, Fru Baronesse! lød det fra Udsigtshøjen, hvor Præstefamilien stod og kniksede og vinkede og ganske havde glemt den anbefalede Reservation.

Parret i Vognen smilede og vinkede igen. Og man hørte Baron Helmuths dybe Stemme raabe:

— Tak, Tak, Hr. Pastor!

Og saa skjultes Køretøjet af Havens Træer.

— Hun var nydelig! udbrød Clara.

— Ja nydelig! gentog Pastoren.

— *Malet!* sagde Fruen, og Gæren i hende ligesom hævede sig.

Men Herskabet rullede videre gennem Landsbyen, hvor Mænd, Kvinder og Børn stod i Døre og bag Vinduer og nikkede bondetrevent eller gloede dumt ....

— Her begynder vores Ejendom, Vilde! sagde Baronen og slog bredt ud med Haanden, da Ekvipagen kørte ind under Æreport Nummer to.

— Jeg ved det. Du fortalte mig det to Gange, da jeg var her i Efteraaret med Moder.

Pause.

— Lige herfra og op til Gaarden har været en voldsom storartet Lindeallé! begyndte Baronen igen.

— Saa—aa?

— Ja. Men den huggede Kammerherren engang, da han trængte til Penge ... min Fars Far.

— Det hvide Hus der med det lille Flag foran? spurgte Baronessen og pegede.

— Der bor vores Skovfoged.

— Er dine Folk paa Arbejde, siden man ikke ser noget til dem?

— Nej, de er vist oppe for at modtage os paa Gaarden .... Er Folkene

oppe paa Gaarden, Jens?

— Ja, Hr. Baron!

Kusken svarede uden at røre sig. Han løftede bare Piskeskaftet op til Hatteskyggen.

Saa kørte man igen en Stund af Sted i Tavshed.

Slotstaarnets Spir begyndte at titte frem over Skoven forude. Og af og til, naar Vinden bevægede Træerne, saas et Blink af en solbeskinnet hvid Mur.

— Jeg laa Satans skidt i Nat, Vilde, sagde Baronen pludselig og skudrede sig.

— Ja, man sover aldrig godt om Bord.

— Nej, Køjerne er altfor smalle! .... Det skal blive rart at komme i sin egen gode Seng, hva' Vildemor?

Han greb hendes lille, behandskede Haand med begge sine brede Bjørnelapper og saa paa hende omtrent som en Hund, der ikke ved, om den gør sig skyldig i en Forseelse eller ej.

Fruen lod ham beholde Haanden; men saa til Siden uden at svare.

Det var næsten, som om Baronen blev dumdristigere ved denne diminutive Gunstbevisning. Hans store, godmodige Ansigt rødmede af Glæde, og han gav sig til med et Par frygtsomme Fingre at kærtegne hendes Haandled oppe under Ærmet, der hvor Handsken endte. Og hans Stemme dirrede af Bevægelse, da han sagde:

— Jeg laa og længtes saa voldsomt efter dig i Nat paa Dampskibet, Vilde! For siden Juleaften, da du sa'e til mig, at jeg ikke maatte gaa til … ikke maatte … saa *har* jeg heller ikke!

Hun rev Haanden til sig og vendte sig helt bort:

— Du er dog saa … massiv, Helmuth!

Baronen saa ganske betuttet ud og skævede op til Bukken, hvor Kusk og Tjener sad med stive Rygge.

Saa strøg han hende ned over Armen, saa blødt han formaaede:

— Ikke vred, lille Vildemor! bad han med kælen Stemme — Jeg troede jo … jeg mente jo, at du, der har været gift før ....

— Men saa hold dog engang op! afbrød hun ham.

Men samtidig maatte hun smile mod sin Vilje af hans Bjørnenaivetet. Og da han saa hendes Smil, lyste hans smaa brune Øjne og hele Ansigt af Fryd.

— Kan Hr. Baronen se, der er Forvalteren med Folkene!

Det var Kusken, der tillod sig at tale med Pisken ved Hatteskyggen.

Alleen gjorde en Svingning, og Vognen kørte nu frem mod den høje, hvælvede Indkørselsport, som gennem Ladebygningen førte ind til Avlsgaarden.

Portbuen var smykket med Bøgeløv og Flag.

Og paa begge Sider af den stod Gaardens Karle og Piger og Husmænd med deres Koner og Børn opstillet. Mandfolkene til højre og

Fruentimmerne og Børnene til venstre.

Saa snart Skaren fik Øje paa Køretøjet, gav den sig til at vifte med Hatte, Huer og Tørklæder og brød ud i et brølende Hurra.

— De holder nok meget af dig, Helmuth? sagde Baronessen.

— Naa—aa, mente Helmuth — det er nok snarere Risengrøden og Kalvestegen, de raabe Hurra for!

Forvalteren og Mejeribestyreren dirigerede hver sin Flok.

Alle var de i Kisteklæderne.

Forvalteren havde nystrøget Krave paa og højrødt Slips. Mejeristens var derimod græsgrønt.

— Længe leve vort naadige Herskab, Baronen og hans unge Brud! brølede Forvalteren.

— Hurra—a! skreg Hoben og svingede paa ny med Hattene, Huerne og Tørklæderne.

— I Fryd og Velstand svæve! peb Mejeristen.

— Hurra—a!

— Tak, Folk, Tak! nikkede Baronen og lettede paa Hatten.

Og Hendes Naade smilede huldsaligt og besvarede Viftningen med sit kniplingsbesatte Lommetørklæde, der ikke var større end en god Desserttallerken.

Saa buldrede Landaueren ind under Porthvælvingen og frem igen hen over Avlsgaardens toppede Brosten.

Og der laa saa Slottet lige foran dem.

Baronen bøjede sig ud over Vognkanten og saa op mod det med et lysende Blik.

Det saa ogsaa helt imponerende ud med sin vældige Façade og sit høje, kobberhængte Taarn, hvis øverste, hvide Murkant og spidse, irgrønne Tag lyste i Eftermiddagssolen.

— Det er en voldsom Kasse aa se paa! sagde han grebet.

Han blev stadig imponeret, hver Gang Slottets Størrelse rigtig gik op for ham ....

Mellem Avlsgaarden og Borggaarden stod seks kuppelformede, klippede Lindetræer. Tre paa hver Side med to rødmalede Hundehuse imellem for at markere Gennemkørselen.

Allerede da Landaueren rumlede ind under Porthvælvingen nede ved Alleen, var Lænkehundene faret frem af deres Huler og dansede nu vanvittige rundt, medens de raslede med deres Jærnkæder og glammede op med deres Stemmer, som var ganske ru og hæse af mange Aars Tjeneste i Slud og Kulde, Regn og Sol.

— Hektor og Ajax, vil I holde Mund! truede Baronen.

Og Dyrene luskede med Halen mellem Benene ind i deres Villaer.

— Der staar din Moder oppe! sagde Baronessen og pegede frem mod Indgangsdøren i Taarnet — Men hvem er det lille, underlige Væsen, der staar bag ved hende?

— Det er jo den døvstumme!

Lige idet Vognen svingede ind paa den gruslagte Kørebane omkring Borggaardens grønne Plæne, kom en blankbrun Hest farende frem fra Haven bag Slottets vestre Fløj. Uden Grime og uden Seletøj var Dyret; dets Manke og Hale flagrede for Vinden, og der fløj en Regn af Sand og Smaastene frem under dets Hove.

Da det fik Øje paa Hestene foran Vognen, standsede det brat op og udstødte en høj, prustende Vrinsken.

— Satan osse! brød det ud af Baronen — nu er Hejmdal kommen løs igen! Hva' *er* det for noget Smøleri!

— Bare her nu ikke bli'r Komedje, Hr. Baron! sagde Jens og glemte ganske at løfte Pisken — For den nærmer Hoppe er villig.

Hingsten vrinskede paa ny, og den nærmer Kørehest svarede med en dyb, gurglende Lyd, der lød som en Kalden.

Vognen var standset.

Kusken svang Pisken hen mod Hingsten og knaldede løs. Men det var, som Dyret ikke hørte det; thi pludselig rejste det sig paa Bagbenene og gik nogle Skridt fremad i al sin Vælde: dets Øjne skinnede, dets Øren stod strittende oprejst, og ud fra dets røde, opspilede Næseboer stod der en tæt, fin Damp som to Søjler frem i Luften.

— Helmuth, Helmuth! skreg Baronessen og greb sin Mand i Armen.

— Jamen han ser sgu godt ud, Vilde! sagde Baronen beundrende.

Oppe fra Portalen i Taarnet havde ogsaa lydt et Skrig, et uartikuleret, underligt, hæst Skrig. Det kom fra den døvstumme, der samtidig gjorde omkring og flygtede ind i Huset.

Enkebaronessen derimod blev staaende høj, matronebred og imponerende foran de aabne Døre og raabte med en dyb, mørk Stemme, der var vant til at byde og blive adlydt:

— Tag Pisken, Helmuth, og staa af Vognen og jag ham væk; ellers risikerer du, at han splintrer hele Herligheden!

Baronen skulde netop til at parere Ordre, da Hingstepasseren, gamle Jørgen, kom løbende ind fra Haven, sveddryppende, paa bare Strømpefødder og uden Hat.

— Hva' er det for noget forbandet Svineri! raabte Baronen ham i Møde, mørkerød i Ansigtet af Vrede — Kan din gamle Idiot ikke passe, hva' du skal! Hva' tror du ellers, du faar Kost og Løn for?

— Han har smøjet Tøjret a' sig, Hr. Baron! svarede Jørgen med rystende Gammelmandsstemme.

— Ja, det ser jeg sgu nok! Gaa hen og læg det paa ham!

— Jovel, Hr. Baron, straks!

Jørgen stod med Tøjret i Haanden og gik nu dristig hen til Hingsten, der, i samme Øjeblik Vognen standsede, var travet hen ved Siden af den nærmer Kørehoppe, som den nu prustende og stampende stod og bed kærtegnende i Manke og Hals.

— Kom saa bitte Hejmdal! sagde den gamle og strøg Dyret ned over Bringen.

— Bare den ikke gør en Ulykke paa ham! hviskede Baronessen angst.

— Den kender ham! sagde Baronen.

Og virkelig havde Jørgen faaet listet Tøjret paa Hingsten.

— Vøv det om Træet der! sagde Jens oppe fra Bukken.

— Og pludselig var Forvalteren og et Par Karle ogsaa kommen til Stede. Og Tøjret blev slynget to—tre Gange om det nærmeste Træ.

Saa slog Kusken et knitrende Kald, Kørehestene sprang frem, og Landaueren rullede op for Portalen .....

— Hæ! fniste Niels Tjener, da han havde fulgt Herskabet op ovenpaa og igen kom ned ad Taarntrappen for at hente Plæder og Rejsetæpper — Hæ, du, Jens! Hejmdal ha'de nok osse Lyst til at holde Bryllup!

Et Par Timer senere.

Enkebaronesse Juliane kom gaaende høj og statelig ned gennem Riddersalen og ud i «Galleriet», en lang, fliselagt Forhal, der førte fra Dagligværelserne over til Slottets vestre Fløj, hvor Gæsteværelserne fandtes.

Den gamle Dames Ansigt lignede en Mands Ansigt med de stærkt buede Øjenbryn og den store, krumme Næse.

Og saa var der ogsaa det, at hun bar sit graahvide Haar sat op i lutter smaa, stive Krøller det ganske Hoved over.

Malet i Fløjelskappe og med Fjerbaret vilde hun have lignet en stolt, gammel Raadsherre!

Men nu var hun imidlertid iført en søgrøn, langslæbet Silkekjole, besat med tætte Rækker af sorte Kniplinger lige nede fra Skoningen og syet efter Mode fra Slutningen af Tresserne: Vide, posede Halværmer og spidst nedløbende Liv. Armene var nøgne fra Albuerne. Hvide, runde Arme; men nogle underlig store, røde Hænder.

Smykker bar hun: Armringe, Kæder og Brystnaale, een oppe i Halsen og een nede paa den nederste Spids af Livet. Og med Fingerringe havde hun alle Fingrene besatte. — En Taterdronning lignede hun, der glædes ved Glimmer og Glans; selv om den just ikke altid er smagfuld og ægte! .....

Niels Tjener stod i en lidt medtaget sort Kjole og ditto hvidt Slips ved Fløjdørene ind til Spisesalen.

Da Enkebaronessen nærmede sig, slog han dem op paa vid Gab.

— Er min Søn og hans Kone endnu ikke kommen?

— Nej, Baronen og Baronessen er endnu ikke kommen!

— De ved vel, at der er rettet an?

— Ja, jeg har meldt det!

Den gamle Frue lagde sin højre Haand haardt paa Tjenerens Skulder:

— Nu er min Tid forbi her paa Næsset, Niels! sagde hun.

Niels smilede diskret:

— Enkebaronessen ser vel jævnligt ud til Herskabet ....

— Tror det ikke! sagde hun og rystede energisk paa Hovedet, saa at alle de stive Krøller dirrede.

Derpaa gik hun forbi ham ind i Salen.

Og Niels skød Dørene blidt til efter hende ….

En halv Snes Minutter senere blev de aabnet igen, og den unge Baronesse traadte hastigt ind fulgt af sin Mand.

Enkebaronessen vendte sig fra Vinduet, hvor hun havde staaet og set ned i Haven.

Og i et kort Sekund mønstrede de to Damer hinandens Toilette.

Saa smuttede et lille haanligt Smil bort bag den unges Læber:

— Undskyld, at De har maattet vente, Svigermoder!

— Jeg be'er!

Der blev i Dagens Anledning serveret fem Retter Mad og Dessert. Og Rødvin blev der drukket og Mosel og Champagne og Sherry.

Baronen og hans Moder spiste kraftigt. Men den unge Baronesse nød ikke meget.

Man talte om Vejret og om Bryllupsfesten og om Rejsen.

Niels gik lydløst rundt og vartede op.

— Naa Helmuth, sagde den gamle Frue — nu er du vel glad, min Dreng, at du har faaet dig en Kone?

— Ja, det kan du tro, Mor! mumlede Helmuth med en Kartoffel i Munden — Og Vilde er saa god og saa smuk!

Baronesse Alvilda bøjede Hovedet og saa ned i sin Tallerken.

Ja, smuk var hun unægtelig med det askeblonde, let krusede Haar, der faldt løst ned om det blege, ovale Ansigt. Hendes mørkeblaa, tætsluttende Silkekjole endte med en høj, stiv Linning oppe i Halsen. Og Ansigtets og Haarets Blondhed lyste frem af den diskrete Dragt, som en bleg Pastel af en dunkel Ramme.

— I havde vel hver sin Køje i Nat, stakkels Børn? spurgte den gamle Frue pludselig.

Baronen brast ud i en høj Latter.

— Ja Herregud! sagde den gamle stødt — man kan vel tale! I er jo da konfirmerede begge to!

— Hun er frygtelig, Vilde! hva'? Den Tale er du nok ikke vant til i Salonerne ovre i København.

— Eller i Buda-Pest! indskød Enkebaronessen.

— Mor! sagde Sønnen haardt og slog Haanden i Bordet.

Og der blev en Pause, i hvilken Niels skaffede Tallerkener til Desserten.

— Skænk Sherry rundt!

Der blev skænket Sherry. Og Tjeneren forlod Spisesalen.

— Jeg tænkte meget paa Jer i Gaar, begyndte den gamle Frue.

— Vi savnede ogsaa Svigermoder ….

— Helmuth vilde jo ikke have mig med.

De unge rødmede.

— Jeg er rimeligvis ikke fin nok til at være sammen med din Familie, lille Alvilda!

— Jeg syntes, at det var unyttigt at gi' alle de Penge ud, mumlede Baronen. — Du har allerede brugt saa mange nu til Flytningen.

— Jeg kunde da ikke rasle ind i de nøgne Stuer!

— Hvad skulde du med Hest og Vogn? Du kunde jo laane hos mig, naar du skulde bruge.

— Tak, min Dreng! Rende en hel Mil for at hente det!

— Jamen, naar du nu faktumsk ikke *har* Raad!

— Jeg skal med Guds Hjælp aldrig falde dig til Byrde!

Og Enkebaronessen knejsede med Hovedet, saa Krøllerne hoppede.

— Skal vi saa ønske Velbekomme! sagde hun og skød Stolen haardt tilbage.

Ved denne Lyd viste Tjeneren sig og aabnede Fløjdørene.

Og Baronen bød med et ceremonielt Buk sin Moder og sin Kone Armen og førte dem ud.

Samme Dags Aften henad ti.

Enkebaronessen har trukket sig tilbage til sine Værelser i Fløjen bag Riddersalen.

De to unge er ene i den store, halvmørke Dagligstue, hvor kun en enlig Lampe brænder paa et lille Bord henne foran Sofaen i Krogen ved Kaminen.

— Jeg glæder mig ubeskriveligt til, at Karen kommer herover i næste Uge! siger Baronessen — hun vil have godt af at være paa Landet!

— Ja—a … nikker Helmuth, der sidder i en Lænestol og ser mørkt frem for sig — Men jeg vilde nu helst ha' haft dig nogen Tid for mig selv, Vilde. Nu ta'er Mor jo i Overmorgen over til sit Hus i Jelstrup, og saa var vi to bleven saa dejlig alene!

— Aa, Karen kan vel ikke genere!

— Næi … Men hun deler dig, lille Vilde!

Helmuth rejste sig og gik hen og støttede Armene mod Ryggen af Sofaen, i hvilken hans Kone sad:

— Skal vi saa gaa til Ro? spurgte han.

— Er Klokken saa mange?

— Den er ti.

— I København gik vi først i Seng Klokken tolv.

— Jamen nu er vi jo paa Landet! sagde han og greb hendes Haand — Og saa … og saa længes jeg saa voldsomt efter dig, Vilde! brusede det ud af ham, medens han samtidig knugede hendes Haand, saa at hun var ved at skrige.

— Men Helmuth, Helmuth dog! sagde hun og rejste sig.

— Jamen du er jo dog min egen, lille søde Kone, Alvilda! han lagde Armen om hendes Liv — Er du ikke?

Hun stod rank og høj med bortvendt Ansigt og uden at svare.

— Skal jeg gaa ind og klæde mig af først? spurgte han kælent hviskende.

Hun nikkede stille og skød ham læmpelig fra sig.

Saa greb han paa ny hendes Haand, kyssede den taknemmeligt og gik.

Og efter et Kvarters Forløb, da alt var blevet stille inde i Soveværelset, slukkede hun Lampen og fulgte langsomt efter. —

Dette var de nygiftes første Dag paa Næsset.

— — — —

Men ovre i det grønne Gæsteværelse bag Riddersalen sad Enkebaronesse Juliane i samme Time halvt afklædt foran Toiletspejlet med en ikke ganske ren Friserkaabe over Skuldrene.

Bag hende paa en høj til Øjemedet konstrueret Skammel stod den døvstumme og satte Papillotter i den gamle Dames Krøller.

Dette var et Arbejde, der mindst tog en Time.

Man sagde, at Baronessen holdt baade Berlingske Morgen- og Aftenavis for at faa Papir nok.

— Naa, Stasia, lød det fra den gamle Dame, idet hun drejede Hovedet — saa kommer vi til den anden Side!

Stasia forstod hvert Ord, hendes Herskab talte. At sige, naar hun saa Baronessens Ansigt, saa Læbernes Bevægelse. Som nu i Aften i Spejlet.

Og de førte lange Samtaler, de to. Stasia skrev paa sin lille Tavle, og Baronessen svarede mundtlig.

Naar de da ikke lige netop var Uvenner. Thi saa kunde der gaa Dage, hvor de kun skulede hadefuldt til hinanden uden at mæle et Ord.

Den døvstumme havde engang paa en saadan Uvejrsdag kastet et glohedt Strygejærn efter sin Frues Hoved. Og Baronessen lukkede ofte i hele Døgn sin Pige inde i det store, røde Klædeskab, der stod i en Krog oppe under Taget paa Loftet.

Men for Tiden var de fine Venner.

— Det gaar jo rigtig snildt for dig i Aften, lille Stasia! sagde Baronessen og nikkede ind i Spejlet, hvor den døvstummes pluskæbede Gammelkoneansigt stirrede hende i Møde med det vandkæmmede, hørgule Haar klappet tæt ind til Pande og Kinder — Du skal nok ha' den røde Brystsløjfe, jeg har lovet dig!

Stasias Øjne lyste, og hendes krogede Fingre spillede som travle Edderkoppeben rundt oppe mellem Krøllerne.

Denne samme røde Brystsløjfe havde Pigebarnet alt været Ejerinde af talrige Gange. Men saa ofte der kom en Kurre paa Traaden mellem de to Kvinder, nappede Baronessen den fra hende igen.

— Saa! sagde den gamle Frue og rejste sig fra Stolen, da den sidste Papillot var sat i — Kappen, Stasia!

Den døvstumme hoppede adræt ned fra Skammelen og hentede hurtig en hvid, blondebesat, heller ikke ganske ren, Natkappe fra Toiletbordet og rakte hende.

Medens Fruen stod foran Spejlet og bandt Kappebaandene, vendte hun sig pludselig om og sagde:

— Saa du kan ikke lide Helmuths Kone?

Pigen virrede med Hovedet og skar Ansigter.

— Jeg heller ikke! vedblev Baronessen — Hun bli'er vist Drengen en haard Sisken! … Og *jeg* er da jaget af Gaarde! lød det haardt — Men Enden er ikke endnu! lagde hun til og nikkede —Enden er ikke endnu! … Lad os saa komme i Seng!

Stasia greb hende hastigt i Haanden og fingererede sig ivrigt hen over Kjolelivet oppe ved Halsen.

— Skal vi kvæle hende? spurgte den gamle.

Den lille rystede paa Hovedet og glattede paa Kjolelivet, som om hun glattede et Baand til Rette.

— Sludder! brummede Baronessen — Du skal da ikke ha' den paa i Nat!

— Jo, jo! nikkede Pigen, som skulde hendes Hoved hægtes af.

Den gamle Dame smilede overbærende. Hvorpaa hun gik hen og aabnede den messingbeslaaede Dragkiste:

— Her er den! sagde hun og rakte den døvstumme en stor, højrød Silkesløjfe — Men lad mig nu se, at jeg ikke skal ta' den igen i Morgen, Mamsel!

Stasia lagde Haanden paa Hjertet og svor evig Troskab.

— Klæd sig saa af!

Og lydig gav den lille sig til at afføre sig sine Klæder.

Enkebaronessen tog et Par Skridt hen mod sit Sovested.

Men pludselig standsede hun, vendte om og gik hen til et af Vinduerne, hvis øverste Haspe (den nederste manglede som paa de fleste af Gaardens Vinduer) hun aabnede, og bøjede sig halvt ud over Karmen:

— Nu er de gaaet til Ro derovre! sagde hun og trak Vinduet til igen.

Den døvstumme blinkede snedigt med sine smaa, onde Pindsvineøjne og viste i et bredt Grin alle sine Tænder.

Paa Baronessens Ansigt trak det ogsaa op til et Smil. Men saa besindede hun sig og sagde haardt:

— Lad være med det Fjæs, Stasia! Du ligner Maren Farlis!

Og saa gjorde hun hastig omkring og gik ind i en Slags Alkove, hvis Sengested fuldstændig skjultes af et storblomstret Sjirtingsforhæng.

Derinde stod to Senge: en stor, solid Dobbeltseng af mørkt Mahognitræ; heri sov den gamle Frue … og en lille, bitte Jærnseng til Stasia.

Lidt efter listede ogsaa den døvstumme sig ind bag Forhænget. Hun svømmede forsigtigt af Sted i en uhyre Natkjole, der havde tilhørt hendes Herskab. Og paa Brystet skinnede den højrøde, gloende Silkesløjfe.

— Pjattehovede! mumlede Baronessen nede mellem Dynerne — hun bilder sig nok ind, at hun ogsaa skal i Brudeseng!

Saa blæste hun Lyset ud, og i Skæret af den osende Tane saa man to Fingre komme frem og klemme den sidste Rest af Ild til Døde.

Og snart slumrede trindt om paa Slottet alt levende undtagen Rotterne.

Slottet Næsset, d. 4. Juli 18....

Kære lille Moder!

Jeg lovede jo rigtignok at skrive, straks jeg var kommen hertil, for at fortælle Dig, hvordan Rejsen var gaaet; men vi har haft saa travlt med at ordne Skolen og det hele; og saa vilde jeg ogsaa vente et Par Dage for at fortælle Dig, hvorledes jeg synes om det her. Karen var slet ikke søsyg paa Turen, men naturligvis jeg, og hun var saa sød og kærlig imod mig, det lille Skind, saa jeg kommer vist til at holde meget af hende. Dampskibet standsede midt i Fjorden, og vi maatte ud i en Baad for at komme i Land, det var ikke rart. Der holdt saa Vognen fra Næsset, en fin Landauer kan Du tro, med Kusk og Tjener paa Bukken og et Par dejlige brune Heste for. Hendes Naade var med, og hun og Karen var saa glade ved at se hinanden, at jeg følte mig helt tilovers. Men da vi først kom op i Vognen og kørte af Sted, saa var Hendes Naade ogsaa saa god imod mig og spurgte, hvordan Du befandt Dig, og om jeg nok troede, at jeg kunde føle mig tilfreds, og hvis der var noget, jeg ønskede anderledes, saa skulde jeg bare sige til, for Meningen var jo, at vi skulde være glade ved hinanden. Du kan ikke tænke Dig, hvor Baronessen er smuk! jo det er jo sandt, Du har selv talt med hende, — men jeg kan ikke rigtig lide hendes Øjne, de er saa lyse og kolde. Karen ligner hende slet ikke, hun ligner vel sin Fader. For, ved Du, at Baronessen har været gift før med en Østriger? Det fortalte Karen mig paa Dampskibet. Det er ikke mere end tre Uger siden, at Hendes Naade blev gift med Baronen. Det talte hun jo slet ikke om i Vinter, da vi var oppe hos hende, og det synes jeg er underligt. Aa, jeg vilde ønske, at jeg var hjemme hos Dig igen, lille Moder, for jeg tror ikke, at jeg vil finde mig til Rette her. Du kan ikke tænke Dig, hvad det er for et underligt Værelse, jeg har faaet, det ligger lige ud til en stor, aaben Flisegang, hvor Folkene gaar igennem ind til Borgestuen, og saa er det saa lille og lavt, at jeg kan naa Loftet med Fingerspidserne, og der er Gittervinduer i ligesom i en Kirke eller et Fængsel, og der er kun een af Ruderne, som kan lukkes op, saa der næsten ingen frisk Luft kan komme ind. Og saa staar min Seng inde i et Hul i Væggen med nogle grimme, gamle Jutegardiner for. Pigerne siger, at mit Værelse tidligere har været brugt til Ølkælder, men Kakkelovn er der da. Hendes Naade spurgte mig, om jeg troede, at jeg kunde bo her, og jeg sagde naturligvis ja, og saa gik hun. Men jeg satte mig ned paa min Kuffert og græd, jeg kunde ikke lade være. Nu er det jo lidt bedre med Humøret, somme Tider! Og vil Du tænke Dig, vi holder ogsaa Skole hernede! Her er næsten ikke Plads til os. Mejeriforpagterens to Smaapiger læser sammen med Karen, saa vi er jo fire. Vi læser fra ti til tolv og fra eet til tre. Og saa læser vi Lektier. Vi spiser først til Middag Klokken 6 og drikker Te Klokken halv ni. Baronen er en rar og venlig Mand, men han er saa tyk, og Du kan ikke tænke Dig, hvor han spiser meget! Jeg er vis paa, at han spiser mere til Middag end baade Du og Robert og Tvillingerne tilsammen. Karen gør Nar af ham, men det har jeg naturligvis forbudt hende. Alle de andre bor oppe paa første Sal, der er 42 Værelser i det hele, siger Karen, saa jeg kan ikke begribe, at jeg ikke kan faa et andet! Synes Du, jeg skulde bede Hendes

Naade derom? Jeg synes heller ikke, at Børnene har godt af at sidde og læse i saadant et lille Hummer. Vi har været nogle Spadsereture ude omkring i Skoven, der er dejligt! Særlig er der nogle høje Skrænter med Udsigt over Fjorden, som er henrivende. Og der ligger et Sted helt langt inde midt i Skoven en lille Straahytte med Træborde og Græsbænke, der har vi drukket Te en Aften. Slottet selv er en uhyre stor, hvid Bygning med et mægtigt Taarn paa, og Dagligværelserne, der er to Dagligstuer og Hendes Naades Kabinet og Biblioteket og Baronens Kontor og mange flere, de er saa hyggelige med gamle Møbler og Tæpper og Malerier. Og vil Du tænke Dig, at Murene er saa tykke, at Hendes Naades Skrivebord kan staa i en Vinduesfordybning, der danner et helt lille Værelse. Men saa forfærdelig rig kan Baronen da ikke være, for det er næsten i Stykker alt sammen, Vindueskrogene mangler, og Dørene kan ikke lukkes, og oppe i Riddersalen er der flere Steder Huller i Gulvet; de siger, det er Rotterne, for dem er der mange af, jeg kan høre dem om Natten lige over mit Hoved; Karen ler af mig, naar jeg siger, at jeg er bange for dem, saa jeg gør mig jo Umage for ikke at lade mig mærke med det. Men nu skal Du høre, i Gaar kom Karen ind fra Haven og sagde, at jeg skulde stikke min Haand i hendes Lomme, for der var noget til mig; og jeg gjorde det da ogsaa; men da jeg saa følte omkring dernede, saa skreg jeg saadan og var lige ved at besvime; for ved Du, hvad det var? En Snogeunge! Hun havde fanget den nede i Jordbærrene og syntes, den var saa sød. Jeg kan ikke begribe, hvor nogle Mennesker bliver saa modige fra! Hun maatte jo straks gaa ud med den igen og morede sig kostelig over min Angest. Men da hun fortalte det ved Frokostbordet, skændte Hendes Naade da ogsaa paa hende; for tænk, om det havde været en Hugorm! Karen vidste jo ikke noget om, at Snogene har to gule Nakkepletter, men nu har jeg da lært hende det. Vi har ikke været paa Visitter endnu, men Hendes Naade siger, at vi snart skal ned i Præstegaarden. Bare der nu var nogle Mennesker, som jeg kunde slutte mig til; men det er der vel nok i en Præstegaard. Hvor vilde jeg dog gerne hjem til Jer i Sommerferien; men det kan vel ikke lade sig gøre, og det koster jo ogsaa mange Penge. Kan Du huske, hvor vi ofte talte om, at jeg sagtens kunde være glad, at jeg havde faaet Plads hos saadanne fine og dannede Mennesker? Men jeg synes nu, at det er ganske anderledes, end vi tænkte os det. Men nu er jeg her jo, og maaske jeg senere bliver glad ved det. Aa, men naar jeg saadan sidder ved mit Sytøj ude i Haven, og Karen løber og leger, og Solen skinner, og Fuglene kvidrer oppe i Træerne, saa tænker jeg altid paa vor lille Have i Hobro, dengang Fader levede, og vi havde det godt! Jeg synes, det er saa underligt, at det alt sammen er forbi, og bilder mig altid ind, at det hele her er en Drøm, og at, naar jeg vaagner, vil jeg være sammen med Dig og Fader og Børnene, og at vi skal drikke Te sammen og spadsere en Tur sammen paa den lange Dæmning ud til Stationen for at se, hvem der er med Toget. Lille Moder, jeg holder saa forfærdelig meget af Dig! Og jeg synes, det er Synd, at Du skal gaa derinde i København alene; jeg er vis paa, at jeg kunde være langt nyttigere for Dig, end jeg er det for disse Mennesker her. Enkebaronessen, ja det er sandt, hende har jeg ikke fortalt Dig noget om! det er

Baronens Moder, en høj, smuk, gammel Dame, som bor et Par Mil herfra, hende kan jeg godt lide, hun er saa morsom ligefrem, hun sagde forleden til mig, da hun var her paa Besøg: «Naa saa De skal være Karens Lærerinde, min Gode? De ligner en syg Kanariefugl, pas paa, at Katten ikke tager Dem!» Hun kan vist ikke lide sin Svigerdatter, og saa havde hun saadan en underlig, lille Tjenestepige med, som hedder Stasia og er døvstum, og som ser saa ond ud, synes jeg; jeg kunde da ikke bo alene sammen med hende. Og saa skulde Du se Enkebaronessens Køretøj! Hun kalder det «Pagtens Ark». Ja, hun er en mærkelig Dame, og jeg skal nok fortælle Dig mere om hende en anden Gang, men nu skal Kusken af Sted med Brevene, og saa maa jeg slutte; bare jeg selv kunde krybe ind i Konvolutten! Hils nu Robert og Tvillingerne mange Gange; men selv skal Du dog have de fleste Hilsener fra

Din længselsfulde

Kanin.

Jeg synes aldrig, jeg skal se Jer mere!

Pastor Adolf Mascani til Næsgaardene og Utterslev var Søn af en bekendt Kunstdrejer i København.

Farfaderen var en indvandret Italiener, som havde grundet Forretningen og tjent en lille Formue. Det var i de saakaldte «gode Tider» — den Guldalder enhver Familie kan pege tilbage paa! Baade han og Adolfs Fader havde giftet sig med gode, frugtbare, danske Kvinder og var ved dem bleven Fædre til en talrig Børneflok, hvis sydlandske Afstamning havde givet sig til Kende paa forskellig Vis.

Hos Adolf havde den saaledes aabenbaret sig i en ustyrlig, næsten til Sindssyge grænsende Heftighed og tidlig modnet, stærkt udviklet Sans for erotiske Glæder. Allerede i sit tolvte Aar havde han en Kærlighedsforbindelse med en toogtrediveaarig Butiksjomfru, der var ansat i Faderens Forretning. Og da Forholdet opdagedes, og Parret fjernedes fra hinanden, sprang Drengen i Kallebodstrand af Sorg over Adskillelsen; men blev reddet af en resolut Sandgraver ....

Den unge Mascani var, særlig i seksten, syttenaars Alderen, vidunderlig smuk. En begejstret Svømmelærer havde engang paa en Badeanstalt givet ham Navnet: Adonis, i Stedet for Adolf. Og dette Navn var straks blevet bekendt over den ganske By.

Slank og velskabt var han «som drejet i sin Faders Forretning», og med denne bleget matgyldne Hudfarve, der er at se til som fuldmodne Ferskeners fløjlsbløde Lød. Hans Øjne var store, dunkle og sørgmodige. Men de kunde ogsaa flamme op og straale med en Ild som af sorte Diamanter i Maaneskin. Og han havde en egen dvælende Maade at slaa Blikket ned paa, at skjule det bag de lange, mørke Øjenvipper, idet han lod dem synke langsomt, stille, lydløst — som Sommerfugle, der dør. Hans Haar var blaasort og blødt med en egen fed Glans i Skyggen og hængte i løse, bevægelige Lokker om hans Hals og Pande. Næsen var let buet, ægte

romersk, med store, bevægelige Veje. Og hans Læber .... der vokser en Blomst, Rosen er dens Navn, som den var hans Læber røde! Og hans Tænder lyste der bag som Sne bekranset af Purpur.

Saaledes saa Adolf Mascani ud.

Dengang .....

Og saa tog han examen artium og skulde vælge sit Studium.

Læge! sagde han afgjort. Og i sit stille Sind tilføjede han: *Kvinde*læge! Thi Kvinden, som Køn betragtet, var saa at sige gaaet ham i Blodet. Sjældent talte han med sine Kammerater om Kvinder og da altid paa en haanlig-raillerende Maade. Men dybest inde i ham, helt nede paa Bunden af hans Sjæl, laa altid en nøgen Kvinde og strakte Armene ud mod ham. Og naar han færdedes paa Gaden, i Teatret eller i Selskab, klædte han altid af hver Kvinde, han traf paa. Ja, det gik saa vidt, at han, naar hans Søstre gjorde Toilette, lurede bag Døren ind til deres Værelse for gennem Nøglehullet at fange et Glimt af deres hvide Lemmer.

Og alligevel endte det arme Menneske med at blive Præst!

Det var hans kære Forældre, som næsten tvang ham dertil ved Bønner, Forestillinger og Trusler, som Forældre ofte have for Sæd.

Og han gav omsider efter og kastede sig nu ogsaa med Energi og Iver over sit Studium.

Men jo flittigere han læste, desto klarere stod det for ham, at alle hans Tilbøjeligheder var i skarpeste Modstrid til, hvad han nu lærte og senere skulde være en Forkynder af. Og han blev til Tider greben af en mystisk Skræk for sig selv, for sine Tanker og Længsler. Hele hans Studietid forløb under en oprivende Kamp mellem «Kødet» og «Aanden». Han græd, bad, fortvivlede og paalagde sig Pønitensestraffe: piskede sin nøgne Ryg med den Rem, han i sin Skoletid havde haft om sine Bøger, — strøg sig med brændende Cigarer ned over Arme og Ben og tænkte i sine mest hysteriske Øjeblikke paa at gilde sig.

Men naar han saa Ugen igennem havde levet i een lang nervøs Ophidselse, en Plage for sig selv og andre, slappedes hans Modstandsevne og han søgte paa ny Glemsel i de hvide, runde Arme, som selv under hans dybeste Anger og Sønderknuselse intet Øjeblik havde ophørt at staa vinkende og lokkende for hans Fantasi.

Og han mærkede da, at naar han søgte Kvinder, blev han roligere og mindre nervøs. Han kunde sidde paa sit Værelse hele Dage og læse flittigt. Og han blev god og omgængelig i sit Forhold til Forældre og Søskende .... Det maatte altsaa være hans Natur fornødent at gaa til Kvinder. Gud havde selv nedlagt denne Drift i ham! Thi man havde intet uden af Gud!

Men saa læste han atter en skønne Dag i en af sine Bøger en særlig haard Udtalelse, hvori det paalagdes Mennesket for enhver Pris og paa enhver Maade at døde sit Kød og fornægte den gamle, syndefulde Adam, som var af Djævelen, da Gud, den algode og alkærlige Fader, kun vilde det bedste for sine Børn!

Og paa ny greb Rædselen ham; og han forsøgte for anden Gang at berøve sig Livet. Det var ved et Revolverskud. Men hans Haand rystede, og Kuglen gik ud gennem hans Side uden at tilføje ham alvorlig Skade.

En Maanedstid laa han til Sengs. Og da han atter var fuldstændig rask, tog han igen fat paa sin Eksamenslæsning og blev Aaret efter Kandidat med første Karakter ....

I Lighed med sine andre Brødre rejste han saa paa en tre Maaneders Tur til Italien for at hilse paa sine Fædres Land, som Faderen udtrykte sig. Han boede den meste Tid hos en Slægtning i Neapel. Og efter en Maaneds Ophold dernede skrev han hjem, at nu vilde han forsage Verden, blive Munk og gaa i Kloster.

Men saa forelskede han sig i en sortøjet og halvnøgen Neapolitanerinde og glemte atter Kristus for Venus. Med Nød og næppe undgik han en stille Nat at blive dolket af Pigebarnets Fader, flygtede til Capri og vendte saa efter de tre Maaneders Forløb, som Bestemmelsen var, tilbage til København.

Straks efter sin Hjemkomst fik han Ansættelse som Kapellan hos en gammel Provst ude paa Sjælland.

Og nu begyndte der en ny Fase i hans Liv.

Naturligvis er det ogsaa her en Kvinde, der griber ind!

Nemlig Provstens yngste Datter, Johanne Winther. En lille, drømmende, buttet, nordisk Mø med blaa Øjne, gyldent Haar og hvid og rød som Mælk og Blod.

Hun blev aldeles vanvittig forelsket i den smukke, mørkøjede Kapellan — rent hypnotiseret af erotisk Betagelse.

Og Mascani var ikke den Mand, der lod sig en slig Godbid gaa af Hænde!

Følgen blev naturligvis, at de hurtigst muligt maatte holde Bryllup og fortrække til et lille Præstekald paa Jyllands Vestkyst, som den gamle Provst skaffede sin Kapellan og Svigersøn som Løn for tro Tjeneste.

Her sad de saa nogle Aar og blev senere forflyttet til det federe Næsgaardene og Utterslev Kald paa Østkysten.

Kloge Mænd og Kvinder havde spaaet denne lidt hastige Forbindelse en krank Lykke. Men det syntes, som om deres Klogskab denne Gang skulde komme til kort. I de første Aar af deres Ægteskab levede Parret nemlig i en Rus af Lykke. Han var henrykt over sin «hvide Eva»; og hun saa en Gud i sin «brune Adam». Og de kaldte indbyrdes deres Sovekammer for «Edens Have». —

Mange yndige Smaabørn fik de, alle sammen Piger, hvorfor de omsider maatte anskaffe sig en Lærerinde.

Men hun blev Slangen i dette Paradis.

Det vil sige: Slangen var nok egentlig Pastoren; men Lærerinden blev da jaget paa Porten.

Dette skete, som Eva «laa» med sin femte Datter, at Adam syndede.

Men da Fruen atter var i Vigueur, blev der paa een Gang holdt

Barnedaab og Forsoningsfest.

En ny Lærerinde blev engageret. Og alt var saare godt.

Indtil det en mørk Augustaften hændte, at Fru Johanne overraskede Pastoren og Pædagoginden i et Lysthus i Haven.

Dette var dog for meget for den hustruelige Langmodighed!

Først holdt Pastorinden en Dommedagstale for de to Syndere. Hvorpaa hun fluksen satte Lærerinde Nr. 2 paa Døren; og dernæst lod sin Mands Seng flytte fra Edens arme Have ned i et lille Værelse ved Siden af hans Kontor.

— — —

I femten Aar siden hin mindeværdige Augustaften havde nu disse to Mennesker levet Side om Side her i denne idylliske Præstegaard med Storkereden paa Straataget og Slyngroserne og Klematisen op ad de hvide, smilende Mure.

Pastoren havde afvekslende raset paa sit italiensk og været grebet af sønderknusende Ruelse og Anger. Medens han i Stilstandstider, naar Kødet fik Magten over ham, karesserede sine kvindelige Skriftebørn, naar de kom til ham for at søge Husvalelse i deres Sorger og Bekymringer.

Og Pastorinden? Ja, hun havde med Lidenskab kastet sig over Bibelen og Kogebogen — samt Omsorgen for at faa sine Døtre gifte! Og skønt hun vel rimeligvis led ved sin Kærligheds og sit Ægteskabs Forlis, trivedes hun dog bravt og blev rundere og rundere Aar for Aar.

Sorg og Ulykke skal jo, ifølge salig Falstaff, kunne puste et Menneske op som en Blære!

De talte sjældent sammen, Hyrden og hans Hyrdinde. Og skete det, var det altid med en Understrøm af Lyst til at sige hinanden Sandheder. Og naar stundom Pastoren kunde gribes af en heftig Trang til med et «Opgør» at rense Luften og etablere status qvo ante Lærerinderne, saa stødte han altid paa et saadant Isbælte af Haan og Foragt i sin Kones Opførsel og Tale, at han enten sluttede af med at te sig som Vesuv i Udbrud; eller han flygtede ind i sit Værelse eller ud i Mark og Skov, hvor han gemte sig knust af Sorg og Fortvivlelse ....

Men deres Sølvbryllupsfest havde de naturligvis fejret efter Ritus med Sang og Klang og Børn og Børnebørn og Gæster fra nær og fjern. Og Pastoren havde foræret sin Hustru Tøj til en Silkekjole, af saa svært et Stof, at en Forsoning imellem dem nær var bragt til Veje.

Men saa strandede den paa Besætningen!

— Vil du tænke dig, Mama, det regner ned i Jomfruværelset!

Det var den lille Karen, der kom styrtende ind i sin Moders Toiletværelse og berettede dette frygtelige Faktum.

Baronessen laa paa Chaiselonguen i vinrød, løstsiddende Morgendragt og røg Cigaret.

— Hvad er det for noget Snak, Baby! sagde hun og drejede Ansigtet om mod Datteren.

— Ved Gud, Mama! bedyrede Barnet og løftede sine store, sorte, fløjelsbløde Øjne op mod Loftet — det regner lige midt ned paa Sybordet!

— Ja, Herregud, saa sig til Jomfru Petersen, at hun skal flytte Bordet og sætte et Vandfad under Dryppet! sagde Baronessen ærgerlig — Det kunde I vel for Resten nok have fundet paa af Jer selv! ... Og gaa saa; jeg har Hovedpine!

Karen forsvandt lydløst, og Hendes Naade lagde Hovedet tilbage paa Puden. Hendes Ansigt var endnu ikke «behandlet», saa hun saa en Del ældre ud end længere op ad Dagen .....

Naar Baronesse Alvilda havde sagt til sin Mand, den Dag de holdt deres Indtog paa Næsset, at hun glædede sig meget til, at Datteren skulde komme, saa var det vel paa en Maade sandt nok. Men lagde man Mærke til, hvorledes hun behandlede Barnet, forstod man ikke ret hendes Art af Moderkærlighed.

Der var nemlig temmelig ofte Dage, hvor den gode Frue slet ikke kunde taale at se sin Datter. Hvor hun opfandt de mærkeligste Straffe for Barnets mindste Forseelser. Bandt hende ved den ene Tommelfinger til en Dørlaas f. Eks., fordi hun havde revet et Hul paa sin Kjole!

Men saa kunde der jo rigtignok ogsaa være enkelte andre Dage, da Pigebarnet skulde færdes om Moderen fra Morgen til Aften; maatte følge hende, hvor hun gik og stod. Og paa saadanne Dage blev den ulykkelige Unge hvert Øjeblik overøst med de lidenskabeligste Kærtegn og fyldt med Bonbon og Kager, saa at der rent ud kunde være Fare for en Mavebetændelse!

Den lille blev naturligvis ved en saadan Opdragelsesmetode ganske forkrøblet i sit Forhold til Moderen.

Paa de gode Dage hang hun hende om Halsen, kyssede hende, kælede for hende og kaldte hende sin enestaaende, dejlige Mama, sin pragtfulde Mama, sin himmelske Mama! — Medens hun til Gengæld flyede hende, saa vidt det paa nogen Maade lod sig gøre, naar Moderen var i sit onde Lune: Mama er gal i Kalotten i Dag! sagde hun og for ud af den ene Dør, naar hun hørte Baronessens Stemme bag den anden.

Og saa løb hun helst ned i Køkkenet til Pigerne, eller ned i Herskabsstalden til Julius, en fjorten-femtenaars, lyshaaret Knøs, der gik Jens Kusk og Jørgen Hingstepasser til Haande med at strigle, fodre og vande Hestene. Der kunde hun opholde sig i Timevis .....

Naamen, Baronessen laa som sagt i Dag inde i sit Toiletværelse paa Chaiselonguen og røg en Cigaret og havde Migræne.

Det havde regnet tæt og tungt hele Formiddagen; men nu var Solen da ved at bryde igennem.

Siden sit Indtog paa Slottet havde Hendes Naade fartet rundt paa Egnen og gjort Visitter. Hun var rullet af Sted med Kusk, Tjener, Mand og sølvpletteret Seletøj.

Men det hele Valfarteri var endt med at kede hende.

Saa en skønne Dag havde hun kastet sig over Husvæsenet og havde rumsteret i den Grad i Køkken, Kælder og Spisekammer, at den gamle Husjomfru havde baade bandet og slaaet Kors for sig.

Dernæst opgav hun Husholdningen og begyndte en Inspektionsrejse rundt i Slottets 42 Værelser. De saa noget forsømte ud, opdagede hun. Tapetet hang i Laser, Dørene kunde ikke lukkes og Vinduerne ikke aabnes. Men førend alle disse Mangler kunde blive afhjulpne, havde hun faaet en anden Interesse.

Det var Haven, at Fruen nu var kommen til. Og Gartneren maatte til sin Fortvivlelse, man var i Midten af Juli, grave, gøde, beskære, omhugge Træer og anlægge Blomsterrabatter … Og saa, midt under den hele Hurlumhej, kastede Hendes Naade sig pludselig med Lidenskab over sine Toiletter:

— Vi maa invitere nogle Gæster, Helmuth! sagde hun en Søndag ved Dineen, hvor hun straalede i en pragtfuld, lyserød, dybt nedskaaren Silkekjole, der klædte hende fortryllende, men som kun kunde beundres af hendes Mand, Forvalteren, Lærerinden og Karen — Du er altid rundt i Markerne, Karen er i Skole, og jeg sidder her alene!

— Ja, inviter du væk, Vilde! nikkede Baronen med en kvart Kylling i Munden — Men du maa sgu selv skrive, for jeg har ikke Tid!

Og saa skrev Baronessen til Grev v. Scheele, en Barndomsven og Fætter. Og nu i Overmorgen skulde han komme .....

Dette laa Hendes Naade og tænkte paa, medens hun røg Cigaret og havde Migræne.

Saa hørte man pludselig Baronen raabe med buldrende Røst inde i Kontoret:

— Niels!

Og samtidig kimede han paa det elektriske Apparat, saa at Vinduerne nede i Tjenerværelset svirrede ved det.

Niels for op ad Trappen og ind i Kontoret:

— Hr. Baron!

— Nu har du jo igen glemt at sætte Badekarret under oppe paa Loftet, din Snøbel!

— Ja … jeg … Nu skal jeg! stammede Tjeneren og vilde af Sted.

Ja, nu er det sgu for sent! buldrede Baronen videre — Nu er Regnen jo forbi! — Hvor Fanden gaar du rundt med … med dit Hoved? Se her, det gode, nye Tæppe, forfærdelig spoleret!

Og han pegede ned paa et Brysselertæppe, som laa under Bordet midt i Kontoret. Dets ene Hjørne var ganske gennemblødt af den Væde, der var sivet ned gennem Loftet.

Pludselig hævede Hans Højvelbaarenhed Haanden som for at slaa Tjeneren, der hastig trak sig et Skridt tilbage.

I det samme traadte Baronessen ind. Hun havde hørt Gemalen larme:

— Hvad er der i Vejen, Helmuth?

Helmuth lod Haanden synke.

— Aa, det er den Idiot! Aldrig kan han passe sine Sager! Se Tæppet der!

— Naar vi har spist, maa De lægge det Tæppe ud i Solen, Niels!

— Javel, Deres Naade!

— Er Frokosten færdig?

— Om et Øjeblik, Deres Naade!

— Gaa saa ned og ret an!

Tjeneren forsvandt.

— Skal du ikke have en anden Frakke paa, Helmuth, inden vi gaar ind?

Baronen stod endnu med rynkede Bryn og svulmende Aarer.

— Du skulde nu ogsaa lade det Tag gøre i Stand!

— Der er saa meget, der skulde gøres i Stand!

Hendes Naade greb sig op til Hovedet:

— Jeg har det ikke rigtig godt i Dag, Helmuth .....

Helmuths Ansigt blidnedes, og han slog sin Arm om sin Kones Liv.

— Hvad er der med lille Vilde? spurgte han og gjorde Røsten kælen.

— Lidt Hovedpine ...

— Aa Herregud! han bøjede sig og kyssede hende paa Kinden, som hun hurtig vendte til.

— Og saa din Hidsighed! sagde hun med mat Stemme — Den gør mig altid saa nervøs. Du raaber saa højt!

— Jeg blev arrig paa den Torsk! bruste han op.

— Ja, ja, ja! ... Men tror du ikke ogsaa, at Niels har for meget om Ørerne? Og nu vi faar Gæster? Skal vi ikke forsøge med Julius ogsaa? Det kunde blive en pæn lille Tjenerdreng!

— Det Bondebæst!

— Aa, han er slet ikke saa gal, skal du se! Jeg har talt med ham et Par Gange nede i Stalden. Der er noget kvikt og adret over ham!

— Ja—a, maaske ....

— Synes du ikke, vi skulde prøve ham?

— Saa kommer vi jo til at savne en dernede ...

— I finder saamænd *nok* en! ... Kan han begynde straks i Morgen tidlig?

— Det kan han vel nok ... Men det vil jeg sige dig, Vilde, at *jeg* vil ikke ha' noget med at dressere ham!

— Nej, det skal jeg nok besørge! ... Du er en kær, lille Mand! endte hun og strøg sin Bamse om Haaret.

Han brummede henrykt og sluttede hende kraftigt i sine Arme.

— Ikke for voldsom, Helmuth!

— Du har ingen Snøreliv paa i Dag, Vilde?

— Nej, det generer mig.

— Du er da vel ikke ... Der er da ikke Ugler i Mosen? spurgte han med straalende Øjne.

— Nej vist ej! sagde hun og rev sig løs — Du plager mig med dine Spørgsmaal!

— Bare der var Vilde! sagde han og saa hende henrykt ind i Øjnene — Jeg vilde ligefrem gi' dig 50 Kroner, hvis det blev en Dreng!

— Der er rettet an! meldte Tjeneren.

Baronen tog sin Kones Arm:

— Kom saa, jeg er sulten!

— Du glemmer, at du skal skifte Frakke!

— Aa skidt!

— Nej, du lugter af Stald!

Og Helmuth maatte pænt ind i sit Paaklædningsværelse ved Siden af Kontoret og skifte Frakke.

Straks da Baron Helmuth havde friet til Fru Raskowitz og faaet Ja, var han som drukken af Lykke og Stolthed: Aldrig havde han troet det muligt, at han skulde faa en saa fornem og smuk Dame til Kone!

Og hvordan han havde baaret sig ad med at fri til hende, anede han ikke.

Det var en Aften, han var inviteret til Te hos hendes Moder, Grevinde Rosenvinge, at det var sket. Der havde ikke været andre Gæster, og da Teen var drukket, sad de to unge ene i Kabinettet og saa paa nogle Fotografier. Grevinden havde diskret fjernet sig.

Helmuth var ganske ør af benovet Forelskelse. Og han kunde ikke fatte, at den skønne Frue, der jo var «bedre vant», som han udtrykte sig, kunde finde nogen Glæde i at sidde ene med ham og se saa venlig og smilende ud og af og til læne sig over imod ham og lægge sin fine, hvide Haand paa hans Arm. Og saa den Duft, der udgik af hendes Haar og hendes Klæder! Han blev mere og mere forvirret. Og naar hun fæstede sine store, graa Øjne paa ham, rødmede han over hele det tykke, godmodige Ansigt og stammede og gav ganske forvildede Svar:

— De maa undskylde Frue, sagde han i sit Hjertes Enfold — Men jeg ved ikke, hvad jeg skal sige. Jeg er jo ikke vant til at ha' med saa fine Damer at gøre. Jeg er kun en Bondemand, er jeg. Jeg har aldrig lært noget!

Men hun smilede bare igen med sine hvide Tænder og lagde sin bitte Haand paa hans brune Næve og sagde, at hun holdt netop meget af naive, landlige Mennesker, thi de havde de største Hjerter.

— Nej! sagde han afgjort — Det passer ikke paa mig, for jeg er saa voldsom hidsig!

— Tror De ogsaa, at De kunde blive vred paa mig? spurgte hun med sit sødeste Smil. Hun gik noget lavt ned i sin Anglen.

Der kom næsten Taarer i Helmuths smaa, brune Øjne:

— Nej, sagde han — Dem vilde jeg være evig god ved!

Og saa pludselig var det, at han havde grebet begge hendes Hænder og trykket dem op mod sine store, brede Læber og sagt:

— Vil De … vil De være min Kone? Jeg kan ikke la' være, at spørge Dem om det … De maa ikke blive vred paa mig! Jeg er jo kun en Bondemand, og De er jo meget bedre vant, men … men jeg er saa voldsom indtaget i Dem;

De har været saa god og venlig imod mig … og derfor … Gaarden er jo noget forfalden, for mine Forfædre har været svært ødsle; men jeg er da en dygtig Landmand, det si'er de alle sammen derovre, og fornuftig og sparsommelig … Vil De? Maa jeg anholde om Deres Haand? … Jeg skal være saa god imod Dem hele mit Liv og mod Deres lille Datter … De er saa smuk … Deres Øjne … Og Deres Haar … Jeg har holdt af Dem lige fra første Gang jeg saa Dem, og jeg ligger og tænker paa Dem hver Nat … Vil De være min Hustru? Jeg er ikke rig; men … men jeg er jo da Baron ….

Det var den længste Tale, den arme Helmuth havde holdt i sit Liv. Taarerne løb ham ned over Kinderne, hans Læber skælvede, hele hans tunge Legeme rystede som i Feber, og han knugede Damens Hænder i sine og saa paa hende med møre, anraabende Øjne som en Hund, der venter Prygl.

Fru Raskowitz havde bøjet Hovedet og vendt Ansigtet bort. Nu hun skulde træffe en endelig Afgørelse, tøvede hun, skønt hun stod foran det Maal, hun i lange Tider havde arbejdet mod. Hun *maatte* ud af disse pinlige Forhold herhjemme hos sin Moder, hvor hun levede med hele sit første Ægteskabs Skandale over sig, og hvor hun og Datteren kun spiste Naadsensbrød og maatte takke til for hver Bid, man gav dem. Manden, som sad her ved Siden af hende og græd af Kærlighed, var i hendes Øjne nærmest en latterlig Figur. Men han bød hende Frihed for alt det daglige Pineri og alle Ydmygelser. Han syntes at være Skikkeligheden selv, et stort, dumt Barn. Tyranni og Mandfolkevilkaarlighed behøvede hun fra hans Side næppe at frygte for; han gav hende sikkert nok alt det Albuerum, hun forlangte. Og, som han selv i sin guddommelige Enfold sagde: Saa var han jo da Baron!

Hun vendte smilende sit Ansigt om imod ham:

— Ja, hviskede hun og gengældte blidt hans kraftige Haandtryk — Jeg vil være Deres Hustru. Men De maa tage mig med mine Skrøbeligheder og Mangler. Og husk, at jeg har lidt meget ….

Den skikkelige Helmuth stirrede et Øjeblik paa hende, som om han ikke forstod, hvad hun sagde. Men da det omsider gik op for ham, at hun havde indvilliget i at vorde hans, lagde der sig et saa lyksaligt Udtryk over hans runde Ansigt, og skinnede der en saadan Glæde frem i hans smaa, brune Øjne, at den i dette Forhold ellers temmelig koldsindige Dame uvilkaarlig lod sin Haand glide blødt ned over hans Haar:

— De er saa god! hviskede hun. Og i sit Hjerte forsøgte hun at love sig selv at gøre sit bedste til, at deres Samliv ikke maatte blive ham for stor en Skuffelse.

Og den Nat, og mange Nætter derefter, kunde vor Pamfilius næppe sove af Lykke. Inde i hans arme Hjerne dikkede det uophørligt og regelmæssigt som reguleret af en Pendul! Alvilda-Alvilda, Alvilda-Alvilda! Og naar han om Dagen færdedes rundt paa Gaderne, holdt han sig rank og løftede Hovedet højt, at Menneskene omkring ham kunde se, at han bar Sejrens

Palmer paa sine Skuldre.

— —

Forlovelsen fandt Sted i København i Oktober, og Brylluppet blev berammet til at skulle fejres sammesteds i Juni Maaned næste Aar.

Fru Raskowitz og hendes Moder tog med Helmuth hjem til Næsset for at bese de unges fremtidige Bolig og træffe de fornødne Arrangementer. Men der mødtes de jo med Enkebaronessen, som ved sin Opførsel og sin Tale fik de to sensible Verdensdamer til at gyse:

— Mon dieu! sagde den gamle Grevinde til Datteren, da de blev ene paa deres Værelse — Et Monstrum, mit Barn, et Fugleskræmsel! Hvilket Haar og hvilken Dragt! Da Baronen præsenterede, var jeg parbleu ved at miste min Contenance! Vi maa for al Del forhindre, at hun indfinder sig til Brylluppet. Hendes blotte Nærværelse vilde jo ridiculisere den ganske Ceremoni! Er det Haar eller … Tovværk, hun bærer paa Hovedet!

Og Enkebaronessen paa sin Side sagde til Stasia ved Aftentoilettet:

— Naa, min Pige, der har Helmuth sandt for Dyden faaet sig et Par ordentlige Tætkamme! Jeg er bange for, at der ikke bliver meget tilbage af ham, naar de først begynder at kæmme løs!

Og Helmuth selv gik med lange, urolige Skridt op og ned inde i sit Kontor. Han havde jo straks set paa Kvindernes kolde, mønstrende Øjne, at de ikke justement havde fattet nogen brændende Kærlighed til hinanden. Grevinden havde siddet ved Bordet saa stiv som en Afviserpæl, og Vilde, den Stakkel, havde hverken vidst ud eller ind, naar Enkebaronessen kom med sine frygtelige Udtalelser! Thi han lagde hele Skylden paa Moderen; hun var da ogsaa bleven saa forfærdelig «ordinær», syntes han. Det havde han ganske vist aldrig før lagt Mærke til, men *nu* ved Siden af disse to fine, velopdragne Damer! Horribel! som Grevinden sagde. Og sikken hun saa væltede sig ind paa disse to vildfremmede Mennesker og spurgte, om hun kunde logere der, naar hun kom over til Brylluppet! Det var frygteligt, saadan at maatte skamme sig over sin Moder! Over til Brylluppet? Ikke Tale om! Det vilde jo da blive en voldsom Skandale for dem alle sammen! … Naa, men det maatte hun ogsaa kunne indse, naar han fik talt rigtig ud med hende. Og saa var der jo ogsaa endnu godt et halvt Aar til Begivenheden; der kunde ske meget inden den Tid!

Med disse beroligende Tanker gik den unge Baron ind i sit Soveværelse og klædte sig af og gik i Seng. Og før han faldt i Søvn repeterede han pligtskyldigst Præsens Infinitiv af Verbet aimer. Thi Vilde havde engang slaaet paa, at han virkelig maatte se at lære noget Fransk. Og nu havde han købt sig en Parleur og glædede sig til en skønne Dag at overraske hende med sine Kundskaber: Bonjour, madame v. Leunbach, comment vous portez-vous ce matin? mumlede han henrykt over sin Viden. Hvorpaa han bredt smilende krøb ned under Dynen og faldt i Søvn.

— —

Dog det var nu alligevel ikke lutter Fryd og leende Glæde for Baron

Helmuth, dette at være forlovet med «Vilde». Der var saa Satans meget, han skulde gøre, og endnu meget mere, han skulde undlade! Naar han var paa Besøg i København, rettede Fru Raskowitz og Grevinden ugenert paa ham og belærte ham hver Time paa Dagen om dit og dat, om Former og Ceremonier, hvis Tilstedeværelse han hidtil havde levet i den lykkeligste Uvidenhed om. Hele sit Liv havde han jo tilbragt indenfor Næssets Grænser. I Skole havde han aldrig gaaet, da man havde nøjet sig med en billig Huslærer; og i sin Fritid havde han stadig holdt til med Gaardens Karle og Husmænd. Og da Faderen, gamle Baron Hannibal, mærkede, at Drengen levende interesserede sig for Godsets Drift, for Heste og Kreaturer, Pløjning og Saaning, havde han lidt efter lidt ladet Forvalteren og Forkarlen tage sig af ham og sætte ham ind i Landbrugets praktiske Sider, saa at Fyren allerede i sit 18—19 Aar var en hel dreven Landmand og Studehandler. Men det er nu baade saa som saa at være opklækket som Bonde, naar man er født Baron. Ens Standsfæller rynker paa Næsen af en og moquerer sig aabenlyst og i Smug og trækker sig før eller senere tilbage fra et sligt Amfibie, særlig da, naar der ikke findes meget og letrullende Guld, der kan opforgylde Vedkommendes selskabelige Mangler. Næssebaronens hidtidige Omgang havde derfor fornemmeligst bestaaet af Egnens Proprietærer og større borgerlige Jorddrotter, der satte en Ære i at kunne berette paa Hotellet i Byen, at de i Gaar havde spist til Middag paa Næsset; og som smigrede for «Baronen» og i det mindste lod, som om de lyttede til hans Udtalelser og Meninger med en Slags religiøs Andagt. Og Helmuth havde derfor stadig været vant til at betragte sig som en lille Konge, hvem alle Egnens «Ufødte» saa op til med Hatten i Haanden.

Derfor var det ham nu rent ud sagt til lidt Besvær at være Genstand for sin Forlovedes og sin Svigermamas Korrigeringer og Irettesættelser. Men han lagde Baand paa sig og fandt sig i dem med en Bjørns Godmodighed. Dels fordi han var fuldstændig elleskudt i sin fine Hjertenskær, i hendes Klæder og hendes hvide Hud, og af den Grund søgte at være hende tilpas paa alle Maader. Og dels fordi han stille glædede sig til ved sit surterhvervede Verdensmandsvæsen at kunne accentuere for «Bønderne» derhjemme, at han, trods sit Maskepi med dem, dog var en ægte Adelsmand, der havde forstaaet at vinde sig en Brud af det reneste og fornemste blaa Blod .... Og saa fik vel ogsaa denne Skolemestereren en Ende, naar Alvilda først var bleven hans Kone!

— — —

Og Vinteren gled fredeligt hen paa Næsset med sit Arbejde inden Porte og Døre. Et Par Gange tog Helmuth til København for at besøge sin Forlovede; og hver Gang kom han mere dannet og mere forelsket tilbage. Hans erotiske Fornemmelser havde hidindtil saa godt som ligget i Dvale i hans fede, lidt tunge Legeme. Ganske vist havde han haft et Par løse Forbindelser med en Mejerske og en buttet Husholdningselev. Men det var bare «Kødet», der momentvis var kommet i Brand ved et Høstgilde eller en

munter Julekalas. *Nu* derimod, lige over for Fru Raskowitz' besnærende og mere raffinerede Yndigheder, var Helmuths slumrende «aandelige» Længsler efter kvindelig Omgang og kvindelig Forstaaelse bleven vakt! Han kunde sidde i sit Kontor om Aftenen og ved Kaminilden drømme om, hvor herligt det blev, naar hun nu flyttede herind paa Borgen, og han kun behøvede at aabne Døren til «Salonen», som han allerede havde lært at kalde den, for at se hende sidde der med sit Sytøj eller med en Bog og smile til ham og vinke ad ham, at han skulde komme hen og lægge sin Arm om hendes Liv og kysse hendes Haar og hendes Mund. Og naar hans Tanker, hvad jo ogsaa kunde hænde, undertiden syslede med en intimere Udveksling af Kærtegn, kunde han gyse af Fryd, skønt han næsten syntes, at det var Helligbrøde, han begik. Han havde købt sig en Flaske af hendes Parfume og stænket af den paa Sofaer og Stole. Og han kunde da sidde med lukkede Øjne og indsuge Duften og forestille sig, at hun lige nys havde forladt ham.

— Hvad er det for en Stank! havde Enkebaronessen sagt en Aften, hun kom fra sit Køkken og sin Kælder — Jeg tror, Gud hjælpe mig, at du har begyndt at smøre dig ind, min Dreng.

Helmuth var bleven rød og havde mumlet noget uforstaaeligt mellem Tænderne. Et Par Gange havde han paa forelskedes Vis forsøgt at tale med sin Moder om Alvilda. Men hans Tale havde ikke vundet Genklang. Og nu berørtes hans Forlovelse og tilstundende Giftermaal kun ganske formelt imellem dem. Og han gik ene rundt med sine Tanker og sine Længsler.

— —

Saa kom Foraaret, og Arbejderne med at gøre Slottet i Stand til Husfruens Modtagelse begyndte. Der blev malet og tapetseret og sat de nødvendigste Ruder i; og Udstyret af Møbler og Linned kom i store Mængder fra København. Den gamle Grevinde vilde dog vise «de Folk derovre», at hun ikke sparede paa Skillingen, naar det gjaldt Familiens Reputation. Skønt det jo rigtignok var anden Gang, at hun havde maattet rykke ud med Udstyr til Alvilda!

— — —

Der herskede den Tradition blandt Leunbacherne til Næsset, at den ny Ejer maatte købe Familiesølvtøjet og det paa Slottet beroende Bohave af den afdøde Ejers efterlevende Enke.

Det var en streng Dag, da Helmuth og hans Moder gik rundt og vurderede Sagerne. Begge havde de Handelsblod i sig, og begge satte de Priserne saa nøje som muligt.

Der lyste ligefrem Had i deres Øjne, medens de tingede og købslog.

— Du vil nok trække mig op, Mor? sagde Helmuth.

— Du vil nok snyde mig, min Dreng, sagde Enkebaronessen.

Og inde paa Kontoret sad de til langt ud paa Natten over Listerne, forinden de kunde blive enige.

Men endelig blev det da fastslaaet, at den gamle Frue skulde have

12,000 Kroner udbetalt med Renter og Rentes Renter i fire Terminer .....

Og saa købte hun Huset i Jerslev og lod det montere med de Møbler, hun havde holdt tilbage for sin egen Mund. Og det var ikke de daarligste:

— Du kan faa Førstekøbsretten til dem efter min Død, sagde hun — Men dem *vil* jeg ha'!

Og Helmuth maatte bøje sig ....

Straks efter rejste han saa til København for at holde Bryllup. Og Enkebaronessen, der maatte blive ene tilbage paa Næsset og forberede Modtagelsen af de nygifte, svor, at hun skulde huske sin Svigerdatter denne Tort, selv om hun, den gamle, saa blev hundrede Aar!

Herskabet, Lærerinden og Karen sad ved Frokostbordet inde i Spisesalen, hvor Niels gik og vartede op ....

Nu havde dog den lille Frøken Jansen været over en Maaned paa Næsset; men Maaltiderne vedblev ikke desto mindre stadig at være hende Døgnets tungeste Stunder!

Hun sad og turde næppe spise af Frygt for at støde an mod Formerne. Naar Hendes Naade korrigerede Karen, følte Frøkenen Bebrejdelsen rettet mod sig. Hun sad bleg og lille paa sin Stol med Øjnene vogtende paa Baronessens Ansigt for om muligt at opdage og afværge et optrækkende Uvejr ....

Her lidt om samme Frøkens Fortid:

Hun var Datter af en Enke efter en underordnet Embedsmand i Hobro. Straks efter Mandens Død var Moderen flyttet til København med sine fire Børn. Det var nemlig blevet sagt hende, at man der havde nemmere Adgang til Legater og fri Skoleundervisning.

Datteren Elise var 15 Aar gammel og lige konfirmeret, da de ankom til Hovedstaden. Der var af Faderens Familie lejet en lille Lejlighed til dem paa femte Sal i et Hus paa Dosseringen. Og der sad saa Enkehønen med sine Kyllinger og kiggede ud over Søerne og længtes tilbage mod de gode, gamle Tider ovre i den lille, hyggelige By i Jylland.

Elise maatte nærmest gøre Tjenestepigegerning. Pensionen var jo kun ringe, og der var fuldt op at gøre med at holde Huset i Orden og sysle og hæge om de tre yngre Søskende.

Folk var nu for Resten gode og venlige mod Fru Jansen. Hun fik Friplads i en anerkendt Skole til Sønnen Robert, den ældste efter Elise; og Tvillingerne fik hun for halv Betaling ind i en større Pigeskole.

Men Elise trivedes ikke rigtig i Hovedstaden. Hun blev bleg og mager; og Lægen sagde, at man gjorde bedst i at se at faa hende paa Landet igen.

Saa læste man en Dag i en Avis, at en adelig Familie søgte en ung Pige, der kunde gennemgaa de almindelige Skolefag med en 10—11 Aars Pige, samt være hende til Selskab og Opmuntring.

Fru Jansen kaldte Elise ind fra Køkkenet og viste hende Avertissementet:

— Hvad mener du, lille Kanin, skal vi forsøge at lægge Billet ind?

Elise blev af Moderen og sine Søskende altid kaldet Kaninen paa Grund af sit stille, sky Væsen og sine smaa, frygtsomme Øjne.

— Nej, det tror jeg rigtignok ikke, jeg tør paatage mig, Mor! … Og hos saa fine Folk!

Og Kaninen gyste som af Kulde ved Tanken om at skulle forlade Reden.

Men Billet blev der alligevel indlagt. Og mod Forventning kom der Svar.

Fru Jansen skulde give Møde med sin Datter i et Hotel garni i Hovedvagtsgade førstkommende Onsdag mellem 12 og 1.

Elise rystede over hele Kroppen, da hun hørte det. Og hun var paa Grædepunktet den ganske Vej fra Nørrebro til Kongens Nytorv, da hun vandrede af Sted med Moderen.

Men antaget til Pladsen blev hun med den stolte Løn af 200 Kr. om Aaret og Vadsken frit.

Fru Jansen var glad bevæget og havde omfavnet Kaninen paa Trappegangen, da de kom ud fra Audientsen hos Baronesse v. Leunbach, og sagt, at Elise kunde prise sig lykkelig! Og saa havde de grædt lidt begge to og derpaa omhyggelig tørret hinandens Øjne, førend de gik ud paa Gaden.

Og hjemme havde de smaa Søskende raabt Hurra og var straks begyndt at kalde Elise for «Hendes Højhed». Og om Aftenen fortabte man sig i Eventyrforestillinger om Søsterens Fremtid.

— — —

Og nu sad, som sagt, Kaninen ved Frokostbordet i den store Spisesal paa Næsset sammen med sit Herskab og sin Elev.

— Det er mit bedste Maaltid, lille Vilde! sagde Baronen og toppede for tredje Gang en halv Snes Kødboller i Karry op paa sin Tallerken — Skal De ikke ha' en Bolle til, Frøken Jansen? Spis dog, Menneske! De ser ud til at trænge til det!

— Tak, jeg skal ikke have mere! sagde Kaninen og kastede et frygtsomt Blik hen mod Baronessen, der sad og trommede med sine hvide Fingre paa Dugen af Utaalmodighed over Gemalens Madlyst.

— Ja, hvor *er* dog Frøken Jansen mager! udbrød Karen pludselig — Hendes Ben er meget tyndere end mine!

— Hø, hø, hø! lo Baronen.

— Taler du nu igen uden at være spurgt! sagde Baronessen.

— Ja men, Mama, det er da ogsaa saa kedeligt ….

— Hyss!

Frøken Jansen var bleven rød helt op til Haaret og saa sig forvildet omkring, som søgte hun et Kaninhul at skjule sig i.

I det samme lød der op i Spisesalen en forvirret Raaben og Skrigen nede fra Vestibulen i Taarnet. Det var et Mandfolk og et Fruentimmer, der skændtes.

— Hva' er det, Niels? spurgte Baronen og standsede i sin Gerning — Har jeg ikke sagt, at Folkene skal holde sig fra Taarntrappen! Gaa ned og se, hvad det er!

Niels gik.

— Gid Fanden havde alle Tjenestefolk! brummede Baronen rød i Kammen.

— Du skulde lade Mejeriforpagteren overtage Folkehusholdningen, saa slap vi for alle de Ærgrelser.

— Det tror jeg sgu ogsaa, jeg gør! … Hva' Fanden, jeg synes min Salighed, de kommer herop!

Baronen vilde rejse sig.

— Nej, bliv nu, Helmuth? bad Baronessen ængstelig — Niels kommer nok og siger Besked.

Ude fra Galleriet hørte man samtidig Tjenerens Stemme:

— Du ved, at Herskabet har forbudt jer at komme denne Vej, Jakob!

— Jeg vil snakke med Husbond! lød en dyb Stemme.

Saa gaa om paa Kontoret! Hans Højvelbaarenhed har sagt ….

Jeg vil snakke med Husbond! lød Stemmen paastaaelig.

Baronen skød heftig Stolen tilbage.

— Madro *vil* jeg ha'! sagde han og gik hurtig ud i Galleriet — Hva' Fanden er det for et Spektakel! tordnede han løs.

Tæt uden for Døren stod Niels Tjener og holdt fast i Armen paa en stor, sortskægget Mand.

— Slip mig, Niels, eller jeg kvaser dig! truede han.

— Nu kommer de op at slaas! sagde Karen og klappede forventningsfuld i Hænderne.

Baronen gik tæt hen til Manden:

— Har jeg ikke forbudt jer at gaa op ad Taarntrappen?

— Jovel, Hr. Baron! sagde Jakob mindre kry.

— Saa gaa ned med dig!

— Jeg skal nok gaa, jeg skal nok gaa! gentog Manden medgørlig — Men det er Jomfruen dernede, som gi'r vos no'et pilraaddent Mælk til Grøden, og det vil jeg dog spørge, om det er med Baronens Vilje?

— Jeg vil ikke høre paa dit Sludder! Gaa din Vej! sagde Helmuth. Aarerne i hans Pande svulmede, og han løftede truende sin højre Haand.

— Vil du slaa? spurgte Manden pludselig trodsig.

— Aa Gud! sagde Kaninen inde i Spisestuen.

Baronessen skyndte sig ud i Galleriet:

— Helmuth! sagde hun bønligt og greb sin Mand i Armen — — Hvad er det, De klager over, Jakob? spurgte hun henvendt til Karlen.

Han traadte et Skridt tilbage og mumlede høfligt:

— Det er Jomfru Sørensen, der gi'r vos fordærvet Mælk til vorres Grød, Hinnes Naade; og det vilde jeg da spørge, om det var med Herskabets Mening?

— Jeg skal tale med Jomfruen! nikkede Baronessen venligt — Naturligvis maa det være en Fejltagelse af hende! …. Men gaa nu ned! og husk saa, at naar De en anden Gang vil tale med min Mand, maa De

henvende Dem paa Kontoret!

Jakob trak sig hen mod Taarndøren:

— Ja, naar Hinnes Naade vil sige hinne ordentlig Besked saa, for det er en Djævel!

— Jeg skal nok tale med hende!

— Ja, saa er det jo godt! nikkede Karlen og listede af ....

— Han skulde være smidt paa Hovedet ned ad Trappen! mumlede Baronen, da han atter sad inde ved Bordet og lagde sidste Haand paa sine Boller.

— Jeg tror nu, du behandler den Slags Folk lidt forkert, Helmuth!

— Saa—aa? Er de Mennesker som vi andre maaske?

— Nej; men netop derfor, min Ven!

Stine Napoleon kom haltende fra sit lille Hus, der laa i Udkanten af Næsgaardene. Hun havde været hjemme i Middagsstunden for at lave Mad til Mand og Børn. Nu skulde hun hen i Præstegaardshaven igen, hvor hun gik og lugede og holdt Orden i Gange og Bede.

Hun ømmede sig for hvert Skridt, hun tog. Benet gjorde da ogsaa rent bandsat ondt i Dag! Og da hun kom ind i Haven, satte hun sig paa en Bænk for at hvile lidt, forinden hun tog fat paa Arbejdet.

Men Smerterne blev værre og værre. Hun stønnede et Par Gange og bandede dertil. Saa rejste hun sig pludselig med en energisk Beslutning og gik om i Gaarden og lige hen mod Døren til Præstens Kontor.

Først ind i den lille, stenlagte Forstue, hvor hun satte Træskoene fra sig, og saa bankede hun paa den indre Kontordør.

Ingen svarede.

Hun bankede igen, kraftigere. Og saa lød der et søvnigt: Kom ind!

Da Stine aabnede Døren og humpede over Tærskelen, rejste Pastoren sig fra Sofaen, hvor han havde ligget og sovet til Middag:

— Er det dig, Stine?

— Jo, Hr. Pastor.

— Hvad godt?

Konen stod et Øjeblik uden at svare. Men saa pludselig greb hun fat i sine Skørter og løftede dem højt op over sine nøgne Ben.

Paa det højre, noget oppe over Knæet, lyste et stort, rødt, gabende Saar frem.

— Kan jeg være tjent med dette her? spurgte hun haardt.

Præsten kastede et sky Blik hen mod Døren til Dagligstuen. Saa rejste han sig og gav sig til at gaa hurtig op og ned ad Gulvet:

— Hvad siger Doktoren?

— Jeg skal jo bruge den grønne Salle, siger han!

— Ja men saa brug den da!

— Jeg har ikke no'et aa købe for. Pengene gaar til Føden og Klæderne. Og saa mente Jens, at Pastoren ... En Æske koster paa nær en Krone!

Mascani tog sin Portemonnæ frem.

— Værsgod, sagde han og rakte hende nogle Penge — Det er nok til to Æsker.

— Mange Tak skal Præsten rigtig ha'! sagde Stine lidt blidere — Jeg tænkte jo nok, at naar ....

— Ja, ja, det er godt! Gaa saa!

Og Konen haltede lydig ud af Kontoret.

Præsten blev et Øjeblik staaende midt paa Gulvet og stirrede hen mod Døren, som Stine havde trukket stille til efter sig.

Saa gav han sig paa ny til at vandre op og ned og op og ned. Han knyttede Hænderne, og Øjnene havde han knebet sammen.

Men saa paa een Gang standsede han i sin Vandring og huggede af al Kraft sin ene knyttede Haand ind mod sit Ansigt. Han stønnede højt ved Slaget og lod sig falde ned i Stolen foran Skrivebordet.

Lidt efter bankedes der paa Tapetdøren ind til Dagligstuen. Han hørte det ikke. Albuerne havde han støttet mod Bordet, og sit Ansigt holdt han skjult i Hænderne.

Døren blev aabnet, og Fru Mascanis buttede Skikkelse viste sig paa Tærskelen.

Da hun opdagede sin Mand henne ved Skrivebordet, trak hun paa Skuldrene og smilede ondt:

— Adolf, Enkebaronessen kommer kørende oppe ved Troldebakken! Jeg har paa Følelsen, at hun kommer ind til os.

Præsten løftede Hovedet og saa aandsfraværende hen mod sin Halvdel.

— Har du nu igen spillet Shakespeare? spurgte hun haanligt — Jeg begriber ikke, at du gider!

Pastoren rejste sig med Besvær. Han maatte støtte sig til Bordet:

— Jeg holder det ikke ud! sagde han og rokkede med Hovedet frem og tilbage — Jeg holder det ikke ud, Johanne!

Saa rettede han sig pludselig, strakte Armene frem mod sine Kone og raabte teatralsk:

— Du havde kunnet frelse mig, Johanne, om du havde villet! du kan det endnu, om du blot vilde række mig en forsonende Haand! Men du ifører dig stedse et Klædebon af Kulde og Foragt!

Præstinden slog afværgende ud med Haanden.

— At du dog kan blive ved med den gamle Historie, Adolf! sagde hun. Saa forandrede hun pludselig Tone og fortsatte — Hvis Baronessen kommer herind, haaber jeg, at du viser dig!

Og dermed trak hun sig tilbage og lukkede Døren.

I samme Øjeblik greb hendes Mand fra Skrivebordet en tung Flintekile, der benyttedes som Brevpresser, og slyngede den efter hende.

Den ramte Væggen over Dørkarmen, slog et Hul i Tapetet og faldt buldrende ned paa Gulvet.

Fru Pastorskens «Følelse» slog i Dag til: Enkebaronessens Køretøj rullede et Kvarter senere op gennem Præstegaarden og gjorde Holdt under

de to bredkronede Lindetræer foran Stentrappen til Hoveddøren:

— Er her nogen hjemme? raabte Hendes Naade, saa det klang over Gaardspladsen .....

En gammel, vejrbidt Kalechevogn, hvis Overdække var irret grønt og loddent af Sol og Væde, og paa hvis Hjul og Sider der som Regel sad Tommer af mange Dages Vejsprøjt. En høj, mager, blakket Hest, hvid og brun (en Knapstrupper med «Glasøjne»), og som hev lidt paa det venstre Bagben.

Saaledes præsenterede Enkebaronessens Køretøj sig.

Vognen var jo oprindelig født og baaren til to Heste. Men «Hendes gamle Naade», som Bønderne nu efter Baron Helmuths Giftermaal kaldte hende, havde ladet den kalfatre om til Enspænder. Desuden havde hun ladet Kuskesædet borttage og sad saa selv og styrede Rosinanten bag omme under Kalechen. Og var det Regnvejr, slog hun Vinduerne ned, lod sig Tømmerne stikke ind gennem den midterste Rude, der var til at aabne, lukkede den halvt til igen og rullede af Sted.

Denne Befordring, «Pagtens Ark» havde man døbt den (og Hesten, der var en Hoppe, kaldte Baronessen «Rigmor») — denne Befordring blev snart kendt og frygtet i mange Miles Omkreds!

Naar Husmødrene saa den tone frem i lang Afstand, skyndte de sig at laase inde i Spisekammeret Husets smaa Delikatesser: Hummer i Daaser, Sardiner, Ansjoser, Syltetøj, friskbagte Kager o. s. v., thi den gamle Dame bemægtigede sig ohne weiter den Slags Ubetydeligheder og lod Stasia, som altid fulgte hende paa hendes Strejftog, bringe dem ned i Vognen, hvor de blev forvaret i en Bunke dertil anskaffet Hø, som var anbragt under det nedlagte Kuskesædes Forlæder.

— I har saamænd ædt saa megen god Mad paa Næsset, medens jeg regerede, sagde den gamle til de forfærdede Husfruer — saa I kan vel nok unde mig den Snavs Hummer.

Til at begynde med gik denne Trafik udmærket. Man morede sig indbyrdes over Baronessens Frimodighed. Men da hun saa pludselig fandt paa at foretage sine Ekskursioner særlig om Lørdagene for at sætte sig i Besiddelse af Familiernes Søndagsbidskener: Kyllingerne, Lamme-, Kalve- og Oksestegene, ja selv Rødgrøden og Suppen, som hun beordrede hældt over i medbragte Krukker, ... saa begyndte man dog at finde Situationen alvorlig og skyndte sig at sætte bag Laas og Slaa, hvad der muligen kunde friste Hendes Naades Øjne.

Dog, den gamle Dame, der var lige saa klog som et Menneske, havde, da denne stygge Manøvre gik op for hende, givet den døvstumme skriftlig Ordre til at liste sig rundt paa Oplagspladserne i Køkken og Kælder for at udspejde, om der muligvis skulde forefindes noget attraaværdigt for saa siden i Smug at meddele sit Herskab det. Og Stasia udrettede sin Kommission saa vel, at man kun meget sjældent rullede hjem til Enkesædet i Jerslev uden at have en eller anden Fetalje gemt i Høet under Forsædet.

— —

— Er her ingen hjemme! raabte Hendes gamle Naade for anden Gang, saa at Stasia, der havde siddet lille og sammenkrøben ved hendes Side og blundet, forvildet slog Øjnene op.

Præstens Kusk, Søren, kom galoperende ovre fra Stalden paa klaprende Træsko.

— Forstyrrer jeg ham kanske i Middagssiestaen? spurgte Baronessen skarpt.

— Hva'? sagde Søren.

— Sover han?

— Næi ....

— Er Herskabet hjemme?

— Jo—o, det tror jeg da.

— Da lader det dog næsten ikke til det!

Den gamle Frues Raadsherrehoved dirrede.

Oven paa Krøllerne havde hun en omfangsrig, sort Straahat med mange Baand og Plumager.

— Hvor er da de Mennesker henne!

Hun blev altid greben af stor Vrede, naar der ikke øjeblikkelig mødte nogen frem for at tage imod hende.

Men nu blev Døren til Forstuen hurtig aabnet, og Pastorinden og Clara viste sig under Slyngroserne.

— Velkommen, velkommen, Deres Naade! sagde de med smilende og glad overraskede Ansigter.

— Naa, endelig har man da den Ære! sagde Baronessen.

— Ja undskyld, kære Baronesse, men Clara og jeg var nede i Haven!

Hendes Naade kastede Linerne til Søren og steg ud af Vognen, efterfulgt af den døvstumme, der vistnok med Overlæg traadte i sin Frues Kjole, saa den skreg i Syningen. Stasia havde en af sine onde Dage, det saa man paa hendes skulende Blik.

— Klods! skældte den gamle — *se* kan hun da!

— Skal der spændes fra? spurgte Søren.

— Ja, hvis man faar en Kop Kaffe.

— Naturligvis! smilede Pastorinden.

— Ja, spænd saa fra. Men husk at give Rigmor en Spand Vand, inden du fodrer hende … Stasia, gaa ned i Køkkenet!

Den døvstumme listede af Sted.

Og Præstinden og Datteren vekslede et Blik. De kom netop nede fra Køkken og Spisekammer, hvor de under Forudfølelsen af Arkens Visit havde forvaret nogle Kagekasser og tre Pund nykernet Smør bag de skærmende Skabslaager …

— Vil Baronessen ikke tage Plads?

— Nej, jeg vil saamænd ikke, min Gode! sagde den gamle Dame og gav sig til at skride op og ned ad Gulvet inde i Havestuen — Jeg har siddet krum

i Kalechen i over fire Timer! Stasia kan sagtens, hun har ingen Ben! ... Vi har været oppe paa Næsset, vedblev hun, medens hun stadig vandrede af Sted — men der var ingen hjemme uden Karen og den lille Jansen. Min Svigerdatter sværmer for Naturen, siden denne Fætterfyr er kommen paa Besøg! Og Helmuth, det Skrog! han passer sine Køer! Har I for nylig set noget til dem hernede hos Jer? ... Ikke Køerne, men de andre?

— Ja, Herskabet var i Kirke i Søndags.

— Hum! Ja, min Svigerdatter skal jo være Grundtvigianer ... saadan før Middag! ... Var min Søn med?

— Ja.

— Han sov vel? ... Skal vi gaa lidt ud i Haven, Fru Mascani? Her er saa kvalmt! Sikke ogsaa en Masse Grøntsager, I har pyntet op med herinde! ... Clara kan jo lave Kaffen, mens vi er ude ... Og lukke et Par Vinduer op, saa her kan blive luftet ud.

— Vil Baronessen maaske hellere have Kaffen serveret nede i Lysthuset?

— Nej, ellers Tak, min Bedste! der falder saa mange Dyr ned! Og naar her nu bliver godt luftet!

Frøken Clara saa lidt misfornøjet ud, da hun forlod Stuen. Det morede hende nemlig svært at høre Hendes Naade tale.

— Husk, jeg bruger *raa* Fløde! raabte Baronessen efter hende — Og lille Kop, men stærk! .....

Nede i Haven laa Stine Napoleon og lugede i et Urtebed.

Da den gamle Frue i Afstand fik Øje paa hende, standsede hun op og nikkede bifaldende.

— Meget rigtigt af Dem, min Gode! sagde hun til Pastorinden — meget fornuftigt!

Fru Johannes blegfede Ansigt blev ganske purpurrødt, og Vejret gik fra hende:

— Hvad mener ... Deres Naade? stammede hun.

Baronessen saa fra Øjenkrogene ned paa hende:

— Naa, saaledes! Jeg mener naturligvis ingenting, min Bedste, naar De ikke ønsker det! Jeg beundrer bare dette lille Træk, der røber en Overlegenhed, som jeg oprigtig talt ikke havde tiltroet Dem! ... I salig Hannibals Tid holdt jeg ogsaa altid de Smaakoner i Haven og Rullestuen, som Rygtet satte ham i Forbindelse med. Man bør slaa Folk paa Munden.

Præstinden gik ganske og aldeles fra Koncepterne:

— Jeg forstaar ikke, hvor De vil hen ... jeg forstaar ikke ... Det er min Mand, der ... Det er efter min Mands Ordre ...

— Saa meget desto bedre! nikkede Naaden — naar man oven i Købet er enige!

Parret spadserede nu i Tavshed rundt om den store Plæne med Flagstangen og Blomsterrabatterne og bøjede ind i Nøddegangen. Baronessen havde stukket sin Arm ind under Pastorindens, som om hun frygtede for, at hun vilde løbe sin Vej.

Set med et uhildet Blik mindede dette Par om en Kæmpekondor, der slæbte af med en Liggeand.

— Sig mig engang, begyndte den gamle Frue paa ny — hvad mener man egentlig paa Egnen om Helmuths Ægteskab?

— De gør Indtryk af at være meget lykkelige ved hinanden! sagde Pastorinden undvigende.

— Aar, Visvas! «lykkelig» mig op og «lykkelig» mig ned! *Hun* bryder sig ikke en Døjt om ham!

— Men kære Baronesse …

— *Ikke en Døjt*, min Bedste! *Hun vilde* giftes igen, det er Forklaringen! Og han har ikke kunnet modstaa hendes fine Parfymer! Helmuth er en god Dreng, er han; men Krudtet har han ikke opfundet!

— Lever hendes første Mand endnu?

— Ja i bedste Velgaaende, gør han!

— Det vidste jeg ikke! sagde Pastorinden glad ved at faa sine Kundskaber berigede — Hvad er han?

— Ja, sig De mig det! En Lykkeridder, en Eventyrer! Han vilde jo sælge hende til en Ærkehertug dernede i Ungarn, da hendes Medgift var opspist, siger man. Og herhjemme fra København blev saa Skilsmissen ordnet gennem Udenrigsministeren, som er hendes Halvonkel. Det kostede nok en rund Sum Penge. Tyve Tusind, siger man!

— *Gud*bevares!

— Ja, det maa De nok sige! Familien satte sig jo i sin Tid med Hænder og Fødder imod, at hun giftede denne Raskowitz, eller hvad det var, han hed, Utysket. Men hun *vilde* ha' ham. Der var nok Pandiculum i Mo'ren, som salig Hannibal sagde! Hun løb nok til Paris med ham! Han skal jo ha' været saa overmaade smuk: mørk, sydlandsk med sorte Øjne og Hud som en Indianer! … Ja, De kender jo Racen! Og saa blev de gift og var i Himmerige et halvt Aars Tid; for naturligvis maa saadanne halvvilde Mennesker være betagende i deres Kærlighed — — Aa, vær saa god at slaa til den Brems der, min Gode! Jeg hader Bremser! Men Gud bevare alligevel et Pigebarn for at komme i deres Klør! Vi ser jo, hvorledes det ender! Og vore egne danske Mandfolk kan jo være gode nok til Tider! … Naa, men for at komme tilbage til Helmuth! Bilder De Dem maaske ind, min Bedste, at han kan tilfredsstille et Fruentimmer, der er saadan vant? Jeg tror det ikke!

— Deres Naade ser meget skeptisk paa det unge Par …

— Ja, det ved Gud, jeg gør! De skal se, det ender med en Polenæse! Hun har jo allerede tilkaldt Forstærkning.

— Deres Søn er dog altid saa glad, naar han er sammen med sin Hustru; og forelsket!

— Ja, *ham* er der saamænd heller ikke noget i Vejen med! Han holder kun een Kone ad Gangen ligesom Bjørnene. Han *gider* ikke være over flere! … Jeg er vis paa, at han kun har noget at gøre med hende Lørdag Aften, for saa kan han sove rigtig grundig ud om Søndagen!

— Men kære Baronesse! … sagde Pastorinden forfærdet.

Men den gamle Naade kørte paa:

— Han er for fed! Han spiser for meget! Han faar saamænd ingen Børn uden pr. Fuldmægtig!

Fru Mascani standsede og pegede op mod Huset, hvor hendes Datter netop viste sig i Døren.

— Jeg beder Deres Naade, der er Clara! sagde hun bekymret. Og med en lidt vel høj Stemme fortsatte hun: Er Baronessen stadig tilfreds med Stasia som Kokkepige?

Kondoren bøjede Hovedet og saa glubsk ned paa Liggeanden.

— Aa jo, raabte hun himmelhøjt, idet hun søgte at efterligne Fru Johannes Stemme — aa jo, min Bedste … naar jeg selv laver Maden! ….

Man gik ind i Havestuen for at drikke Kaffe.

— Lader Gemalen sig ikke se i Dag? spurgte Baronessen, da Kaffen var skænket.

— Jo, nikkede Pastorinden — jo, han gør vist! … Aa, lille Clara, gaa ind og hent din Fader!

Datteren gik ind i Studereværelset, og Fru Mascani sad lidt nervøs og afventede Resultatet af Sendelsen. Hun baade frygtede og ønskede Mandens Komme. Hun vidste jo ikke, i hvad Lune han var; om hans Raseri havde fortaget sig (hun havde hørt Larmen af Stenkilen mod Døren) — eller om man maaske kunde vente et nyt hysterisk Anfald her midt for Baronessens Øjne.

Det var Pastorindens Orm at skjule sin ægteskabelige Misere, skønt Gud og Hvermand vidste Besked om den.

— Naa? sagde Hendes gamle Naade og rynkede Brynene, da Clara kom ene tilbage.

— Far kommer straks, han skulde bare gøre lidt Toilette!

— Mascani er altid Kavaller! smilte Hustruen sygt og gav sig til at sysle med Kaffetøjet for at skjule sin Nervøsitet — En lille Kage, Deres Naade?

— Tak, maaske den lyse der! Den ser mindre brændt ud!

Hendes Naade var i Krigshumør.

Men saa kom Pastoren.

Smilende kom han, toende tilsyneladende vel til Mode sine soignerede Hænder i hinanden. Det stærkt graasprængte, krøllede Haar var strøget op fra den høje Pande, og de brune Øjne lo under de sorte Bryn.

Han var endnu en meget smuk Mand; og Baronessen betragtede ham med Velbehag:

— Naa, Pastor Macaroni, sagde hun spøgefuldt og rakte ham sin store, røde, ringbesatte Haand — endelig ser man Dem da!

— Alle have vi syndet! og os fattes Ære for Gud! sagde han.

Nu vidste, Fru Johanne, hvor hun havde sin Mand. Aldrig var nemlig hans Humør værre og mere ladet med Elektricitet, end naar han i sin Kones Nærværelse blasfemisk citerede Skriftsteder og brugte Vendinger af den

hellige Skrift. Han vidste nemlig, at det gjorde hende ondt.

Baronessen lo.

— Indrømmelse er Tilgivelse! sagde hun — Annammer herpaa Syndernes Forladelse!

Og hun rakte paa ny Haanden ud mod Pastoren, der atter greb den og denne Gang kyssede den, idet han samtidig sendte sin Kone et Blik, der ligefrem tindrede af Skadefryd.

Fru Mascanis Stemme skælvede, da hun begyndte:

— Jeg synes Adolf, at ....

— Hvilket, min Engel? afbrød Præsten hende blidt — At jeg skulde drikke en Kop Kaffe? Ja, Tak, men der er jo ingen, der har budt mig nogen!

— Nu skal jeg hente en Kop, Far! skyndte Clara sig at sige.

Hun kendte Atmosfæren i Hjemmet og vilde afværge en Udladning.

For Resten holdt hun mest af sin Fader, hvem hun lignede baade af Ydre og Indre. Og hun havde ofte trøstet ham og talt ham til Rette, naar han havde et af sine Fortvivlelsens Anfald.

Baronessen saa interesseret nysgerrig fra den ene til den anden af disse to lykkelige Ægtefolk. Havde hun været en Mand, havde hun sikkert følt sig ilde til Mode ved Situationen. Men nu var hun en Kvinde og befandt sig som Følge deraf lig Aal i Mose.

Pastoren fik serveret sin Kaffe.

— Hvis Deres Naade ikke har noget imod det, vilde jeg gerne tænde mig en Pibe? spurgte han.

— Ja værsgod! sagde Baronessen — Jeg er for længst tilrøget!

Mascani gik ind i sit Studereværelse og kom lidt efter tilbage dampende af en mægtig Pibe.

— Det smager saa herligt til Eftermiddagskaffen! sagde han og sendte demonstrativt en kraftig Røgsky hen mod sin Kone.

Han hørte til den Slags Ægtemænd, der bliver særlig modige i fremmedes Nærværelse.

Clara lagde blødt Haanden paa hans Skulder. Han anede, hvad det betød: Hun bad ham tage lidt Hensyn til Moderen. Men Pastoren vilde ikke forstaa hende.

— Vil du have en Cigaret, min Tøs? spurgte han og trak en Pakke op af Lommen — Værsgod!

— Nej Tak, sagde Clara — Moder kan ikke lide det.

Hun plejede ellers ikke at tage videre Hensyn til Moderen; men nu i Øjeblikket havde hun Medlidenhed med hende, fordi der var en fremmed til Stede.

— Vil Baronessen ryge?

— Ja Tak! hvorfor ikke? lo Hendes Naade.

— Og du, min Engel? spurgte Mascani pludselig og holdt Cigaretpakken lige hen foran Ansigtet paa Fru Johanne.

— Far dog! sagde Clara uvilkaarlig.

— Din Far er saa spøgefuld i Dag! sagde Fruen. Hun rystede over hele Kroppen og var ved at græde.

Saa fik Baronessen Øje paa en rød Plet paa Pastorens venstre Kind. Det var Mærket af det Slag, han for en Timestid siden med knyttet Haand selv havde givet sig.

— Hvad fejler Deres Kind, kære Pastor? spurgte hun — Har De været oppe at slaas med Djævelen?

Mascani sendte hende et overrasket Blik. Men derpaa svarede han smilende:

— Tværtimod Deres Naade, tværtimod! Det er et Elskovsbid! Den kære Johanne (her lagde han ømt en Arm om sin Kones Hals) … den kære Johanne er jo, trods sin Alder og sin, hæ! … Slankhed, undertiden lidt voldsom i sine Affekter!

Baronessen slog en Latter op, saa det rungede gennem Stuen.

Ogsaa Pastoren lo.

Men Fru Mascani skubbede med et Stød sin Stol tilbage og forlod hurtig Stuen .....

— — —

Ach, mein Gott, mein Gott! Der findes ikke i den samlede Zoologi og Botanik to Væsener, der kan lege med hinanden saa yndeligt for Herren, som et Menneske kan lege med et Menneske!

Næsset, Juli 18…

Kære lille Moder!

Der er da vel ingen syge derhjemme, siden jeg ikke faar Brev? Du maa endelig skrive snart, for naar der bare gaar et Par Dage over den Dag, jeg havde ventet Brev, saa synes jeg straks, at alting bliver saa sørgeligt. Jeg skal nok være fornuftig, som Du skrev til mig sidst; men naar man sidder saa langt borte fra alle dem, man holder af, og som holder af en igen, saa er det jo ikke saa nemt somme Tider.

Jeg har da ikke turdet bede Hendes Naade om at give mig et andet Værelse. Du skrev, at jeg skulde vælge en passende Lejlighed til at bede hende herom, men jeg synes aldrig, den kommer. Hun er sød og rar nok imod mig, men jeg kan alligevel ikke faa mig til at sige det, for hun er saa streng og fornem i hele sin Optræden over for mig, at jeg tror, at hun bare betragter mig som et Slags finere Tyende; hvad jeg jo ogsaa kun er. Nu maa Du ikke blive bedrøvet, lille Moder, for jeg vænner mig jo nok til det hele her. Man kan jo heller ikke bestandig ligge i sin Moders Dragkisteskuffe, som Du selv skriver, men har godt af at komme lidt ud i Verden.

Hernede i Skolen gaar det rigtig godt, Børnene er flinke og artige. Den lille Karen er en sød, lille en, og vi holder meget af hinanden. Men Du vilde vist rigtig le af os, thi somme Tider er det næsten, som om det var Karen, der var Lærerinden, og mig, der var Eleven. Hun tager sig mange Gange saa morsomt voksent af mig; men hun er jo ogsaa mere vant til at omgaas disse fine, adelige

Mennesker end jeg. Du skrev, at Du synes, at jeg skulde sige til Hendes Naade, at jeg mente, at det var forkert, saaledes som hun undertiden behandler Karen; men det er slet ikke saa nemt for mig; dog har jeg bestemt en Gang, naar vi er ene, at føre Samtalen hen derpaa. Som nu i Gaar, da Karen igen havde kastet et nyt Kammerdugslommetørklæde bort, saa syede Baronessen et Haandklæde fast paa Ryggen af hende, og det maatte hun saa gaa rundt med hele Dagen til Straf. Og Hendes Naade havde oven i Købet sagt, at alle skulde gøre Nar af hende, baade Baronen og Tjeneren og Pigerne; og til sidst gemte hun sig, den lille Stakkel, nede hos mig paa mit Værelse og sad og græd og var ganske rasende og vild somme Tider og sagde, at hun hadede sin Mama og vilde ønske, at Hejmdal engang vilde løbe løbsk med hende, saa at Vognen kunde vælte, og hun kunde slaa sig ihjel. Jeg forsøgte jo at trøste hende og viste hende Billederne i min store Naturhistorie og fortalte om dem, hvad hun jo ellers holder saa meget af; men det nyttede ikke. Og til sidst græd vi begge to; det var jo nydeligt, kan Du tro, men jeg kunde ikke lade være, jeg blev saa ked af det alt sammen og næsten helt bange for at være her; og jeg syntes, at jeg slet ikke var min Plads voksen, og at vi vist havde gjort fejl i at modtage den, og at det vilde ende med en forfærdelig Ulykke. Men saa kom lidt efter Kammerjomfru Petersen, som Karen kalder hende, og hentede os op til Hendes Naade, der sprættede Haandklædet af og spurgte, om vi vilde gaa en Tur med hende ud i Skoven. Og saa var hun saa god og rar; og vi sad nede paa den høje Skrænt ved Fjorden og spiste kandiserede Frugter, og hun kælede hele Tiden for Karen og kaldte hende sin eneste, bedste lille Baby. Og mig klappede hun ogsaa paa Kinden og sagde, at hun var meget glad ved at have mig i Huset. Jeg fik naturligvis Taarer i Øjnene og ønskede, at hun altid vilde være saadan, for saa vilde jeg gerne være her.

Jeg har da været paa Besøg med Karen nede i Præstegaarden et Par Gange, siden jeg sidst skrev. Det er rigtig rare Mennesker, især Pastoren; og hvor er han dog en smuk gammel Mand! Og saa er han saa venlig, han klapper mig altid paa Kinderne og stryger mig over Haaret, ligesom Fader gjorde. Men Jomfru Petersen siger, at han lever ikke lykkeligt sammen med sin Kone, og det synes jeg nu er Synd for ham. Fruen ser ogsaa altid saa streng ud, naar Pastoren er i Stuen; men naar man er ene med hende, er hun meget god og rar.

Uh, nu begynder Rotterne igen at gøre Spektakel oppe paa Loftet; og her er jo saa lavt, at det lyder, som om de løb omkring herinde i Værelset. Bare jeg kunde ligge hjemme hos Jer om Natten, og saa gaa her over paa Skolen hver Morgen! Og saa være hjemme hele Søndagen! Her er saa uhyggelig hernede om Aftenen, naar alle de andre er gaaet i Seng. Forleden Aften blev jeg saa forskrækket, at jeg blev ganske stiv, thi pludselig var der en, som bankede haardt tre Gange paa mit Vindue; det var bare en Gren af Busken, som staar lige her udenfor, men det vidste jeg jo ikke straks. Og her kommer saa mange Edderkopper ind fra Haven; de løber hen under Loftet og falder somme Tider lige ned i Ansigtet paa mig og paa Halsen, og de vil nu absolut spinde deres Net inde i Alkoven i Hjørnet lige over Sengen; Enkebaronessen siger, at det

betyder Lykke; men jeg ser da efter hver Aften med et Lys og river dem ned, hvis der er nogen. Paa en Maade er det jo godt, at Niels Tjener har sit Værelse lige her ved Siden af mit, og somme Tider er jeg jo ogsaa rigtig glad ved det; men han snorker saa frygteligt, at jeg næsten ikke kan falde i Søvn. Og forleden Nat var det, ligesom jeg hørte nogen græde og klage sig inde hos ham; jeg blev saa angest, at jeg satte mig over Ende i Sengen og lyttede, om han var syg; men saa hørte jeg bare hans Seng knage, den staar lige op ad min paa den anden Side af Væggen; og han har vel drømt.

Jeg kan nu heller ikke forstaa, lille Moder, hvorfor jeg skal ligge hernede saa langt borte fra alle de andre! Jeg vilde meget hellere have Værelse sammen med Karen oppe ved Siden af Hendes Naades Toiletværelse; men der ligger jo Kammerjomfruen for at være i Nærheden, naar der er Brug for hende.

Aa lille, gode, rare Moder, nu maa Du ikke blive bedrøvet, men jeg synes somme Tider om Natten, at det er saa sørgeligt, at jeg havde det saa godt hjemme hos Dig, for havde Du bare været haard og streng imod mig, saa havde jeg jo meget lettere kunnet finde mig i at komme ud iblandt fremmede Mennesker, der slet ikke bryder sig om mig! Men nu maa Du ikke blive ked af, hvad jeg har skrevet; Du har jo selv sagt, at jeg skal klage mine Sorger for Dig, naar der var noget i Vejen; og jeg synes allerede, at det har lettet lidt paa mit Humør, og at jeg ser Dit lille, milde Ansigt smile og nikke opmuntrende til mig.

Sov nu vel, lille Moder, og kys Robert og Tvillingerne mange Gange fra mig. Klokken er eet Kvarter over elleve, og jeg er søvnig.

10,000 Kys fra din trofaste
Kanin.

Det er sandt, jeg har glemt at fortælle Dig, at vi for Tiden har Besøg af en Grev v. Scheele, en Fætter til Hendes Naade; han er meget smuk!

Tror Du ikke nok, at Du sammen med mit broderede Skørt kan sende mig mine to smaa, blaa Vaser, som jeg laante Tvillingerne, da jeg rejste? De vil pynte saa pænt herinde med Blomster i.

Og skriv saa snart, hører Du, og rigtig langt!

Det er i Hendes unge Naades Kabinet lige efter Frokosten ....

Baron Helmuth er gaaet ind paa sit Kontor for at sove.

— De maa sgu undskylde mig, Greve, havde han sagt — men min Lur maa jeg ha'; ellers bli'er jeg ikke Menneske i Eftermiddag. Alvilda ta'er sig nok af Dem. Godmorgen!

Og nu laa Hans Højvelbaarenhed inde i Kontoret paa den store Sofa under sin Stamfaders Billede og slumrede.

Han laa paa Maven med Panden støttet mod en Pude, der var anbragt paa Sofaens ene Arm. Skødefrakken var gledet til Side, og paa hans mere end velformede Bag, der var klædt i lysegraa, stramtsiddende Ridebenklæder, havde hans tro Følgesvend, Mira, en lille, abelignende Terrier, kringlet sig sammen.

Det var nu *dens* Yndlingsplads i Middagstimerne.

Og Hund og Hersker snorkede om Kap .....

Inde i Hendes Naades Kabinet sad Grev v. Scheele i en magelig Armstol og røg langsomt og drømmende af en fintduftende Cigaret. Og Baronessen hvilede ligeledes drømmende og i en indtagende Bugtning paa en slangeformet Kanapé betrukket med storblomstret Silketøj.

Der var hyggeligt og svalt derinde. Solstraalerne spillede gennem de aabentstaaende Vinduer og legede rundt paa det brogede Gulvtæppe, snart som brede, rolige Lysflager, og snart som smaa, vevre St. Hansorme, der glimtede og lyste og blev borte og kom igen, alt som Lindetræerne udenfor i Haven bevægede deres Kroner og nikkede i Vinden ....

Her lidt om Grev Scheele:

Rygtet gik, at han samlede paa Kvinder, ligesom andre samlede paa Frimærker, Mønter eller Konkylier. Opdagede han et sjældent Eksemplar, blev han øjeblikkelig greben af en dirrende Iver efter at faa Fingre i det. Men naar saa denne hans Hensigt var opnaaet, kølnedes lidt efter lidt hans Interesse for den erhvervede Sjældenhed: han «klistrede den ind», nummererede og katalogiserede den, og saa sig derpaa om efter et nyt Bytte ....

Men de arme, forraadte Ofre sad igen med vidtopspilede, uforstaaende Øjne.

Thi han forlod dem akkurat paa det Punkt, hvor Spillet for en Kvinde skal til at begynde.

Naar de stod med lukkede Øjne og aabne Arme for at modtage ham — saa tog han høfligt Hatten af og gik.

Men han handlede efter Overbevisning, sagde han!

Thi det var hans dybe og grænseløse Ærefrygt for Kvinden som Menneske, der fik ham til at anvende denne Fremgangsmaade.

Hans Erotik var *sjælelig*, forklarede han. Tanken bare paa Muligheden af at kunne komme i den Situation at skulle avle Børn med sit Hjertes udvalgte fik hans sensible Nerver til gysende at trække sig sammen som Bladene paa en Mimose.

Han begærede intet videre end at sidde Haand i Haand og Blik i Blik med sin Veninde. Og kom det højt: at trykke sine Læber blødt og lidenskabsløst (det vil sige: lidenskabsløst i kødelig Forstand; thi sjælelig Ild og Kraft kastede han ingenlunde Vrag paa) — mod hendes Kind og Pande.

Følte han undertiden Trang til mere, hvad jo kan hænde, søgte han mandigt at beherske sig. Men *blev* Trangen ham for stærk og tog Magten fra ham, flyede han sin elskedes Aasyn og søgte Husvalelse og Lægedom pr. kontant paa de Steder, hvor Elskov købes og sælges.

Og denne sin Bestræbelse efter skarpt at sætte Grænse mellem det sjælelige og det legemlige kaldte han: Vandringen mod Idealet.

Og han ansaa sig for en udvalgt og nævnede sig finere og aandigere end Flertallet af sine samtidige, der tog til Ægte, elskede Hustruen paa gammel

dansk Façon og resulterede med at sætte Afkom i Verden.

Han kaldte sig en Blænker, gjorde han, en ny Kulturs Indvarsler, en rara avis, der, højt hævet paa sine straalende Vinger, varslende pegede Samfundene Vej til det forjættede Land, hvor de frigjorte Sjæle, rensede for alt legemligt Smuds og Vedhæng, svimlende svang sig rundt i den liljehvideste, aandige Lyksalighed .... Amen!

Ja, saaledes tænkte han; og saaledes vare hans Lærdomme. —

Men som enhver Profet led han Skuffelse paa Skuffelse!

Med straalende Øjne og frydefuldt bankende Pulse lyttede Kvinderne i Begyndelsen til hans Teorier. Her var da endelig det Ideal, som de ustandselig havde drømt om! Her var da endelig den Prins, de havde længtes imod fra den Stund, Præsten lyste dem ind i de voksnes Rækker paa Konfirmationens hellige Dag! Her var da endelig den *Mand*, som fri for al jordbunden Lyst og Begær vilde tage dem paa sine stærke, men rene Arme og bære dem ind i Paradisets straalende Have uden at tilsmudse deres Sjæle og uden at bryde deres kyske Helligdoms sarte Jomfrusegl ...

O, sanctissima, o, piissima dulcis mater amata!

Og de nedsænkede sig i de sublimeste Tankeudvekslinger med dette Unicum af en Apostel. Han talte, thi han holdt meget af at tale, og de lyttede og spurgte. Og deres tørstige Sjæle fyldtes af hans Ord som tomme Vinsække af Vin, saa de svimlede derved. Og da hændte det ufravigeligt, at deres Hoved sank ned paa hans Skulder (hans stærke, men rene Skulder), medens de stille græd af unævnelig Lykke og sød Sorg m. m. ....

Ak ja, hvad er vi Mennesker! —

Han, denne Lysbringer, denne Gudernes udkaarne, denne stolte Indvarsler af en kommende højere Kultur, han havde sandelig let ved pludselig at rejse midt under denne Ceremoni og fly!

Og han havde jo desuden ogsaa andre Recurser!

Men *de*, Kvinderne, disse arme Disciple, der blev siddende ene og uforstaaende tilbage med lukkede Øjne og halvaaben Mund og Armene favnende udstrakt imod ham, at *de* sank sammen i haabløs Fortvivlelse og blev blege af Sorg og magre af utilfredsstillet Længsel — er *det* at undres paa?

Og dog følte han sig hver Gang skammeligen skuffet og forraadt.

Som en Præst i en svigefuld Menighed; som en Missionær blandt forræderske Proselytter; som et Guds Sendebud mellem Niam-Niamer, saaledes følte han sig!

Og han trak sig tilbage til sit Gods, træt paa Sjæl og Legeme og opfyldt af den bitreste Tvivl om sit egentlige Kald.

Men dette har jo stedse været en Foregangsmands Lod!

.....

Da var det, at han modtog Indbydelse fra sin Kusine Alvilda om at tilbringe nogle Uger paa Næsset.

Og efter nogen Vaklen modtog han den.

Først havde han tænkt paa at sende et beklagende Afslag: Han egnede sig ikke til et leve i en Families Skød. Hans Tungsind og Mismod vilde kaste dunkle Skygger over de Stuer, i hvilke han færdedes. Han sendte sin hjerteligste Tak, fordi man saa venligt erindrede ham; men han var bleven en sorgfuld Mand og en lyssky Mand, og Ensomhed var bleven hans Refugium ....

Dog, skønt han havde skrevet denne Svarbillet uden at tøve og ganske uden Kladde, afsendte han den ikke. Thi netop som han havde kuverteret den og forseglet den med sit grevelige Signet: en Slørugle, der, siddende paa en Globe, hæver sit Blik mod Himlen (det er udlagt: den matøjede, jordbundne Visdom, der sætter sin Lid til det Hinsidige) — netop i det Øjeblik var en Tanke slaaet ned i ham:

Om dette skulde være et Fingerpeg, en Manelse, et Varsel?

Skulde han atter omgjorde sig med Sværdet!

Var Indbydelsen fra Kusine Alvilda det Paukeslag, der paa ny dundrede ham frem til Arbejde og Daad?

Hvem kunde sige det ....

Greven lagde Signetet fra sig og støttede tankefuld sit Hoved i sin aristokratiske, let solbrændte Haand, hvis fine Fingre løb spidst ud, og hvis riflede Negle vare omhyggelig manicurerede:

Hidindtil havde han kun doceret sin ideelle og skønhedsfyldte Teori for unge, uforsøgte Kvinder, der intet kendte til Livet og intet havde prøvet, og som derfor, lig deres Mødre før dem, havde, med store, nyfigne Øjne og Hjerter, der dirrede af Forventning, stirret frem mod «Skabningens Ypperste»: Manden, Elskeren, Gemalen!

Med Ungdommens Begejstring og Tro havde han kastet sig over sin Gerning. Og *derfor* havde han valgt sig disse rene og ubesmittede Jomfruer til Objekter, *fordi* han fuldt og fast haabede og ventede at kunne prente sine Ords og sine Lærdommes gyldne Tegn paa deres hvide Sjæles kyske tabulæ rasæ!

Men atter og atter var han bleven skuffet. Gang paa Gang havde han set dem svigte, naar det afgørende Moment var inde.

De havde fordret mere, end han havde kunnet give.

Thi de havde haft deres Mødres Syn paa Forholdet mellem Mand og Kvinde ....

Greven løftede Hovedet og stirrede ud for sig. Der lyste et energisk Glimt frem i hans Øjne; og han knyttede beslutsomt de fine Hænder:

Hvad om han optog Kampen paa ny og forsøgte med Konerne!

Han rejste sig, skød Stolen tilbage og gik heftig bevæget op og ned ad Gulvet:

Egentlig var han træt af Kvinder! Skuffelse paa Skuffelse havde de beredt ham. Han havde ofret paa dem sine sarteste Følelser og sine skønneste Ord. De fineste Kys havde han trykket paa deres Pande og Kind, og med brusende Veltalenhed havde han skildret for dem det kommende

Kultursamfunds aandige Samliv mellem Kønnene! — Men naar han saa, Sejren vis, henrykt havde grebet efter deres Sjæle, havde de i deres naive Ukyskhed budt ham frem deres længselsfulde Legemer!

Ja, han var træt af Kvinder!

Og dog: inderst inde i ham, dybest nede i hans Hjertes skjulte Vraa, sad en evigt sugende Higen efter blot at finde een retfærdig, een eneste en, for hvem han Kind mod Kind og Haand i Haand kunde klage ud al den dunkle Sorg og al det triste Vemod, som Livet saa ubarmhjertigt havde dynget ham paa.

Og denne Higen lod ham ikke i Ro. Vel havde han lidt Nederlag paa Nederlag i sin Kamp for Idealet: det bøjede han sit Hoved og tilstod. Men forført af Digtere og Poeter, og hildet i en kortsynet Overleverings blomsterspækkede Fraser, havde han grebet Sagen fejlagtigt an, idet han udelukkende havde sat sin Lid og sit Haab til den uforsøgte Ungdoms højt priste og højt besungne sne- og liljefarvede Uskyld og Renhed!

Ikke at han vilde frakende Ungdommen Retten til at smykke sig med disse Prædikater; ingenlunde!

Men netop i selve denne Uprøvethed og Uforsøgthed laa Grunden til hans Fataliteter. Thi værende til Stede i en blot nogenlunde kraftig Potens grænsede disse Egenskaber nær op til den Naivetet, der tangerer Begrebet Dumhed. En, ganske vist, Dumhed, der i og for sig kunde være sød og indtagende nok; men som dog rummede Spiren til skæbnesvangre Fejltrin og uløselige Forviklinger: Man kendte ikke Livet. Man anede intet om de tusinde Snarer, det lagde for ens Fod. Som forventningsfulde Børn stirrede man ud i Fremtiden, forvissede om, at alle Haab skulde opfyldes, og alle Længsler stilles. Kritikløst gav man efter for alle Indtryk, idet man fattedes den Sjælens Guldvægt, der, smedet af Erfaring og Selvoplevelse, haarfint angiver sit Godt og Ondt. Og med lukkede Øjne og aabne Arme blev man et vilje- og modstandsløst Bytte for sine gennem Aarhundreder nedarvede, urgamle Impulser ....

Den unge Greve havde paa ny taget Plads foran sit Skrivebord:

Ja, han var til visse træt af disse Kvinder, som saa ganske manglede Evnen til at opfatte det svælgende Dyb, der spaltede sig mellem en Kulturbærers sjælsfine Tilnærmelser og en tungvindt Kræmmersvends haardhændede Forlovelseserotik!

Men der gaves jo ogsaa andre!

Hans Øjne lyste, og hans Pulse bankede: Ægtehustruerne! Konerne!

Hvad om han blandt *disse* skulde møde den Veninde, hans Sjæl dog, trods alle Skuffelser og alle Nederlag, stedse og uophørligt havde længtes imod!?

Og han greb et nyt Ark Papir, dyppede sin Pen og takkede i hjertelige Vendinger for Æren. Han skulde indfinde sig med det første ....

Kusine Alvildas Indbydelse var bleven det Rolandshorn, der atter kaldte ham frem paa Arenaen!

Grev v. Scheeles Ejendom laa en Fjerdingvej oppe i Landet paa den anden Side Fjorden. Tre Dage efter at have afsendt sin Takskrivelse lod han sig selv og sit Køretøj færge over Vandet. Og en halv Time senere holdt han foran Næssets Portal.

Helmuth og Alvilda kom ilende ned ad Taarntrappen til Vestibulen for at tage imod Gæsten.

— Velkommen, Scheele! sagde Baronen og trykkede varmt Grevens Haand. — Det var sgu pænt af Dem, at De vilde komme og ta' Dem lidt af min Kone! Hun keder sig! .... Kom nu med op og faa noget Frokost!

Hendes Naade var smykket for Dagen i en blaahvid, silkeagtig Formiddagsdragt, der faldt i lette, bløde Folder ned om hendes slanke Skikkelse. Ærmerne var korte og sluttede tæt som et Trikot omkring Armen til lidt neden for Albuen. Og om Livet havde hun et Bælte dannet af smaabitte, matlysende Sølvplader, der laa over hinanden som Skællene paa en Fisk. Om højre Haandled bar hun et Sølvarmbaand. Og paa Brystet, tæt oppe ved Halslinningen, der ligeledes var prydet med et prunkløst Smykke af Sølv, sad en bleggul, halvtudfoldet Rose.

— Hun er storartet! sagde Helmuth med begejstrede Øjne. — Hva'? Hun ligner en Havfrue! .... De sku' sg gifte Dem, Scheele!

Og Hr. Scheele smilede blegt og kyssede ærbødigt sin Kusines Haand ....

Oppe i Spisesalen blev Gæsten præsenteret for Karen og Kaninen.

Karen blev øjeblikkelig betaget af den mest flammende Kærlighed til sin «Onkel». Hun havde aldrig set «noget saa spiseligt», erklærede hun bagefter nede i Skolestuen til Frøken Jansen. — Du kan vove paa at forelske dig i ham! sagde hun truende. Og Frøkenen lo af hende og sagde, at hun skulde nok la' være. Men hun rødmede dog og maatte uvilkaarlig presse sine Hænder haardt ind mod sit lille, letbevægelige Kaninhjerte.

For han *var* jo smuk, denne «Onkel»: høj, velvoksen og skulderbred, ret en Type paa en nordisk Mand med lyst, krøllet Haar og Skæg og store havblaa Øjne, og Tænder, der lyste som Sne bag de røde Læber. Kaninen syntes, at han lignede Valdemar Atterdag! ....

Ved Frokostbordet fik Fætter og Kusine ikke talt meget sammen. Helmuth havde bemægtiget sig hele Konversationen. Han skulde have nøje Besked om, hvordan Kornet stod ovre hos Greven. Om han havde fæstet Høstfolk; og hvad de skulde ha' i Løn; og om de havde været vanskelige at faa fat i. — For det er Fanden til Folkeforhold! sagde han. — Vi kommer sgu snart til at gøre Arbejdet sæl! ... Hva' si'er du, Vilde, om at bli'e sendt ud og binde op, ha, ha?

Vilde smilede, og Greven lo pligtskyldigst og mente, at det vistnok vilde volde hans Kusines smukke Hænder en Del Bryderi.

— Ja, *De* kunde sgu heller ikke stille meget op med *Deres* Poter! sagde Baronen. — Sikke no'et Dukketøj! henvendte han sig til sin Kone, idet han lagde sin ene store, rødbrune, behaarede Lab ved Siden af Scheeles smalle, soignerede Haand. — Hva'? Det er jo ikke Hænder for et Mandfolk! Og sikke

Negle! Smør De dem med Pomade, Greve?

— De er da pænere end dine, Far! sagde Karen, der følte sig saaret i sine sarteste Følelser.

Helmuth lo buldrende.

— Hun er sgu allerede væk, Vilde! sagde han. — Jaja, det er maaske et Parti!

Baronessen rystede misbilligende paa Hovedet:

— Saadant noget siger man ikke til Børn, Helmuth!

— Aa, Fanden, en Spøg! ....

Da Baronen senere var gaaet i Marken med Mira (den første Dag undlod han paa sin Kones indtrængende Opfordring at tage sin Middagslur), og Karen og Frøken Jansen sad ved deres Dagværk i Skolen, spadserede Fætter og Kusine en Tur i Skov og Have.

Det var en ret penibel Situation for dem, denne, at være ene to. De havde ikke set hinanden i tolv Aar, og Baronessens noget uheldige første Ægteskab laa jo imellem.

Til at begynde med indskrænkede de sig da ogsaa til at tale om Vind og Vejr, om fælles Slægt og gamle Bekendte.

Indtil endelig Baronessen pludselig brød Isen ved at sige:

— Ak ja, Alex, der er sket mangt og meget, siden vi to sidst talte sammen!

— Ja, stakkels Kusine! sagde Greven, idet han blødt lagde sin Haand paa Baronessens Arm! — Men det har gjort mig saa glad i Dag at finde dig i saa tryg og sikker en Havn! Din Mand er et prægtigt Menneske, ikke sandt?

— Et udmærket Menneske! nikkede Baronessen. Langt bedre end jeg havde fortjent!

— Hvor kan du nu tale saadan, kære Alvilda!

— Fordi jeg ofte plager ham med mine Luner! sagde Baronessen stille. — Jeg er ikke saa glad og taknemmelig, som jeg burde være. Ofte føler jeg mig bedrøvet og fuld af Sorg; og da er det jo ikke altid saa nemt at skaane sine Omgivelser og lægge Baand paa sine syge Nerver.

— Livet er ofte vanskeligt at leve!

— Ja.

— Men naar man ved sin Side har et Menneske, som man kan betro sig til og tale med om alt ....

— Ja, saa vilde det være lettere! afbrød Baronessen ham med et Suk. Men saa rakte hun pludselig ligesom undskyldende sin Haand ud mod ham og sagde — Men du er dog virkelig ikke kommen til Næsset for at høre paa mine Jeremiader, kære Alex! Tilgiv!

Greven trykkede hendes Haand til sine Læber:

— Jeg tager din Fortrolighed som et Tegn paa, at du betragter mig som Ven, kære Alvilda!

— Ja, det gør jeg! nikkede hun og sendte ham et dybt og forjættelsesrigt Blik. —

Se, dette var Kvintessensen af, hvad disse to Adelsmennesker fik sagt hinanden i Enrum den første Dag, de var sammen.

Men det turde jo ogsaa være tilstrækkeligt.....

Og desuden blev der jo Tid og Lejlighed nok for dem til at fortsætte denne Tankeudveksling; thi Helmuth var meget optaget af den tilstundende Høst. Han viste sig kun ved Maaltiderne. Dagen igennem var han i Marken eller rundt i Ladebygningerne med Forvalteren, tilsaa Folkene og arrangerede og kommanderede for at faa alt i Stand til, at Arbejdsstyrken kunde tage fat med Præcision, naar Tidens Fylde var inde.

I de første Dage havde han følt det som sin, lidt tunge, Pligt at konversere «vores Gæst». Og han valgte da, hvad baade rimeligt og naturnødvendigt var, Landbrug, Jagt, Hesteopdræt og Skovhugst som Emner. Men han kom jo snart under Vejr med, at Greven var, hvad Forvalteren kaldte «en Bumfiler» paa disse Omraader. Og saa holdt han lidt efter lidt op at konversere og lod Vilde og Gæsten «pludre deres Tøjeri sammen». Og, sandt at sige, befandt han sig ret vel derved; thi dels var han jo ikke en Mand af mange Ord, og dels holdt han unægtelig mest af at fordøje sin Spise med Andagt. Han trak sig derfor allerede den tredje Dag straks efter Frokosten ind i Kontoret for at slibe sin Lur. Og efter Middagen kom Forvalteren op for at «glo Landvæsen» (det var Hendes gamle Naade, som havde fundet paa denne Betegnelse); de talte nemlig næsten ikke, Herren og Fogeden, de sad bare og dampede paa deres Piber og stirrede hinanden stift i Øjnene og udstødte af og til Ord som: Rughalm, Sædskifte og Kunstgødning. Og naar der saa skulde drikkes Te, sagde Forvalteren Godnat og gik. Se, der var de to Maaltider klaret. — Efter Teen sad Helmuth ganske vist opstillet paa en Stol inde i Salonen hos Vilde og Fætteren; men han var da som oftest saa træt og søvndrukken af Dagens Traven rundt i fri Luft, at han, efter et Kvarters Tids uhyre Kamp for at bevare Anstanden, stille listede hen paa Chaiselonguen i Hjørnet bag Kaminen, hvor han efter to Minutters Forløb segnede om stiv af Søvnighed.

Det gør ondt at maatte sige det: men Baronen snorkede temmelig hørbart! — Og den første Aften, han laa todt derhenne i Krogen, følte Hendes Naade sig yderst ulykkelig. Men hendes Slægtnings fine, medfødte Takt bragte hende over det vanskelige i Situationen. Med et godmodigt Smil om sin smukke Mund havde Greven sagt, idet han gjorde en let Bevægelse med Haanden hen mod Chaiselonguen:

— Nu maa du ikke skænde paa din Mand, Alvilda? Han har virkelig ærlig fortjent at hvile sig lidt. Jeg beundrer i høj Grad hans Flid og Dygtighed!

Og Baronessen havde taknemmelig trykket sin Fætters Haand og sendt ham et af disse tilslørede, uransagelige Blikke, der paa een Gang gør en Mand baade glad og urolig. —

Og herefter lod de Højvelbaarenheden hvile i Fred.

Grev Scheele havde fastsat sit Besøg paa Næsset til fem Dage. Og nu levede man løs paa den sjette!

— Hva' Fanden, enten De er hjemme eller her, gror Kornet sgu lige godt, Scheele! sagde Helmuth, der var henrykt over at se og fornemme den udmærkede Forandring, der var foregaaet med Vildes Humør siden Fætterens Ankomst.

— Aa, ja, hva', Onkel Alex, bad Karen med straalende Øjne — bliv bare i *to* Dage til?

— Jeg slutter mig ydmygt til Baby, smilede Hendes Naade.

— Nu De, lille Jansen! lo Baronen. — Saa *kan* han sgu ikke sige Nej!

Kaninen rødmede og var ved at vride sig ned under Bordet.

Grev Alex kom med et Par vage Udflugter; men lod sig dog til sidst overvinde og lovede at blive til Lørdag, da han saa absolut skulde hjem at betale Dagløn .....

Og han blev jo hellere end gerne, gjorde han! Hans Hjerte bankede af Fryd ved Tanken om, at han endnu havde hele to Dage at være sammen med sin Kusine.

Han var bleven ung paa ny!

Aladdins Ord efter sit første Møde med Gulnare: Saadan har jeg aldrig været før! kunde han have gjort til sine — om han havde turdet.

Han var forelsket!

Profeten, Lysbringeren, Foregangsmanden var forelsket, saaledes som et Mandfolk *skal* være det. Men han skammede sig for sig selv og vovede ikke at tilstaa det.

Til at begynde med havde Baronessen blot og bart interesseret ham som et nyt «Objekt». Han var i sine Samtaler med hende paa ny rykket frem med alle sine gamle Fraser om den «aandige Kærlighed» og den kommende høje Kultur, hvis bestalter Indvarsler han ansaa sig selv for at være.

Og hun havde hørt paa hans Svada med alvorlige, agtpaagivende Øjne, hvad hun jo skulde og burde. Men om hendes Læbe havde stundom tegnet sig et bitte lident, overbærende Smil, som hos en Moder, der lytter til et fantasirigt Barns Pludren.

Dette Smil havde irriteret ham og pint ham. Og han var bleven ivrigere og ivrigere og havde talt sig varm og ligefrem sagt hende, at hendes Brev til ham var kommet som en Røst fraoven, en Kaldelse, et Basunstød, der havde manet ham frem af hans Ensomhed, frem til Liv og Leven paa ny, frem til Dag og Sol og ... (her havde han bøjet sit Hoved og kysset hendes Haand) ... og Lykke! —

De havde gaaet lange Ture sammen rundt i Skovene ved Fjorden. Og de havde redet Side om Side milevidt bort ad ensomme, ubefærdede Veje. I Straahytten nede ved Havens Grænse havde de siddet; og i de store, dunkle Stuer oppe paa Næsset.

Og han havde talt og talt. Og hun havde andægtigen lyttet og tankefuld nikket. Men Smilet om hendes Læber havde han aldrig faaet dræbt.

....

Saa var det, at de Dagen før Grevens Afrejse igen sad sammen i

Straahytten.

Fætter Alex havde netop endt en glødende Udmaling af, hvor skønt Livet vilde blive, naar hans Teorier i en ganske vist noget fjern Fremtid kom til at herske over Menneskene.

— Du forstaar mig, ikke sandt Alvilda? sagde han ivrig. — Du indrømmer, at mit Syn paa Forholdet mellem Mand og Kvinde er langt ideellere, langt finere og mere kultiveret end ....

Baronessen, der som sædvanlig taalmodigt og stille havde siddet og hørt paa Fætterens Udgydelser, løftede pludselig sin Haand og lod den langsomt og kærtegnende glide ned over Talerens Kind.

— Du er elskelig, Alex! sagde hun og saa ham smilende ind i Øjnene. — Man bliver et bedre Menneske af at omgaas dig!

Greven rødmede som en Bachfisch og stirrede næsten forvildet paa sin Kusine: Gjorde hun Nar af ham? Haanede hun ham? Havde hun ham til Bedste?

Men Baronessen vedblev smilende at holde hans Øjne fangne.

— Store, store Barn! sagde hun og lod igen sine hvide, bløde Fingre dvælende glide ned over hans Kind. — Lille, lille Kig-in-der-Welt! —

Da var det, at alle Taager brast, og at Grev v. Scheeles Elskov brød frem, som Morgensolen bryder frem af en Nattedises fjælende Banker!

Han sprang op fra Bænken, hvorpaa de sad, og med et stønnende Udbrud af Smerte og Jubel slyngede han sine Arme om Baronessen, krystede hende tæt i sin Favn og bedækkede hendes Øjne og Læber med hede, sitrende Kys.

— Alex, Alex! stammede hun og søgte at sno sig bort. — Jeg vil ikke ... Du maa ikke ...

Men lidt efter lidt slappedes hendes Modstand, hendes Hoved sank til Hvile paa hans Skulder (hans stærke, men o. s. v.), og han følte, at hun blidt og vemodigt gengældte hans Kærtegn.

Kvinden er jo nu engang saa uendelig kærlig af Naturen!

......

Da Fætter Alex om Aftenen var ene ovre paa Gæsteværelset hinsides Riddersalen, stillede han sig hen foran Spejlet, paa hvis Konsol Tjeneren havde anbragt tvende i Sølvstager brændende Vokslys.

Der stod han en Stund og betragtede i dyb Opmærksomhed sit Ansigt.

Han ventede at finde sine Øjne sky og fulde af Samvittighedsnag, fordi han havde svigtet Idealet og glemt i lidenskabelig Praksis de høje, skønhedsfyldte Teorier, der hele hans Ungdom igennem havde ledet hans Fjed og holdt hans Sti ren.

Men hans Øjne lyste ham i Møde fra Spejlets Glar, store og straalende, uden Ruelse og uden Brøde. Hans Pande var klar og skyldfri; og hans Læber lo, som kun de Læber le, der har smagt Livets sødeste Sødme!

Skælvende af tilbagetrængt Lykke flyttede han Lysene hen paa Natbordet og begyndte at klæde sig af:

Altsaa havde han været hildet i et Bedrag! Den stolte Bygning, som hans Tanker havde opført, og som han i sit Hovmod havde nævnet Fremtidskulturens Peterskirke, den havde kun været et arme Fata-Morgana, fremtryllet af en vejtræt Ørkenvandrers syge Fantasi.

Ja, han havde hidindtil vandret i en Sahara; og han havde taget Feberens plumrede Kildevæld for Livsens sprudlende Vande!

De Kvinder, han fordum saa hjerteløst havde forladt, havde været klogere end han: Gennem Sjælene alene spirer intet frugtbart Samliv mellem Kønnene!

Det havde han nu lært at indse ....

Han pustede begge Lysene paa Natbordet ud, eet for eet, lagde Hovedet til Puden og rullede sig ind i Silketæppet:

— Ak, om han havde kunnet kalde alle disse arme, længselsfulde Kvinder tilbage og sone imod dem, det han havde forbrudt! Ak, om han havde kunnet .....

Saaledes tænkte han. Thi han var lykkelig. Og Lykken gør god!

— — —

Saa oprandt den syvende Dag, Afrejsens Dag. Frokosten var nydt, og Baron Helmuth havde, som skrevet staar, trukket sig tilbage til sit Kontor for at sove, medens Baronessen og Grev Scheele opholdt sig ene i Kabinettet.

Det var kvælende hedt udenfor, og Solen sendte sit Ildbad ned over Slot og Have.

Ind gennem de aabentstaaende Vinduer strømmede en stærk Duft af Lindeblomster og fyldte Luften i Værelset med en fad, sødlig Vellugt. Man hørte Fluer og Bier summe døsigt rundt ude over Træernes Kroner. Og af og til lød fra en Graaspurv, som havde søgt Middagsly under Bladenes Skygge et lille søvnigt Pip.

Midt ude paa den grønne Haveplæne laa en stor, graa Kat og lod sig bage igennem af Solen. Den laa paa Siden fladt udstrakt i Græsset med alle fire Ben stikkende stift frem. Dens Øjne var lukkede. Man kunde tro, at den var død.

Men paa een Gang saa man den krumme den alleryderste Spids af sin Hale og bevæge den rundt og rundt, hurtigt og nervøst som en lille, laadden, kroget Finger, der kælent legende gned sig i en Cirkel hen over Græsset. Saa løftede den Hovedet en Kende og aabnede halvt det ene af sine Øjne, der et Sekund lyste grønlig-gult i Solen ....

En sagte Raslen af Blade, som skuredes imod hinanden, hørtes henne fra Rosenbuskettet omkring Flagstangen. En lille, rosenrød Snude blev forsigtig stukket frem. Derpaa kom en hvid Pote til Syne; og saa nok en. Og lidt efter lidt gled hele Hovedet og Kroppen af en hvidgul Kat næsten lydløst ud under en af Buskene. Den missede med Øjnene mod Solen og lod til at begynde med, som om den ikke havde Gran af Anelse om Kammeratens Tilstedeværelse derude i Græsset. Den satte sig med Halen

sirligt krummet ind mellem Bagbenene og Ryggen skudt op i en Bue, stiv og alvorlig; og Øjenlaagene kneb den overlegent saa tæt sammen, at der kun var en Spalte som en Knivseg imellem dem.

Katten ude paa Plænen løftede paa ny Hovedet og saa et Øjeblik hen mod den nysankomne. Derpaa gabede den dovent, lod Hovedet synke ned i Græsset igen og strakte Lemmerne vellystigt ud fra sig, saa at alle dens ti skarpslebne, seglformede Kløer kom til Syne. Halespidsen bevægede den ikke længere rundt i en Cirkel, men frem og tilbage, ligesom logrende.

Den hvidgule henne foran Rosenbedet rejste sig og blev staaende et Sekund uden Bevægelse. Saa gled den langsomt nærmere og nærmere, idet den næsten berørte Jorden med Bugen. Men da den var kommen nær paa en Afstand af et Par Alen sprang den paa een Gang med et kraftigt Sæt løs paa den graa.

I samme Nu væltede den anden sig om paa Ryggen og langede med Forpoterne ud efter Fjenden. Dog, det var kun paa Skrømt; thi et Øjeblik efter tumlede de begge i kælen Forening rundt i Græsset. Snart var den hvidgule øverst, snart den graa. De bed hinanden karesserende i Bryst og Hals, hagede Kløerne fast i hinandens Pelse og borede Snuderne dybt ind i hinandens røde, pustende Gab.

Det var en Elskovsleg, en Kærlighedsdyst. Og den fortsattes med stigende Lidenskab fra begge Sider.

Indtil Hunnen pludselig gjorde sig fri og lagde sig fladt ned i Græsset med Bugen mod Jorden. Og Hannen, den hvidgule, i et Spring satte op paa dens Ryg, spændte sine Poter fast omkring dens Krop og huggede sine Tænder i dens Nakke.

.....

Oppe bag de aabentstaaende Vinduer i Kabinettet laa Hendes Naade endnu henstrakt paa Kanapeen.

Grev Scheele havde rullet sin Stol hen ved Siden af Damens Leje og sad nu med Albuerne støttet mod Knæene og Hovedet i Hænderne og betragtede sin fagre Kusine med et Blik som en ung Abate, der knæler i Andagt og Tilbedelse for den himmelske Madonnas (ɔ: Josefs jordiske Hustrus) Billede:

— Alvilda …

— Ja …

— Jeg elsker dig …

Baronessen rakte blidt smilende en advarende Pegefinger i Vejret.

— Saadant noget kan man til Nød *tænke*, Alex! sagde hun.

Men Alex greb hendes Haand og kyssede den.

— Ses vi i Morgen? spurgte han.

— I Morgen, Barn? Du rejser jo hjem i Aften!

— Jamen du kunde … Du kunde jo ride ned i Birkelunden i Morgen Eftermiddag. Saa maaske …

— Hvilket?

— Saa maaske jeg ogsaa var der …

— Et Stævnemøde?

— Ja!

— Du glemmer, lille Alex, at jeg er en gammel Kone!

— Du er det dejligste, jeg endnu har mødt! hviskede han og bøjede sit Ansigt frem over hendes.

— Mama, Mama, hvor er du? blev der i det samme raabt inde i Salonen.

Grev Alex rejste sig hurtigt og skød Stolen tilbage.

Karen stormede ind i Kabinettet:

— Her er Bud fra Præstegaarden, om jeg og Frøken Jansen maa komme derned til Chokolade i Eftermiddag?

— Lille Baby maa ikke buldre saadan af Sted! Din Fader sover inde paa Kontoret, ved du!

— Aa, han vaagner saamænd ikke alligevel! … Maa vi, Mama, hva'?

— Jamen Lektierne!

— Pyt med dem! Dem lærer vi i Morgen!

— Du kan jo spørge Onkel Alex.

— Maa vi, Onkel Alex? spurgte Karen og lagde kælent Hovedet paa Siden.

— Ja I maa, lille Ven! nikkede Greven smilende. — Men jeg rejser jo i Dag, Baby! tilføjede han alvorligt.

— *Gør* du? spurgte Pigebarnet betuttet. — Det havde jeg sgu helt glemt!

— Men *Baby* dog! udbrød Hendes Naade dybt rystet. — Hvor *faar* du saadanne Ord fra?

— Pardon, lille, bitte, allerdejligste Mama! bad Karen indsmigrende og fløj Moderen om Halsen. — Maa vi saa? gentog hun.

— Saa, saa, du er saa voldsom, Barn! … Ja, jeg ved virkelig ikke, hvad jeg skal sige. Det er jo forfærdeligt at høre en ung Pige bruge saadanne Udtryk! Og nu tror jeg ikke, at din Onkel giver dig Lov …

Karen stod et Øjeblik og saa sønderknust ned for sig. Saa løb hun pludselig hen og slog sine Arme om Onkelens Hals:

— Gi'r du os ikke nok Lov? bad hun, idet hun løftede sig op paa Taaspidserne og lavede Trutmund til Kys.

— Men *Karen* dog! sagde Hendes Naade og rødmede uvilkaarlig ved Barnets Adfærd.

Grev Scheele klappede venligt Pigebarnet paa hendes brune, buttede Kind.

— Jo, nikkede han smilende — saa faar I da være fri for Lektierne … Men ingen fæle Ord i Præstegaarden, Baby! formanede han.

— Det er nu ikke saa nemt at la' være, Onkel! forsikrede den lille alvorligt. Derpaa nejede hun hurtigt og skyndte sig mod Døren for at bringe den ventende Kanin Frihedens gyldne Budskab.

Men paa Dørtærskelen ind til Salonen gjorde hun rask omkring og sendte Greven et Par Fingerkys.

— Farvel! sagde hun. — Og kom snart igen!

Saa lukkede hun Døren. Men i samme Øjeblik stak hun Hovedet ind paa ny:

— Jeg elsker dig, Onkel Alex! Knusende!

Og saa forsvandt hun.

Baronessen havde rejst sig fra Kanapeen og stod nu ved Vinduet og saa ned i Haven, hvor de to muntre Kattedyr var ophørt med deres Leg og laa, sødt slumrende, Side om Side paa den grønne Plæne midt i den bagende Sol.

Grev Scheele nærmede sig langsomt og stillede sig tæt bag hende, saa tæt, at hans Legeme næsten berørte hendes.

— Se! sagde hun stille og pegede ud mod Kattene. — Hvor henrivende!

— Ja, nikkede han mildt — de uskyldige Dyr!

Og hun bøjede sig smilende tilbage, saa at hendes Nakke kom til at hvile mod hans Skulder. Hendes Øjne lukkede sig og hendes Læbe skælvede.

— Alex, min Konge, mit Liv! hviskede hun. — Du har opvakt min Sjæl fra de døde!

Og han bøjede sig henrykt og trykkede et Kys paa hendes Hjerte ....

Hendes gamle Naades Enkesæde i Jerslev laa nede paa Bunden af en fordums Grusgrav. Lunt og godt skærmet mod alle ublide Vinde; kun med aaben Udsigt til Landsbyens Gade i Syd.

Fire smaa Værelser bestod Lejligheden af, samt Entré og Køkken. Der var lagt ny Gulve i Stuerne og sat ny Tapeter paa Væggene. Men de store Møbler, den gamle Frue havde medbragt fra Næsset, fyldte lidt rigeligt, gjorde de: man kunde næsten ikke bevæge sig i Stuerne for Bohave. Og saa var tilmed hele Loftet oppe under Straataget stuvet pakfuldt af Sager, som der ikke var Plads til nede.

Her oppe stod ogsaa det store, røde Klædeskab, som Baronessen, trods Helmuths Indsigelser, absolut vilde have med sig: «da hun ellers ikke havde noget at sætte Stasia i, naar hun blev udtilbens!»

— — —

Karen og den lille Frøken Jansen var i Dag for første Gang henne at besøge den gamle Dame.

Frøkenen sad ene i Hjørnet af den store Empiresofa inde i den forreste Stue og missede med sine smaa forskræmte Kaninøjne rundt i Værelset.

Hun sad og rystede indvendig, Pusset, ved Tanken om Stasia.

Ikke for aldrig det turde hun være ene i Stue sammen med hende! Hun frygtede hende, som et Barn frygter «Bussemanden».

Og nu var netop Baronessen ude i Køkkenet for at tilberede Chokoladen; og Karen var løbet over i Bondegaarden ligeoverfor for at sige til Jens Kusk, at han om en halv Time skulde stille i Køkkenet til Mellemmad.

Om den døvstumme nu kom til Stede?

Men den døvstumme kom ikke. Hun var formodentlig sendt et Ærinde i Byen, Gudskelov!

Og der faldt lidt efter lidt Ro over Kaninens letbevægelige lille Sjæl. Stille og med mere Tryghed gav hun sig til at betragte Værelset og Sagerne i det: Der stod Urtepotter med blomstrende Smaaroser, Gyldenlakker og Heliotroper i Vindueskarmene; og de hvide, folderige Gardiner hang stive og nystrøgne ned mod Gulvet.

Dette mindede hende øjeblikkelig om Havestuen hjemme i hendes Barndomshjem i Hobro — denne lille By, som sent og tidligt levede i hendes Drømme!

Og det morsomme, gamle Ur, der stod i Hjørnet inde i Spisestuen, mindede hende ogsaa om Hjemmet! Der var en Fuldmaane midt paa Skiven, og dens tykke, smilende Ansigt vuggede sig uophørligt frem og tilbage mellem to blaamalede, hvidkantede Skyer. Mon det ogsaa kunde kukke?

Hun rejste sig for at kigge lidt nærmere paa Uret, da der i samme Øjeblik, lige oppe over hendes Hoved, lød nogle underlige, uartikulerede Hyl og en heftig Banken og Hamren som af knyttede Hænder mod en lukket Dør.

— Stille! raabte Hendes Naade ude i Køkkenet.

Og Jansen sank rædselsslagen ned paa sin Plads i Sofaen.

Lidt efter stak den gamle Frue sit Raadsherrehoved ind fra Køkkenet. Bankningen oppe paa Loftet vedblev:

— Aa, min gode, vil De ikke komme lidt herud og se efter Chokoladen et Minut!

Frøkenen gik ud.

Nu lød Larmen fra Loftet, som om nogen sparkede med tyksaalede Støvler mod Døren deroppe.

— Saa skal da ogsaa Pokker …! sagde Hendes gamle Naade og skyndte sig ud i Entreen og op ad Loftstrappen.

Lidt efter lød der en forvirret Raaben og Skrigen deroppe fra. Saa blev en Dør smækket haardt i, og Baronessen kom ned igen.

Hun saa meget ophidset ud og sugede Blodet af en Finger, hvis yderste Led blødte:

— Hun bed mig, Djævleskabet! sagde hun.

Kaninen saa paa hende med Øjne saa store, som det var hende muligt at faa dem.

— Hvem? spurgte hun — Hvem bed?

— Stasia, naturligvis!

— Er hun … da der oppe?

— Ja, hun sidder i Skabet! …. Saa nu er Chokoladen færdig!

Alt i denne ny Verden, hun var dumpet ned i, *alt* uden Undtagelse, satte den arme Frøken Jansen i den ene skrækblandede Forundring efter den anden. Saaledes havde hun rigtignok ikke tænkt sig, at Livet og

Menneskene var! Hjemme hos sin Moder, baade da de boede i Hobro og nu i de senere Aar i København, havde det været ganske anderledes. Roligt og fredeligt var Døgnet gaaet. Og var der end af og til kommet en Kurre paa Traaden mellem Børnene, havde Forældrene altid vidst at dæmpe Striden ved deres milde, besindige Tale. I København syntes jo nok Kaninen, at Menneskene var ikke fuldt saa gode, som de i Hobro; men saa mærkelige som Folk her paa Egnen var de dog ikke. Og det var ikke alene det, at de var mærkelige, men hun fandt dem ogsaa haarde og … og …..

— Vil De lægge Dugen paa, lille Jansen!

Frøkenen tog Dugen, som Baronessen rakte hende, og bredte den ud paa Bordet i Spisestuen. Og idet hun samtidig kiggede ind gennem Dagligstuen og ud af Vinduet til Haven, sagde hun:

— Hvor mon dog Karen bliver af?

— Aa, hun kommer nok, naar hun bliver sulten! sagde den gamle Frue — Sæt Dem nu ned, min gode, saa kan vi snakke lidt sammen! Værsgod og tag et Stykke Kage! De er alt for beskeden, Mamsel! Det kommer man ikke langt med i denne Verden!

Frøkenen havde placeret sig ved Bordet, og Baronessen satte sig paa en Stol lige over for hende.

— Køn er De ikke! sagde hun efter at have betragtet Kaninen en Stund i Tavshed — Men De er vist en god Sjæl. Maa jeg sige du til Dem?

Jansen rødmede helt op til den øverste Spids af Ørene.

— Ja, gerne … hviskede hun.

— Naa, tog Hendes Naade fat og lænede sig bagover paa Stolen ret som en Forhørsdommer i Funktion — Naa, min Pige, hvad synes du saa om at være Skolemamsel hos min Svigerdatter?

— Rigtig godt … stammede Frøkenen.

— Sludder! lød det brutalt fra den gamle — Tal bare fra Leveren til mig!

— Bare Karen snart vilde komme! skreg det et Sted inde i Kaninen. Hun kunde godt lide den gamle Frue; men hun holdt ikke af hendes Krydsforhør.

— Er du maaske ogsaa henrykt ved at bo i Oliekamret? spurgte Baronessen.

— Nej … sagde Frøkenen sagte.

— Naa dog ikke! Ved du, at det Hul, du kalder dit Værelse, blev i salig Hannibals Tid brugt til Vognsmørelse og Petroleum? Men du holder maaske meget af den Parfume?

— Moder har ogsaa skrevet til mig, at jeg skulde bede Hendes Naade om et andet Værelse …

— Ja, bed du kun væk, min Stump! … Hvad er dine Forældre?

— Min Moder er Enke …

— Naa, ja det er sandt, det ved jeg jo! Har hun flere Børn?

— Ja, en Dreng og to Smaapiger …

— De er ikke konfirmerede?

— Jo, Robert er; men Tvillingerne er kun tretten Aar …

— Har hun oven i Købet Tvillinger! Hun sidder vel smaat i det, din Moder?

— Ja, mange Penge har hun ikke …

— Hvor mange?

— Hendes Pension efter Fader er 800 Kroner.

— Herregud! Hvad var din Fader?

— Amtsfuldmægtig … i Hobro …

— Hvornaar døde han?

— Til Oktober bliver det … tre Aar siden …

— Spis Kage! … Hvad døde han af?

— Brystsyge …

— Er der nogen af Jer, der har arvet den Sygdom?

— Nej det … tror jeg … da ikke …

Her brast Kaninen i Graad. Hun slog Hænderne for Ansigtet og hulkede højt.

— Men Gud i Himlen! udbrød den gamle Frue betuttet — Bli'er du syg?

— Jeg holdt … saa meget … af Far …

Baronessen rystede energisk sine Krøller.

— Du er til Rotterne, min bedste! hvis du ikke faar lidt mere Stivelse i dig! sagde hun.

— Ja—a … hviskede Kaninen trøstesløs.

Og da hun ufortrødent vedblev at græde, rejste den gamle Dame sig op og gik om til hende, klappede hende paa Haaret og talte venlig med sin dybe Mandfolkerøst.

— Saa, saa, saa! sagde hun — Er det en Maner for et stort Pigebarn! Tør nu Øjnene og drik sin Chokolade! Saa skænker vi en Kop til.

Hendes Naade var lidt i Forlegenhed med Tilfældet. Hun havde ikke haft meget med den Slags Taarer at gjøre i de sidste tredive Aar.

Hun lod igjen sin store, røde Haand glide kærtegnende hen over Frøkenens Haar.

— Det er et smukt Haar, du har, lille Ven! sagde hun — Jeg holder meget af Farven. Og saa er det saa blødt at føle paa som Kaninskind!

Jansen tog Hænderne fra Ansigtet, og i hendes Øjne lyste noget som et Smil.

— Det maa jeg lide! nikkede Baronessen tilfreds — Vi kommer længere frem ad Vejen med Grin end med Graad, min Stump! … Gaa nu ind i Sovekammeret og vadsk Øjnene; for det er da ikke værd, at Karen ser, at hendes Læremor har vandet Agurker!

— —

Lidt efter kom samme Karen vandrende op gennem Haven i Følge med Jens Kusk.

Hun saa brillant ud, den lille, som hun gik der ivrigt gestikulerende og konverserende. Hun havde en hvid, broderet Kjole paa, der næppe naaede

hende til Knæene; og en højrød «Bøllehat» sad hende bag ad Nakken. Det lysblonde, næsten hvide Haar hang løst ned om Skuldrene. Hendes Ansigt, Hals og Arme var stærkt brunede af Solen, og hendes mørke Øjne tindrede lige op i Ansigtet paa Kusken, hvem hun rimeligvis fortalte en umaadelig interessant Historie.

Baronessen og Frøkenen stod ved Vinduet og saa ud paa de kommende.

— Det er en rar Tøs! sagde Hendes Naade — *hende* kan jeg godt lide!

Paa een Gang brast begge Damerne i Latter:

Karen havde pludselig givet den intet anende Jens, der respektfuldt, men rimeligvis lidt uforstaaende, gik og hørte paa hendes Beretning, et saa eftertrykkeligt Puf i Siden, at han med nogle underlige mastodontagtige Hop var faret midt ind i en Stikkelsbærbusk. Og der stod han, medens Pigebarnet med et Glædeshvin sprang op mod Huset.

— Tøs dog! truede den gamle Frue, da Karen kom ind i Stuen.

— Saa du det, Bedstemor? lo hun og for hen til Vinduet for at se, om Jens stak i Busken endnu.

Men han var da sluppen løs og gik nu op gennem Haven.

— Hvad er det, der banker oppe paa Loftet? spurgte Karen og lyttede.

Larmen deroppe var begyndt igen.

— Det er Stasia, det Utyske, der er i Skabet! … saadan et Skab skulde du ha', min gode Jansen, og sætte Vilddyret der ind i, naar hun blev for slem!

— Pyt! sagde Karen og slog med Nakken — forleden lukkede jeg Frøkenen inde paa ….

Hun fuldendte ikke Sætningen, men lavede bare nogle umaadelig store Øjne, der var halvt forskrækkede og halvt skelmske.

Kaninen rødmede über und über.

— Saa haaber jeg da, at du fik nogle ordentlige Strambuks, da du lukkede op igen! mente Baronessen.

— Det var ikke mig, der lukkede op …

— Karen … bad Frøkenen og greb hende i Armen.

… Det var … det var Far! fuldendte Pigebarnet ubarmhjertigt.

— Haa, haa! lo den gamle Frue — Det har været Spas for Helmuth!

…. Skønt Enkebaronessen havde stredet imod af alle Kræfter (det var jo hendes Svigerdatters Barn), havde hun dog ikke kunnet holde Stand imod Karens muntre og indtagende Elskværdighed. Det smukke, viltre Pigebarn havde taget den gamle Raadsherres Hjerte med Storm.

Ogsaa Karen var meget charmeret i sin Bedstemoder, der var ganske anderledes morsom og «grinagtig» end den stive, alvorlige «Grandma» inde i København. Men Baronesse Alvilda, som hurtig mærkede denne gensidige Sympati, syntes ikke om den og modarbejdede den aabenlyst og hemmeligt.

Saaledes var det, som sagt, i Dag første Gang, at Karen aflagde Enkebaronessen et Besøg. Og hun havde næppe faaet Lov dertil, om ikke baade Baronen og hendes kære Grev Scheele, der nu atter befandt sig paa

Næsset, havde lagt et godt Ord ind.

Desuden mente Baronen, og med Rette, at man skyldte hans Moder denne Høflighed ....

— Tak for Suggerladen! sagde Jens Kusk pludselig højlydt ude i sin Ensomhed i Køkkenet.

Den gamle Frue gik derud:

— Vil han ha' en Kop til?

— Næi, ellers mange Tak, Hinnes Naade!

— Et Stykke Kage?

— Næi, mange Tak!

— Der ligger en Cigar til ham i Vinduet; den kan han gaa udenfor og ryge!

— Jeg si'er saa mange Tak! ... Og saa er det vel bedst, jeg gaar hen og spænder for?

— Nej! raabte Karen ud gennem Døren.

— Jo! sagde Kaninen — din Mama har sagt, at vi skal køre herfra Kl. seks!

— Saa spænder jeg altsaa for? spurgte Jens igen.

— Nej! sagde Karen.

— Jo! sagde Kaninen — vil De være saa god!

— Ja saa spænder jeg for da! sagde Kusken og gik.

— Uf, Mama! vrissede Karen — hun er somme Tider saa vigtig!

— Haa, haa! lo den gamle Frue. Men hun tog dog Pigebarnet blidt i Øret og sagde — Du er en skidt Tøs! saadan taler man ikke om sin Moder!

Larmen oppe paa Loftet voksede. Hængelampen over Spisestuebordet ligefrem dirrede i sine Kæder. Men Baronessen lod, som om hun intet hørte.

— Vil Tøsen ha' mere Chokolade? spurgte hun.

— Ja Tak! sagde Karen — Aa, Bedstemoder, bad hun saa — maa der ikke blive lukket op for Stasia?

Den gamle saa hen paa det store Ur.

— Om fem Kvarter! sagde hun — Præcis Klokken syv lukker jeg op.

— Hvad har hun gjort? spurgte Karen med Munden fuld af Kage.

— Hun har sat Oldenborrer paa mig.

— Oldenborrer? spurgte Kaninen.

— Ja, Oldenborrer, det Skarn! nikkede den gamle Naade vredt — I Middags, da jeg laa og sov inde paa Sofaen, listede hun sig ud i Haven og fangede fire af de største og satte dem op under mine Skørter, saa jeg vaagnede ved, at de kravlede paa mine Ben!

Frøken Jansen gyste stille. Men Karen lo, saa det rungede.

— Sikket Grin! sagde hun.

— Nej, det var aldeles ikke «Grin», min Snut! mente Baronessen lidt pikeret — for jeg hader Oldenborrer!

— Men hvor kunde det dog falde hende ind, Bedstemoder?

— Aa, jeg havde givet hende et Par Kindheste, fordi hun slog mig en Tallerken i Stykker!

— Kindheste, spurgte Karen næsvist — hvor mange Ben har de?

— Fem! sagde den gamle og viste sin ene Haand frem — Vil du ha' en med hjem?

Karen lo og greb Baronessens Haand og kyssede den.

— Du er en morsom Kone, Bedstemoder! sagde hun — meget morsommere end alle andre Mennesker!

Saa rullede Vognen frem ude paa Vejen og holdt foran Havelaagen. Og samtidig slog Klokken seks paa det store Ur.

— Der er Jens, den Skurk! sagde Karen.

— Men Karen dog! formanede Kaninen.

Og saa tog man Afsked og kørte bort ....

Og da Uret næste Gang slog fuldt Slag, præcis syv, hverken et Minut før eller senere, gik Hendes gamle Naade op paa Loftet for at aabne Stasias Fængsel.

Stine Napoleon havde igen været inde i Præstens Kontor og hentet Penge. Denne Gang var det hendes Ugeløn, thi det var Lørdag; men hun havde da slaaet paa, at Pastoren snart maatte rykke ud med et Par Kroner til Salve; Benet var værre end nogen Sinde.

Mascani havde siddet ved sit Skrivebord og hørt paa hendes Klager uden at svare hende et Ord. Men pludselig var han faret op fra Stolen og havde slaaet en Haand i Bordet, saa det rystede, og raabt, at han vilde ikke høre mere paa hendes Vrøvl! Hvad kom hendes Sygdom og Daarlighed ham ved? Hun havde sin gode Fortjeneste i Præstegaarden, og dermed maatte hun nøjes. Af pure Medlidenhed holdt han paa hende og lod hende faa Arbejdet i Haven, skønt hun udførte det tarveligt nok. Han havde alt for længe fundet sig i hendes Paatrængenhed; og tog hun sig ikke en mere beskeden Opførsel paa, maatte kun søge Arbejde andetsteds.

Stine stod henne ved Døren og tabte ganske Maal og Mæle ved denne Tordenbyge. Hendes smaa, lurende Øjne vidste ikke det Sted, de skulde fæste sig. Hun pillede med sine røde, kluntede Fingre ved Forklædebaandene, og Tæerne i de nøgne, graa Strømpefødder bevægede sig nervøst under det stumpede Skørt.

— Jager Pastoren mig væk? spurgte hun trodsigt.

— Nej! sagde Præsten. — Du skal faa Arbejde; det har jeg jo sagt! Men jeg vil være fri for dit evige Prelleri for Penge. Du faar den Løn, du har fortjent; og maa være glad til, at jeg beholder dig. Thi Synet af dig er blevet mig en Vederstyggelighed!

Nu tog Stine det Parti at give sig til at græde.

— Aldrig havde jeg dog tænkt *det*! sagde hun og løftede Forklædet op til Øjnene. — Herregud, at jeg skulde jages fra Gaarden med Spot og Skam! Og hvor skal jeg gaa hen og skaffe Føden og Klæderne til Børnene, naar Pastoren slaar Haanden af vos? Og hvad vil Manden si'e! Aa Gud, aa Gud, at

det skulde hænde!

Præsten gik tæt hen til hende og tog hende haardt i Armen. Hans Øjne skinnede af Vrede, og hans Ansigt var blegt.

— Du skriger, sagde han. — Du klager og jamrer! Lykkelig er du, at du kan det! Tror du ikke, at jeg kunde ha' Lyst til at hyle, saa det hørtes over alle Bjærge? Men jeg maa tie, maa jeg, og lukke min Dør og skyde Slaaen for for al den Jammer og Elendighed, som sidder herinde! Det er Forskellen ser du, det er Forskellen paa Jer og os! … Gaa saa! Gaa bort med dig! Jeg vil ikke se dig for mine Øjne, du skidne Kar, som du er! Og tænker du paa at hævne dig, saa skal jeg sige dig een Ting: *Den Dag er ikke fjern, da baade du og jeg skal staa nøgne for Menighedens Aasyn!*

Han slap Taget i hendes Arm og stødte hende haardt fra sig hen mod Døren. Og Stine skyndte sig ud gennem den med Skrækken stirrende frem af sine vidtaabne Øjne. Træskoene snappede hun til sig ude i Forstuen og humpede med dem i Haanden bort over Gaardspladsen, saa hurtig hendes daarlige Ben kunde bære hende.

Nede i Haven stod Put-Amalie, hendes Naboerske, som ogsaa havde faaet Arbejde i Præstegaarden.

— Men Jøsses Kors dog, Stine! sagde hun og slog Hænderne sammen. — Hva' fejl' dig dov? Har du set Gespenser?

Stine sank om paa en Bænk og lod Træskoene, som hun endnu holdt i Haanden, dumpe ned paa Jorden ved Siden af sig.

— Han er ædende, splintrende gal! stønnede hun. — Han løftede Haand imod mig!

— Krestus Jesus! hviskede Amalie. — Slog han dig?

— Han kunde ha' vovet paa det! sagde Stine. — En kunde bringe ham li'e lukt ind i Tugthuset, hvis en vilde tale!

Amalie saa sig forfærdet om.

— Hys, hys, dov! hviskede hun. — Ta' vare paa din Mund! Du var evig ulykkelig, om no'en hørte dig!

— Jeg er den Unde raspeme li'e glad! beedigede Stine. — Han har voldt mig Ulykker og Spe'takler nok med Manden derhjemme i sin Tid! Og nu nægter han mig de Par Skilling, som han ligefrem kan dømmes til at betale mig, om det kom til Rettergang mellem vos!

— Naa-aa, mente Amalie og skævede ondskabsfuldt hen til Naboersken. — I var vel enige nok om den Ting!

— Hva' ved du om det? spurgte Stine skarpt.

— Næi, naturligvis! …

— Har du kanske haft din Næse imellem?

— Næi ….

— Saa holder du din Hals!

Put-Amalie bed Svaret i sig. Hun vilde nødig være usams med Stine, for det var paa hendes Anbefaling, at hun havde faaet sin Gang her i Præstegaarden, og der faldt jo foruden Lønnen ofte en Kop Kaffe og en Bid

Brød af.

— La' vos saa se aa faa plukket di Ribs af! sagde Stine efter en lille Pause og stak Fødderne i Træskoene og gik hen og satte sig paa den trebenede Malkeskammel, som hun havde bragt med sig hjemmefra, da hun ikke taalte at staa oprejst og bøjet i Timevis.

Og begge tog de saa fat paa Arbejdet.

— Det Svin! sagde Stine lidt efter indigneret. — Ved du, hva' han sa'e?

— Nej? spurgte Amalie og spidsede Øren.

— Han sa'e, at det vilde ikke vare længe, forinden baade han og jeg skulde klæ' vos a' li'e midt for hele Menigheden!

— Krestus Jesus! mumlede Amalie og korsede sig. — Er det en Præst, der kan føre saadan Ord i sin Mund! Men Pigerne deroppe si'er da osse, at Fanden vist snart flyver a' Sted med ham; for der gaar ikke en Dag, uden at han skriger og raaber og falder i Besvimelse, saa Fruen og Frøkenen har nok aa gøre med at faa blæst Liv i ham igen. Det *maa* jo ende med et Mirakel!

— Ja, at Vorherre kan putte saadan et Sind i en Præst! sagde Stine, der nu var bleven mere rolig og raisonabel. — Det er li'efrem til at undre sig ihjel over! Men et kønskabt Mandfolk har han sgu altid vaaren; og det er sgunne saa underlig, at et sølle Kvindfolk ikke kan staa ham imod, naar han *vil*!

— Næi vist saa! nikkede Amalie. — Men hvorfor kan han ikke holde sig til Konen? Det er jo da derfor, di har taget til Ægte.

— Hun opdagede jo, at han kunde ikke nøjes med hende; og saa laasede hun a'!

— Jamen nu er han jo da blit gammel.

— Gammel? grinte Stine. — Hæ, det er li'som med Juleøl: jo ældre det bli'er, jo værre sprutter det!

Længe endnu vedblev disse to hæderværdige Kvinder at tale skønne Ord om deres arme Præst. Stine, der ellers altid plejede at veksle Tema, naar Snakken mellem Naboer og Genboer faldt paa Mascani og hans Bedrifter, lagde i Dag ikke det mindste Skjul paa sin Viden og Kendskab til hans Færd i Præstegaarden og udenfor, fuld af Hævnsyge, som hun var, paa Grund af den Behandling, hun havde faaet inde paa Kontoret. Og Put-Amalie, hvis Liv og Levnet ej heller havde været af Farve som den første Sne, lyttede fuld af Glæde og Andagt til den andens Beretninger. Ja, stundom kunde hun endogsaa supplere dem med et eller andet lille Træk, som endnu ikke var kommet Stine for Øren. Hun vidste til Eksempel at melde om nogle Vandringer, Præsten foretog sig inde mellem Klitterne paa de Tider af Dagen, naar Sognets Kvinder og halvvoksne Tøse gik i Bad fra Strandbredden.

— Jeg tror ligefrem, det er en Galskab i Blodet paa ham! sagde Stine filosofisk. — Du skal se, han ender paa Anstalten li'som Mikkel Skrædder!

— Eller i Tugthuset! mente Amalie. — For *det* er der da Straf for, ved jeg!

— Ja-a, hvis han forgriver sig paa dem! sagde Stine.

— Det gør han sgu nok! nikkede Amalie fortrøstningsfuldt.

— — —

Som disse to Smaakoner talte om deres Sognepræst, saaledes talte den hele Egn.

Ikke kunde to Mennesker komme sammen, uden at det straks lød: Har De hørt den sidste om Mascani? Har De hørt? Har De hørt?

Enkelte alvorlige Eksistenser blev baade røde og blege af Forargelse og mente, at der burde klages til Provst og Bisp. Men de fleste lo og morede sig over Præstens Bukkespring, som man næsten altid er tilbøjelig til at le af og more sig over den Art erotiske Kalamiteter. De betragtes som en Slags moralsk Tandværk, der kun gør sit Offer latterligt!

Men den ulykkelige Mascani selv lo ikke! Han følte klarere og klarere en Katastrofe nærme sig. Og som et Menneske, der mærker Sindssygen gro i sin Hjerne, faldt han snart hen i dump Resignation og rasede snart i vild Fortvivlelse, skreg op og slog om sig derhjemme i sin Stue, saa at hans Kone og Datter sad blege af Angest. Ind til ham kunde de ikke komme, da han altid stængede Dørene til sit Kontor, naar han mærkede et Anfald nærme sig. Men de holdt Vagt i Stuerne udenfor og vogtede paa ham, at ikke Tjenestefolkene skulde komme i Nærheden og lytte og forstaa og bringe Sladder og Rygter i Omløb.

Det var strenge Dage for Clara og hendes Moder. De havde aldrig et Øjebliks Ro. Var Pastoren ude, afventede de i dirrende Spænding hans Hjemkomst. Og naar han var hjemme, for de sammen ved hver usædvanlig Larm og sendte hinanden ængstelige Blikke. Thi Præsten havde engang ladet en Ytring falde om, at man maatte være belavet paa, at han en skønne Dag «gjorde en Ende paa det hele».

Og var Dagene onde at gennemleve, var Nætterne endnu værre. Naar de to Kvinder var gaaet op paa deres Værelse for at gaa i Seng, kunde de i Timevis holdes vaagne af hans Puslen og Listen i Etagen nedenunder. Clara, der havde maattet flytte sin Seng ind i Pastorindens Værelse, var engang gaaet ned for at se, hvad Faderen tog sig for. Men hun fandt Døren til Dagligstuen aflaaset; og da hun kiggede ind gennem Nøglehullet, saa hun ham vandre rundt derinde, nøgen til Bæltestedet, medens han hudflettede sin blottede Ryg med et knudebesat Reb, saa han stønnede ved det. I Rædsel havde hun da hugget sine knyttede Hænder mod Døren og raabt:

— Far, Far, hvad er det dog! Luk op! Lad mig komme ind! Hører du! Hører du!

Men saa var Lampen bleven slukket, og ikke en Lyd hørtes mere derinde.

Lidt efter var Moderen ogsaa kommen ned, og de havde da begge gaaet den halve Nat udenfor paa Gangen og lyttet. Men alt havde været stille.

Og da Mascani næste Morgen mødte til Te i Spisestuen, var der intet usædvanligt at spore hos ham. Og spørge turde de jo ikke …

Gladest var disse tre ulykkelige Væsener, naar de var ude i Selskab eller selv havde Gæster. Saa kunde Pastoren spøge og le og være den muntreste af de muntre. Ingen skulde da let kunne tro om den Mand, at han førte en daglig opslidende Kamp med sig selv for ikke pludselig at udstøde dette hvinende, skærende Skrig, der stadig laa som en Klump i hans Bryst og pressede paa og vilde frem; dette Skrig, der engang (det vidste han, og derfor var hans Kamp saa fortvivlet) vilde tage Magten fra hans Vilje og pine sig frem gennem hans Strube som Skriget fra et dødsramt Dyr, der har kæmpet for Livet ....

Dog var der et Par Øjne, som hans selskabelige Munterhed og Livsglæde ikke skuffede: Det var Hendes gamle Naades.

— Kom lidt herhen, bedste Macaroni, kunde hun en saadan Aften sige — og sæt Dem ved Siden af mig, at vi kan faa en Passiar sammen! ... Ved De, hvad De skulde, min gode? fortsatte hun saa, naar Pastoren havde sat sig.

— Nej? spurgte Præsten med et usikkert Blik; thi han havde i den sidste Tid begyndt at frygte hendes Ligefremhed og Mangel paa Hensyntagen.

— De skulde rejse!

— Rejse?

— Ja; rejse bort et halvt Aars Tid og se at komme til Kræfter! Jo, vist saa! Tror De ikke, jeg kan se, at De er syg? Der er jo snart ikke mere Kød paa Dem end paa en almindelig Kanariefugl! Før var De brun, og det klædte Dem. Men nu er De jo ganske grøn! Hvad er det, der piner Dem? I gaar alle sammen rundt her og bliver saa løjerlige! Se nu til Helmuth! Tror jeg ikke, Drengen er bleven nervøs trods alt sit Kød! I skulde rejse sammen og lade Madammerne være, hvad de er! Ja, De ler, min kære Macaroni; men jeg har levet længe nok til at kunne se bag Tænderne!

Pastoren rejste sig. Han gouterede ikke Intimiteter, naar de berørte ham selv. Og han forsikrede smilende, at han havde aldrig befundet sig bedre end nu for Tiden. Kun en Smule Hovedpine af og til, det var det hele!

Men Enkebaronessen lod sig ikke føre bag Lyset. Hun rystede sine Krøller og hævede en Pegefinger.

— Verden er forrykt! sagde hun. — I ender alle paa Galehuset! Jeg er den eneste normale!

Og hun trak Mascani ned ved Siden af sig igen og begyndte, medens hun holdt fast paa ham, ivrigt hviskende at betro ham sine Bekymringer med Hensyn til Helmuth og Baronesse Alvilda.

— Det gaar rent Fanden i Vold! sagde den gamle Dame. — Jeg ser jo, hvor Drengen pines. Hun har kun Øjne for ham, Scheele, Fætteren, den Fløjelsabekat! Hvad skal det ende med? Naar Helmuth endda ikke brød sig om hende; men han er jo saa væk i hende som en Kat i en Rødspætte! Snakke ham til Rette, det nytter ikke. Jeg har prøvet paa det, men han bed mig af, saa det sved. Har De ikke et Raad? For galt ender det, om Drengen kommer over dem engang. Jeg kender ham! Hjernen paa ham bliver til

Grød, og saa slaar han løs uden at tænke paa, at der kommer en Onsdag efter en Tirsdag. Kan De ikke hjælpe! Kan De ikke tale med en af Parterne?

Men Pastoren rejste sig igen og vrissede med Hovedet. Han vilde ikke høre mere. Brød sig ikke om at høre mere. Hvad kom det hele ham ved! Alt, hvad der foregik uden for ham, interesserede ham ikke; syntes ham saa smaat og ubetydeligt i Forhold til det store, tilstundende Opgør, han skulde have med sig selv!

Og han bukkede for den gamle Baronesse og kom med nogle Udflugter og Undskyldninger: Man skulde ikke blande sig i andres Sager; det kom der aldrig noget godt ud af. Man skulde ikke agere Forsyn. Menneskene gled dog alligevel derhen, hvor deres Skæbne førte dem o. s. v., o. s. v. … Og han lo forceret op og kyssede hendes Haand og skyndte sig ind mellem de andre Gæster.

Og snart hørte man hans Latter og Tale klinge højlydt gennem Stuerne …

Men naar han saa senere paa Aftenen kørte hjem sammen med sin Kone og sin Datter, sad han tavs og med lukkede Øjne trykket ind i et Hjørne af Vognen. Og ej heller Damerne talte. Alle gruede de for Natten, der stundede til.

— Det er forfærdelig kedeligt, at han er min Onkel! sukkede Karen og stirrede drømmende ud i Halvmørket.

— Man kan godt blive gift med sin Onkel, erklærede Clara Mascani afgjort.

— Ja, jeg har en Tante, der er gift med sin! sagde Kaninen.

— Somme Tider gaar jeg ned i Vestibulen og ta'er hans Hat paa og kysser hans Handsker! nikkede Karen sværmerisk.

Frøken Mascani lo og klappede i Hænderne:

— Du er storartet!

— De er af Ruslæder, vedblev den lille — Jeg har taget den ene! … Lugt! sagde hun og halede en Handske op af sin Kjolelomme og pressede den ind mod sit Ansigt.

Clara snappede Relikvien fra hende.

— Ah! sagde hun og borede Næsen ned i den — hvor den dog er dejlig! … Maa jeg ha' den, hva' Baby?

— Næ, du kan tro nej! skyndte Baby sig og rev Handsken fra hende igen og gemte den ilfærdigt helt nede paa Bunden af Lommen.

Kaninen sendte de to andre et forskræmt Blik og rødmede. Hun begreb ikke, at de saa frimodigt kunde blotte deres Hjertes Følelser ….

Det var Søndag, og Frøken Mascani havde været paa Næsset siden om Formiddagen. Hun var kørt hjem med Herskabet, der havde været til Førstegudstjeneste. Og skønt hun var fyldt de nitten Aar, morede hun sig fortræffelig sammen med Karen og Frøken Jansen. Og saa snart hun var hjemmefra, skænkede hun ikke de ulykkelige Forhold i Præstegaarden en Tanke.

De tre Pigebørn havde hen paa Eftermiddagen faaet kogt noget Chokolade, som de havde hældt paa en Flaske, og med den og noget Hvedebrød i en Kurv var de saa vandret ud i Skoven og var endt i Straahytten, hvor de havde fortæret deres medbragte Furage.

Og saa var Karen kommen frem med to Cigaretter, som hun havde tilvendt sig inde i Moderens Toiletværelse, og dem havde hun og Clara tændt og dampet paa. Kaninen fik ondt, bare hun tænkte paa Tobak.

Straahytten laa, som sagt, nede for Enden af den lange Bøgeallé, der hvor Skov og Have gled over i hinanden. Det var en cirkelrund, gammel Hytte, bygget af raa Fyrrestammer og tækket med et højt, spidstopløbende Straatag. Der var rart svalt derinde, og der herskede et behageligt, mystisk Halvmørke, idet Dagslyset kun sivede ind gennem et lille, firkantet Vindue øverst oppe i Taget.

Pigebørnene havde lukket Døren af for sig ved at sætte Krogen paa indvendig. Og nu havde de ligget paa Løjbænkene derinde og sludret og røget en halv Timestid, efter at Chokoladen og Hvedebrødet var fortæret.

— Skal vi gaa i Vandet? spurgte Karen pludselig.

— Nej! sagde Kaninen afgjort.

— Jo—o! raabte Clara Mascani og slængte Cigaretten fra sig — lad os det!

— Jamen vi har jo ingen Haandklæder med. Og vi kan heller ikke komme ind i Badehuset!

— Pyt! vi gaar fra den aabne Strand og tørrer os paa vore Særker! mente Baby rapmundet.

Der blev endnu lidt Vrøvlen frem og tilbage; men Karen og Clara sejrede. Og det blev bestemt, at man skulde lade Kurven med Kopperne staa i Straahytten, indtil man gik hjem.

Men pludselig udstødte Karen et højt Skrig:

— Der er Ild! Der er Ild!

Og i samme Øjeblik saa man Røg og Flammer slaa til Vejrs henne i Hyttens ene Hjørne, hvor der laa en Bunke Papirsstrimler og visne Blade.

— Det er fra min Cigaret! sagde Clara bestyrtet og blev staaende stiv af Skræk og stirrede hen paa Ilden, der blussede lystigere og lystigere.

— Sluk! Sluk! skreg Karen og for hen mod Døren — Lad os raabe om Hjælp!

Men Kaninen, der i alvorligere Situationer dog til syvende og sidst vistnok var den mest praktiske af disse trende smaa Perlehøns, rev i en Fart et Par Græstørv løs af en af Løjbænkene, kastede dem over Flammerne og trampede rundt paa dem. Hvorved det temmelig hurtigt lykkedes hende at slukke Ilden.

— Hvor *turde* du, Frøken Jansen? spurgte Karen beundrende.

— Aa, det var da saa nemt ....

— Tak! nikkede Clara Mascani ganske bleg og strøg Frøkenen over Haaret — Det var ogsaa frygtelig letsindigt af mig at kaste Cigaretten fra

mig herinde. Hvis der nu var gaaet rigtig Ild!

— Novve! sagde Karen med sit Yndlingsudraab, som hun altid anvendte i den højeste Sindsbevægelse — det havde været en værre Historie!

— Sæt Ilden havde naaet Taget! sagde Clara.

— Saa var vi bleven stegte! mente Karen.

— Naa—aa, vi var vel nok slupne ud! smilede Kaninen, der endnu stod og trampede paa Brandstedet for at slukke de sidste Gløder.

— Jamen Hytten var da futtet a'! nikkede Baby — Det kunde for Resten ha' været Sjov! ... Skal vi saa gaa? spurgte hun — Vi maa skynde os. For vi skal være hjemme og ha' klædt os om til Middag!

Og hun aabnede i det samme Døren og slog den helt tilbage, saa at det halvmørke Rum fyldtes af det grønlige Lys, der laa ude under Træerne.

— Puhh, sikken Varme! vedblev hun — Det skal rigtignok blive dejligt at komme til at staa paa Hovedet i Vandet! Kan du svømme, Clara?

— Ja, lidt.

— Saa kan du lære Frøken Jansen og mig det!

Kaninen forsøgte et sidste Argument:

— Jeg tror ikke, at din Mama vil synes om, at vi gaar ud fra den aabne Strand, Baby!

— Jo—o, Mama er i godt Humør i Dag! sagde Karen og laasede Døren, hvilket lod sig gøre ved Hjælp af et stort, gammelt Søm, der sattes ned i en Øsken.

Og saa begav de unge Damer sig af Sted ad Spadserestien ned mod Fjorden.

Vejen, de fulgte, gik først langs Skræntens øverste Kant med Udsigt over Vandet til Skovene og Markerne paa den anden Side. Fjorden var saa smal, at man tydelig kunde se Dyr og Mennesker færdes ovre paa den modsatte Bred.

— Se, der er ogsaa nogen, der bader! sagde Clara og pegede ud over Vandet, hvor en tre-fire nøgne Legemer lyste i Solskinnet.

— Der kan du se, Frøken Jansen, sagde Karen hoverende — saa kan vi da ogsaa!

Stien skraanede nu ned mod Engene. Og lidt efter stod de unge Piger nede paa Grønsværet i den bagende Sol.

Baade Frøken Mascani og Kaninen standsede og kiggede betænkeligt ud over den store, nøgne, solhede Flade, der yderst langs Strandkanten var begrænset af en Række temmelig høje Klitter.

Men Karen var allerede et langt Stykke ude paa Engen.

— Kom nu! raabte hun — Vi *skal* i Vandet!

Og saa fulgte de andre efter.

Der var en Del Grøfter og Diger at komme over; og ganske opløste af Varme naaede man ud til Klitterne, fulgte et Digeløb ind mellem to af dem og stod nu paa den smalle, sandede Strandbred.

Lige ud for Stedet, et halvt Hundrede Alen ude i Vandet vel, laa

Badehuset. Der førte ingen Bro ud til det, man naaede derud pr. Vogn.

— Een, to, tre! sagde Karen og begyndte at rive Tøjet af sig — Første Mand i Vandet!

Ogsaa Frøken Mascani tog fat paa at afføre sig sine Klæder.

Men Kaninen satte sig i Græsset ved Foden af Klitten. Hun *kunde* ikke bekvemme sig til denne Friluftsbaden. Hun var ikke vant til det; havde aldrig prøvet det før.

— Naa, Frøken Jansen! raabte Karen, der allerede sad i den bare Chemise og trak Strømperne af — Nu er vi andre snart færdige!

— Jeg vil ikke med! raabte Jansen tilbage — Vi har heller ingen Badehætte, og Haaret bliver saa væmmeligt af Saltvand!

— Vi kan binde vore Lommetørklæder over Hovedet! foreslog Frøken Mascani.

— Nej, jeg vil ikke med! sagde Kaninen.

— Hurra—a! skreg Karen og sprang med lange Skridt ud mod Vandet.

— Dit Haar! raabte Frøkenen efter hende.

— Blæse med det! sagde den lille og for af Sted.

Det var meget lavvandet, saa at hun maatte vade et langt Stykke ud, forinden Vandet naaede hende til Knæene.

Solen skinnede paa hendes nøgne, buttede Legeme, hvis gullige Hud lyste som mat Rav. Og hendes store, løse Haar flød hende ned over Ryggen.

— Kom nu, Clara! raabte hun og satte sig ned og gav sig til at plaske med Arme og Ben, saa Vandet sprøjtede og skummede rundt om hende.

Frøken Mascani var nu ogsaa fuldstændig afklædt og stod og bandt omhyggeligt sit Lommetørklæde fast om sit Hoved.

Saa gik hun hen og stak sin ene Fodspids i Vandet.

— Uh, sagde hun og gyste let — det er koldt!

— Kom her ud! skreg Karen!

Og Clara tog en energisk Beslutning og løb ud til hende.

Kaninen sad og saa paa dem. Det var ikke fri for, at hun misundte dem deres Fornøjelse. Hun fortrød næsten, at hun havde sagt, at hun ikke vilde med.

Vandet saa saa indbydende ud, og de to derude laa og plaskede rundt og raabte og lo og sprøjtede hinanden.

Paa een Gang kom der Taarer op i Kaninens Øjne. Hun vilde trænge dem tilbage, men formaaede det ikke; og de løb stille ned ad hendes Kinder.

Hun kunde ikke have forklaret, hvad der var i Vejen med hende. Hun vidste bare, at hun var saa inderlig bedrøvet over ikke at kunne glæde sig som de andre, ikke være munter som de andre.

Og saa skammede hun sig. Hun skammede sig over ikke at være saa smuk som de! Det var maaske fornemmeligst derfor, at hun ikke vilde med dem i Vandet; hun vilde ikke, at de skulde se hendes magre, kantede Krop og Lemmer.

Uvilkaarligt lod hun sine Hænder glide ned over sine Arme og Ben. Og Taarerne trillede hende tunge og bitre ned over Kinderne, fordi hun ikke var rund og velskabt og sund som de to derude.

— Halløj! raabte Karen — Kom dog, Frøken Jansen!

— Her er saa dejligt! forklarede Clara Mascani — Vandet er ganske lunkent!

Men Frøkenen vinkede afværgende med Haanden ud mod dem. Og hun gjorde sig Umage for at smile, medens hun stjaalent tørrede Taarerne af sit Ansigt.

Clara og Karen havde taget hinanden i Haanden og var vadet længere ud. Vandet naaede dem nu til højt op paa Benene.

De saa pragtfulde ud, som de gik der med deres runde, bløde, vaade Legemer lysende i Solen!

De naaede ud til Badehuset og kravlede op paa Flaaden, som bar det.

Der stillede de sig op med Ryggene mod den hvide, malede Badehusvæg og lod sig gennembage i Solskinnet.

Saa hørtes der Raab fra Fjordens modsatte Bred. Det var de badende derovre, som havde faaet Øje paa dem.

Karen besvarede Raabet og strakte Armene vinkende i Vejret.

— Nej, lad være! sagde Clara og greb hende om Haandledene — Sæt, de svømmede herover!

— Ja, hvad gjorde saa det!

Nu skal I komme i Land! raabte Kaninen — Klokken er mange!

— Ja, nu kommer vi! lød det tilbage.

Og Ordene klang klart og distinkt hen over Vandet, som taltes der i en stor, tom Sal.

Pigebørnene hoppede ned fra Badeflaaden og satte i lange Spring ind mod Strandbredden. De løb om Kap og faldt og tumlede om og rejste sig igen og lo og hvinede. Men Clara Mascani, der var slankere og mere langbenet end Karen, naaede først ind.

— Se nu er det jo, man savner et Haandklæde! sagde hun, da hun stod oppe paa Sandet — Det skal du faa betalt, kan du tro! raabte hun saa og drejede sig i en Fart.

Karen var kommen listende bag paa hende og havde givet hende et Dask med sin flade Haand.

Og nu gik det i vild Jagt hen langs Strandkanten, saa Vand og Sand sprøjtede op omkring dem.

Naturligvis fik Clara fat i Forbryderen, der næsten ikke kunde løbe for Latter og Skrigen. Hun greb hende i Haaret og holdt hende fast.

— Hvad skal jeg nu gøre ved dig, dit lille Utyske?

— Drukne mig! lo Synderen.

— Godt! nikkede Clara og løftede hende op i sine Arme — Godt, min Pige, nu har du selv sagt det.

Og hun begyndte at vade udad med hende.

Men Karen sprællede i den Grad, at hun slap løs.

Og saa begyndte Jagten forfra.

Men da man kom lige ud for Kløften mellem Klitterne, løb Karen derind. Og et Øjeblik efter stod hun oppe paa Spidsen af den højeste Klint og sang af fuld Hals, idet hun slog ud med Armene:

Vift stolt paa Kodans Bølge,
blodrøde Dannebrog, paa en Pind!

— Din gale Tøs! raabte Frøken Mascani — Kom nu ned og klæd dig paa!

— Her er saa dejligt oppe i Solen! raabte Karen tilbage.

Du over Helte svæved,
som sank i Dødens Favn ....

Karen! befalede Kaninen og rejste sig — kom ned straks, hører du!

— Nu kommer jeg, min elskede Lærerinde! sagde Karen. Og medens hun løb ned ad Klitten, hørte man hende fortsætte i vilden Sky:

Dit lyse Kors har hævet
til Himlen Danmarks Navn, paa en Pind!

— — —

Da Pigebørnene var klædt paa og var naaet halvvejs over Engene op mod Skoven, rejste en Mand sig bag en af Klitterne, sneg sig forsigtig ned paa Stranden og gik ad Næsgaardene til.

Det var Pastor Mascani.

Der var stort Selskab paa Næsset.

— Vi maa ha' fodret Egnen af, Vilde! havde Baronen sagt — Og det er bedst at gøre det, mens Scheele er her, saa kan han se Dyrene!

Og saa blev alle Omegnens Proprietærer med Fruer og Døtre tilsagt og var mødt op i deres bedste Stads.

Enkebaronessen var i sin grønne Silkekjole med Armbaand og Brystnaale og Ringe paa alle Fingre.

Og Fru Mascani var i Sølvbryllupskjolen, og Clara i hvidt med Rosenknopper.

Det var Middag. Man havde lige rejst sig fra Bordet og nu skulde Kaffen serveres nede i det store Lindelysthus i Haven.

Niels Tjener var i sin mindst plettede Livkjole; og Drengen Julius var iført en Slags svensk Husaruniform, som Baronesse Alvilda selv havde komponeret: blaa Stumptrøje med stiv, opstaaende, gul Krave og brede, gule Galoner ned ad Benklæderne.

— Drengen ser ud, som om han var rømmet fra Flakkebjerg! havde Hendes gamle Naade sagt himmelhøjt til sin Bordkavaler Byfoged From, der truende med sin buttede Pegefinger havde let klukkende nede i sit

hvide Halsbind:

— Deres Naade! Deres Naade! De er ved Gud morsom, Deres Naade! Men lidt ondskabsfuld! Jo, jo, lidt ondskabsfuld! …

Gæsterne kom vandrende højrøstet talende og ivrigt gestikulerende efter Maden og Vinen ned ad Lindealleen og stimlede sammen om Lysthusets Indgang.

Grev Scheele, Karen og den lille Jansen havde travlt med at finde Havestole og Bænke.

Enkebaronessens Øjne veg ikke fra Svigerdatteren. Og hver Gang Greven nærmede sig Husets Frue, blev den gamle Naades Pupiller store og agtpaagivende.

Efter en Del Forvirring fik man Plads omkring det store, aflange Stenbord inde under Lindetræerne. Damerne inderst og Herrerne staaende i en Kreds bag dem med Kaffekopperne i Hænderne og bøjende sig frem over Kvindernes Skuldre for at konversere.

Grev Scheele havde faaet Plads bag Baronesse Alvilda. Hans længselsfulde Øjne glædede sig ved at beskue hendes hvide Hals og Barm, der lyste frem af en dybt nedringet, vinrød Silkekjole. Og hans skælvende Læber hviskede hende af og til et hvidglødende Ord i Øret …

— Drik Cognak, mine Herrer! sagde Helmuth, der bred og vel til Mode stod lænet op mod en Træstamme og omfattede Gæsterne med et fornøjet og godmodigt Blik. Han var stolt over at kunne byde saa mange til Gæst paa een Gang. — Niels! raabte han — skænk Sødt for Damerne! …

Ude i Lindealleen havde de unge Piger givet sig til at lege Tagfat. Der var ikke Plads til dem i Lysthuset.

Clara fra Præstegaarden satte som en Stormvind efter Karen.

— Stop hende! Stop hende! raabte Karen til Proprietærfrøknerne, som følte sig betydelig generte ved at være Gæster paa Slottet. De stod og pillede ved Stadsen og rettede hviskende paa hinandens Baand og Blomster.

— Karen! advarede Kaninen — ikke for vild!

Men Karen tog fat i hende og svingede hende rundt et Par Gange, saa at hun var ved at miste Vejret.

— Der er Julius! raabte hun saa pludselig og slap Frøkenen, da hun fik Øje paa Tjenerdrengen, som kom balancerende med et Fyrfad fuldt af Gløder ude paa Spidsen af en Ildtang.

— Han er nusset i Dag, sagde Præstens Clara — i den Dragt!

Og begge Pigebørnene løb hen til Drengen og vilde tage Fyrfadet fra ham.

— La' vær' Frøkner! sagde Julius og søgte at værge sig — I brænder Jer!

Men Karen greb ham bag i Stumptrøjen, saa Drengen kunde ikke flytte sig af Stedet.

— Hinners Naade venter! skreg han i Angest og sled for at komme løs — Jeg skal skynde mig!

— Ja skynd dig bare! sagde Karen og begyndte at danse rundt. Og Julius maatte følge hende. Han snurrede af Sted sidelæns; Ildtangen holdt han stadig i Hænderne, og hans Øjne stod stive af Skræk for, at Fyrfadet skulde flyve af den.

Frøken Mascani lo, saa det klang; og selv Proprietærfrøknerne maatte trække paa Smilebaandet.

Saa viste Niels Tjener sig, og Karen slap sit Tag i Julius, der tog et Par mægtige Skridt fremad og var lige ved at falde paa Næsen. Men han holdt dog Balancen og skyndte sig ind i Lysthuset med Gløderne …

Grev v. Scheele havde i sin permanente Kvide bøjet sig alt for dybt ned over sin Kusine. Hans Læber berørte næsten hendes Øre.

Hurtig rejste hun sig fra sin Stol.

— Skal vi spadsere lidt rundt i Haven, mine Damer? spurgte hun højt — Pastor Mascani, Deres Arm!

Pastoren bukkede og bød hende Armen.

— De er saa tavs i Dag, Hr. Pastor?

Men hun ventede ikke paa Svaret; hun drejede sig om mod Grev Scheele og sagde:

— De er nok saa god at være Vært for Ungdommen, Fætter!

Og derpaa, idet hun vendte sig mod Selskabet og slog op med Haanden:

— Behag at tage Damer, mine Herrer! Saa gaar vi en lille Promenade i Skoven!

— —

De var gaaet ned gennem den lange Bøgeallé, Hendes Naade og Pastoren.

— Hvi saa tavs? gentog Baronessen sit Spørgsmaal fra før.

Præsten saa paa hende med et underligt, sløret Blik i sine smukke, brune Øjne:

— Jeg er træt! sagde han.

— Træt! Naa, det maa jeg sige! De er galant! Og af hvad er De saa træt, om jeg tør spørge?

— Af dette evige eet og det samme! Af dette evige Slagsmaal med mig selv og andre!

Baronessen smilte.

— Præstens Gerning kaldes jo dog ellers Fredens Gerning! sagde hun.

Kaldes! Kaldes! vrængede Mascani, og hans Øjne flammede — Gud «kaldes» ogsaa algod, alkærlig og albarmhjertig …. Og Alsludder er det hele!

— Men Hr. Pastor dog!

— Han piner og han plager mig! sagde Præsten haardt — Led os ikke i Fristelse, staar der! Og han bestiller ikke andet! Han møder frem med Fordringer, som jeg ikke kan indfri! Han læsser Byrder paa mig, som jeg ikke kan bære! Vilde det ene Menneske kræve af det andet det, *han* kræver af os, vilde vi blive dømte fra Ære, Liv og Gods!

— Jeg forstaar ikke … De, en Herrens Tjener? sagde Baronessen forvirret.

— Undertiden fristes jeg til, vedblev Præsten uden at høre paa hendes Bemærkning — Undertiden fristes jeg til, naar jeg staar foran «Herrens» Alter eller paa Prædikestolen, at raabe ud over Menigheden med min naturlige Stemme, at det er Løgn alt sammen, det jeg staar og bavler frem med min fedeste Søndagsrøst! Ak, mine kære Brødre og Søstre, vrængede han pludselig snøvlende op med himmelvendte Øjne — hvorfor ere I genstridige mod Herren? Hvorfor ville I ikke kaste eder i hans alkærlige Faderfavn, som staar hver angrende Synder aaben? Han, som har givet sin Søn, den Enbaarne, at hver den, som tror paa ham, ikke skal fortabes, men have det evige Liv! … Isch! alt det samme som den første den bedste Hjulmand og Skorstensfejer, naar han er en Smule lettunget, kan plapre os efter!

Baronessen var standset og stirrede forfærdet Præsten op i Ansigtet. Hun vidste ikke, om det var Alvor, dette, eller en lidt vel hasarderet Spøg. Sin Arm havde hun trukket ud af hans; og hun saa sig om for at søge Hjælp.

Men de var kommet langt forud for det øvrige Selskab og stod nu nede i Skovkanten lige ud for den smalle Sti, der førte ind til Straahytten.

Mascani havde presset en af sine Hænder op mod Panden; og han bøjede Hovedet bagover og drog et dybt Suk.

— Undskyld, Deres Naade! sagde han med træt Stemme — Jeg har vist forskrækket Dem! Men nu er det ovre, nu … Lad os gaa derind og sætte os lidt? bad han og pegede hen mod Hytten — De vilde bevise mig en usigelig Tjeneste! tilføjede han, da Baronessen syntes at tøve.

Næppe var de traadt inden for Døren, før han sank ned paa en af Græsbænkene og skjulte Ansigtet i Hænderne.

— De er syg, Hr. Pastor? Skal jeg ikke …

— Nej, nej! Det er straks forbi! Jeg beder Dem, sæt Dem!

Hun satte sig tøvende paa Bænken ligeoverfor.

Og saaledes sad de nogen Tid i Tavshed.

Endelig løftede Mascani Hovedet.

— Det er her omme! sagde han og lagde en Haand bag om Nakken og bøjede Ansigtet opad. Han var gustenbleg som en dødssyg Mand; og hans Øjenlaag sank i — Her omme sidder det … Det er, som om der laa en stor, tung Ting derinde og voksede!

Baronessen følte sig mere og mere ilde til Mode. Man vidste jo ikke, hvad dette Menneske kunde falde paa! Allerhelst havde hun rejst sig og var løbet sin Vej! Alt, hvad hun Tid efter anden havde hørt berette om Mascanis Besynderligheder og Ekstravagancer, for hende gennem Hjernen og indgød hende Frygt.

Hun kastede et sky Blik hen mod ham. Han sad endnu stadig med Ansigtet bøjet opad og med Haanden presset mod Nakken.

— Kære Hr. Pastor, forsøgte hun — er det ikke bedre, at vi gaar op? Jeg

skal lade et Gæsteværelse gøre i Stand til Dem. Hvis De da ikke foretrækker straks at køre hjem til Præstegaarden?

Præsten aabnede Øjnene og stirrede stift hen paa hende.

— Hvad syntes Deres Naade om min Prædiken, sidst De var i Kirke? spurgte han og havde øjensynlig slet ikke hørt hendes Spørgsmaal.

— Deres Præken? spurgte hun forbavset.

— Ja, den Søndag De tog Clara hjem med til Næsset?

— Jeg synes altid godt om Deres Prækener …

— Hm! … Ved De, hvor jeg var henne om Eftermiddagen?

— Nej …

— Skal jeg fortælle Dem det? spurgte han med et underligt stikkende Glimt i Øjnene.

— Ja … nej! sagde hun forvirret.

Han tøvede lidt og syntes at glæde sig over hendes Forvirring. Men saa stirrede han hende fripostigt ind i Ansigtet og sagde:

Det skal jeg Skam sige Dem: Jeg laa nede bag Klitterne med en Kikkert og saa paa, at Pigebørnene gik i Vandet!

Baronessen slog oprørt ud med Haanden:

— Jeg vil ikke høre paa …

— Hæ, hæ! vedblev han klukkende — En smuk Beskæftigelse for en «Herrens Tjener», hva'? Min egen Datter og Deres lille, buttede Karen! De tumlede de hvide Lemmer dernede som et Par Kid! … Aa, Herre min Gud, Herre min Gud! skreg han pludselig og kastede sig forover ned mod Bordets Plade — vær dog mig arme Synder naadig!

Baronessen havde rejst sig. Hun rystede over hele Kroppen som af Kulde. Vel havde hun af og til hørt et og andet fortælle om Mascanis Kvindekærhed og hysteriske Anfald; men hun havde til Dels anset det for Klaffer og Overdrivelse, thi saa ofte hun hidtil havde været sammen med ham, havde hun intet mærket. Og nu!

Hun var gaaet hen til Straahyttens Dør og stod og stirrede ud mellem Træerne og lyttede, om ikke nogle af Gæsterne skulde være i Nærheden.

Da lød der en stille Puslen bag hendes Ryg; og hun vendte sig hastigt.

Det var Pastoren, som var kommen hen til hende. Hun gjorde en Bevægelse som for at flygte. Men han greb hende blidt i Armen og holdt hende tilbage.

Hans Ansigt var blegt som før, og hans Øjne og Miner trætte og slappe. Men man kunde se paa hans hele Holdning, at Krisen var overstaaet, og at han bestræbte sig for at beherske sig.

— Kære Fru Baronesse, sagde han og smilte som for at berolige hende — kan De tilgive en gammel Mand, der et Øjeblik ikke har været Herre over sig selv?

— Lad os gaa! sagde hun, og hendes Blik var fuldt af Angest.

— De behøver ikke at frygte, nikkede han roligt — Det er forbi … For denne Gang! føjede han til og pressede Øjnene i, medens to Taarer løb ned

ad hans Kinder — For denne Gang! … Aa, men om De vidste, hvad den algode og alkærlige Gud har byltet paa disse Skuldre fra deres spædeste Ungdom af! Om jeg fortalte Dem …

— Lad os gaa! gentog hun og rev sig løs fra ham og skyndte sig ud af Hytten — Vi maa op til de andre!

— Nu kommer jeg! sagde han og fulgte langsomt efter.

Og han gik som et Menneske, der har overstaaet en svær Sygdom …

Proprietær Jørgensen og Forpagter Klaumann bøjede lidt efter ind fra Skoven og kom forbi Straahytten.

— Der gaar sgu Pastoren og Hendes Naade oppe! sagde Proprietæren og pegede op gennem Bøgealleen — Mon de har været derinde? sagde han og slog med Hovedet ind mod Hytten.

— Hæ, hæ! grinte Forpagteren — Ja Pastoren er jo en Ildhund, hvad de kvindelige Behageligheder angaar!

— Den er sgu osse god til *det*! nikkede Proprietæren — Gamle Hannibal tog sig mangen god Tørn derinde.

— Var det der, Juliane fandt ham med Kesten Buchs?

— Ja, det var'et nok. Men saa lod han sætte en Krog paa indvendig, Fa'er!

— Hæ, hæ!

— Hi, hi, ja!

Pause.

— Hør, Jørgensen, har du set Baronens Bælte?

— Bælte? Næi … Hva' er det for et Bælte?

— Det er et, hans gamle «Ahner» brugte til at sætte paa Konen, naar di rejste væk.

— Sludder, Klaumann! Jeg er da ikke født i Nat!

— Født i Nat … hæ! Da har *jeg* sgu set det da! Forleden jeg var her aa betale Ornepenge! Han har det inde i Kontoret i sin Skrivebordsskuffe. «Et Kyskhedens Bælte», kaldte han det.

— Det var Satans! Jeg har nok hørt ymte om, at di store Herrer brugte saadan no'et den Gang. Det var Satans! Saa du har set det, Klaumann! Hvor har han det fra?

— Han har fundet det inde mellem nogle gamle Papirer i Bib'loteket i en Skuffe.

— Det var Satans! Det maa jeg sgu se!

— Og det ka' laases!

— Ka' det *laases*? Det var Satans! … Saadan et sku' vi sgu ha', hva' Klaumann, hva'? Aa slaa Laas for Madammen, naar vi tog til Marked, hæ, hæ!

— Hi, hi, ja! det har du sgu Fanden galeme Ret i!

— Hæ, hæ, saadan no'en Kemikalier har Fruentimmerne da aldrig hittet paa a' byde vos!

— Hi, hi, nej; vi er jo da «Skabningens Herrer», Jørgensen!

Og Proprietæren og Forpagteren vandrede videre.

— — —

Promenaden var endt; Solen var gaaet ned; og Selskabet var samlet oppe i Salonerne.

Alle Lys og Lamper var tændte deroppe, om det saa var i Riddersalen.

Proprietærerne med Familie skulde imponeres!

Karen kom løbende ind fra Galleriet:

— Mama, maa vi trække Spillekassen op, vi vil saa gerne danse?

— Ja, vær saa god Børn!

— Bare Gulvet holder! sagde Hendes gamle Naade.

Men de unge bar Musiken op i Salen og for rundt til dens Toner med Larm og Latter.

Lidt efter kom ogsaa nogle af de ældre op i Riddersalen; og et Par af Herrerne bød Damer op til Dans.

Grev Scheele bukkede chevaleresk for Enkebaronessen. Han havde lagt Mærke til, at hun udspionerede ham.

— Nej, ellers Tak, min bedste! sagde hun — Jeg har danset her, da Gulvet var helt!

Proprietærerne gik rundt og saa paa Forfædrenes Billeder, som hang omkring paa Salens Vægge: Gamle, stive Herrer i Fløjel og med Pibekraver og Kaarder; og ældre og yngre blegfede Damer med Haaret i Bukler og Kjolerne staaende omkring dem som fyldte Balloner.

— *Det* var ham, der rev Fjerdedelen af Slottet ned! sagde Proprietær Hansen.

— Og *det* var ham, der huggede Alleen om! sagde Proprietær Jensen.

Og Proprietær Petersen pegede ogsaa og sagde:

— Og *han* der, det er Enkebaronessens Mand, han solgte alt det gode Egetømmer fra Laderne!

Og ikke en af de gamle Herrer havde man et Lovord tilovers for ….

Niels og Julius gik rundt med Vin og Kager.

Der var ikke Stole nok at sidde paa, saa at en Del af Gæsterne maatte trække sig over i Stuerne igen; og de Stole, der var i Salen, stod og støttede sig langs Væggene, da mange af dem kun havde tre Ben.

Men i Salonerne var der fine, ny Møbler og Gardiner og Portierer; og de gamle, møre Gulve var skjult under tykke Tæpper.

— Ha'de man bare *Pengene*! sagde Baronen, der sad og spillede L'hombre ovre i Kontoret — Saa skulde Næsset sgu blive en Mønstergaard!

— Skaal for en god Høst, Baron! sagde Jægermester Bech og tømte sit Glas.

— Ja, ha'de man den bare vel inde! sukkede Proprietær Jørgensen — Men de Satans Folkeforhold!

— Vi skal ha' Hoveriet tilbage! mente Baronen — før kommer der ikke Orden i Sagerne!

— Rigtig, rigtig! sukkede Byfoged From — tamper vi ikke Rakket,

tamper Rakket os! ....

Pastor Mascani kom gaaende ud i Galleriet, hvor Baronesse Alvilda stod og gav Niels Tjener en Ordre.

— Jeg haaber, Deres Naade har tilgivet mig? sagde han og greb hendes Haand.

— Befinder De Dem bedre? spurgte hun uden at svare paa hans Spørgsmaal.

Præsten saa paa Damen med store, brændende Øjne.

— At skue Deres Skønheds Pragt er en Balsam for alle Vunder! sagde han og førte hendes Haand op til sine Læber — Hvem der var tyve Aar yngre! hviskede han — Og Greve for en Nat!

Baronessen rev sin Haand til sig.

— Men er De da rent forrykt, Menneske! sagde hun rødmende af Vrede og gik hurtig ind i Salonen for Enden af Galleriet.

I det samme kom den lille Frøken Jansen løbende fra Riddersalen med et Sjal, som Enkebaronessen havde bedt hende hente ovre i Gæsteværelset.

Mascani greb hende i sine Arme, løftede hende op til sig og trykkede sin Mund ind mod hendes.

— Man er saa ond imod mig! sagde han — Alle, alle!

Kaninen var ved at skrige af Forfærdelse. Men saa slap han hende lige saa pludselig igen, styrtede ud af Døren til Taarntrappen og forsvandt ....

— Naa, min gode, sagde den gamle Frue, da Pigebarnet omsider mødte frem med Sjalet — hvor bliver du af?

Frøkenen rystede og stammede og kunde ikke faa et Ord frem.

— Har hun set Spøgelser? spurgte Baronessen.

— De er da ikke syg, Frøken? spurgte Fru Mascani, der sad i Sofaen ved Siden af Enkebaronessen.

— Nej, stammede Kaninen — nej men .... jeg ....

— Hun har spist for mange Kager! sagde Hendes gamle Naade — og det er ikke godt for Maven! ... Tak, min gode! Gaa saa!

Og Frøkenen skyndte sig bort ....

Ovre i Riddersalen gik Dansen paa ny. De unge Damer engagerede hinanden indbyrdes. Karen og Præstefrøkenen var Kavalerer, og de svingede Proprietærdøtrene, saa de svimlede ved det.

Saa standsede Karen med eet op og klappede i Hænderne:

— Hurra, der er Mama og Onkel Alex!

Og Greven valsede frem over Salens gyngende Bræder med sin Kusine. Hun syntes først at gøre Modstand og saa sig ængstelig omkring. Men han slog sin mandige Arm fastere om hende og drog hende med sig. Og snart hvirvlede de af Sted uden at tage Hensyn til den gamle Spilledaases hæse Toner. De bare hvirvlede rundt, hurtigere og hurtigere, vildere og vildere. Og lidt efter lidt sank Baronessens Hoved ned paa Kavalerens Skulder; og han bøjede sig stille ned over hende og trykkede sine Læber mod hendes Haar.

Men langs Salens Vægge stod de unge Damer og saa med store, forundrede Øjne paa denne sælsomme Dans. Medens Karen henrykt klappede i Hænderne og raabte Hurra for sin Mama og hendes mandige Fætter!

Det var Dyrskuedagen.

Og der var Slagsmaal paa «Harmonien».

Nogle Tjenestekarle og Husmænd rundt fra Herregaardene havde siddet og drukket og spillet Kort. Og saa lige med eet var man i Haandgemæng.

— Det er sorte Jakob fra Næsset, der tamper Hans Peder Jensen og Nikkelaj Langfinger! refererede den lille, pukkelryggede Urmager Svendsen fra Uggerløse.

Han var flygtet op i en Vindueskarm og sad nu og holdt den sammenstimlede Mængde uden for Gæstgiveriet à jour med Begivenhederne paa Krigsskuepladsen.

— Hvor er Poletiet? raabte han med sin skrattende Stemme. — Hvor er Poletiet? Hent Poletiet! Nu kværker Jakob Nikkelaj! han myrder ham! han myrder ham!

Publikum udenfor trængte op ad Trappen og ind gennem Døren for at se.

Og der laa Jakob og Nikolaj og Hans Peter i en sammenslynget Bylt midt paa Gulvet i Skænkestuen.

Blodet løb Nikolaj ud af Næse og Mund. Og med sin ene sømbeslaaede Støvle havde sorte Jakob sparket Hans Peter i Mellemgulvet, saa at han laa fladt ud paa Ryggen og gispede efter Vejret.

— Din Hundetamp! hvæsede Jakob og drev Nikolaj Langfinger endnu et Slag med sin knyttede, blodige Næve midt mellem Øjnene. — Saa du bider! Jeg ska' muntre dig!

— Nu trækker han Kniven! skreg Gæsterne, der hidtil havde staaet ganske roligt og iagttaget Slagsmaalet.

— Han trækker Kniven! refererede Urmageren ud gennem Vinduet. — Poleti-i!

Og virkelig havde Jakob stukket Haanden i Bukselommen og arbejdede med Fingrene dernede som for at finde noget frem.

Men saa greb Hans Peter Jensen, der igen var kommen til Vejret efter Sparket, ham i Nakken og rev ham bagover paa Gulvet.

— Det var godt, Hans Peter! krebs ham! var der en, der sagde. Men ingen rørte en Haand for at bilægge Striden. Man holdt det for en Privatsag.

I Faldet havde Jakob grebet sig for og havde faaet fat i Nikolajs Vest og Skjorte, saa at alle Knapperne fløj af, og Skjorten flængedes, og det nøgne, haarede Bryst blev synligt fra Halsen ned til Bukselinningen.

— Hundetamp! Hundetamp! blev Jakob ved at gentage. Han havde nu faaet Kniven frem og forsøgte at aabne den.

Men saa kastede Hans Peter sig over ham, og de tumlede begge om og

vred og væltede sig mellem hinanden og slog og bed.

— Skil dem dog a'! var der endelig en forskræmt Kvindestemme, der raabte.

— Nu bli'r di skilt a'! forkyndte Urmageren.

— Hvor er Værten? brøledes der.

— Han er henne paa Pladsen! sagde Opvartningspigen. Hun stod oppe paa det øverste Trappetrin ud til Køkkenet og oversaa interesseret Situationen.

— Hent ham! Hent ham!

Et frygteligt Brøl fra Hans Peter fik Mængden uden for Huset til at løfte sig op paa Tæerne for bedre at se.

— Han stak ham! han stak ham! skreg Urmageren.

Det var sorte Jakob, der havde faaet Kniven aabnet, og som nu af al Magt borede den ind i Ryggen af sin Modstander.

— Vil du slippe! hvæsede han.

Og Hans Peter slap det Tag, han havde faaet i den Sortes Strube. Hvorpaa han vred sig om paa Ryggen og hylede af Smerte.

Jakob kom op paa Knæ, han var nu aldeles rasende, Øjnene traadte ham ud af Hovedet, og han havde Fraade om Munden. Paa ny hævede han Kniven, denne Gang for at støde den i den ulykkeliges Bryst.

Men i det samme drev Nikolaj Langfinger ham et saadant Slag over Armen med en Stok, han havde faaet fat i, at Kniven trillede den anden ud af Haanden, og Armen sank ned som lammet.

— Ta' Kniven! ta' Kniven! skreg man.

— Der er Herskabet fra Næsset! mældte Urmageren ind i Stuen.

— Kald paa Baronen! raabte en Stemme tilbage. — Det er jo hans Folk!

— Kald paa Baronen! Kald paa Baronen! lød det fra flere.

— Hvad er her paa Færde? spurgte Helmuth, der var bleven standset af Stimmelen uden for Gæstgiveriet.

— Det er sorte Jakob, der er oppe aa slaas!

— Kan Deres Højvelbaarenhed ikke skille dem!

— Han bruger Kniv! lød det rundt om fra.

Helmuth trængte sig igennem Mængden hen til Døren.

Inde i Stuen gjorde man Plads for hans svære Skikkelse.

— Det er Baronen sæl! mumledes der. — Det er Baronen fra Næsset.

Og Gæsterne trykkede sig sammen, saa at der blev et aabent Rum fra Døren hen til de kæmpende.

Helmuth stod i Ridedragt: lange, blanke Støvler med Sporer, lys Jakke og Vest og stramtsiddende, graa Benklæder. Ridepisken havde han stukket ned i den ene Støvle.

I det samme kom Værten hurtigt ned ad Trappen fra Køkkenet.

— Satans osse! … begyndte han. Men da han fik Øje paa Hans Højvelbaarenhed, standsede han op og forsøgte et kejtet Buk.

Han var en stor, svær Mand med et rigt illumineret Ansigt og en uhyre

Bug.

Hans Peter laa som livløs paa Gulvet. Og Nikolaj Langfinger værgede sig med sin Stok mod sorte Jakobs Angreb. De var begge kommen paa Benene. Men nu havde Nikolaj Fordelen paa sin Side, da Jakobs højre Arm var ubrugelig.

— Hva' er her gaaet for sig! brølede Baronen af sine Lungers fulde Kraft. Han vidste, at naar man skal gøre Indtryk paa Bønder, skal man overdøve dem. — Og hvor kan De finde Dem i saadanne Optøjer, Olsen? spurgte han henvendt til Værten.

— Jeg var lige henne paa Pladsen til et lille Løb, Hr. Baron! sagde Værten undskyldende og med et nyt Buk.

— Hjælp mig! sagde Helmuth og gik hen og tog Stokken fra Nikolaj og gav ham samtidig et Puf for Brystet, saa Manden for ind mellem Gæsterne, der nu begyndte at blive aktive og holdt fast paa ham med mange Hænder.

Det behøvedes nu for Resten ikke, for Nikolaj stod ganske rolig.

— Hva' vil *du*? spurgte Jakob og gik truende ind paa Livet af sit Herskab.

Men Baronen greb ham med begge Hænder i Skuldrene og satte ham i Knæ ned mod Gulvet.

Mængden mumlede bifaldende. Og Opvartningspigens Øjne lyste.

— Hva' har du gjort ved den Mand der? spurgte Baronen og pegede paa Hans Peter.

— Han har stukket ham! var der en, der sagde.

— Olsen, hent Politiet! kommanderede Baronen.

— Hent Poletiet! Hent Poletiet! skreg Urmageren ud af Vinduet.

Sorte Jakob vred sig under Baronens Jærnhænder.

— Slip mig! sagde han. — La' mig bare komme løs! sagde han. — Jeg skal flaa Tarmene ud a' Livet paa dig, dit tykke Svin!

Men Jakob slap ikke løs, hvor meget han end vred sig.

Endelig kom Politiet: en lille, sølle, halvgammel Mandsperson med Tressehue paa Hovedet og Stok i Haanden.

Han saa ganske hjælpeløs ud.

— De to der er mine Folk! sagde Baronen og udpegede Nikolaj og Jakob. — Ham der ligger, kender jeg ikke.

— Det er Hans Peter Jensen fra Sømholt! forklarede Urmageren. — Han er Hjulmand.

— Ska' jeg transpetere dem alle sammen op paa Raadhuset? spurgte Politiet forknyt.

— Gu' ska' du saa, Jakobsen! sagde Værten. — Saaden no'et Svineri i min Forretning!

— No'et Strikke! befalede Baronen. — Karlen her maa bindes!

Opvartningspigen kom med et Stykke Reb, og den sortes Hænder blev bagbundne.

Han sparkede, brølte og bed fra sig. Men en tre-fire stærke Bønder fik Krammet paa ham.

Og saa satte Toget sig i Bevægelse:

Forrest gik Politiet med Nikolaj Langfinger, der fulgte godvillig. Derpaa kom Baronen og to Mænd med Jakob. Og endelig fire Karle, der mere bar end støttede den halvt bevidstløse Hans Peter Jensen.

— — —

Baronesse Alvilda stod oppe paa Torvet sammen med Byfoged Froms Frue og saa paa, at Karen og Kaninen kørte i Karrusel.

Fru Mascani kom til med sin Datter.

— Der sidder jo Karen og Frøken Jansen! sagde Clara. — Jeg vil virkelig ogsaa op og ha' en Tur!

Og hun hoppede op og satte sig i en Kane ved Siden af Kaninen.

Karen red foran dem overskrævs paa en Hest.

— Børnene! smilede Fru Mascani moderligt. — Er Deres Mand herude, Fru Baronesse?

— Jo, han er vist ude paa Dyrskuepladsen.

— Næmen der *er* jo Baronen! udbrød Byfogedinden og pegede. — Du bedste Gud, hvad er der dog paa Færde!

Det var Optoget med de tre Misdædere, der svingede op over Torvet og hen mod Raadhuset.

Publikum stimlede sammen om dem. Ud af Butikker og Døre og Porte kom Folk løbende med lange Halse.

Selv Mændene, der kørte Karrusellen, stoppede Farten for bedre at kunne se, saa at Kunderne blev snydt for det halve af Turen.

Da sorte Jakob skulde op ad Raadhustrappen, satte han Fødderne mod det nederste Trin og vilde ikke videre.

Der blev en Raaben og Tumlen og Skrigen. Og Nikolaj Langfinger maatte have fortrudt sin tidligere Føjelighed, thi han forsøgte at flygte. Men han blev dog nappet i Farten.

— Gud-d, Deres Mand! sagde Fru Mascani og greb Hendes Naade i Armen.

Baronen havde grebet Jakob bagfra om Livet og bar ham saaledes, trods hans rasende Modstand de seks-syv Trin op ad Trappen og ind i Raadstuens Forhal, hvis Dør Politibetjenten hurtig lukkede efter ham.

Mængden stod lidt og betragtede den lukkede Dør. Saa spredte man sig. Og Karrusellen begyndte igen at tage Fart.

Grev Scheele kom gaaende forbi Stedet, hvor Damerne stod.

Han standsede op og hilste.

De to borgerlige Fruer vekslede et Blik, og vendte dernæst ikke Øjnene fra Hendes Naades Ansigt.

Hele Egnen mumlede om denne Fætter og Kusine, der jævnlig saas snart hist, snart her paa ensomme Ride- og Spadsereture.

— Kom herop, Onkel Alex! raabte Karen og pegede paa den tomme Hest ved Siden af sin.

— Jeg tør ikke, smilede Greven — jeg er bange, den skal slaa mig af.

— Han er sød! hviskede Clara. — Jeg kunde spise de Øjne!

Kaninen rødmede. Hun var ogsaa meget betaget af denne velskabte Hjerteknuser, om end hendes Appetit ikke var just saa glubende.

— Det er længe siden, vi har set Dem paa Næsset, Fætter! sagde Hendes Naade, der havde observeret Fruernes vagtsomme Blik.

— Høsten! chère cousine, sagde Greven og bukkede undskyldende. — Men en af Dagene skal jeg have den Ære at hilse paa Dem og Gemalen!

Nu kom der to ældre Bønder gaaende forbi. Da de saa de fine Folk, standsede de og gav sig himmelhøjt til at tale om dem.

— Hinner, den lange graa der, det er Baronessen fra Næsset! sagde den ene.

— Saa-aa? sagde den anden, — det er svært saa hun er stadset op!

— Og hun, den tykke, det er Præstekonen fra Gaardene!

— Hun ligner sgu Jordmo'er Møller fra Vejlby! sagde den anden.

— Hun gør Fa'en! sagde Nummer eet igen — tror du, en Jordmo'er er saadan behængt!

— Jæ mener sgunde paa Klæ'erne; jæ mener paa Kyddet!

— Naa-aa, ja la' gaa paa Fidtet da; det vil jeg medgi' dig, men-æ ....

Karrusellen var standset, og Herskaberne gik om paa den anden Side, hvor de unge var.

Bønderne saa efter dem.

— Nu gik di! sagde den ene.

— Ja-a, sagde den anden.

Og saa fortsatte de deres Vandring ....

I det samme svingede et Køretøj fra Vestergade ind paa Torvet.

Det var Rigmor med Pagtens Ark.

Og inde under den opslaaede Kaleche sad Enkebaronessen og Stasia, begge i Festskrud.

Og Vognen var vadsket, Seletøjet pudset, og Rigmor striglet og børstet.

Idet Ekvipagen svingede omkring Hjørnet af Raadhuset, kom netop Baronen ud af Døren og steg ned ad Trappen.

— Goddag Helmuth! raabte den gamle Frue og holdt Hesten an. — Hvor Adel er, kommer Adel til!

— Goddag Mor! nikkede Baronen og traadte hen til Vognen. — Saa du skal ogsaa til Dyrskue?

— Det skal jeg, min Dreng! Jeg skal se, om Stasia kan faa Præmie!

— Ja, Vilde er ogsaa taget herud med Karen og Frøken Jansen.

— Det ser jeg! nikkede Enkebaronessen, hvis skarpe Øjne havde opdaget Selskabet, der gik ovre paa det andet Fortov. — Og hun har nok en Følgesvend med, ligesom naar ... (Hun vilde have sagt: ligesom naar man spiller Hanrej! men stoppede op i Tide).

Baronen fulgte Retningen af hendes Blik.

— Og der er jo Fætter Scheele! sagde han.

— Ja, der er han! nikkede den gamle.

— Du kommer vel ud og ser paa Dyrene? spurgte Helmuth pludselig og lettede paa Ridehuen til Afsked. — Hejmdal faar rimeligvis første Præmie!

— Helmuth, Helmuth! raabte Fruen efter ham.

— Hva' er der?

— *Maa* han saa ikke be....

— Nej, Gu' maa han ej! sagde Sønnen leende og slog med Ridepisken hen efter Rigmor. — Det gamle Stillads kan sgu ikke faa Føl alligevel!

— — —

Ude paa Dyrskuepladsen, en stor Grønning i Udkanten af Byen, var der en Larmen og Raaben, en Brægen, Vrinsken, Brølen og Grynten, der fik selv Slagtere og Kreaturhandlere til engang imellem at udbryde:

— Det er dog Satan til Spe'takkel!

Bøndermænd og Koner med Børn i alle Aldere fyldte til Trængsel Gangene mellem Foldene, hvor Dyrene stod udstillede.

Mændene røg deres Piber, og Konerne og Børnene gnavede paa Hvedebasser og Sukkerstænger.

Og der lugtede derude Mare ikke af Rinskvin! ...

Grev Scheele kom vandrende med Karen under den ene Arm og Kaninen under den anden.

— Der staar Jørgen med Hejmdal! sagde Karen og vilde hen til Hingstepasseren, som var fuldt optaget af at styre det vælige Dyr, der stampede i Grønsværet, vrinskede og «steg» og vilde over til Hopperne paa den anden Side af Udskænkningsteltet.

— Karen, du bliver her! sagde Frøken Jansen, der skjalv i sin Grundvold ved at færdes mellem alle disse vilde Bestier.

To Mænd kom trækkende med en vældig Tyr. Den skulde hen og synes af Dommerne. Dens smaa, ondskabsfulde Øjne skulede til Siderne, og omkring dens Læber sad grønlig Fraade.

Saa satte den pludselig i med et Brøl, som fik Kaninen til at udstøde et Skrig og hoppe en halv Alen i Vejret.

Greven lagde omsorgsfuldt sin Arm om den unge Piges Liv.

— Her er hæsligt at være! sagde han.

— Ja, hviskede Frøkenen — skal vi ikke gaa igen?

— Nej, sagde Karen energisk og skridtede ud. — Vi skal rigtignok se det hele!

Nu begyndte man at trave Hingstene.

En Mand holdt dem i Hovedtøjet helt oppe ved Munden og løb saa hen over Pladsen ved Siden af Dyret, som krummede Halsen, prustede og dansede, medens Manke og Hale flagrede stolt i Vinden.

— Det er dog virkelig alligevel kønt at se! sagde Greven, hvis Hesteforstand følte sig tiltalt.

— Nu skal Jørgen løbe med Hejmdal! raabte Karen.

Gamle Jørgen ordnede først omhyggelig Hingstens Tømmer.

— Saa ka' vi bitte Hejmdal! sagde han.

Og saa satte Parret sig i Gang.

Alle vendte sig interesseret og saa paa Løbet.

Man vidste, at Dyret tilhørte Baronen fra Næsset.

— —

Rundt i Foldene gik ældre, alvorlige Mænd og befølte omhyggeligt Faarenes Pels og Svinenes Kød. Og udenfor stod Ejermændene med spændte Miner og fulgte enhver af d'Hrr. Dommeres Bevægelser.

Men om Hønseburene holdt Madammerne til. De snakkede kærligt og opmuntrende til Dyrene derinde, som kaglede og skreg og baskede med Vingerne mod Burenes Tremmer af Skræk for den uvante Indespærring og de mange Mennesker.

Men saa blev der med eet et frygteligt Røre i Mængden.

En to Aars Kvie havde revet sig løs og stormede nu rundt paa Pladsen med Halen stift til Vejrs som en Flagstang.

Mødrene reddede deres Børn op paa Armene og flygtede.

Mandfolkene grinede og kyste af Dyret, der blev vildere og vildere.

Og paa een Gang satte det med et Spring ind gennem Aabningen til Beværtningsteltet.

— Hurra-a! hun er tørstig! brølede Ungdommen og stimede sammen om Teltdøren. — La' hinne faa et Glas Øl og en Snaps! foresloges der. — Gi hinne en Kummen! Nej, hun drikker kuns Hvidtøl! raabtes der. Og hver Aandrighed blev hilst med højrøstet Bifald.

Inde fra Teltet hørtes en rasende Larmen og Skrigen og Klirren af Glas og Flasker. Og et Øjeblik efter kom Kvien farende ud igen vanvittig af Forfjamskelse.

Og det skulde da virkelig heller ikke virke beroligende paa dens Hjerne, at en langbenet Knægt havde faaet fat i Halen paa den og nu sprang af Sted bag efter den med Skridt som et Favnemaal.

— —

Hingstene var atter trukket op i Række; og de alvorlige Mænd var for længst færdige med at beføle Faar og Svin. Man var i Lag med at lægge Tøjr og Fodreb paa Tyrene. Og nogle Køer med alt for spændte Yvere blev malket, forinden de skulde af Sted den lange Vej hjem.

Jørgen Hingstepasser straalede over hele sit gamle Ansigt, da han bandt Plakaten med 1ste Præmie om Halsen paa Hejmdal.

Baron Helmuth stod og saa til, medens den gamle lagde Bidsel og Dækken til Rette paa Dyret.

— Baronen har vel ikke no'et imod, at jeg la'r Plankaten hænge paa ham, mens jeg rider hjem? spurgte Jørgen med Huen i Haanden.

— Nej, værsgod, Jørgen, lad du den bare hænge!

— Tak, Hr. Baron! Ja, for saa faar di ossensaa lisom lidt mere Agtelse for ham paa Vejen!

— Javist saa! Rid ham nu forsigtig!

— Baronen kan fuldt hen stole paa mig! sagde Jørgen og knejsede

allerede paa Ryggen af Hingsten.

Helmuth stod et Øjeblik og saa efter Hesten, da den dansede ned over Grønsværet. Han var næsten lige saa stolt af Præmien, som gamle Jørgen var det …

I lange Rækker drog man nu af Sted fra Pladsen med Dyrene: Køer, Heste, Svin, Faar og Geder; en hel Noæ Ark!

De, som førte Præmiedyrene, gik ind gennem Byen med dem for at vise Plakaterne.

De mindre heldige sneg sig ad Engvejen langs Baghaverne.

Og snart var Pladsen øde og tom. Kun stod der hist og her ensom en forglemt Ko og brølede. Og bag en Tremmeindhegning laa der en stor Orne og sov.

Pludselig satte den i med en saa ubarmhjertig Snorken, at Graaspurvene, der holdt Kalas paa Gødningsklatterne rundt omkring i Nabolaget, skreg op i Rædsel og flygtede bort, alt hvad Fjer og Dun kunde holde!

Det var blevet Aften.

Oppe i «Harmonien»s store Sal sad paa «Galleriet» under Loftet fire Musici og trakterede Blæseinstrumenter. Øjnene stod dem ud af Hovedet, og deres sveddryppende, udspilede Kinder var ved at sprænges.

Lysekronens otte, højtblussende Petroleumslamper frembragte ogsaa en Hede og en Os deroppe, saa at man næppe kunde aande.

Og nede paa Gulvet snurrede Bønderne deres Kvinder rundt og stampede løs med deres sømbeslaaede Hæle, saa at Gulvbræderne drønede som under Hovslag.

Der dansedes paa Livet løs. Fruentimmerne hang opløste af Varme i deres Kavalerers Arme. Og naar et Mandfolk slap sin Dame, sank hun som tilintetgjort ned paa en af Træbænkene langs Væggene, lukkede Øjnene og stønnede og pustede, som om hendes sidste Time var kommen:

Men dette forhindrede hende dog ingenlunde i at overgive sig paa Naade og Unaade til den første den bedste Danser, der strakte sin røde, svedige venstre ud mod hende.

— Ska' det være vos to, Marie?

Og uden at svare lagde Marie sig ind til Kavaleren og lod sig dreje rundt, medens Vandet drev af Parret som Regn af Ruder ….

Nogle Herrer fra selve Byen, en Slagtersvend og en Vognmandskusk, vakte meget Røre i Lokalet.

De dansede nemlig forkert med en uhyre og overlegen Færdighed.

Par efter Par af adstadigt polkerende Bønderfolk ligefrem *mejede* de ned ved denne deres irregulære Maade at fare Salen igennem paa.

Bønderpigerne, de dansede med, hvinede af Begejstring ved at blive kørt avet om. Men Karlene, ikke at tale om de ældre nedmejede Mænd og Koner, skummede af Vrede og Misundelse.

Der lød allerede en undertrykt Mumlen i Salonen, og man var ved at

rotte sig sammen for i Fællesskab at foretage et Choc mod disse to Vindhase, da pludselig al Vrede druknede i en ustandselig Latter.

Den begyndte først nede ved Døren ind til Skænkestuen og forplantede sig derpaa op gennem hele Salens Længde.

Al Dans ophørte. Damerne kastede sig tilbage paa Bænkene og lo. Og Mandfolkene slog Hænderne mod Laarene og raabte og pegede og dunkede hinanden i Siderne.

Selv Musiken kunde næsten ikke spille af Latter.

Det var den lille, puklede Urmager Svendsen, der, paavirket af Øl og Brændevin, pludselig havde slaaet sine Orangutangarme om Hofterne paa Store-Olga fra Vejrløse og nu forsøgte at svinge hende «forkert» i en hvirvlende Tyrolervals.

Men det var ham umuligt at komme i Trit.

Med urokkelig Alvor forsøgte han atter og atter. Tog nogle Spring fremad og gjorde nogle sælsomme Bevægelser med Kroppen. Men maatte saa standse og begynde forfra igen.

Han naaede hende ikke højere end til Kjolelinningen og sled og arbejdede med hende, saa Sveden sprang ham frem paa Panden. Saa tørte han Ansigtet af paa hendes Mave og kilede paa igen. Hans lange Arme og Ben var i uafbrudt Bevægelse. Det saa ud, som vilde han entre hende. Han lignede en kæmpemæssig Edderkop, der i sit Storhedsvanvid havde faaet den forrykte Ide at ville danse Tyrolervals med en Hunelefant.

Og jo højere Salen lo og larmede, desto ivrigere arbejdede han.

Men saa syntes Olga pludselig at være bleven ked af Legen. Hun bøjede sig ned over sin stumpede Kavaler, slog sine Arme om hans Liv, hævede ham op til sig, og satte saa ind i Dansen med et kluntet Hop. Og op og ned ad Gulvet gik det nu, rundt og rundt i hele Salens Længde, hurtigere og hurtigere, saa at den ulykkelige Urmagers Ben stod ud fra hendes trinde Krop som et Par flagrende Baandender.

— Olga, stønnede han — Olga, det er nok, Olga!

Men var Olga først sat i Bevægelse, syntes hun ikke at kunne standse, førend hendes eget Maskineri var løbet tørt. Og desuden morede hun sig fortræffeligt: hendes Øjne lyste af megen Fryd, og hun lo om Kap med Tilskuerne langs Væggene.

Saa standsede Musiken. Og Konen slap sit Bytte.

Først sank den arme Ridder som en Klud sammen ved sin Dames Fødder. Men et Øjeblik efter tumlede han op og begyndte at overdænge hende med de mest udsøgte Skældsord og Beskyldninger baade hentet fra Nutid og Fortid.

— Men Svendsen dog! sagde hun betuttet — det var jo bare Grin alt sammen.

— Din Kødmaskine, din Fedtdulle, din Flæskeangsjos! skreg Urmageren rasende og langede ud efter Kvindens Ansigt, men naaede da kun hendes Hofte.

— Nu slor han sgu! sagde Olga — den Ildtang!

— Gi' ham no'en paa Pukkelen! var der en, der raadede.

— Put ham i din Lomme! sagde en anden.

Men Olga nøjedes da med at gribe den lille Mand i Skuldrene og ryste ham saa eftertrykkeligt, at det maa kaldes et Guds Under, at han nogen Sinde kom i Orden igen.

— Kan du saa nære dig? spurgte hun.

Men Svendsen kunde ingenlunde nære sig. Han skar Tænder og begyndte at kravle op ad hende for at naa frem til bart Kød.

Da var der en, som midt i Støjen og Latteren raabte det forløsende Ord:

— Sæt ham op paa Kakkelovnen!

Store-Olga smilede bredt og anerkendende. Hvorpaa hun greb Fyren i sine stærke Arme og bar ham trods hans Sprællen og Kradsen tværs over Gulvet hen til den høje Jærnkakkelovn henne i Hjørnet.

— Fly mig en Stol! sagde hun.

Der blev flyet hende fire.

Hun steg op paa en af dem, anbragte Urmageren oppe oven paa Kakkelovnen, trykkede ham godt ind i Hjørnet og sagde:

— Sit saa der da, din Skorpejon!

Saa jumpede hun ned paa Gulvet igen. Musikken satte i med en Hopsa, og den afbrudte Dans tog fat paa ny.

— — —

Henne paa Hotel Skandinavien var Egnens finere Portion samlet.

Man havde nydt et Fællesmaaltid med Vin og Taler for Konge, Fædreland og Kvinde, Dyrskuer i Almindelighed og dette Dyrskue i Særdeleshed.

Nu sad man samlet om en Del Spilleborde og røg og drak og spillede Whist og L'hombre.

Snakken gik højrøstet, som Sæd altid er iblandt Landmænd, der er vant til at raabe i Mark og Lade, og havde drejet sig om alt mellem Himmel og Jord fra Dyrkning af Kvægroer til Kejseren af Kinas sidste Anfald af Forstoppelse.

— Hvorfor Fanden mon Adelen tog saa tidlig hjem? spurgte saa den lille, tykke Proprietær Jørgensen til Holmelund — Hva' mon det ha'de saadan et Jag for?

— De ha'de jo Damerne med! sagde Møller Jochumsen.

— Aa, Fa'en, «Damerne»! vrængede Proprietæren — En anden en havde vel ogsaa «Damer» med! Men dem skikker man begribeligvis hjem, naar man skal til at more sig! … Og saa var de jo ridende begge to, sluttede han — baade Greven og Baronen! Mon de er ble'en grosgesnofne paa deres gamle Dage?

— Gu' er de ej! sagde Mølleren — Baronen er sgu li'saa gemen som baade du og jeg, Jørgensen!

— Hi, hi! grinte den lille Dyrlæge Lund, som havde smagt lidt vel meget

paa Mosten — Helmuth har maaske begyndt at lugte Lunten!

— Hva' for en Lunte? spurgte Mølleren — De, Grinebider!

— Hi, hi, hi! spørg Skovrideren!

— Ved De noget, Skovrider?

— Intet! sagde Skovrideren utilgængelig. Han var Forstraad og Enkemand.

Men Faktum lod sig jo ikke benægte: Helmuth var redet hjem umiddelbart før Fællesspisningen, skønt han havde tegnet sig som Deltager. Og han havde ikke faaet travlt med at komme af Sted, førend han havde hørt, at Grev Scheele havde forladt Byen for over een Time siden, næsten samtidig med, at Baronesse Alvildas Vogn var kørt.

— Saa I Baronen transportere sorte Jakob paa Raadstuen? spurgte en.

— Ja, han skulde sgu ha' Ansættelse som Gendarm! fniste Dyrlægen.

— Ja, hvad Fanden! naar Politiet ikke selv kan besørge det!

— Den Helhest af en Betjent, som er her i Byen! sagde en anden.

— Hvad ha'de Jakob bedrevet? lød det fra en tredje?

— Han ha'de stukket et Par Mænd ihjel oppe paa Harmonien!

— Altid skal det Rak slaas! sagde Forpagter Nielsen.

— Det bli'er et Par smaa Aar i Tugthuset! mente Jørgensen.

— Spil ud, Jochumsen! sagde Forstraaden. Han havde givet, og der var blevet passet af de tre andre.

Man spillede; og Skovrideren tabte sin Grand.

— Det var ogsaa noget Hundeæde at spille Grand paa, sagde Dyrlægen arrig.

Men Forstraaden værdigede ham intet Svar.

— Har I hørt, at der er dannet en socialdemokratisk Forening for Næsgaardene, Uggerløse og Salum? spurgte Forpagter Nielsen, som spillede L'hombre ved Bordet ved Siden af.

— Det var Satans!

— Ja, det er der! nikkede Forpagteren — For et Par Dage siden kom her en forløben Københavner og holdt Møde i Salum Kro og skældte os Huden fuld og sagde, at vi udplyndrede Smaamanden, og at Husmændene var no'en Fjols, at de vilde finde sig i at æde det tørre Brød, mens vi andre fik Lammesteg og Rabarbragrød! Og nu er der dannet en Forening med Love og Medlemskort og det hele!

— Ja, Fanden ved, hvad Enden skal blive! raabte Proprietær Jørgensen, der havde hørt, hvad man talte om ved det andet Bord — I Gaar jog jeg to væk! De kom og forlangte to Kroner, ellers vilde de ikke røre en Haand, sagde de. Saa kan I gaa a' Helvede til, sagde jeg, tror I, jeg vil la' mig kommandere af mine Folk!

— Ja, saadan skal de ha' det! brummede Møller Jochumsen.

Nu forplantede Diskussionen sig til alle Spillebordene.

— Ja, hvad nytter saa det at jage dem bort? raabte en — Saa gaar de bare hen og faar Arbejde et andet Sted. Der er Brug nok for dem!

— Det er rigtig nok! sagde en anden — for der er ingen Sammenhold mellem vos!

— Vi skulde have en Forening li'som de andre! foreslog en.

— Det er rigtig! Det er rigtig! stemmede flere i med.

— Vi skulde slutte vos sammen, vedblev den første — og naar en Karl eller en Husmand gik i Utide, saa ingen Arbejde andre Steder!

— Det faar vi sgu aldrig sat i Gang! sagde en Pessimist — Aldrig! ... Det er dig, der skal gi' Kort, Rasmussen!

Og saa gav Rasmussen Kort, og man spillede videre .....

Ny Drikkevarer rekvireredes; og Talen og Latteren lød højere og højere. De alvorligere Spørgsmaal: Arbejdere kontra Arbejdsgivere veg Pladsen for de lettere Emner: Kvinder og Heste!

Spillepartierne blev opgjorte, og man rykkede Bordene sammen og drak Punch og Vin i Fællesskab.

Den lille Dyrlæge Lund, der nu var ganske drukken, kravlede op paa en Stol og begyndte at holde en Tale for Ungkarle og Hingste.

Ungkarlene, sagde han, tog han Hatten af for ... Og han tog osse Hatten af for Hingstene! De fik Betaling oven i Købet. Fanden i Vold med Ægtemændene! De var no'en Stympere! Nu saa vi pr. Eksempel paa Næsset! De to, der ha'de det bedst der, var uvilkaarlig Hejmdal og ... og Grev Scheele ...

Først havde man let højrøstet af den lille Lunds Tale. Men nu blev der raabt:

— Hyss! Ned med ham! Vi er da dannede Mennesker! Han er jo fuld!

.... Grev Scheele, fortsatte Dyrlægen, var en Mand, han i alle Henseender osse tog Hatten meget dybt a' for! *Han* var Ungkarl ... og Dyrlægen *sæl* var Ungkarl ... og *Hejmdal* ha'de faaet første Præmie ... og den kunde de to andre magelig osse faa ... Han kendte mange gifte Koner, der ....

Men her blev Taleren af talrige Hænder revet ned af Stolen og forsvandt i Dybet.

Og der kom flere Drikkevarer frem og andre Talere. Dyrskuet fik sig atter et Hurra. Og Grundloven maatte holde for, og Hans Majestæt og Slesvig og Fædrelandet.

Og til Slut slog Forstraad Rembrandtsen til Lyd paa sit Glas og rejste sig høj og alvorlig.

Han vilde sige et Par Ord om Kvinden, sagde han. Der var ganske vist før ved Spisningen blevet talt mange og smukke Ord om denne Genstand ...

— Det var mig!

... Ja, det var af Hr. Proprietær Jørgensen til Holmelund! En Mand, som vi alle nærede den dybeste Højagtelse for, og som levede i et lykkeligt Familieliv paa sin Gaard med sin Hustru og sine Børn og sine Piger og sine Karle! Han, Forstraaden, havde selv været gift engang, og det regnede han for den lykkeligste Tid i sit Liv! Arnen, vilde han sige, paa hvilken

Hjemmets Ild brændte i lys og lykkelig Lue, *det* var Stedet, hvorfra Kærlighed og Godhed udgik; thi Kærlighed og Godhed var *det*, som Kvinden saaede i Mandens Skød og i Børnenes Hjerter til Hjemmet bag de oplyste Ruder, naar Storm og Sne herskede derude. Han maatte sige, at Savnet af en trofast Ægtefælle havde gjort ham til det, han var: en ensom Mand, der færdedes i de mørke Skove og savnede bløde, milde Hænder, naar han aabnede Døren og stod i sin tomme Stue, omringet af sine forældreløse Børn. Ganske vist havde han Husholderske, men det var ikke det samme! Derfor: en Skaal for Hjemmene, der bæres af Kvinden! En Skaal for, kort sagt, for det bedste i os! Kvinden og Hjemmene leve!

Et Brag af Hurraraab hilste denne Tale. Og Rembrandtsen blev fra alle Sider komplimenteret af de henrykte Ægtemænd. Det var godt at høre et alvorligt Ord efter Dyrlægens gadedrengeagtige Taktløsheder!

— Det er sgu Fanden galeme sandt, Skovrider! sagde Proprietær Jørgensen med Taarer i Øjnene og trykkede Forstraadens Haand mellem begge sine — *Hjemmene*, naar bare vi har *dem*!

Og man tømte paa ny et Bæger og raabte et dundrende Vivat!

— —

Lidt efter var der et Par af Selskabet, som rejste sig og forlangte deres Vogne.

Og noget efter et Par til.

Og saa en hel Klynge.

— Ja, det er vel osse paa Tiden, at vi kommer hjem og ser til Mutter! sagde Møller Jochumsen og strakte sig — Hva' Jørgensen? spurgte han og puffede Proprietæren med Tommelfingeren i Siden.

— Ja—a, sagde Jørgensen — vi maa jo hjemad og se, hvordan det staar til!

Der var i det hele kommet en sær Længsel efter Arnen op hos Ægtemændene nu efter Forstraadens Tale ....

Og snart rullede Vogn paa Vogn ud under Skandinaviens Port.

Ogsaa Bønderne fra Harmonien var begyndt at bryde op, saa at den slumrende By pludselig vaktes og en Tid lang holdtes vaagen af Vognbulder og Hestetrampen ...

Møller Jochumsen kørte sammen med Proprietær Jørgensen. De havde Kusk paa Bukken og sad selv vel indpakkede Side om Side i den bageste Agestol.

Længe havde de kørt fremad i Tavshed blidelig lullet i Døs af den gode Fjedervogns vuggende Bevægelser.

Saa sagde Mølleren paa een Gang dybt indigneret:

— Det er et godt Svin, den Dyrlæge med sine Hingste!

— Ja—a! sagde Jørgensen helt inde bag Frakkekraven.

Og atter var der en Pause paa en Fjerdingvej.

Da spurgte Mølleren:

— Har I Fjermadrasser i Jerre Senge?

— Jo—o, det har vi da! sagde Jørgensen.

Det var Søndag Eftermiddag. Solen skinnede, og det var dejlig varmt.

Men der var ikke Tale om, at Vinduerne i Maren Forlis' Hus var lukket op. Naa, det kunde de maaske ikke; de var rimeligvis spigret til, hvad Bønderfolks Vinduer jo i Almindelighed er. Men *Døren* kunde hun da ha' ladet staa aaben, saa at der kunde ha' kommet lidt frisk Luft ind i den beklumrede Stue; hendes eneste; paa een Gang Køkken, Sovekammer og Dagligstue.

Men tvertimod: Døren var ikke alene lukket, Krogen var endogsaa sat paa indvendig.

Henne ved det umalede Fyrretræsbord under Vinduet sad Maren og hendes to Børn: den gamle Baronesses døvstumme Stasia og Post-Søren ogsaa kaldet «Jærnposten», fordi han manglede højre Arms Underarm, der var erstattet af et Stykke Træ med paaskruet Haand af Jærn; tre krumme Jærnfingre, der lignede Fuglekløer.

— Nu koger hun straks! sagde Maren og nikkede hen mod en syngende Kedel, der hængte over en blussende Pindeild henne paa Ildstedet. — Hvor ku' det hænge sammen, a' den gamle Naade sku' vesitte Baronens i Dag? fortsatte hun. — Di plejer sgu da ellers ikke aa være saa forlejne for aa se hverandre.

— Den unge er kørt med Karen og Mamsellen paa Besøg hos Herredsfogden, skrev Stasia paa sin Tavle.

Stasia forstod hvert Ord, hendes Moder og Broder sagde til hende. Og hun skrev næsten lige saa hurtig med sin Griffel, som et Menneske kan tale.

— Hæ, hæ! grinte Maren. — Naa saaden; saa er Porten fri.

— La' mig se? sagde Post-Søren og tog Tavlen. — Ja, di to Naader enes jo ikke godt, sagde han saa, da han havde læst, hvad der stod.

Nu begyndte Kedlen henne paa Ildstedet at spytte ned i Gløderne.

Maren rejste sig og gik derhen.

— Jeg synes, det er no'et klejnt, det, du kommer med i Dag, Stasia? sagde hun til Datteren og synede et Kræmmerhus fyldt med malede Kaffebønner.

— Den gamle passer jo paa Daasen som en Bindehund! skrev Stasia.

Og Broderen tog Tavlen og læste det højt.

— Hæ, hæ! grinte Maren og stak Næsen ned i Kræmmerhuset. — Men godt lugter det sgu!

Og saa kom hun Bønner paa Kedlen med en Pind, der var snittet flad i den ene Ende og ganske sort af Grums og Snavs.

— Gør 'en nu ikke for slap, Mor! sagde Søren. Og Stasia nikkede til ham og gav ham sit Bifald til Kende med et bredt Grin.

Solen skinnede ind gennem de smaa Ruder, der lyste grønne og brungule af Ælde. I Vindueskarmen stod et Par skaarede Urtepotter med nogle halvt udgaaede Blomster i. Og der laa noget sort Stoppegarn og en

Stoppenaal, rusten og saa tyk som et Tretommersøm. Og saa laa der en Klat grøn Sæbe paa et Tallerkenskaar, samt en Stump Spejlglas.

Op langs den bageste Væg længst borte stod Sengen. Den var hamret sammen af uhøvlede Bræder og fyldt med Halm. Der laa to fede Dyner i den, men Lagen fandtes ikke.

Foruden Bordet, Gæsterne sad ved, var der af Bohave tre Træstole og en gammel, blaamalet Klædekiste. Og saa var der Marens Rok og Garnvinde. Thi Maren levede af at spinde for Folk.

Og af at tigge.

Og man sagde, at hun var «skrappest» til det sidste.

Hun var op mod de tresindstyve Aar, men saa ud, som var hun halvfems: lille, sammenskrumpet og rynket. Hendes Haar var hvidt og laa kæmmet glat op fra Panden hen under en lille, sort Bindehue, der sad hende langt ned i Nakken. Det kunde vist have været et kønt Haar, om det havde været rent. Men det var det aldrig. Støv og Skorstensrøg og Svinefedt, brugt som Pomade, havde gjort det ganske grumset-gult. Og i Ansigtets mange og dybe Rynker laa lange Tiders uaftvættelige Smuds. Øjnene var smaa og rødkantede, og de «randt», saa snart hun kom i Luften. Men se kunde hun med dem og det endda lige tværs igennem Folk og et godt Stykke ud paa den anden Side!

Stasia lignede hende, særlig paa Øjnene. Men hun var ren og pillen i Klædedragt, og hendes Ansigt skinnede af Vadsk.

Sønnen derimod maatte vist snarere ligne sin Fader, thi han var høj og velvoksen, og hans Øjne var store og sløve. Man maatte kalde ham en pæn Mand. Men saa havde han jo denne «Skavunk» med Armen. Den var bleven skaaret af i en Hakkelsemaskine. Og saa havde Sognet skænket ham en Jærnhaand og indstillet ham til Embedet som Landpost. Hvilket Embede han nu beklædte paa tiende Aar. Han var to og tredive, og Søsteren ni og tyve.

Baade Stasias Døvstumhed og Sørens forulykkede Arm havde Maren Forlis tjent godt paa; og tjente da til Dato. Thi hun kunde endnu bestandig presse de mest velvoksne Taarer ud af sine smaa, hvasse Øjne, naar hun gik rundt og tiggede paa denne Konto med «en Moders blødendes Hjerte».

Ellers brød hun sig ikke stort om Børnene.

Og de sig da heller ikke om hende.

Og dog kunde de ikke blive fra hinanden. Moderen og Datteren kunde aldrig faa bedre Udslag for deres medfødte Ondskab, end naar de talte sammen. De kendte hinanden paa en Prik og forstod at lokke Giften og Galden ud af hinanden ved Omtalen af Naboer og Genboer, høje og lave. Stasias Griffel dansede Wienervals hen over Tavlen, og hendes Øjne fulgte Moderens Læber og snappede Ordene af dem, endnu førend de var dannet til Lyd.

Og Søren gottede sig. Han deltog ikke meget i Samtalen; men hans og Marens Hoved stødte ofte sammen, naar de ivrigt bøjede sig hen over

Tavlen for at læse Stasias Udgydelser. Og Kvinderne pumpede ham og lod ham ikke i Fred, førend han med sin trætte, lidt drævende Stemme havde berettet nogle af de Historier og en Pose fuld af det Bynyt, han havde opsamlet paa sine daglige Vandringer Sognet og Nabosognet rundt.

Han boede helt oppe ved Brevsamlingsstedet i Jerslev; men engang hver anden-tredje Søndag tittede han gerne ned i «Skovhuset» til Moderen. Og hændte det sig saa, som i Dag, at Stasia ogsaa gav Møde, saa listede Maren sig hen til Døren og satte Krogen paa.

— Saa, Børn, sagde hun, — la' vos saa høre nyt!

Og saa begyndte Flaaningen.

Søren havde i Dag medbragt for fem og tyve Øre Hvedebasser fra Bageren i Jerslev. Og Stasia havde i de fire Uger siden sit forrige Besøg, tilvendt sig et hemmeligt Kræmmerhus fuld af Enkebaronessens gode Kaffe, samt to smaa Poser hvidt, hugget Sukker.

Saa det kunde jo blive et helt Kalas.

Det havde som sædvanlig vakt ustandselig Latter hos de to andre, da Stasia hentede disse Sager frem af deres Skjulested. Hun puttede nemlig altid sligt Kontrabande ned i sine Bukser, det eneste Sted, hvor de var sikre for Enkebaronessens mistænksomme Øjne. Og Bukserne havde Naaden oven i Købet selv foræret Pigebarnet.

— Jeg kan Satan ta' me ikke forstaa, hvor du kan ha' det der! sagde Søren hver Gang.

Og Fruentimmerne hvinede af Latter.

Maren Forlis stod henne ved Ildstedet og rørte rundt i Kedlen med Træpinden, at Kraften grundig kunde komme af Bønnerne.

Søren og Stasia sad og kiggede ud af Vinduet.

— Naa, Mo'er? spurgte saa Sønnen — hjælper det snart?

— Jo, sagde den gamle — nu koger hun. Det er dog en skønne Lugt! nikkede hun og snøftede velbehageligt i Dampen fra Kedeltuden. — Men jeg har ingen Fløde.

Kaffen blev skænket op i tre hankeløse, sprukne Kopper. Man kom godt med Sukker i og spiste Hvedebasser til. Det var et herligt Maaltid. Maren smaskede som en Frø med sine tandløse Gummer.

— Hva' Ærende ha'de Naaden ellers til Baronen i Dag? spurgte hun og puttede det sjette Stykke Sukker i Koppen.

— Det er denne her Historie med Greven derovre, skrev Stasia; og Moder og Søn rakte Hals for at læse det — det er rent galt nu; alle Mennesker snakker om det og siger, at den ender med en Badulje; men Baronen sæl ved ingen Ting, den Indriot.

— Hæ, hæ! gnækkede Maren — kanske han, Greven, ku' gøre en Stamherre da!

— Du er god, Moder! skrev Stasia. — Hi, hi! sagde hun og gottede sig.

Stasia interesserede sig overmaade for Barnefødsler og Frugtsommelighed og Kæresteri uden for Loven. Naar bare hun kunde faa

en Snak i Gang om disse Emner, skinnede hendes smaa Øjne som St. Hansorme, og hele hendes lille Krop skuttede sig vellystigt. Dog var denne Glæde blandet med en god Del Misundelse.

— Forleden red Greven og Hindes Naade her forbi op i Skoven, fortalte Maren. — Sikke Øjne di ku' levere hverandre!

— Listede du ikke efter dem? spurgte Stasia.

— Om jeg gjorde! ... Aa da di var kommen et Stykke ind mellem Granerne, saa jeg dem næbbes som et Par Skovduer.

— Det er Løgn, Mo'er! sagde Søren rolig og huggede Jærnhaanden ned i et Stykke Wienerbrød og fiskede det hen til sig.

— Er det Løgn? spurgte Maren vredt. — Jeg saa 'et med disse mine to Øjne! Di holdt Hestene an, aa han la'e Armen om hinne aa ky'sede hinne paa hele Ansigtet, saa sandt der er en Gud til!

— Hi, hi! klukkede den døvstumme, og Griflen gik. — De skal holde til nede i Straahytten, siger di; der er nogen bløde Mosbænke.

— Ha, ha, ha! skrattede Maren op og puffede Datteren i Siden. — Har saadan en Pejs, som du osse Forstand paa di Dele? — — Hør, Søren, spurgte hun saa — *du* bæ'r vel Brev imellem dem?

Søren rystede paa Hovedet. Det vidste han ikke noget om. Han kunde ikke kende alle de Skrifter, der var paa Konvolutterne.

Men Fruentimmerne trængte ind paa ham. Og det endte da ogsaa med, at han maatte ud med Sproget. Til at begynde med, fortalte han, havde der ofte været Brev fra Hendes Naade til Greven i den Bunke, der laa nede i Køkkenet, naar han kom med Posten. Saa var det pludselig ophørt, og der var aldrig noget mere. Men saa opdagede han, at Naaden lagde dem i kassen, der hængte nede ved den anden Ende af Alleen paa Skovfogedhuset. Hun var begribeligvis bange for, at den skulde blive opdaget. De grinte da ogsaa af det paa Kontoret.

— Aa i Dag vil den gamle Naade si'e det til Sønnen? spurgte Maren.

Den døvstumme nikkede: Ja, ja!

— Hva' Fa'en mon han saa gør? spurgte Søren.

— Han skyder Greven! skrev Stasia.

— Jeg tror snarere, han tærsker Konen, mente Maren.

— Det bruger man ikke i di Klasser! skrev Stasia.

— I snakker! sagde Søren pludselig. — Lad os heller faa en Skaal Kaffe til!

Og der blev skænket frisk Beholdning i Kopperne.

— Har I hørt, at nu er det da rent splitrende galt i Præstegaarden? spurgte Stasia.

— Saa-aa? sagde Maren og glemte at drikke.

— Ja, vi var derhenne forleden til Kaffe, og Præsten havde lukket sig inde paa sit Værelse, og begge Damerne græd.

— Han har sgu osse huseret længe nok! mente Maren. — Der er jo ikke det Fruentimmer, der ka' gaa i Fred!

— Har han osse villet røre dig, Mo'er? spurgte Sønnen tørt.

Stasia hylede af Latter og vred sig, saa hun nær havde væltet Kaffekoppen.

— Du, Fjolsehas! sagde Maren og daskede ud efter Søren. Men Spørgsmaalet syntes ikke desto mindre at smigre hende. — Har du ikke mærket no'et? spurgte hun — du kommer der jo hver Dag.

— Jeg kommer kun i Køkkenet.

— Er der ingen af Pigerne frugtsommelige? skrev den døvstumme.

Nu var det Moderens Tur at le, saa hun var ved at gaa til af Hoste bagefter.

Da Anfaldet var ovre, sagde Søren:

— Sorte Jakob har faaet 30 Dages Vand og Brød.

— *Har* han? spurgte Maren tilfreds. — Saa faar da Konen Fred saa længe.

— Jeg vilde gerne have set ham stikke Hans Peter ude paa Dyrskuet! skrev Stasia.

— Jeg saa det.

— Var det fælt?

— Naa, ma' ku' ikke se Blodet.

— Ja, saa var der jo ikke noget ved det! mente Stasia. — Vand og Brød, hvad vil det sige?

Han faar ikke uden en Humpel Rugbrød og en Skaal Vand.

— Jamen ikke alle 30 Dage paa een Gang, oplyste Maren.

— Nej, forstaar sig, han faar rigtig Føde imellem.

— Saa er det jo ingen Straf! skrev Stasia skuffet.

— Jo-o, forklarede Maren — ma' bli'er, saa ma' knap ka' hænge sammen a' 'et alligevel.

Maren ha'de flere Bekendtere, der ha'de faaet Vand og Brød, og de var ble'en «som Klude».

Nu sad de og snakkede en Stund om de forskellige Slags Straffe. Søren havde talt med en, der havde været i Tugthuset. Det var et helt Herreliv, sagde han.

— Ja, det er da vist allenfals bedre end som aa komme paa Fattiggaarden! mente Maren. Dette Asyl stod for hende som det forfærdeligste paa Jorden. — Før hænger jeg mig, sagde hun — før den Tort skal komme over mig!

Og de faldt i Snak om de forskellige Maader at tage Livet af sig paa.

Søren havde set en, der havde druknet sig; og Stasia fik ham til at beskrive paa det nøjagtigste, hvordan Vedkommende havde set ud. Hun gyste ved at høre det, men ufortrøden var hun i sine Spørgsmaal. Saa ufortrøden, at Moderen til sidst sagde:

— Nej, la' nu være aa fortæl mere, Søren! Jeg tør ikke være her alene!

Og saa begyndte hun for tyvende Gang at trænge ind paa Sønnen for at faa ham til at flytte herind i Huset. Hun var gammel, sagde hun, og hvis der

skulde komme noget paa, saa laa hun her og kunde hverken faa Hjælp eller Raad, men maatte dø som et andet Kreatur!

Stasia sad og hørte til og gottede sig ved Tanken om, at *hende* kunde Moderen ikke faa fat i, for Enkebaronessen slap hende ikke fra sig for aldrig det.

Og Sønnen vægrede sig ogsaa paa det kraftigste. Han blev pludselig højrøstet og sagde, at hun vidste jo godt, at han maatte være i Nærheden af Posthuset. Det var jo over een Mil, han fik at gaa, om han skulde bo her. Pludselig trumfede han i Bordet og sagde, at var hun bange for at ligge ene, kunde hun jo lægge sig ind paa Fattiggaarden, der var Selskab!

Stasia slog en høj Latter op, da Søren nævnede Ordet: Fattiggaarden; og hun puffede hemmeligt Moderen i Siden for at hidse hende. Det var hende ligefrem en Sjælesvir at se de to andres dirrende Ansigter og hadefulde Øjne. Hun havde jo sit paa det tørre.

Maren stak i Hyl og dundrede i Bordet til Svar, saa Kopperne dansede: Han var et utugtigt Skarn og et Dyr og en Judas Iskariot, at han vilde skikke sin egen kødelige Mo'er ind mellem al det Skidt og Skrammel og Tyvepak o. s. v., o. s. v.

Og det endte med, at Søren tog sin Hue og gik sin Vej, og svor paa, at han aldrig skulde sætte sine Fødder i dette forbandede Hus! —

Saa var de to Fruentimmer alene.

Stasia sad og vædede Pegefingeren og fiskede de Smuler af Hvedebrødet op, som laa tilbage paa Papiret, det havde været pakket ind i.

— Naa, Moder, tag dig nu ikke det saa nær, skrev hun og stak Tavlen hen til Maren.

— Den Svinehund! sagde den gamle. — Aa ham har en opfødt med sit eget Hjertes sure Mælk!

Ja, han er jo lidt haard, skrev Stasia — men det er jo ikke *hans* Skyld.

— Næi, jeg ved sgu godt nok, a' det er hinne, Mæren derovre i Jerslev.

Stasia nikkede.

— Moder skulde engang gaa over og læse Evangeliet for hende!

— Hæ, hæ, snærrede Maren — ja, jeg ska' rive Øjnene ud a' Hovedet paa hinne, ska' jeg!

Stasia smilede skadefro.

Det forholdt sig jo saadan med dette lille, stakkels, mishandlede Væsen, som ingen Mand kastede sine Øjne paa, men snarere følte en Art mystisk Skræk for, at hun kunde ikke taale, at andre nød den «Kærlighedens Lykke», som hun læste om i de Bøger, Enkebaronessen laante hende. Hun gik i stille, sukkende Længsel efter at føle og nyde «Elskovens henrykkende Salighed». Men da Mandfolkene stadig gik af Vejen for hende, havde der lidt efter lidt inderst inde i hende ophobet sig en Bitterhed og et indeklemt Had til alle, navnlig til alle Kvinder, som fandt et Par aabne Arme at kaste sig i og en bankende Barm at læne deres længselsfulde Hoved imod.

Og hun havde jo ikke været længe om at opdage, at Broderen nu paa det

sidste havde fundet sig en Hjertenskær ovre blandt de Jerslev Piger.

Og hun nagedes næsten syg af Misundelse.

— Moder skulde gøre Alvor af det, skrev hun paa Tavlen.

— Det kan du være evi' vis om, min Pige! nikkede den gamle. — Jeg skal nok læse for hinne!

— Og faar hun ham først til at gifte hende, skal hun nok trække Skillingerne fra ham!

— Jojo! Aa saa la'er di mig ligge aa sulte ihjel!

Stasia trak et sammenlagt Stykke Avispapir op af Lommen og rakte Moderen det.

— Tak, Tak! smilede den gamle og kradsede begærlig Papiret op med sine krogede Fingre. Der laa en Tokrone i det. — Du er da en *Datter*! nikkede hun, og hendes Øjne skinnede. — Saadan sku' alle Børn være! Hvor har du ellers den fra?

— Hi, hi! lo Stasia og kneb det ene Øje sammen.

— Ha, ha! gryntede Maren Forlis og stak Pengestykket i Lommen efter omhyggelig at have svøbt det ind i Papiret igjen.

Der arbejdede sig paa ny en klukkende Latter op gennem den døvstumme.

— Hi, hi, fniste hun. Og saa skrev hun paa Tavlen. — Han kan alligevel ikke klemme hende rigtig med de halvanden Arme, han har!

Hun tænkte stadig paa Broderen og hans Kæreste.

Maren puffede overstadig gemytlig Datteren i Siden og sagde:

— Det kommer sgu mere an paa Benene, min Tøs, naar Prøven ska' gøres!

Og saa hvinede de ud i Latter begge to.

— Nu maa jeg vist til og af Sted, skrev Stasia saa — ellers bliver Dragonen rent edderspændt!

«Dragonen» var hendes Kælenavn for den gamle Baronesse.

— Har I Kontrefejer endnu?

Den døvstumme nikkede og knyttede Hænderne.

— Putter hun dig somtids i Skabet endnu?

Stasia nikkede igen og skar Tænder.

— Det la'er du vel ikke sidde paa dig?

— Nej! Men bare jeg var stærkere end hende!

— Jamen, det er du jo nu'nde, Anastasia! .... Har du prøvet smaatskaaren Hestehaar?

Den lilles Ansigt lyste op i et bredt Grin.

— Jeg fyldte hendes Seng forleden Aften, skrev hun. — Hun var, som hun var gal hele Natten. Og jeg kunde ikke sove for Grin.

Maren knækkede sammen af Latter.

— Ja, vi maa jo bruge de Midler, Vorherre har gi'et vos! sagde hun. — Naa, *ska'* du nu af Sted?

Jo, Stasia maatte skynde sig.

Hun satte en hvid Straahat med Roser og Tulipaner paa Hovedet. Og Parasol havde hun. Og midt paa den lysegraa, uldne Kjole prangede den højrøde Brystsløjfe.

— Hun holder dig sgu da ellers net nok i Klæ'er! nikkede den gamle misundelig.

Og den døvstumme gjorde en Bevægelse, der skulde sige: Ja, hun kunde jo bare prøve paa andet!

Saa greb hun Tavlen og skrev:

— Du skal ikke komme ind til vos, naar du kommer til Jerslev.

— Næi, næi, sagde Maren — det forstaar sig! *Hun* ka' ju'nde taale mig!

— Du skal sige til Tøsens Forældre, at de allerede ligger og forlyster sig sammen.

— Gør di da det? spurgte Maren interesseret.

— Det gør di vel nok!

— Ja, jeg ska' sgu forlyste dem! nikkede Maren og saa ond ud.

— Naar kommer du?

— Paa Søndag, tænker jeg. Jeg gaar i Kirke med det samme. Det er saa længe siden, jeg har hørt et Gu's Ord.

— Saa skal jeg se og passe dig op omme ved Hjulmandens Hjørne og høre, hvordan det er revet ud.

— Ja, gør kun det.

Og saa bød de to Slægtninge Farvel til hinanden. Og Stasia gik.

Da hun stod uden for Døren, kom der en stor, graa Kat løbende over Vejen fra Skoven og gned sig op ad hende.

— Naa, der er Belle! sagde Maren.

Stasia bøjede sig ned og strøg Dyret hen over dets krummede Ryg. Saa nikkede hun og skyndte sig af Sted.

Inde i Stuen begyndte Katten at mjave.

— Ka' han lugte Kaffen? sagde Maren med kælen Røst. — Nu ska' han faa en Koppe.

Og hun skænkede to Kopper Kaffe, een til Katten og een til sig selv. Kom godt med Sukker i og listede derpaa hen til Sengen og hentede en Krukke Mælk frem under den, skummede det øverste af og kom i Kopperne, medens hun samtidig smilede tilfreds over at have snydt Børnene for denne Nydelse.

Saa satte hun Belle op paa Bordet og begge gav sig til at slubre Drikken i sig.

Katten slikkede Fedtpletterne af Hvedebrødspapiret. Og Maren tog sin Tokrone frem og gned den med sit Kjoleærme, indtil den skinnede.

Kære, lille Moder!

Tak for Dit Brev i Torsdags. Jeg er altid saa glad, naar jeg hører fra Jer; men jeg kommer jo til at længes. Til Julen vil jeg hjem! — Jo, jeg begynder nu at føle mig lidt bedre til Rette her paa Næsset; baade Baronen og Baronessen er

meget venlige og gode imod mig, og Karen kommer jeg til at holde mere og mere af for hver Dag, der gaar. Hun er noget af det sødeste, jeg har kendt; og saa smuk. Det maa være dejligt at være smuk! Ja, Pastor Mascani fortalte mig forleden, at han for længe siden havde talt til Hendes Naade om mit Værelse, og hun havde sagt til ham, at det var bare for i Sommer, jeg havde det, til Vinter skulde jeg have et andet. Men til mig har hun ikke talt derom, saa jeg er bange for, at hun glemmer det. I det hele er der kommet noget underligt stille og fraværende over Hendes Naade, synes jeg. Forleden kom jeg op i Salonen og troede, at jeg var alene, og satte mig til Klaveret og spillede lidt; men saa rejste hun sig pludselig fra en Stol inde i den ene Vinduesniche og kom hen og klappede mig paa Kinden og saa saa forfærdelig bedrøvet ud; og saa gik hun. Jeg tror ikke, hun er lykkelig; mon hun ikke gaar og tænker paa sin første Mand, han var nok saa smuk, saa smuk, og det er Baronen jo ikke, men jeg kan se paa hans Øjne, at han holder meget af hende.

I Søndags var Baronessen, Karen og jeg ude i Byen og besøgte Borgmesteren. Det er rare Mennesker, og vi havde det yndigt. Du kan tænke Dig, vi fik Østers til Aften, var det ikke fint? Grev Scheele kom ridende, uden at nogen vidste af det, og da han hørte, at der var fremmede, vilde han ride igen; men han blev da. Ham synes jeg udmærket om, han er saa rar! men han kommer ikke nær saa ofte til os som før; det er Synd for Hendes Naade, thi hun har det jo meget alene, naar man er vant til København.

Hvor det dog er sørgeligt med Pastor Mascani, han ser saa forfærdelig anstrengt og nervøs ud, og somme Tider kommer han slet ikke ind i Stuen, naar man er dernede. Baade Fruen og Clara ser ogsaa daarligt ud; det gør mig saa ondt for den Familie. Folk fortæller saa meget om Pastor Mascani, jeg kan slet ikke sige Dig, hvad det er, saa forfærdelig er det; men jeg kan ikke tro det, for han er jo da Præst og en gammel Mand og skal foregaa Menigheden med et godt Eksempel. Det er underligt, lille Moder, men siden jeg er kommen hjemmefra, synes jeg, at der er saa meget ondt og stygt til, som der aldrig var noget af hverken i København eller Hobro! Ved Du hvad jeg hørte forleden Nat, da jeg laa og ikke kunde sove for Rotterne! Ja, er det ikke forfærdeligt, jeg hørte, at Kammerjomfru Petersen var nede hos Tjeneren, jeg kunde kende hende paa Stemmen; hun græd og jamrede, og han skændte paa hende. Det kan jo gerne være, at de er Kærester, men jeg synes ikke, man skal gøre saadan noget. Du maa ikke blive vred, kære Moder, over, at jeg fortæller Dig det, men nogen maa jeg jo tale med. Synes Du, jeg skulde sige det til Hendes Naade? Det er næsten Synd, for Kammerpetersen er saa rar og hjælpsom; hun har lavet min gamle, graa Kjole saa pænt i Stand. Kan Du ikke købe en lille Ting, jeg kan forære hende, for jeg synes, det er saa flovt at tilbyde Penge?

Nu kommer Enkebaronessen her aldrig mere, hun og Hendes Naade kan ikke lide hinanden. Men nu fortæller Pigerne, at hun var her i Søndags, da vi var borte, og Baronen har været saa underlig siden. Jeg er ganske nervøs, naar vi skal op til Bordet, for han sidder og ser saa mørk ud og taler næsten ikke til sin Kone. Det er stygt af den gamle Baronesse at gaa og sætte ondt imellem

dem! Aa, somme Tider ønsker jeg, at jeg aldrig var kommen her mellem disse Mennesker, jeg kan ikke forstaa dem og alle deres Intriger; og jeg er næsten bange for dem, for jeg synes, at det er, som om de gik rundt og lurede paa at gøre hverandre Skade. Dersom jeg ikke holdt saa meget af Karen, ved jeg virkelig ikke, hvordan jeg skulde holde det ud.

Ja, Vadsken her er meget god, men Tøjet bliver jo lidt gulligt, fordi de bruger Brøndvand. Herskabet faar vadsket Lintøjet i Byen, men vi andre maa jo nøjes.

Aa, hvor jeg glæder mig til Julen! Det bliver frygtelig morsomt at købe Presenter til Dig og Børnene for mine egne Penge. Jeg synes, at I skulde lade mig pynte Juletræet alene? Maa jeg det?

Der begynder at gaa Hul paa Overlæderet af mine gamle Snøresko. Synes Du, jeg skulde købe mig et Par ny og sende de gamle hjem til en af Tvillingerne? De kan jo ogsaa lappes her, for der er en meget god Skomager i Næsgaardene.

Naa, lille, kære Moder, nu ikke mere for denne Gang! Hils nu Børnene og kys dem alle mange Gange fra mig, de søde Tuller! Og modtag selv de varmeste Hilsener og Kys fra din

trofaste Datter

Elise Jansen.

Næssets Jorder gik mod Nord og Øst lige ned til Fjorden. Et stort Areal af de flade, side Enge havde den unge Baron ladet inddæmme og dræne i sine første Regeringsaar. Og nu groede dernede stadig det bedste Korn i hele Egnen.

Helmuth var meget stolt af denne sin Bedrift og betragtede de 30 Tønder Land inden for de høje Dæmninger som sin ganske private Ejendom, og han havde glædet sig som et Barn til at opnævne dette Jordstykke efter sin førstefødte Søn og kalde det: Hannibalsmarken. Hidtil havde det maattet nøjes med at gaa under Navnet: det inddæmmede.

Men straks, han var bleven gift, havde han sagt til sin Kone, at hun skulde skynde sig at føde en Stamherre, for saa skulde der drikkes Champagne paa Næsset, og Drengen og Marken dernede bag Skoven skulde døbes paa samme Dag, og begge skulde de hedde Hannibal.

Men nu havde han snart været gift et halvt Aar, og der viste sig stadig intet Tegn til, at han skulde blive Fader.

— Hva' Fanden, sagde han — du har jo dog faaet Børn før, Vilde. Jeg kan sgu ikke begribe det!

Og han gik i sin Nød til Huslægen og betroede ham sine Bekymringer og spurgte ham ud, om ikke Raad fandtes.

— Hæ, hæ! klunkede gamle Doktor Larsen og klappede ham paa Skulderen — Kommer nok, kommer nok, Hr. Baron! ... Maaske skulde vi spise lidt mindre rigeligt. Kunde aldrig skade.

Og Helmuth tog hjem og sultede sig i tre samfulde Dage. Og trods det,

at han holdt mest af at *ride* rundt i Markerne og se til Arbejderne, saa begyndte han nu at gaa — i det mindste den ene Runde, den om Formiddagen. Men Følgen blev bare den, at han mødte frem med en sand Daglejer-Appetit ved Frokostbordet. Og naar man nu er sulten, saadan virkelig sulten, saa er det jo ganske umuligt at lade de fyldte Fade gaa sig forbi!

— Aa skidt, sagde han og skævede over til sin Kone, da Tjeneren for anden Gang bød Oksestegen rundt — jeg ta'r sgu et Stykke til, Vilde! Man skal da være *mæt*!

Og Vilde sad rank og udeltagende og lod ham læsse paa Tallerkenen.

Hun havde mere og mere trukket sig tilbage i sig selv, den unge Baronesse. Ikke at hun var uvenlig mod sin Mand, eller haard og afvisende og lunefuld, som i den første Tid af deres Ægteskab. Tværtimod! Hun var Høfligheden, Blidheden og Medgørligheden selv — naar han da ikke blev alt for «Holbergsk». Men det var til Tider, som om hun var langt borte fra sine Omgivelser, som om hun sad og ventede paa noget, lyttede efter en eller anden Tone, som kun hun kunde høre. I Timevis kunde hun sidde inde i sit Kabinet i en Gyngestol og stirre ud i Luften og vugge sig blidt frem og tilbage med den ene Fodspids mod Gulvet. Men dog var det ikke saadan, at det var en «indre Lykke», som man kalder det, der opfyldte hende og gjorde hende tavs og drømmende. Thi hendes sky Blik og hendes nervøse Faren sammen, naar nogen nærmede sig, tydede langt snarere paa Uro og ond Samvittighed.

— Vil du med en Tur efter Frokost, Vilde, ned og se paa det inddæmmede? havde Baronen spurgt et Par Gange — Havren dernede staar, som den var *plantet*!

— Nej, kære, jeg har ikke Lyst.

Og Lyst til at tage ud paa Besøg i Egnen, havde hun heller ikke. Hun kunde ikke lide de ransagende Øjne, de gode Fruer fæstede paa hende. Det var, som om de vilde læse, hvad der stod prentet bag hendes korrekte, ladylike Fremtræden og blide, smilende Ansigt.

Men ofte lod hun pludselig sin Hest sadle og red lange, ensomme Ture.

Og da fortalte man Frue og Frue imellem, at hun af vejfarende Folk var bleven set ovre paa den anden Side Fjorden i Selskab med sin Fætter, Grev v. Scheele.

— — —

Et Par Dage efter hin Søndag, Stasia havde besøgt Maren Forlis, medens Enkebaronessen var paa Næsset for at tale med sin Søn, kom denne gaaende ned ad den smalle Trappe, der førte fra Kontoret ned i Gangen foran Borgestuen og Kaninens og Tjenerens Værelse.

Baronen havde, som den lille Jansen havde bemærket i sit Brev til Moderen, været underlig mut og ordknap siden Hendes gamle Naades Visit. Det havde været en hel Ynk at se paa ham. Hans smaa, glade Øjne, der ellers skinnede af stille Lykke, naar han kom ind i Spisesalen og saa det

opdækkede Bord, flakkede nu helt hjemløse om mellem Fade og Tallerkener. Spise gjorde han ganske vist som sædvanlig med god Appetit; men komplet uden Humør. Og hans spøgefulde, lidt bjørneagtige, men særdeles velmente Bemærkninger til Karen og Kaninen, ventede de forgæves paa. Og naar Maaltidet var til Ende, rejste han sig brat, brummede: Velbekomme! og gik ind paa Kontoret og lukkede Døren efter sig.

Hendes Naade og de to Pigebørn skævede ængsteligt hen til ham; og Baronessen forsøgte et Par Gange at indlede en Konversation. Men Helmuth svarede kun med Enstavelsesord og undlod at se paa hende.

Og om Aftenen efter Middagsbordet lod han Forvalteren kalde op til sig og underholdt sig med ham inde hos sig selv, indtil der skulde drikkes Te. Og straks efter Teen sagde han Godnat og gik i Seng og sov sødelig, naar Vilde et Par Timer efter kom ind for at gaa til Ro. —

Baronen kom altsaa ned ad Trappen fra sit Kontor. Hans Ansigt var mørkt, og han stampede unødig haardt i Trinene med sine tunge Støvler. Over Armen hængte i sit Haandtag den tykke, gule Egestok, han altid havde med, naar han gik i Marken.

Da han naaede ned i Gangen, standsede han og stod et Øjeblik som raadvild uden for Kaninens Dør.

Saa bankede han paa.

En Stol blev skubbet tilbage inde i Værelset, og Frøken Jansen viste sig i Døren. Hun blev staaende ganske maalløs, thi det var første Gang, at Baronen søgte hende op hernede. Og hun troede et Øjeblik, at han gik fejl, og at det var Tjeneren, han vilde tale med.

Et Sekund stod de og stirrede paa hinanden uden at tale.

— Frøken, sagde han saa — jeg maa ....

Og han puffede hende næsten brutalt ind i Værelset, gik selv bag efter og trak Døren til. Der var saa lavt derinde, at han næppe kunde staa oprejst.

Kaninen var ved at skrige om Hjælp, saa forfærdet blev hun.

Helmuths Ansigt var kobberrødt, hans tykke Læber skælvede og hans Øjne for vildsomt om.

— Frøken … Frøken Jansen, begyndte han — undskyld at jeg … der var noget, jeg vilde spørge Dem om …

— Ja—a … sagde hun og rystede over hele sin lille, magre Krop og ledte samtidig rundt i sin Hukommelse, om hun muligvis skulde have begaaet en eller anden Fadæse, som nu skulde paatales.

— Hvem var … hvem var I sammen med i Søndags ude hos Borgmesterens? busede det pludselig ud af Baronen.

— Ingen, stammede hun — vi var der alene …

Hans Ansigt klarede lidt op.

— Jo, det er sandt! skyndte hun sig saa — Om Aftenen kom Grev v. Scheele ridende.

Uden at sige et Ord mere gjorde Helmuth omkring og forlod Værelset. Sandet paa Fliserne skreg under hans tunge Støvler, da han gik hen gennem Gangen.

I Døren ud til Gaarden stod Tjenerdrengen Julius og dampede velbehageligt paa sin Pibe.

Blodet for Baronen til Hovedet med et Stød, saa det næsten sortnede for hans Øjne.

— Staar du her og driver, din Lømmel! skreg han og huggede ude af sig selv af Raseri Drengen over Benene med sin tykke Stok, saa den ulykkelige Knægt sank i Knæ med et dæmpet Brøl og kunde ikke rejse sig igen.

Helmuth lod ham ligge og gik hen gennem Gaarden, ind i Haven og ad Skoven til.

Der hamrede bare den eneste Tanke op og ned i hans træge Hjerne: Altsaa havde Mo'er Ret! Altsaa havde Mo'er Ret! Altsaa havde Mo'er Ret!

Da han gik ned ad den lange Allé og kom forbi Straahytten, gik han ind og satte sig paa en af Græsbænkene.

Han kunde høre Høstfolkenes Raab og Latter nede fra det inddæmmede, hvor man var ved at køre Havren hjem — den pragtfulde Havre, hans Hjertes Kælebarn og Stolthed! Og han hørte den skrattende Lyd af de tomme Høstvogne, der kom kørende i jagende Fart oppe fra Gaarden. Og den buldrende Lyd af Læssene, der langsomt rullede hjemad.

Men al denne Larm af Liv og Virksomhed gled ham upaaagtet forbi. Han sad foroverbøjet paa Bænken, støttede Armene mod Haandtaget af sin Stok og stirrede stift frem for sig. Vreden og Raseriet, der før havde været ved at kvæle ham, og som havde ladet ham slaa løs som i Blinde paa den sølle Julius deroppe paa Flisegangen, var lidt efter lidt veget for en inderlig, knugende Sørgmodighed, en næsten grædefærdig Medlidenhed med hans egen fortvivlede Stilling.

— At hun *kunde*! malede det rundt i hans Hjerne — At Vilde *kunde*! Herregud, hvad har jeg gjort hende! Jeg er ikke saa fin og dannet, som de Mennesker, hun er vant til at omgaas. Men det vidste hun jo, før hun tog mig. Og jeg gør mig da Umage. Jeg har næsten lagt af med at bande. Og jeg klær mig da om til Middag. Alle hendes Ønsker faar hun opfyldt. Jeg bær hende jo paa Hænderne. En ny Kupévogn har hun faaet. Og en Ridehest. Og Julius fik hun straks som sin Tjenerdreng! Hvor mange vilde ikke ha' gjort Vrøvl i mit Sted. Og hva' forlanger jeg til Gengæld for alt det. Bare at hun skal være lidt god og venlig imod mig. Og saa gaar hun hen og … Og jeg, der holder saa meget a' hende; og jeg, der holder saa meget a' hende ….

Taarerne begyndte at pible frem i hans smaa, skikkelige Bjørneøjne og løb ham langsomt ned over Kinderne ned i Skægget. Hans svære Krop rystede, og af og til stønnede han som under en tung Byrde.

Han sad stadig og stirrede frem for sig, medens Tankerne væltede rundt inde i hans arme Hjerne. Paa een Gang fangedes hans Blik af noget hvidt, der laa og skinnede i Dagslyset, som faldt ind gennem den halvtaabne Dør.

Først gled Øjnene bort fra det igen, og han rokkede frem og tilbage paa Bænken i sine triste, pinefulde Tanker, der ustandseligt drejede sig ubehjælpsomme og raadvilde om det samme Punkt: Og jeg, der holder saa meget a' hende; og jeg, der holder saa meget a' hende ....

Saa rejste han sig med en pludselig Følelse af, at her kunde han jo ikke blive siddende; han maatte ud i Marken, ud til Forvalteren, ud til sine Folk; viste han sig ikke, saa gik de bare og drev!

Atter faldt hans Øje paa det hvide, der laa og skinnede paa Jorden henne ved Døren. Han bøjede sig mekanisk ned og tog det op. Det var en lille, trekantet Lap Papir; et Hjørne af et iturevet Brev. Blodet for ham susende til Hjernen, og han knugede Stokken i sin Haand som for at slaa: Han kendte øjeblikkelig Skriften paa Papirstumpen; det var Grev Scheeles. Straks kunde han ikke læse, hvad der stod; i den Grad hvirvlede alt i Ring for hans Blik. Og da han omsider blev saa meget Herre over sit Anfald, at han kunde tyde de enkelte Bogstaver, blev han ikke meget klogere af det. Thi paa Papiret, der havde dannet det øverste Hjørne af en Brevside, læstes kun:

ingen Glæde uden
trygt stole
Baaden

Men at Brevet var fra Scheele, derom var der ingen Tvivl.

Og atter begyndte Tankerne at male rundt bag hans Pande: De skrev altsaa til hinanden! Det havde Vilde aldrig talt om, undtagen naar hun engang imellem fik Svar fra Fætteren som Tak for en Indbydelse. Og saa lod hun altid sin Mand læse Brevet ... De holdt maaske Stævnemøder, som den gamle Baronesse havde sagt ... Vilde læste Brevene hernede i Straahytten, for at ingen skulde opdage det ... De mødtes maaske ogsaa her ... Han skulde knække Halsen paa den Grevetamp! Tærske ham med sin Stok, saa han ikke kunde røre et Lem! Slaa ham i hans Mælkebrødsfjæs, saa at Blodet skulde sprøjte ham ud af Næse og Mund! ... Baaden? Hvad mente han med det? Hvilken Baad? Der var ingen Baad paa Næsset ....

Men pludselig slog den Tanke ned i ham: Han sejler over Fjorden, og lister sig op gennem Skoven, og saa mødes de her!

Tanken traf ham næsten som et Slag, og han vaklede et Par Skridt tilbage: — Den Satan! Den Fedtegreve! Den Luseknækker! Om han saa traf ham midt inde paa Torvet i Købstaden, skulde han splintre hans raadne Hjernekiste med sin Egekæp!

Helmuth var som en rasende Tyr at se, naar Vreden betog ham: Der kom Skum om hans Læber, og Blod for hans Øjne; og selv om den, han vilde til Livs, havde søgt Frelse bag en Dør af Jærn, han vilde ha' løbet sin Tyrepande imod den i Forsøg paa at splintre den!

Underligt nok, men hele hans Raseri koncentrerede sig for Øjeblikket om Greven. Kunde han ramme *ham*, vilde han føle sig tilfredsstillet og mættet. At Baronessen muligvis og rimeligvis var ligesaa brødefuld, faldt

ham ikke ind. Eller han vilde ikke tænke over det; turde ikke give den Mistanke Rum; bævede for at finde hende skyldig; skælvede ved den blotte Tanke om, at han skulde blive nødsaget til at skride ind ogsaa mod hende. Han kunde ikke undvære hende; ikke tænke sig Muligheden af at skulle blive tvungen til at give Afkald paa Nydelsen af hendes Legemes Yndigheder, Duften af hendes Parfume, Lyden af hendes Kjoles Raslen! Som en Hjort kæmper for sin Hind, saaledes vilde han kæmpe for hende. Og naar han blot havde faaet ryddet Rivalen af Vejen og var sikker paa den uhindrede Besiddelse af Kampens Genstand, vilde det bekymre ham lidet, om hendes Hengivelse til ham var frivillig eller ej: Det var bare sin Ejendomsret, sin uindskrænkede og ukrænkelige Ejendomsret, han fordrede respekteret! For at sige det rent ud: Havde han i Lighed med sine middelalderlige Forfædres Sæd og Skik kunnet give sin Hustru et Kyskhedsbælte paa (og han havde jo et oppe i sin Skuffe!) og laase det forsvarligt af, naar han forlod hende saa kunde hun for hans Skyld gerne have tænkt med Attraa paa andre Mænd og higet i Længsel mod andre Guder. Han vilde blot have smilet derved, tryg og sikker og uden Angest, som man smiler, naar man ved sine Skatte og Klenodier forvarede bag en Bankmurs uantastelige Laase og Slaaer!

Nede paa «det inddæmmede» var Arbejdet i fuld Gang. Baronen stod efter Vane med sin Stok plantet bag sig og hvilede med begge Hænder paa dens Haandtag. Vogn efter Vogn fyldtes med den akstunge Havre, rullede hjem til Gaarden, blev tømt og kom tilbage igen. Karlene stak Sæden op, Trave efter Trave, og Piger og Koner «rev efter», tavse og travle paa Grund af Herskabets Nærværelse. Men «Herskabet» selv syntes ikke at ænse, hvad der foregik. Langsomt fulgte han Folkene Ageren ned, alt som Arbejdet skred frem. Og der blev kastet mangt et stjaalent Øjekast om efter ham, naar han standsede op i nogen Afstand og satte Stokken til Rette og atter gav sig til at stirre ud for sig med et underligt tungt og næsten sørgmodigt Udtryk i Ansigtet.

— Han er vist ikke god aa bid's med i Dag, om der kom noget paa! hviskede en af Karlene til sin Nabo.

— Næi, sagde den anden og kastede et sky Blik om efter Baronen. — Han ser svær lumsk ud da!

Og Kvinderne talte halvt forfærdede og halvt forbitrede om, hvorledes Julius var bleven slaaet, saa at han drattede ned paa sine Knæ lige med det samme! — Rygtet var allerede faret Ejendommen rundt.

Forvalteren kom kørende paa en tom Høstvogn oppe fra Gaarden.

— Det vil knibe med at faa Plads til Havren i de tre Gulve, Hr. Baron, sagde han og tog til Hatten.

— Hum! sagde Helmuth, han havde slet ikke opfattet Mandens Ord.

— Skal Resten sættes over Kostalden, eller skal vi ta'e det i Stak?

— Ja, nikkede Helmuth og plirede med Øjnene ud mod Fjorden, der laa spejlblank og lysende i Solskinnet borte bag de høje Dæmninger. — Sig

mig, Christensen, vedblev han saa og saa hen over Marken bort fra Forvalteren — ved De noget om, at Greven paa Holgersminde har faaet sig en Baad?

— Jo, han har, Hr. Baron! En lille, nydelig, hvidmalet Tingest, som han ligger og vapper i her om Aftenen.

— Hum!

— Han morer sig med at skyde Sælhunde ude paa Stenene.

— Hum!

— Men han træffer aldrig nogen.

— Nej, det gør han vel ikke.

— Jeg hørte ham plaffe her forleden Aften, da jeg gik en Tur i Skoven. Saa gik jeg herned paa Dæmningen. Han laa helt henne under vores Badehus. Har Baronen gi'et ham Lov til det?

— Nej … Jo vist saa, jo! … Han træffer jo ikke alligevel.

— Næi, hæ, hæ!

— Var han ene i Baaden?

— Jo. Naa-aa, den er jo heller ikke større end som et godt Smørtrug.

— Naa ikke …. Hvad var det, De sagde før om Havren?

Forvalteren stirrede forundret sin Principal op i Ansigtet:

— Jeg sa'e …

— Var der ikke Plads i Laden?

— Nej …

— Saa er det bedst, vi sætter en Stak. Vi maa heller sætte Blandingskornet over Kostalden.

— Jo vel!

— Hvor mange Læs har vi faaet ind efter Middag?

— To og tyve.

— Holder Vejret sig?

— Jeg formoder det. Barometret stiger da.

— Naa … Vil De ta' Journalen med op i Aften, der er noget, vi skal ha' set efter.

— Jo vel!

Helmuth slog med en Finger op efter sin Hatteskygge og gik tilbage op over Marken op ad Skoven til. Han gik langsomt, Fod for Fod. Engang imellem standsede han og stirrede ned for sig, som om han var faldet i Tanker. Saa sparkede han pludselig til en Sten paa Vejen, eller huggede med sin Stok til en opløben Tidsel eller Skarntyde paa Grøftekanten. Og saa gik han videre.

Men Forvalteren kløede sig i Nakken og saa langt efter sin Husbond.

— Naa, Fa'en, Journalen var i Orden; saa ragede Resten jo ikke ham!

— —

Og han stillede efter Ordre med Journalen under Armen oppe paa Kontoret en halv Time efter Herskabets Middag.

Ved Bordet havde hersket den sædvanlige skulende Tavshed. Karen og

Kaninen havde næppe turdet se op fra deres Tallerkener. Baronessen havde siddet stiv og urørlig. Og Niels Tjener havde svævet rundt og serveret saa lydløs, som det var ham muligt.

Julius viste sig ikke. Man havde fundet ham liggende halvt bevidstløs i Døren til Borgestuegangen. Og nu laa han i Sengen med vaade Klude om Benene og klynkede og jamrede og græd og raabte engang imellem, at han var slaaet ihjel.

Karen havde været nede at se til ham og trøstet ham. Og hendes smaa Hænder knyttede sig i Vrede, hver Gang hun saa hen paa sin Stiffader. Men sige noget turde hun ikke.

Og sige noget turde ej heller Baronessen trods sin ranke Ryg og sit rolige Ansigt. Det var nu paa tredje Dag, at denne tordensvangre Tavshed havde hersket under Maaltiderne. Og Vilde vidste ikke, *hvad* hun skulde sige for at bryde den. Kammerjomfruen havde fortalt hende, at Enkebaronessen havde været paa et fem Timers Besøg paa Næsset i Søndags og haft en lang og heftig Samtale med sin Søn. De havde raabt begge, saa det kunde høres ned i Køkkenet. Og Baronen havde ikke fulgt Hendes gamle Naade til Vogns, da Pagtens Ark atter rullede af Sted med hende og Stasia.

Først havde Baronesse Alvilda haabet paa, at det var Svigermoderens Pengesager, der havde været paa Tale, og at den gamle havde forlangt Tilskud til Apanagen og hentet sig et Afslag. Men da Mandagen gik og Tirsdagen, og Helmuth forblev lige mørk og umeddelsom, begyndte hun at skælve i sin Sjæl for, at det skulde være *hende*, Tordenen trak sammen over. Og hun sendte i Hast et Brev til Grev Scheele, at han ikke maatte komme til Næsset, førend han fik Brev. Hun forklarede ikke hvorfor; skrev bare, at han skulde vente.

Og nu sad hun der ved Bordet rank og ulastelig som sædvanlig. Men dybt i hendes Hjerte dirrede Angesten for, hvad der vilde komme.

Helmuth beordrede sin Kaffe bragt ind paa Kontoret. Og da Maaltidet var sluttet, og man havde ønsket Velbekomme, trak han sig tilbage og lukkede Døren ....

Klokken ni en halv blev der drukket Te i Dagligstuen. Og Klokken ti rejste Karen og Kaninen sig og sagde Godnat. Forvalteren var for længst gaaet ned paa sit Værelse i Mejeribygningen. Og Baronen og Baronessen sad nu ene tilbage i den store, halvmørke Dagligstue, der kun oplystes af en enkelt Lampe, hvis Skær dæmpedes af en mørkerød Silkeskærm.

Helmuth ringede, og Niels kom ind og samlede Tetøjet paa en Bakke og gik igen.

Da hans Skridt var døet hen, og den tunge Dør mellem Taarnet og Galleriet var smækket i, vendte Baronessen sig om mod sin Mand, der stod tavs henne i Skyggen lænet op mod Kaminen.

— Bliver du herinde i Aften, min Ven? spurgte hun med sin blideste Røst.

— Ja.

— Er I snart færdige med Havren nede fra det inddæmmede?

Helmuths Øjne gnistrede, og hans lidt fremstaaende Fortænder borede sig ned i hans Underlæbe. — Hun er bange! Hun er bange! haanlo det i hans Hjerne. Thi hun, der aldrig havde interesseret sig for hans Landbrug og hans Arbejde, blottede i dette ene Spørgsmaal sin hjælpeløse Raadvildhed. Han svarede hende ikke, men spurgte med underlig tyk og grødet Stemme:

— Er Karen gaaet i Seng?

— Ja ….

— Og Kammerjomfruen?

— Nej, kære; du ved jo, at hun aldrig gaar til Ro, førend hun har hjulpet mig med mit Toilette.

— Gaa ind og sig til hende, at du ingen Brug har for hende i Aften.

Baronessen løftede Hovedet og saa forundret-spørgende hen paa ham. Hun følte Angesten krybe igennem sig som en Gysen; men hun beherskede sig.

— Hører du ikke!

— Jo, men jeg …

— Jeg vil tale med dig! Jeg vil være alene med dig!

— Jamen, kære …

Helmuth næsten løb hen mod Chaiselonguen, hvor hun sad. Hans Hænder var knyttede.

— Gaar du? spurgte han. — Eller skal *jeg*?

Og han lod sin tunge, kluntede Næve falde haardt ned paa hendes Skulder.

— Men Helmuth dog! sagde hun og rettede sig rask i Vejret. — Er du forrykt?

— Ja! Ja! Men det er dig! Det er din Skyld! Jeg har ikke bestilt andet end at føje dig og være god imod dig! Og du! Og du!

Hun lagde sin Haand beroligende paa hans Arm. Det var ikke langt fra, at hun var ved at smile. Men hun betvang sig og saa ham rolig og trohjertet ind i de vrede Øjne.

— Sæt dig ned, Helmuth, sagde hun. — Du ødelægger dig engang selv med din Hidsighed. Sæt dig! Og lad os tale roligt sammen. Hvorfor gaar du og gemmer dine Sorger? Det bliver bare meget værre saa; med *dit* Temperament. Du trænger til at meddele dig. Og hvem er nærmere til at være din fortrolige end jeg?

Han var sunken ned paa Chaiselonguen ved Siden af hende, og hendes Haand gled blødt hen over hans, medens hun talte.

— Jeg ved, at din Moder har været her i Søndags, vedblev hun. — Og jeg ved ogsaa, hvad hun har sagt. Din Moder kan ikke lide mig. Hvorfor aner jeg ikke. Maaske fordi jeg har indtaget hendes Plads her paa Gaarden. Jeg har prøvet alt for at drage hende til mig; men hun er uforsonlig. Hun udspejder og udspionerer mig, som om jeg var en Forbryder. Og rundt i

Egnen verserer de frygteligste Rygter, som stammer fra hende. Og nu har hun jo været her og vil ogsaa fylde dig med den samme forrykte Snak om … om … om mit Forhold til min Fætter, Grev Scheele!

Det gav et Ryk i Helmuth, og han stirrede stum af Overraskelse sin Kone ind i Ansigtet. Hans Mund aabnede sig, og hans Underkæbe fik et hængende, næsten faareagtigt Udtryk.

— Du, mumlede han — du … du siger det selv?

Baronessen betragtede ham blidt smilende. Hendes Øjne saa saa duefromme ud. Kun inderst inde i dem luede Angesten og Agtpaagivenheden endnu.

— Ja, sagde hun — naar man ikke er sig nogen Brøde bevidst, ved jeg ikke, hvorfor man skulde lade sig skræmme af ildesindede Menneskers Sladder!

Der blev en Pause. Man hørte tydelig det store Urs regelmæssige Dikken inde fra Baronens Kontor, og af og til gnavede og raslede en Rotte bag Panelet. Ellers syntes alt i den mægtige Bygning at være hensunket i Søvn.

Tankerne myldrede og tumlede rundt i den arme Helmuths stakkels Hjerne. Saaledes havde han ikke tænkt sig, at hans Rettergang skulde ende! Han havde forestillet sig noget i Retning af Graad og Tilstaaelse og Bøn om Naade. Og saa en Forsoningsfest med Knæfald og dyre Løfter og ham selv som den tilgivende Guddom, der havde taget Synderinden i sine Arme og ved sin Storhjertethed og Højmodighed havde knyttet hende til sig og gjort hende til sin lydige og ydmyge Slavinde, sin urørlige og ukrænkelige Ejendom for Tid og Evighed! … Men nu var det jo *ham*, der kom til at bede om Forladelse og Tilgivelse, siden hun var uskyldig i det, han havde hende mistænkt for. Fanden ogsaa, at hans Mo'er …

Men saa kom han pludselig til at tænke paa, at Alvilda havde holdt skjult for ham, at hun havde været sammen med Scheele i Søndags ude hos Borgmesterens! … Og Papirsstumpen, han havde i Lommen nede fra Straahytten!

— Er det længe siden, du har været sammen med din Fætter? spurgte han og glædede sig stille over sin Snedighed.

— Ja, han kommer her jo aldrig, sagde hun rolig. — Han har vel kunnet mærke, at du ikke kan lide ham.

— Jeg spø'r, om det er længe siden, du har været sammen med ham?

— Sammen med ham … jo, ja …

Hun blev usikker, tøvede med Svaret, vidste ikke, om hun skulde sige Sandheden, eller ….

Men Blodet for igen Helmuth til Hovedet, og han kunde ikke beherske sig længere.

— Han var jo hos Borgmesterens i Søndags! bruste det ud af ham, og hans Øjne lynede.

— Ja, det er sandt, det var han jo ogsaa! Det havde jeg rent glemt! smilede hun.

Atter følte Baronen sig halvt afvæbnet; han var jo ikke videre bevandret i den ædle Forstillelseskunst.

— Hvorfor har du ikke fortalt mig det før? mumlede han.

— Kjære Helmuth, sagde hun, og hendes Øjenlaag blev røde, som holdt hun med Magt Taarerne tilbage. — Du har ikke været god imod mig i den sidste Tid. Jeg ved snart ikke, hvad jeg tør tale til dig om, og hvad ikke. Husk paa, min Ven, at mit Liv hidtil har været alt andet end glædeligt. Og da jeg gav dig mit Ja og fulgte med dig herover, troede jeg, at jeg skulde faa det godt og roligt. Og saa … og saa piner og plager du mig med dine uværdige Mistanker … Du gør fælles Sag med din Moder, der er skinsyg paa mig, fordi jeg indtager en Plads her, som hun mener tilkommer hende … Og ganske ene staar jeg, borte fra Familie og Venner …. Hvor kan du, der ellers er saa god, bringe det over dit Hjerte ….

Her brød Taarerne virkelig frem af den ædle Dames Øjne, og hun skjulte Ansigtet i sine Hænder.

Og Helmuth sad paa ny hjælpeløs.

— Lille Vilde, sagde han og strøg hende kluntet angergivent op og ned ad Ryggen — jeg holder jo saa voldsomt meget a' dig; det er derfor. Jeg ved jo godt, at jeg ikke er saa fin som dig. Du er meget bedre vant. Og Mo'er fortalte, at alle Mennesker sa'e, at du og Scheele … De ha'de set Jer ride sammen. Og I holdt Stævnemøder. Jeg kunde ikke være bekendt at finde mig deri, sa'e de. Og da du nu ikke fortalte mig, at du ha'de truffet ham i Søndags, saa troede jeg … Og da jeg saa i Eftermiddags ogsaa fandt dette her Brev nede i Straahytten ….

— Brev? Hvilket Brev? spurgte hun aandeløst. Hendes Hænder *faldt* ned fra hendes Ansigt, og hun sad foran ham, dødbleg og med vidtopspilede Øjne.

Men han lagde ikke Mærke til hendes Rædsel. Han tænkte bare paa, at han havde gjort hende Uret, og at det var Synd af ham, og at han holdt saa voldsomt meget af hende.

— Det er bare denne her Papirstump, sagde han ydmygt og rakte den frem mod hende. — Der staar noget om en Baad, og det er jo da skrevet med Scheeles Haandskrift.

Hun snappede Papiret fra ham og læste.

— Men det er maaske slet ikke til dig? spurgte han og ønskede halvvejs, at hun skulde sige nej.

— Jo.

— Er det?

— Ja!

— Men … jamen … hva' …

Baronessen havde nu ganske genvundet sin Fatning.

— Helmuth, sagde hun og saa ham med et fortræffeligt konstrueret varmt og taknemmeligt Blik ind i Øjnene — nu da du har talt til mig om, hvad der har pint dig, saa vil jeg ogsaa betro dig … fortælle dig alting! Men

du maa love mig ikke at blive hidsig? ... Det er jo Angesten for din Hidsighed, der har afholdt mig fra at tale til dig før ... Brevet her er fra min Fætter. Han skriver af og til til mig. Han ... han holder af mig. Ja, jeg burde maaske ikke sige dig det, thi han har bedt mig om at bevare det som en Hemmelighed. Men jeg vil ikke, at du skal gaa rundt med den stygge Mistanke. Han har jo mærket, Stakkelen, at han ikke længere var nogen velset Gæst her paa Næsset. Og saa har han bedt mig om en Gang imellem at skrive sig til. Det er maaske uforsigtigt af mig; men jeg har saa ondt af ham. Og Herregud, naar et Brev kan glæde ham ..... Men hvis du ikke synes om det, Helmuth, saa ....

Helmuth sad sammenbøjet med Albuerne hvilende mod Knæene og Hovedet støttet i Hænderne. Og oppe i hans Hjerne hamrede det uophørligt: Jeg tror hende ikke! Jeg tror hende ikke!

— Forvalteren siger, at han ligger hernede ved Badehuset og roder i sin Baad hver Aften! mumlede han.

Baronessen lo lidt anstrengt.

— Aa Herregud, det arme Menneske!

— Jeg skyder ham ned som en Hund, hvis jeg træffer ham!

— Men Helmuth dog!

— Og jeg forbyder dig at ta' imod hans Breve og at svare ham! Jeg vil ikke ha' det!

— Saa, saa! smilede Damen blidt og tog hans Haand (hun vidste snart ikke sine levende Raad, Skroget). — Bliv nu ikke ivrig igen, sagde hun. — Er det noget at tage sig hans Studenterforelskelse saa nær! ... Du ved jo dog (her blev hendes Stemme lind og logrende som en Kattesvans), at jeg med Sjæl og Sind føler mig bunden til min gamle, fæle, hidsige Bjørn!

Baronen skød hendes Haand til Side og rejste sig.

— Jeg skyder Jer begge to, hvis jeg opdager, at du lyver!

— Men, kære ...

— Begge to! Jeg vil ikke ha' det Maskepi!

— Jamen, jeg har jo forklaret dig ...

— Hum! Mo'er siger, at du ikke er til at stole paa over en Dørtærskel!

— Og du tror din Moder bedre, end du tror mig ...

Helmuth greb hende i Armen:

— Du skriver jo til ham! Du træffer jo sammen med ham. I holder jo Stævnemøder med hverandre! Hva' Fanden, naar du ikke bryder dig om ham, saa lad ham sejle sin egen Sø! ... Den Dreng!

Og han blev mere og mere ophidset. Alle de Tanker, der i de sidste Dage havde malet rundt oppe i hans Hjerne og pint og plaget ham og gjort ham saa nervøs, at han kunde have knust og splintret alt, hvad der stod ham i Vejen, dem maatte han nu have væltet fra sig, skaffet sig Luft for: *Om* hun narrede ham! Om der var mere mellem hende og Fætteren, end hun vilde ud med! Om hans Moder havde haft Ret, da hun kaldte hende for et lumsk og snedigt Fruentimmer!

— Sid ikke der og se saa fjollet ud! sagde han brutalt. Jeg bli'er bare arrig af at se paa dig! Jeg ved godt, at du bare har ta'et mig for at blive forsørget! Og at du bare gør Nar af mig! Og at jeg bare er en Bondemand ved Siden af dig. Men nu *har* du mig, nu er vi gift! Og jeg skal vise dig, at jeg er Mand for at være Herre i mit Hus!

Han greb hende igen i Armen og ruskede til.

— Forstaar du mig? For*staar* du mig? spurgte han. — Jeg vil ha', du skal lystre! Jeg har godt set dig grine til din Greve, naar jeg sa'e noget, der ikke passede Jeres fine Fornemmelser. Mange Gange har jeg set det. Men hvem er det, der har købt nye Kjoler til dig? Og Vognen? Og Ridehesten? Du kunde ha' faaet det med mig, som du vilde; men du har gaaet her og holdt mig for Nar! Du bryder dig ikke en Døjt om mig. Det var bare for at komme i Stilling, at du tog mig. Men jeg skal lære dig noget andet herefter. Du er *min*, forstaar du! Jeg har *købt* dig, forstaar du! Hvad bragte du med her til Gaarden? Ingenting! Ikke saa meget som der kan ligge paa en Negl! Du maa takke din Gud til, at jeg vilde ha' dig og din Datter, som sad der og aad tørt Brød af din Moders Naade! Og her lever du som en Dronning, gør du, som en Dronning. Og din Datter som en Prinsesse. Men hende har du ogsaa lært at grine af mig. Jeg har godt set det. Jeg har set det mange Gange! Og jeg holder Lærerinde til hende, som om hun var mit eget Barn. Men det er Takken, jeg har! Det er Takken, jeg har .....

Baronessen var sunken ned paa Chaiselonguen og sad nu med lukkede Øjne bleg og stille og lod hans vanvittige og uoverlagte Ordstrøm rulle hen over sit Hovede. Havde han tidligere indgydt hende Ligegyldighed og Foragt ved sin Raahed og sit bondeagtige Væsen, saa forvandledes disse Følelser nu til Væmmelse og Had. Men samtidig bævede hun ogsaa for, hvad han i sin utæmmede Brutalitet kunde finde paa at foretage sig, nu de var alene i det store, sovende Hus!

Helmuth gik rastløs op og ned ad Gulvet. Hans Hænder var knyttede, og hans smaa, brune Øjne plirede af og til hen mod hende: Se, hvor stille hun sad. Og hvor bange hun var! Nu havde han nok faaet Krammet paa hende. Hæ, hæ, han skulde lære hende at krybe for ham og slikke hans Haand som en Hund, der rystede for Pisken!

Hun sad med Hovedet bøjet ned mod Brystet, og de hvide, smalle Hænder foldede i sit Skød. Mellem Kjolelinningen og Haaret lyste Halsen frem slank og rund og med en svag, rosenrød Tone i Skæret fra Lampen.

Denne Strimmel Kød gjorde ham blød om Hjertet.

Han standsede.

— Vilde ....

Intet Svar.

Han gik nærmere og bøjede sig ned over hende.

— Vilde ....

Hun saa op paa ham koldt og afvisende. Saa bøjede han sig helt ned og kyssede hende paa Halsen:

— Har jeg været for slem imod dig, Vilde?

Hendes Ansigt og Øjne vedblev at være rolige. Men dybt i hendes Hjerte lo det haanligt. Hun kendte Mændene; hun kendte disse «Skabningens Herrer»: Som brølende Løver rejste de sig mod Kvindernes Sjæle; men som lystne Hunde dansede de logrende omkring deres Legemer!

— Er du vred paa mig, Vilde?

— Du burde vide bedre at tøjle din Hidsighed, Helmuth. Du ved jo somme Tider ikke, hvad du selv siger!

— Nej … nej, men … Han gik hurtig om paa den anden Side af Chaiselonguen og satte sig ved Siden af hende og slog en Arm om hendes Liv.

— Men det er jo, fordi jeg holder saa voldsom meget af dig! sagde han. — Det er, fordi jeg bli'er helt gal, naar jeg tænker paa, at du maaske har noget at gøre med andre! Bare vi kunde faa den Søn, Vilde! Saa vilde alting blive meget bedre. Jeg vilde saa gerne ha' ham. Folk griner af mig, fordi der ingen kommer. Jeg kan heller ikke forstaa det! … Du gør da ikke noget for at hindre det, Vilde, hva'?

Baronessen rev sig ud af hans Arm og gik bort fra Chaiselonguen: Hun kunde ha' slaaet ham i Ansigtet paa Grund af hans Ubehøvlethed!

Men Helmuth rejste sig og fulgte hurtig efter.

— Lille Vilde! hviskede han kælen og greb fat i hendes Kjole.

Saa vendte hun sig og stod rank og bleg foran ham.

— Nu kan det være nok! sagde hun med en Stemme, som dirrede af Vrede. — Ikke et Ord mere! Jeg *vil* ikke taale alle dine Fornærmelser! Jeg forbyder dig at tale saaledes til mig! Jeg forbyder dig at komme i Nærheden af mig! Jeg forbyder dig at røre ved mig! Jeg forbyder dig herefter at sætte dine Fødder i vort Soveværelse! Vil *du* være der, saa gaar *jeg* min Vej … over i den anden Fløj … i et af Gæsteværelserne …. Jeg vil … jeg *vil* ikke mere finde mig i din Mangel paa Opdragelse … din Taktløshed … din … din …..

— Vilde …

— Nej; jeg har faaet nok af at høre paa dig i Aften. Der maa dog være en Grænse!

— Vilde! sagde han truende.

Hun lod, som om hun ikke hørte ham.

— Skal jeg lade Kammerjomfruen flytte mine Sager over i Gæsteværelset; eller vil *du* sove der? spurgte hun og vendte sig for at gaa.

Men da greb han hende med begge Hænder i Skuldrene, og hans Stemme lød hæs og stakaandet, som var han ved at kvæles.

— Sludder! hviskede han med sin Mund tæt ind til hendes Øre, medens han havde trukket hende over imod sig, saa at hendes Ryg hvilede mod hans Bryst, og hendes Hovede næsten laa paa hans Skulder. — Sludder! Sludder! gentog han. — Skab dig ikke! … Saa jeg er dig ikke fin nok, hva'? Ikke dannet nok? Ho, ho! Du vilde gemme dig til din Greve? Men jeg skal lære dig noget andet! Du skal lystre, lystre, *lystre*, forstaar du! Ellers ta'er

jeg dig med Vold! Forstaar du? Hører du? Jeg ta'er dig med Vold! Jeg ta'er dig med Vold! Gaa ind og klæd dig af! Naa! Og sig til Kammerjomfruen, at hun skal gaa i Seng; du behøver hende ikke i Aften! … Naa!

Han løsnede Grebet i hendes Skulder og gav hende et Puf, for at hun skulde efterkomme hans Befaling. Men Baronessen svarede ikke og rørte sig ikke; hun laa halvt besvimet og sanseløs lænet tilbage op mod ham.

Da tog han hende i sine Arme og bar hende ind i Soveværelset. Derinde lagde han hende i den store, lave Lænestol foran Toiletspejlet. Et Øjeblik stod han og saa paa hende som et Vilddyr paa sit Bytte.

Derpaa gik han hen og aabnede Døren ind til Kammerjomfruens Værelse, hvor ogsaa Karen sov:

— De kan godt gaa i Seng! Baronessen behøver Dem ikke i Aften!

Saa gik han tilbage hen til Stolen.

— Klæd dig nu af!

Men hun rørte sig ikke og svarede ikke.

Da begyndte han selv med famlende, nervøse Hænder at rive Klæderne af hende, medens han ustandseligt mumlede:

— Jeg skal vise dig, hvem der er Herre! Jeg skal vise dig, hvem der er Herre!

— — —

En Times Tid senere sov Baron Helmuth trygt og fast i Sengen ved Siden af sin Hustru. Han laa paa Ryggen med vidtopspilet Mund, og hans buldrende Snorken gav Genlyd i det højloftede Værelse.

Men Baronesse Alvilda laa med aabne, søvntunge Øjne og stirrede haabløst op mod den rosenrøde, mat-lysende Ampel over sit Hovede.

Denne Ampel, der hænger som et yndigt Kyskhedens Symbol over enhver velordnet Ægteseng.

Kirken var overfyldt. Der sad Hoved ved Hoved i de lange Bænkerader. Mændene til højre for Midtergangen, Kvinderne til venstre. Bønder og Husmænd med deres Kvinder og Børn. Alle var de i Kisteklæderne; og Luften under de lave, hvidkalkede Hvælvinger laa fuld af denne stramme, sødlige Lugt af Uld og Hvergarn, der kun tages frem og bringes for Lyset og Dagen ved Fester og paa de store Højtider.

Det var den fjortende Søndag efter Trinitatis; og Pastor Mascani skulde holde Høstprædiken.

I Stolen nærmest Kordøren sad Pastorinden og Clara. De plejede ellers at skiftes til at overvære Gudstjenesten. Den ene fulgte med Præsten over i Kirken, medens den anden blev hjemme for at have Overopsynet med Middagsmaden. Men i Dag var de der begge. Mascani havde ønsket det. Ved Frokosten havde han sagt til sin Kone: Du følger med os andre i Dag, Johanne!

— Jamen, havde Fruen forsøgt — Maden, Adolf ….

Men Adolf havde rynket Brynene:

— Du gaar med! Jeg har noget at sige, som du skal høre!

— Ja, ja, naar du gerne ser det, saa gør jeg det naturligvis ....

Da Pastoren var gaaet ind i sit Soveværelse for at iføre sig Ornatet, var Fru Mascani sunket om paa en Stol i Spisestuen og havde siddet der fed, bred og ulykkelig, medens Taare efter Taare stille var piblet frem under hendes Øjenlaag og trillet ned i hendes Skød. De sidste Tiders Uro og Angest havde ganske undergravet den arme Kones Kræfter og Modstandsevne. Det Overtag, hun hidindtil havde haft over sin Mand, og som hun havde været stolt af og til Dels levet paa, det var lidt efter lidt blevet forandret til en ydmyg Bøjen sig for hans vekslende Luner, en dirrende, skrækfyldt Gruen for, hvad det næste Øjeblik vilde bringe. Hun turde næppe længere aabne en Dør af Rædsel for at se sin Mand ligge i Værelset bag den i Graad og Krampe, eller finde ham rastløs vandrende op og ned, talende med sig selv vildt og ustandseligt, snart anraabende Gud om Tilgivelse og Naade, og snart udslyngende de frygteligste Blasfemier og Haansord mod den Guddom, den Religion og den Kirke, hvis Vogter og Forkynder han var indsat til at være. Og hun havde een Gang overrasket ham inde i Havestuen, hvor han stod foran det store Spejl og vrængede af sig selv og under uhøviske Gebærder og vanvittige og sjofle Tilraab havde truet med knyttet Haand og Gang efter Gang spyttet i Raseri ind mod sit eget Billede.

— —

Degnen og Menigheden, baade Medlemmerne med og uden Stemme, var midt i Salmen 460:

Hvor kan du dog i Synden le,
Du lysoptændte Øje ....

da Døren til Herskabsstolen sagte blev aabnet, og Herskabet fra Næsset, Karen og Kaninen iberegnet, traadte stille ind. Enkebaronessen sad der allerede. Hendes dybe Røst klang højt og fuldttonende hen under Hvælvingerne; og hun nøjedes med at hilse de kommende med et afmaalt og højtideligt Nik og sang videre. Menigheden skævede op fra Salmebøgerne for at se, hvem af Gaardens Folk der gav Møde. Og da den saa, at man fremstillede sig fuldtalligt, gled ogsaa den som beroliget ind i Salmesangen igen.

Herskabsstolen var anbragt lige over for og i samme Højde som Prædikestolen. Den var som en Slags Balkon, der sprang frem over Gulvets Bænkerader. Og man kom op i den ad en privat Indgang ude fra Kirkegaarden. Kirken hørte jo under Næsset; og Stolen skrev sig fra de Tider, da v. Leunbacherne betragtedes og følte sig som Egnens Konger. De gode Tider og forstandige Tider, da der endnu var Forskel paa Mennesker og Bønder.

Vend om til Gud, saa vil han sig
Med Naade til dig vende .....

Pastoren, som under Salmesangen havde staaet oppe ved Alteret med Ryggen mod Menigheden, rank og med højt hævet Hoved, vendte sig nu og gik langsomt frem gennem Koret og op ad den smalle, knirkende Trætrappe, der førte op til Prædikestolen.

Fru Mascani stirrede fuld af Angest hen mod sin Mand. Og hjælpeløst greb hun Claras Haand og hviskede:

— Barn, Barn, jeg er bange for din Fa'r i Dag!

Men Clara tyssede paa hende og lod, som hun selv var rolig og uforsagt, skønt hendes Hjerte hamrede nervøst, og hendes Stemme rystede. Faderens Ord ved Frokostbordet, at han havde noget specielt at tale med Menigheden om, fyldte hende med en kvælende Rædsel. Og da hun nu saa hans Øjne, der dybe og sorte lyste med uhyggelig Glans frem af det voksgule Ansigt, kunde hun have rejst sig og skreget ud i Kirken, at man skulde gribe Præsten og føre ham bort, hjem til Præstegaarden og lukke ham inde og hindre ham i at tale!

Ogsaa oppe i Herskabsstolen var der Uro at spore. Baronesse Alvilda havde bøjet sig hen mod sin Mand og hviskende gjort ham opmærksom paa Præstens besynderlige Udseende. Og Hendes gamle Naade var pludselig ophørt med at synge. Da Mascani havde vendt Ansigtet om mod Menigheden og med sit Blik havde omfattet alle disse krummede Rygge og bøjede Nakker, havde hun set et skadefro Glimt spille i hans Øjne, og hans Læber havde trukket sig nedad som i usigelig Foragt. Han havde mindet hende om en Skuespiller, der bereder sig paa vildt og lidenskabeligt at udslynge Haansord mod Guder og Mennesker, forbitrede, vanvittige Haansord og Beskyldninger, der skulde fylde Tilhørerne med Rædsel og Gru. — Og hun var bleven halvt angest og halvt nysgerrig; og hendes Øjne var ikke veget fra ham, som han rank og knejsende i sin folderige Kjole og med Pibekraven om Halsen var skredet frem gennem Koret hen mod Prædikestolen.

Nu stod han deroppe og støttede sine smalle, hvide Hænder mod det røde Fløjl, hvormed Kanten af Prædikestolen var betrukket. Hans Øjenlaag sænkede sig ned over hans Øjne, Musklerne om hans Mund bævede, og hans Fingre borede sig krampagtigt ind mellem Læsepultens Guldfryndser …

— Helmuth! sagde Enkebaronessen og greb sin Søn haardt om Armen.

Men i det samme aabnede Præsten igen sine Øjne; og hans Stemme lød højt og klart frem over Degnens og Menighedens monotone Sang, da han pludselig istemte de tre sidste Linier af Salmen:

Sæt dig kun for af ganske Hu,
At du vil aldrig mere nu
Din Lyst i Synden søge.

Der gik en raslende og puslende Lyd hen gennem Kirken som ved et Vindpusts Leg med vissent Løv. Det var Menigheden, som bladede om i

Salmebøgerne for at finde Dagens Evangelium, der nu skulde forkyndes. Og alle Ansigter vendte sig opad mod Hyrden, som stod deroppe, højt hævet over sine Faar, hvis Øjne og Øren aabnede sig for at lytte til de Trøstens og Husvalelsens Ord, han havde at medgive dem som nærende Manna paa den kommende Uges møjsommelige Ørkenvandring gennem Slid og Slæb, Arbejde og Forsagelse.

Men Præsten stod tavs med korslagte Arme og saa ud over Forsamlingen. Der tegnede sig et bittert Smil omkring hans Mund, og hans Øjne lyste med en stikkende, skadefro Glans. Saa fugtede han Læberne med Spidsen af Tungen og aandede dybt ud.

— Ene vandrer et Menneske frem gennem Livet! begyndte han, og hans Stemme klang hult og truende tilbage fra de nøgne Mure — Ene kom du til Verden. Ene skal du fare herfra. Herren gav, Herren tog, Herrens Navn være forbandet!

Der var dødsstille i Rummet. Kun Præstens tunge Aandedræt lød som en dæmpet Stønnen hen under Hvælvingerne. Men da en Fugl i det samme fløj haardt ind mod en af de smaa Ruder i Vinduet i Koret, gik der en angestfuld Gysen som et Stød igennem Menigheden.

Men Mascani syntes ikke at lægge Mærke til Mængdens Uro; han støttede begge Hænder mod Prædikestolens Kant og bøjede sig frem over den som for at blive set af alle.

— Her staar jeg, sagde han — en Synder for Gud og Mennesker. Men jeg ryster Ansvaret af mig. Thi hvem har stillet mig paa denne Plads? Hvem har paa mine Skuldre lagt en Byrde, som jeg ikke har formaaet at bære? I Lænker skulde jeg være lagt. I Celle skulde jeg være sat. I Forvaring skulde jeg være bragt. Med Svøbe skulde jeg være pisket. Hudstryges! Tornekrones! Thi jeg er det Guds Lam, der har øvet Alverdens Synd! — Og I har set mig i min Fornedrelse. I har taalt mig midt iblandt Eder. I er kommen til mig om Raad og Hjælp, skønt I vidste, at jeg var som en kalket Grav, hvis Indre stank af Forraadnelse. Derfor vælter jeg Ansvaret over paa Eder! — Jeg har drevet Hor og Utugt med Eders Hustruer og Døtre. I har vidst det. I har taalt det. Skorpioner skulde I ha' taget og pisket mig bort fra Eders Aasyn! Men I har logret for mig som Slaver og Trælle, fordi jeg stod paa den Plads, jeg staar. I skriger paa Frihed og Lighed, I! der kryber som Orme og Tudser paa Eders Bug og slikker Støvet under de mægtiges Fødder! — Dag og Nat, i Maaneder og Aar har jeg ventet paa, at en iblandt Eder skulde staa op og slynge mig min Brøde i mit Aasyn og tilraabe mig et Stop, der skulde lyde som en buldrende Torden over Landet. Men I tav og taalte. Og kom det højt, sendte I Eders Kvinder til mig, at de skulde indkræve Skat for deres Gunst. — Da fyldtes jeg af Lede for alt og alle. Og jeg søgte Grunden til Eders Trældomsfrygt. Og se: fra Hytten og til Borgen fandt jeg rig og fattig besudlet som jeg selv af Utugt og Hor! Paa Halm og Silke fandt jeg Mænd og Kvinder stønnende af Begær efter, hvad Næstens var. Om Dagen saa jeg blide Miner og tugtige Øjne. Om Natten uren Brunst

og stakaandet Brynde! … Stille! Lad mig tale! Afbryd mig ikke med Eders Raab, thi nu er Timen kommen, da Eders Øjne skal oplades; og Stunden er inde, da I skal vorde vise! Dette er det ny Evangelium, som prædikes for Eder til Syndernes Forladelse: *Der er ingen Gud!* Hører I, jeg raaber det ud med Domsbasunens Lyd: Der *er, er, er* ingen Gud! — Som en vanvittig Mand har jeg ligget i Støvet for *Ham*, vi i vor Barndom lærte sad hist oppe paa den evige Trone og styrede Jord og Himmel. Jeg har tryglet og bedt ham, jamrende som en dødspint Hund, om at tage fra mig den sviende, brændende Trang til Skørlevnet og Synd, der sad som Ild i mit Kød. Aldrig har han hørt mig! Aldrig har han haft Medlidenhed med mig! Aldrig har han givet mig et Tegn! — Jeg har pisket mig med Reb og Remme, som bydes i hans hellige Skrift. Jeg har kastet mig ned paa mit Ansigt mod den nøgne Jord og ladet Regn og Storm stryge som Is over mit Legeme. Forgæves! Forgæves! Ilden har fortæret mig, Lysterne hjemsøgt mig, og med sitrende Hænder og Blod for mine Øjne har jeg sneget mig efter de Kvinder, der optændte mit Begær! — Allerede som Barn følte jeg mig hendraget til Kvinder. I skal vide alt nu! I skal kende mig fuldt ud! — I min Ungdom købte jeg Kvinders Elskov. Jeg stjal fra min Fader. Jeg listede mig ind i hans Kammer, naar han sov, og skaffede mig de Penge, jeg trængte til for at stille den Attraa, der luede i mig som Helvedes evige Ild! — Men hvem har saaet dette Frø? Hvem har nedlagt denne Spire? *Han*, I holder for Eders Gud! Han og han alene! Thi saa vist som I tror og lærer, at uden *Hans* Vilje falder ikke en Spurv til Jorden. Og saa vist som I ved, at et Menneske kan komme til Verden med en dødelig Sygdom, for hvilken han forgæves søger Helbredelse. *Saa vist staar ogsaa jeg uden Skyld!* — Som en Anklager staar jeg … som en Anklager! … Jeg har levet som en Horkarl med min Hustru … Jeg har luret bag Døre for at fange et Glimt af min egen Datters Nøgenhed … Jeg har … Stille! Hvorfor raaber I op? Hvorfor skriger I? Vide I ikke, at det er Guds Hus, i hvilket I færdes? … Stille, siger jeg! Og hør mig! Jeg er en Herrens Tjener. Jeg er Hyrden, I er Faarene! Jeg staar som en Anklager for den Guds Aasyn, som ikke er … Slip mig! Hvad vil I mig! Læg ikke Haand paa mig! *Jeg er den babyloniske Skøge! Jeg er det store Dyr i Sankt Johannes' Aabenbaring* ….

De sidste Sætninger havde Præsten skreget ud med hæs og forbitret Røst, idet han samtidig slog vildt om sig med Armene og søgte at værge sig mod de Hænder, der straktes ud efter ham for at gribe ham og føre ham bort.

Den ganske Forsamling var i et bølgende Oprør. Der lød Raab og Skrig og Hulken. Mændene havde rejst sig fra deres Pladser og var ilet ud i Midtergangen, hvor de stod raadvilde og uvisse: Vi maa ha' ham ned! sagde de — Sindssygen har ta'et ham! Han maa bindes! Han gør en Ulykke paa sig sæl og vos! … Men ingen turde gøre Begyndelsen; ingen turde være den første til at gaa op paa Prædikestolen og lægge Haand paa Manden deroppe, thi han var jo deres Øvrighed, deres *Præst*!

Da var Helmuth og Hendes gamle Naade kommen til Syne i Døren fra Vaabenhuset.

— Flyt Jer Folk, flyt Jer! sagde Enkebaronessen og banede Vej for sig og sin Søn op mod Koret.

Deroppe laa Fru Mascani dødbleg og besvimet i Præstegaardsstolen, og Clara sad grædende paa Hug foran hende med Ansigtet skjult i hendes Skød.

— I maa gaa ud af Kirken! raabte den gamle Frue til Mængden, der tavs og maabende stod og saa til — I maa gaa ud! I har ikke noget at gøre herinde mere!

Og Forsamlingen lystrede hende. Ganske langsomt begyndte Kirken at tømmes.

— Gaa op og faa ham ned, Helmuth! vedblev hun og pegede op mod Præsten — Saa skal jeg ta' mig af Konen!

Men Helmuth stod bleg og uvis. Ogsaa han følte sig under Paavirkning af Helligdommen, han opholdt sig i, og Manden, han skulde skride ind imod. Havde det været en drukken Tjenestekarl i en Borgestue, vilde Baronen ikke have tøvet et Sekund med at kaste sig over ham og svinebinde ham, han vilde endogsaa have gjort det med en vis Vellystfølelse ved at føle sine Kræfter, men her i Kirken, og mod *Præsten* ...

Da havde den gamle, hvidhaarede Degn grebet hans Haand og sagt med tryglende, graadfyldt Stemme:

— Aa Hr. Baron, Hr. Baron, De maa gaa op til ham ... Mig har han ingen Respekt for, og jeg har jo ingen Kræfter ... Men Dem ... Og naar Hr. Baronen først begynder, saa kommer der nok andre efter ....

Saa var Helmuth resolut gaaet op gennem Koret og hen mod Trappen til Prædikestolen. Og Degnen havde vinket af et Par Mænd, at de skulde følge ham.

Og nu stod Højvelbaarenheden deroppe ved Siden af Præsten. Og bag ham, paa det øverste Trappetrin, ventede to haandfaste Bønder for at komme ham til Hjælp, om det gjordes nødig.

— Rør ikke ved mig! Læg ikke Haand paa mig! gentog Mascani i Raseri og huggede ud efter Baronen med sin knyttede Højre.

Men Helmuth greb ham om Haandledet og tvang hans Arm ned. Han var bleg af Sindsbevægelse, og han stammede, da han talte.

— Hr. Pastor, sagde han — De er syg ... De ... De er voldsom syg! De maa gaa hjem. De ... De maa gaa over i Præstegaarden. Jeg skal nok følge Dem. Det ... det var en forfærdelig Tale, De holdt ... her i Kirken! Men kom nu godvillig med. Der er ingen, der vil gøre Dem noget. Jeg ....

Mascani havde staaet tavs med bøjet Hoved tilsyneladende sløv og besejret. Det syntes, som om hans Kraft var brudt, og som han viljeløs vilde give sig i sine Modstanderes Vold.

Men saa pludselig rev han med et vældigt Ryk sin Arm løs, for i eet Spring ind paa Helmuth og greb med begge sine Hænder efter hans Strube.

— Elendige! skreg han — Ved du ikke, at jeg er en Herrens Salvede!

I samme Øjeblik kastede Baronen og de to Bønder sig over ham.

— — —

En Time senere kørte en lukket Vogn bort fra Præstegaarden. Lænet tilbage mod Vognens ene Hjørne laa Præsten bleg og sammensunken med bøjet Hoved og lukkede Øjne. Og paa Sædet ligeoverfor sad Helmuth og gamle Doktor Larsen. De kørte ud til Sygehuset i Købstaden, hvor den ulykkelige skulde indlægges, indtil han kunde blive anbragt paa en Sindssygeanstalt ....

Saalunde endte Adolf Mascanis Saga. —

Hvo der er ren, kaste den første Sten!

Gik man den lange Bøgeallé til Ende og derpaa drejede af til venstre ad Spadserestien langs Skrænten, kom man efter et Par Minutters Gang til en Bænk, hvorfra der var Udsigt over «det inddæmmede» og Engene med Fjorden og dens ligeoverfor liggende Bred i Baggrunden.

En Aften ved Solnedgang i Slutningen af September, Klokken kunde vel være henad seks, sad Karen og Kaninen heroppe og saa ud over Landskabet.

Det vil sige, det var jo egentlig kun Kaninen, der sad; thi Karen laa paa Ryggen hen ad Bænken, med sit Hoved hvilende i Lærerindens Skød.

De havde længe været tavse. Karen laa med lukkede Øjne; og Frøken Jansen stirrede drømmende ud over Engene, hvor Aftentaagen allerede begyndte at hæve sig i bløde, bølgende Puder.

Fra den modsatte Fjordbred lød af og til Stemmer og Latter tydeligt frem over Vandet. En Ko brølede. Hanken paa en Spand faldt klirrende ind mod Spandens Side. Og man hørte Slagene af en Trækølle, der langsomt og sindigt rammede Kvægets Tøjrpæle ned i den bløde, vigende Engjord.

— Her har vi det jo rart! sagde Karen.

— Dejligt! nikkede Kaninen; men hostede i det samme haardt og hult.

— Ikke hoste, Frøken Jansen! advarede den lille.

— Nej; bare lidt! smilede Frøkenen.

— Husk at bede Mama om Brystdraaberne i Aften.

— Ja ....

Og saa tav de igen. —

En lille, bitte, hvidmalet Robaad kom glidende frem over Fjorden. Den bevægede sig ad Næsseskoven til, tøvende og forsigtigt, som om den var ude paa Rekognoscering. Hver Gang dens Aarer blev hævet op over Vandet, spillede de i Solens Straaler som Bugen af store, sølvglinsende Fisk. Og Kølvandet glitrede og glimtede bag den i en lang, vuggende Stribe, der bredte sig, blev mørkere og mørkere og til sidst forsvandt.

— Er det din Onkels Gaard, man kan se derovre mellem de to spidse Bakker? spurgte Kaninen.

— Ja, sagde Karen uden at aabne Øjnene. — Det har jeg jo fortalt dig saa tit!

— Hvor kan det være, at han aldrig mere kommer her?

— Det ved jeg ikke. Mama si'er, at det er Høsten. Men Pigerne si'er, at han er Uvenner med Fa'er.

Der steg et dybt Suk op fra Kaninens lille, flade Jomfrubarm.

Karen aabnede det ene Øje paa Klem og tittede op paa Damen.

— Frøken Jansen ....

— Ja.

— Du er ogsaa forelsket i Onkel Alex!

— Snak, Baby! smilede Frøkenen sygt og gav Barnet et let Slag paa Kinden med de graa Traadhandsker, som hun sirligt sad med i Haanden.

— Jo-o, du er, Frøken Jansen! for du sukker altid saa forfærdeligt, naar du taler om ham.

Kaninen lagde en Haand over den lilles Mund og rødmede.

— Rejs dig op! sagde hun. — Der sejler saadan en nydelig Baad ude paa Søen!

— Det er ingen Sø; det er en Fjord!

— Skynd dig nu lidt! Ellers bliver den borte bag ved Dæmningen!

— Jeg gider ikke! sagde Karen og skudrede Hovedet bedre til Rette. — Jeg ligger saa godt!

Saa tav de en Stund paa ny. Karen lukkede igen sine Øjne; og Kaninen faldt i Tanker og lod af og til sine smaa, magre Fingre kærtegnende glide hen over Babys Haar.

— Syng lidt, hva'? bad den lille.

— Jeg kan ikke synge ....

— Jo, den om Dronningen!

Og Frøkenen adlød godmodigt og nynnede sagte hen for sig med sin lille, trohjertede Stemme:

Der sidder en Konge i Vesterled,
hannem tjener saa mangen god Svend.
Og alle haver de Guld om Arm,
og alle haver de Sølv over Barm
og dertil Sværd ved Lænd, —
Men i Haugen vokser en Gifturt grim mellem Roser!

Den Dronning vandrer paa Højenloftssal —
Gud styrke den usselig Kvind!
Nu haver hun ....

— Hys! sagde Karen pludselig og greb Frøkenen haardt om Armen — Der kommer nogen!

Frøkenen tav forskrækket; og Karen rejste sig hurtig over Ende paa Bænken.

— Hvem mon det kan være? hviskede hun. — Hør!

Der lød listende og forsigtige Trin i det visne Løv inde mellem Træerne.

En Kvist knækkede, et Blad raslede, og Skridtene kom nærmere og nærmere.

— Næh, se, se! hviskede den lille.

Og frem omkring den nærmeste Busk kom et Raadyr spadserende med sine to Kid.

I samme Øjeblik det opdagede Pigebørnene paa Bænken, standsede det og blev staaende overrasket og uvis med knejsende Hoved og agtpaagivende, stirrende Øjne. Ikke en Muskel rørte sig; kun Næseborene og de lange, spidse Øren sitrede nervøst. Kiddene holdt sig i samme Stilling et Par Skridt bag ved Moderen. Men alle var de parat til at tage Flugten ved den mindste Bevægelse af «Fjenden» foran dem.

Karen og Kaninen sad aandeløse og stive af Frygt for at skræmme Dyrene.

Saa begyndte den gamle Raa paa een Gang at stampe i Jorden med det ene Forben og nikke med Hovedet hurtigt og kort op og ned en to-tre Gange som til Hilsen.

Karen brast i Latter. Hun *kunde* ikke lade være: hun maatte nikke igen!

Og Dyrene gjorde omkring og for ind i Skoven. Man saa et Øjeblik deres hvide Bagdele vise sig og forsvinde mellem det høje Græs. Kviste knækkede. Blade raslede. Og Familien var forsvunden.

— Hvor *var* de dog søde! sagde Karen og lænede sig betaget tilbage paa Bænken. — Hva' Frøken Jansen, ikke?

— Jo, nikkede Frøkenen — yndige! … Hvad var det for Dyr, Baby? spurgte hun smilende.

— Raadyr!

— Og hvad Dyreklasse hører de til? vedblev hun og fik et pædagogisk Træk om Munden.

— Pyt! lo Karen haanligt og gav sig til at dingle overlegent med Benene. — Hjortene naturligvis!

— Hvilke Hjorteracer lever her i Danmark?

— Hæ! Raadyr, Daadyr og Kronhjorte!

— Hvor opholder de sig fortrinsvis?

— I Skovene!

— Og hvad lever de af?

— Andesteg og Kirsebærsuppe! …. Hør! Det er Kirkeklokken i Sundby!

Pigebørnene strakte Hals og lyttede.

— Ja … Og nu begynder den i Syvbjerg!

— Og der er Næsgaardenes!

Solen var sunken ned bag de høje, sorte Bakker paa den anden Side Fjorden; og den blanke Vandflade ude bag Dæmningen gengav tydelig som i et Spejl Luftens gyldenrøde Farver. Af og til drev en lille, løsreven Taagepude ganske langsomt bort over Kærene derude, blev et Øjeblik stikkende i en Busk eller i Toppen af en lavstammet Graapil, vuggede en Stund hjælpeløst frem og tilbage, slap saa fri igen og drev videre. Der lød

en Susen hen gennem Luften; det var en Flok Stære, der sank og steg i lange, bølgende Sæt ind over Skoven lig et stort, flosset Net, der bares af Sted af en Storm.

— Det lyder nydeligt med de Klokker! sagde Karen med Hovedet paa Siden.

— Yndigt! .... Saa, nu holder de op! Nu kommer de ni hellige Slag.

— Hvorfor hedder de «hellige»? spurgte Karen.

— Jeg ved det Skam ikke rigtig. Det er vist tre Slag for hver af de tre Personer i Treenigheden.

— Gud Fader, Gud Søn og Gud den Helligaand! repeterede den lille højtideligt. — Tror du ikke ogsaa, Frøken Jansen, at det er for de ni Muser? spurgte hun saa pludselig.

— Ja, begge Dele kan det jo ikke være, Baby.

— Næi ... Men *jeg* tror nu det er for Muserne!

Karen sad igen og dinglede med Benene. Hun havde lænet sig tilbage paa Bænken og hvilede Nakken og de udstrakte Arme mod Kanten af Rygstødet og stirrede op i Luften. Hendes Kjole var gledet op over hendes Knæ, og der skinnede et Stykke af hendes nøgne, gullighvide Ben frem oppe mellem Strømpen og den nederste Del af de blondebesatte Mamelukker.

— Bare Onkel Alex var her og kunde give mig et Kys! sagde hun og vuggede smaanynnende Hovedet frem og tilbage over Bænkekanten.

Kaninen sendte hende et sky Blik. Hun forstod ikke den Slags Udbrud. Selv var hun ogsaa «forfærdelig» betaget af den smukke Grev Scheele. Men ingen Magt paa Jorden skulde faa hende til at tilstaa slig Syndighed; ikke engang for sit eget lille Hjerte!

Hun bøjede sig frem og forsøgte at trække Karens Kjole ned over hendes Knæ. Men det lykkedes ikke. Den var for kort; Barnet var vokset fra den. Saa tog hun sit Lommetørklæde op og bredte det stille ud over Pigebarnets Ben. Det stødte hendes Blufærdighed at se disse Par Tommer uautoriseret Nøgenhed. Og hun rødmede ved Tanken om, at der muligvis kunde komme «en Herre» forbi.

— Hvad skal det betyde? spurgte Karen og prøvede paa at sparke Tørklædet af sig. — Jeg fryser ikke!

— Nej, men her er saa mange Myg, Baby. De kan let stikke dig!

Baby drejede Ansigtet om mod sin Lærerinde og smilede taknemmeligt.

— Du er dog saa god og rar og sød, Frøken Jansen! sagde hun. — Jeg holder næsten mest af dig af alle, alle Mennesker!

Og Frøkenen fik Taarer i sine smaa Kaninøjne og bøjede sig ned og kyssede hende paa Kinden ....

Det var begyndt at mørknes. Taagen ude over Engene var bleven tættere og skjulte næsten Udsigten til Fjorden. En sagte Luftning satte de øverste Blade paa Træerne langs Skrænten i en svagt raslende Bevægelse. Og Raager og Krager kom med baskende Vingeslag flyvende ind fra Markerne

og søgte under hæse Skrig til deres Reder i Skovens Udkant.

Paa een Gang faldt der et Skud ude Øst paa i Retning af Klitterne og Badehuset. Og et Sekund efter fulgtes det af et andet. Lyden rullede frem over Kærene og kastedes gjaldende tilbage mod de skovklædte Skrænter.

En Ræv, der havde været ude paa Aftenjagt, kom strygende med Lunten fejende hen ad Jorden tæt forbi Bænken, hvor Pigebørnene sad.

— Det var en Ræv! sagde Karen og trak uvilkaarlig Benene op under sig. Men straks efter lyste der en Skælm op i hendes Øjne, og hun fortsatte: — Den hører til Rovdyrene og lever fortrinsvis af mindre Pattedyr og Fugle. Dog tager den i Nødsfald ogsaa til Takke med Insekter og Orme!

Kaninen vilde tvinge sig til at være fornærmet-alvorlig; men kunde ikke og brast i Latter.

— Trold! skændte hun og kneb Baby i Armen. — Gør du Nar af din Lærerinde!

Karen skreg op og søgte at værge sig.

— Hvem mon det var, der skød? spurgte hun saa.

— Det var vel Forvalteren.

— Kan du huske, da vi skød til Skive efter en Flaske nede i Præstegaarden, Frøken Jansen?

— Ja, sagde Frøkenen. (Hun havde ikke vovet at røre Skyderen med en Finger!)

— Vil du ikke forære mig en Salonbøsse til min Fødselsdag?

— En Bøsse passer sig ikke for en ung Dame, lille Karen!

— Nej, naturligvis! vrængede Barnet — hun skal bare smøre Mel i Ansigtet og sidde og kede sig li'som Mama!

— Baby!

— Clara har jo en! Og hendes Fa'r har sæl givet hende den! vedblev den lille paastaaelig.

— Ja, den stakkels Pastor Mascani; men han er … han blev …

— Det er slet ikke derfor! Det er, fordi han har elsket for meget!

— Men Baby dog! sagde Kaninen og rødmede.

— Det si'er Jomfru Petersen!

Frøken Jansen rejste sig fra Bænken.

— Jeg synes, det begynder at blive koldt, sagde hun og hostede igen. — Nu skal vi vist ogsaa hjem.

— Jeg *kan* ikke lide, at du hoster! sagde Karen og lagde kærligt sin Arm om Frøkenens Liv. — Bind dit Lommetørklæde om Halsen!

Kaninen bandt lydig Tørklædet om. Og de to Pigebørn forlod Udsigtsbænken, drejede om Hjørnet ved Haven og gik op gennem den lange Allé.

Der var ganske mørkt derinde mellem de tætte Bøgehække. Kun tittede et Stykke blegblaa Himmel af og til frem højt oppe over Træerne; og nede for Enden af Alleen glimtede fra et af Slottets Vinduer et lille, enligt Lys.

— Tør du gaa derind og raabe Hannibal tre Gange? spurgte Karen, da

man kom forbi Stien, der førte til Straahytten.

— *Næi*! sagde Kaninen afgjort.

— Hvis vi nu mødte ham?

— Lad være! sagde Frøkenen og greb Pigen i Armen.

— De si'er, at han gaar her hver Aften!

— Lad *være*! skreg Kaninen og gyste. — Det er Synd af dig, Baby!

— Er du da *virkelig* bange?

— Det ved du godt ....

— Det er da ikke noget at være bange, naar man er to!

— Jeg kan ikke gøre for det ... Og jeg ved godt, at det er naragtigt af mig; men .... nu tør jeg næsten ikke gaa forbi Monumentet!

— Men Frøken Jansen dog!

— Det er ogsaa, fordi jeg ikke er rigtig rask ... Jeg fryser!

— Kom lad os gaa stærkt! sagde Baby og stak omsorgsfuldt sin Arm ind under Lærerindens ...

Omtrent midtvejs mellem Slottet og Skoven udvidede Alleen sig til en Runddel, i hvis Centrum det frygtede «Monument» stod: en henved tre Alen høj, raat tildannet, pyramideformet Granitsten, hvori Aarstallet 1735 var indhugget.

Sagnet berettede, at under denne Sten laa en Hannibal v. Leunbach begravet. Han skulde have gjort falske Bankosedler i en Kælder under Slottet. Forbrydelsen var bleven opdaget, og han havde begaaet Selvmord og var bleven nedgravet i Haven.

Og nu var det, at han til Straf for denne sin dobbelte Ugerning stundom promenerede i Bøgealleen om Aftenen efter Solnedgang.

Og det var naturligvis aldrig rart at møde ham! —

Efterhaanden som de to unge Piger nærmede sig Runddelen, sagtnede de deres Skridt mere og mere. Og da de var kommen den nær paa en halv Snes Alen, standsede de og strakte Hals.

— Der er nogen! sagde Karen.

— *Tror* du? hviskede Frøkenen og skjalv i Knæene.

— Ja-a ... Se!

Og virkelig saa man et lille, mørkt Hoved titte frem bag Stenen derhenne; og samtidig hørtes en underlig Knirken og Knagen, som om Træ blev brækket i Stykker.

Kaninen vendte sig til Flugt.

— Kan vi ikke gaa en anden Vej? hviskede hun.

— Nej, saa skal vi helt ned til Skrænten igen og tilbage gennem Skoven.

— Jeg synes, her er en Sidevej ...

— Jamen det er først langt oppe ... Lad os bare gaa!

Hovedet henne bag Monumentet var igen forsvundet, og den gnavende Lyd var ophørt.

Pigebørnene vovede sig et Par Skridt fremad. De trykkede sig tæt op ad hinanden og holdt hinanden i Haanden. Thi trods Karens Rapmundethed

var hun dog næsten lige saa ræd i Hu som sin kære Lærerinde.

— Hører du ikke noget, Frøken Jansen?

— Nej …

— Skal vi ta' og løbe?

— Ja …

Men de løb ikke, Putterne. De listede sig tværtimod af Sted helt oppe paa Taaspidserne stille og forsigtigt, som om de var bange for, at Lyden af deres Skridt skulde forstyrre den salig Hannibal og jage ham op paa Jordens Overflade.

— Bare vi var forbi …

— Aa Gu'bevares ja ….

Kaninen udstødte et Suk, der vilde have været i Stand til at sætte syv Vindmøller i Gang.

— Tæl, saa løber vi!

— Een … begyndte Frøkenen.

— 'Aften! sagde i det samme en skrattende Stemme, og en kroget Skikkelse gled frem bag Stenen og kom hen imod Pigebørnene, der øjeblikkelig afleverede et Par grandiose Vræl.

— Hi, hi! Frøjknerne blev nok bange?

— Er det … dig … Maren? gispede Baby.

— Ja, mænd er det mig, bitte Frøjken, ja det er! smiskede den uhyggelige Maren Forlis og gled nærmere. — Di smaa Damer har nok vaaren ude aa spadsere? Ja, ja! ungt Blod aa Sommernætter, hi, hi! En sat her ved Stenen og hvilte sig en Kende, da en hørte di smaa Ben i Gruset. En har jo ikke rigtig Lov og Ret til aa være her i Haven, har en ikke, men Frøjknerne er jo pæne Folk, der ikke vil bringe et gammelt Skrog i Fortræd.

Marens smaa, lurende Øjne spillede rundt fra den ene til den anden; og hun søgte, saa godt det lod sig gøre, med sin Kjole at dække et Knippe Risbrænde, som hun nu i den rare Skumring havde rapset sig sammen og netop var i Færd med at transportere hjem til sin Hytte og sin Kaffekedel.

— Næi, vi skal ikke sige noget; nikkede Baby, der havde faaet sit Mod tilbage, saa snart hun opdagede, at hun havde et levende Menneske for sig. — Men Maren skulde dog se at komme af Sted, for Forvalteren er nede i Skoven!

— Jøsse, Jøsse! sagde Konen forskrækket. — Er han det? Ja saa faar en nok se aa himstre a'!

— Hørte Maren ikke, at der var nogen, der skød? spurgte Kaninen.

— Jo vel hørte jeg det, jo!

— Det var vist ham.

Den gamle smilede bredt og blottede sine tandløse Gummer.

— Aa nej, hi! sagde hun og kneb et Øje sammen. — Det er vist en højere Pe'son, der lusker om og skyder Nytaar ind!

— Hvem skulde det da være? spurgte Karen.

— Hvem, ja, hæ! Det er sgu'nte godt aa vide! Gu' Vorherre bevare *min*

Mund!

— Hør! sagde Kaninen og for sammen, da en Ugle i et Træ lige over Hovedet paa dem satte i med et skærende Skrig. — Hvad var *det*?

— Det var bare en Ugle! sagde Karen overlegent.

— Hun skrikker til Sorrig, nikkede Maren Forlis sagkyndig, da Uglen paa ny skreg op og derpaa udstødte nogle underlige, gurglende Strubelyde. — Hun skrikker til Sorrig, gør hun! Hun er li'saa klog som et Par Mennesker!

— Der er nogen, der si'er, at du kan spaa, Maren!

— Hi, hi! grinte den gamle — er der no'en, der si'er *det*, bitte Frøjken? Jaja, ka'ske det aa har sin Rimelighed da!

— Kom nu, Baby!

— Vi kommer ned til dig en af Dagene, og saa skal du spaa os! raabte Karen, medens Frøkenen trak af Sted med hende op ad Gaarden til.

— Ja kom kun I! svarede den gamle tilbage og begyndte at bakse med Brændeknippet for at faa det paa Ryggen. — Kom kun I! mumlede hun og skulede ondt efter Pigebørnene, fordi de forlod hende saa brat og uhøfligt. — Jeg ska' sgu spaa Jer Særken fra Røven, ska' jeg!

— Huit-huit! skreg Uglen igen. — Huit-huit! gurle-gurle-gurle!

— Hun skrikker til Sorrig! citerede Karen og søgte at efterligne Maren Forlis's Stemme.

— Uf, hun ligner en Heks! sagde Kaninen. — Skal vi løbe!

Og de to behjertede unge Damer tog hinanden i Haanden og satte i langbenet Galop op gennem Alleen op mod Slottet.

I een uafbrudt Vekslen var der nu blevet spist, drukket og danset paa Næsset siden Klokken tre om Eftermiddagen.

Man havde jo kun Høstgilde een Gang om Aaret, og Folkene gjorde deres bedste for at benytte Lejligheden.

Suppen, Stegen og Kagen havde man sat til Livs med udmærket Appetit. Vel kunde der jo nok ha' været lidt rigeligere Kvanta af alle Dele, mente Skumlere. Men Brændevinen og Gildesøllet til Maden og Kaffen med Bollerne bagefter bragte dog de fleste til at trykke Baronen og Baronessens Hænder paa det kraftigste, da de høje Herskaber naadigt indfandt sig efter Affodringen for at modtage Gæsternes Tak for Mad.

Man spiste i «Havestuen», et stort, aflangt Rum, som ved en smal Gang var adskilt fra Borgestuen, og som til Hverdag stod ubenyttet hen. Sit Navn havde Lokalet rimeligvis faaet, fordi dets Vinduer vendte ud mod Haven, medens Borgestuens vendte mod Gaarden. Begge Saloner laa i Slottets nederste Stokværk og havde høje, krydshvælvede Lofter og nøgne, hvidkalkede Vægge, der i Anledning af Festen var smykket med Dannebrogsflag, Georginer og afskaaren Aspargestop.

Medens Bordene blev ryddet til Side, og Madsalen omdannedes til Dansesal, vandrede Gæsterne rundt i Skov eller Have, Kostald eller Svinesti «for at stampe Føden ned». Eller man skyndte sig hjem for at hente Børnene, som fra den tidlige Morgenstund af havde været iført deres

vildeste Stads og været nær ved at fortvivle af Utaalmodighed, fordi det varede saa længe, inden der kom Bud efter dem. Selv Puslinger, hvis eneste Føde endnu bestod af den moderlige Mælk, blev hentede. Ligesom højtfrugtsommelige Madammer med uformelige Topmaver hellere vilde risikere at bringe til Verden midt under en Wienervals end give Nabokonen Lejlighed til næste Dag at prale af al den Mad og Drikke og alle de Svingommer, hun havde svælget i ved Festen. Og Madammens overmodne Tilstand vakte aldeles ingen Forargelse blandt Publikum. Enhver Konelille vilde have handlet som hun: Man ska'tte la' no'et gaa fra sig! —

Karen havde den udslagne Dag sværmet rundt som en Sommerfugl. Hun var iført sin hvide, broderede Kjole med de korte Ærmer og det brede, højrøde Livbaand og saa fortryllende ud. Hendes Øjne skinnede som nyslaaede Tiører; og hun *gik* ikke, hun hoppede og dansede af Sted, saa at alle Husmandskonerne korsede sig over, at noget Menneskebarn kunde være saa let paa Taa.

Under Spisningen havde hun hjulpet Pigerne med at bære Maden rundt; og alle vilde helst have de Portioner, hun kom med. Og da Niels Tjener til sidst havde overladt hende Brændevinsflasken og Glasset, og hun var gaaet omkring ved Bordene og havde skænket Snaps baade for Mændene og Konerne, da var hendes Skaal bleven udbragt under stor Jubel.

Men saa var hun pludselig bleven hentet op af Kammerjomfruen. Hendes Mama vilde tale med hende.

Baronessen sad inde paa Chaiselonguen i Toiletværelset, da Karen temmelig misfornøjet traadte ind.

— Hvad skal jeg, Mama? spurgte hun surmulende. — Men er du syg? udbrød hun saa og løb hurtigt hen og lagde Armene om Moderens Hals. — Du er saa bleg!

— Jeg har lidt ondt i Hovedet, sagde Baronessen og kyssede den lille paa Panden. — Hvor er Frøken Jansen?

— Hun sidder nede i Skolestuen og læser et Brev, som hun lige har faaet fra sin Mo'er.

— Er de snart færdige med at spise?

— Ja de er ved Kagen .... Men jeg kan ikke lide, du er syg, Mama!

— Det gaar nok over igen, Baby .... Hvor er din Fa'er?

— Det ved jeg ikke. Han er vel inde paa Kontoret.

— Vil du blive lidt oppe hos mig, Baby?

— Ja-a ...

— Eller vil du helst ned igen?

— Næ-i ... Gør det meget ondt i dit Hoved?

Baronessen nikkede uden at svare. Hun sad og stirrede ud for sig med Hænderne slapt hvilende i Skødet.

Karen satte sig ved Siden af hende og tog hendes ene Haand og kærtegnede den. Af og til saa hun sørgmodigt og hjælpeløst op paa Moderen.

En Dør borte i Huset slog smældende i, og Baronessen for sammen og gyste.

— Men Mama dog! sagde Barnet.

— Ja, jeg er noget nervøs … Blæser det?

— Næi! sagde den lille forundret. — Det er jo Solskin og dejligt Vejr!

— Er der mange Mennesker dernede?

— Ja-a; alle sammen!

— Var det et godt Brev, Frøken Jansen fik fra sin Moder?

— Det ved jeg ikke. Hun har jo ikke læst det endnu …. Hvor længe tror du, jeg maa blive oppe i Aften?

— Lige til du bliver træt, Baby. Det er jo Høstgilde!

— Saa længe! sagde den lille og kyssede begejstret Baronessens Haand. — Kommer du ogsaa ned og danser?

— Ja-a ….

— Og Fa'er?

— Ja, det gør han vist …. Vilde du ikke gerne over til Grandma igen ovre i København?

— Nej, jeg vil ri'nok helst blive her! sagde Karen afgjort og saa igen forundret op paa Moderen.

I det samme lød der tunge Skridt gennem Boudoiret, og Døren til Toiletværelset blev aabnet unødigt larmende.

Baronessen for atter nervøst sammen.

— Folkene er færdig med at spise! sagde Helmuth og blev staaende paa Tærskelen. — Vi maa ned!

— Jeg har Hovedpine, min Ven …

— Det varer kun et Øjeblik! sagde Baronen haardt. Hans Ansigt var stift og koldt, og hans Tone kommanderende som en Underofficers. — Kom saa med! Det er noget, vi bruger!

Alvilda rejste sig; men hun støttede en Haand imod Chaiselonguen, som om hun var svimmel.

Karen saa hen paa sin Stiffader med vrede, gnistrende Øjne.

— Mama er syg!

— Det gaar nok over! sagde han kort. — Vi gaar ned ad Kontortrappen! Skynd Jer saa!

Og han larmede bort igen ind gennem Værelserne.

— Bliv du bare heroppe, Mama! sagde Karen trodsigt.

— Nej, det er bedst, vi gaar. Ellers bliver din Fa'er vred, sagde Baronessen og tog en af Pigebarnets smaa Hænder og kyssede den.

— Du græder jo, Mama!

— Aa nej … Kom saa!

Men førend de forlod Værelset, gik dog Hendes Naade hen foran det store Toiletspejl og for sig over Ansigtet med diverse Pudderkvaster for at live lidt op paa Teinten.

Det ene skal gøres; det andet ingenlunde forsømmes! …..

Præcis da Taarnuret slog seks, marcherede Gildesfolkene fra Ladegaarden, hvor de under Forvalterens Kommando havde forsamlet sig, op gennem Borggaarden, svingede to Gange rundt omkring den store Plæne og myldrede derpaa ind gennem Borgestuegangen og Borgestuen op i Dansesalen.

I Spidsen for Toget vandrede Musikken: to Violiner, et Horn og en Klarinet. Derpaa fulgte tre Karle med Høstleer, som de hvæssede, saa godt det lod sig gøre, i Takt til «Den tapre Landsoldat», der spilledes med fuld Kraft af Orkestret. Og saa kom den lange Hale af smilende, forventningsfulde Gæster, Mænd, Koner, Piger og Børn, to og to med hinanden under Armen eller i Haanden, som det nu bedst kunde falde sig.

Forrest skred af Sted gamle Hingstejørgen, Gaardens Patriark og Veteran fra vor berømmelige Treaarskrig. Han blev ved alle slige Lejligheder holdt højt i Ære. Og han vidste det: Krigsmedaljen tronede paa hans Bryst; og hans Ansigt lyste som Morgenrøden. Under Armen førte han Stine Napoleon, der havde nogen Vanskelighed ved at faa sit syge Ben til at holde Trit med hans udprægede martialske Gangart. Efter dem fulgte Jens Kusk med Kammerjomfru Petersen. Derpaa Niels Tjener med Mejerske Jørgensen. Saa Julius Tjenerdreng med den bitte Karen; Mejeribestyrer Jakobsen med Kanin Jansen, Forkarlen med Kokkepigen, Svinepasseren med Lugekonen o. s. v., o. s. v. — Som en Slags Sergent med sit Egespir skuldret som Sabel paraderede Forvalteren og holdt Rækkerne i tilbørlig Ave. Og paa Taget af hver sit Hus sad Lænkehundene storøjede og stumme af Beundring og betragtede den hele Herlighed.

Da Toget svingede ind under de kuplede Lindetræer, der dannede Grænsen mellem Ladegaard og Borggaard, blev der aabnet nogle Vinduer oppe i Herskabslejligheden, og Baronen og Baronessen viste sig, han i Kontoret og hun i Dagligstuen, og nikkede og hilste ned til Mængden, der raabte Hurra og svingede med Tørklæder og Huer. Karen nappede Kasketten af Julius og raabte: Goddag Mama! Og Gamlejørgen smilede bredt og huldsaligt som et revnet Græskar og intonerede sin Yndlingssang:

I Natten klam og kold
bag Frederetsjas Vold …

— Det er da ellers sært nok, a' Hinners gamle Naade ikke er her! sagde en ældre, tænksom Madame med et spædt Barn paa Armen.

— Hy-yss! Di er usams! tyssede Maren Forlis paa og lod sine smaa Rotteøjne hvirvle op mod Vinduerne.

— Ja-a, det ka' vel saaden Folk osse bli'e? bemærkede en tredje Kone filosofisk.

Og saa masede man ind gennem Forhallen og Borgestuen og op i Havesalen.

Og fem Minutter efter gik Dansen lystigt med Skraal og Tramp og klaskende Haandklap, der gav Genlyd under de gamle Hvælvinger ……

Det var allerede helt mørkt, da Niels Tjener kom og meldte de to unge Piger, at der var rettet an, og at Herskabet var ved at gaa til Bords.

Karen skulde lige til at hoppe ud i en Reinlænder med Kusken. Men Kaninen stoppede hende i Farten og fik hende efter nogen Parlamentering trukket med sig. Dog skændte den lille uophørlig, medens de steg op ad Trappen, Munden løb som en Kæp i et Hjul.

— Hun var slet ikke sulten! Og hun brød sig ikke Spor om Mad! Og det var noget godt Tosseri at slæbe hende op ad alle de Trapper! Hun vilde meget hellere blive ved at danse! De andre kunde godt spise uden hende! Og hun skulde pænt vise dem, at hun ikke vilde røre en Mundfuld!

— Saa, saa, Baby! formanede Frøkenen.

— Ikke en Mundfuld! gentog den lille og stampede i Gulvfliserne oppe i Galleriet.

Og Niels Tjener grinte og aabnede Dørene til Spisesalen.

Hendes Naade og Baronen sad allerede ved Bordet og ventede. De talte ikke sammen og undgik at se paa hinanden. Og Drengen Julius, som stod med Ryggen til henne ved Anretterbordet, turde næppe trække sit lille Vejr af Frygt for at nedkalde Himlens Lyn over sit vandkæmmede Hoved. Ogsaa han vilde ubetinget have foretrukket at blive nede i den gemytlige Dansesal!

— Naa, er I der, Børn! smilede Hendes Naade og sukkede lettet. — Det holdt nok haardt at rive sig løs?

— Ja, vi er slet ikke sultne, Mama!

— Jo-o, lidt maa I spise ....

De unge Damer tog Plads. Og Maaltidet begyndte.

Der blev ikke vekslet et Ord under Taflet. Helmuths mørke, truende Ansigt og urokkelige Tavshed ligesom greb de andre i Struben og kvalte deres Stemmer, naar de vilde vove sig over Tændernes Gærde. Hendes Naade sad vel rank og ulastelig nok paa sin Stol og søgte at indbilde sig selv og Bordfæller, at Tilstanden var, som den burde være ved en højadelig Diné. Men hendes Kinder var blege under Sminken; og om hendes Øjne laa dybe, blaasorte Ringe, der fortalte højlydt om pinefulde Dage og fredløse Nætter. Og naar hun under Maaltidet skulde give Tjenerne et Vink med Hensyn til Anretningen, skælvede hendes Haand, og hendes Blik veg ud til Siden og bort for ikke at fanges af Gemalens haarde, mistroiske Øjne, der lurede paa enhver af hendes Bevægelser. Niels og Gutten Julius listede rundt, stive og afmaalte som Træfigurer. Og kom de undertiden til at rasle med en Kniv eller en Gaffel eller klirre med en Tallerken, sank de i Knæene og spilede rædselsslagne Øjnene op, som om de ventede, at *nu* brød det løs! — Det var, som sad der et eller andet Sted i Salen et usynligt Lig, der ved den mindste utilbørlige Larm vilde aabenbare sig og sætte i med et Skrig, som maatte fryse Blodet til Is i alle Aarer.

Den sølle Frøken Kanin turde næsten ikke løfte Spiseredskaberne op til Munden. Og saa tungt hvilede Trykket og Uhyggen paa hendes stakkels

Hjerne, at hun i sin idiotilignende Tummelumskhed med stor Iver søgte at formaa et Stykke Steg eller en Kartoffel til at sidde fast paa den forkerte Ende af sin Gaffel. Og var hun da, naar dette Fejlgreb omsider gik op for hende i al dets Utilbørlighed, Døden nær.

Den eneste, som ikke lod sig voldtage af Situationen, var Pigen Karen. Trods sin gentagne Paastand paa ikke at have Spor af Appetit, lod hun sig Maden smage, alt medens hun lyttede anspændt til Musikken og med lydløst dinglende Ben søgte at følge de løsrevne Takter, som fjernt og dæmpet klang frem gennem Hvælvingerne i Balsalen nedenunder.

— Naar vi har drukket Kaffe, gaar vi ned til Folkene og danser et Par Gange! sagde Helmuth og stirrede stift over paa sin Kone. — Det plejer vi!

— Ja … sagde Hendes Naade.

Baronen skød sin Stol tilbage.

— Velbekomme!

Niels og Julius hastede hen og aabnede Fløjdørene. Og Familien forlod Spisesalen i kronologisk Orden .....

Det vakte jo en Del Røre, da Herskabet traadte ind i Dansesalen.

Madammerne langs Væggene rykkede nærmere sammen og gjorde hviskende hinanden opmærksomme paa «Naadens» Toilette. De dansende ude paa Gulvet rettede Ryggene og søgte at lægge et vist købstadsmæssigt Sving over deres Bevægelser. Og den overmodne Kone med Trutmaven slog genert Øjnene ned. Men «de fines» Tilstedeværelse hindrede hende dog ingenlunde i vedblivende at hengive sig til sine koreografiske Glæder. Hun var en udmærket Dansøse, og Kavalererne kappedes om at byde hende op.

Helmuth bukkede ceremonielt for Husjomfruen; og Publikum gjorde ærbødig Plads for Parret.

Lidt efter stod Jens Kusk foran Hendes Naade, rakte den højre Haand frem og spjættede bagud med det venstre Ben, hvilket betød høfligst Anmodning om Engagement. Baronessen nikkede smilende og lagde sin behandskede Haand i hans.

Forvalteren for af Sted med Kaninen. Og Julius rasede rundt med lille Karen ....

Efter at Husjomfruen havde faaet sine tilbørlige Omgange, satte Helmuth hende af. Hun kniksede dybt og takkede for Æren. Et Øjeblik efter kørte han ud med Mejersken; og derpaa med Kammerjomfruen. Men skønt han syntes at udrette disse Pligtarbejder med stor Alvor og Grundighed, veg dog ikke hans Øjne fra Baronessen; ikke et Sekund tabte han hende af Syne.

— Mama, Mama! Nu skal vi ha' Sekstur! raabte den glædestraalende Karen, der hoppede forbi Moderen ved en ældre Husmands Arm.

Parrene stillede sig op; og Musikken stemte Instrumenterne.

Baronen førte Skovfogedens Kone, som var baade rød og bleg af undselig Stolthed.

Forkarlen gjorde Skrabud for Hendes Naade.

— Tak, Per, nikkede hun venligt — men jeg kender ikke den Dans.

Og Per luskede slukøret bort.

Saa faldt Orkestret ind, og Seksturen begyndte.

Baronessen havde taget Plads paa en af Bænkene i Nærheden af Døren. Hun sad og passiarede livligt med et Par Husmandskoner; og da Baby i Dansens Løb kom Stedet forbi, vinkede Moder og Datter smilende til hinanden og nikkede.

Men et Øjeblik efter rejste Hendes Naade sig og forlod Salen.

— Nu gik Naaden! sagde en Dame til sin Danser.

— Hinner om *det*! sagde Kavaleren og trampede ivrigt videre.

Baronens Øjne gnistrede, da han saa Vilde gaa sin Vej uden først at have indhentet hans Tilladelse. Blodet for ham til Hovedet, og hans første Indskydelse var at trække sig ud af Dansen og ile efter hende for med Magt at føre hende tilbage. Dog, han havde Besindelse nok til ikke at ville vække unødig Opsigt. Men hun skal lystre, lystre, *lystre*! skreg det i ham. — Om jeg saa skal tærske hende *flad*, skal hun lystre! — Og Tanken om, hvilke Ydmygelser han skulde finde paa at straffe hende med i Aften, naar de blev ene oppe i Soveværelset, gav sig til at male rundt og rundt i hans Hjerne. Og paa een Gang stod Hævnen klart for ham i det ene Ord: *Kyskhedsbæltet*! Hun skulde straffes, som hans Forfædre før ham havde straffet deres oprørske Hustruer! Han havde tidligere truet hende dermed. I Aften skulde Truselen udføres! … Saa kunde hun gerne rende til Greven!!

Og han næsten lo ved denne Tanke og gottede sig, som en sindssyg gotter sig ved Undfangelsen af en forrykt Ide.

Thi i den Grad var denne arme Helmuth, dette sølle Menneske, som af Naturen var Skikkeligheden og Medgørligheden selv, bragt ud af sine Fuger, at der var Øjeblikke, hvor han uden Vaklen kunde have dræbt sin Hustru med et Slag af sin Næve!

Og paa den anden Side: havde hun blot en skønne Dag kastet sig om hans Hals og lovet Bod og Bedring — han vilde have væltet hele Skylden paa *sig*, knælet ned for hendes Fødder og tryglet om Tilgivelse for alt det onde, han havde forvoldt hende.

Thi han var nu, som forhen, elleskudt af hendes hvide Kød, af hendes hele Legems Dejlighed ….

Da Dansen var forbi, gav Baronen sig tilsyneladende rolig til at samtale med nogle af de omkringstaaende Gæster, klappede dem nedladende paa Skulderen og sagde, at de skulde bare hænge i med at more sig, Natten var deres egen! Men alt som han talte, gled han lurende og snarøjet nærmere og nærmere hen ad Døren til; og da han havde naaet den, sneg han sig i et ubevogtet Øjeblik ud og skyndte sig ad Trappen op til Kontoret og ind i Salonerne.

Hans Hænder var knyttede, og han mumlede uophørlig Skældsord mellem Tænderne, medens han forgæves stormede rundt og søgte og søgte …..

Men nede i Havestuen steg den folkelige Lystighed.

Der kunde vel være gaaet det meste af en Time, siden Herskabet havde trukket sig tilbage.

Jørgen Hingstepasser stod inde i Borgestuen og tog nogle Dansetrin foran Mette Malkepige, som han havde faaet maset op i et Hjørne mellem Væggen og Bordet. Og Mette lo af den gamles Ekscesser, saa Taarerne trillede ned ad hendes cinnoberrøde Kinder.

— Aa nej, aa nej, Jørren, hvor du dow teer dig! gispede hun og trykkede Hænderne ind mod sin trinde Barm — Jæ sprækker! sagde hun.

Musikken fra Balsalen klang højt gennem de aabne Døre. Og Snakken og Støjen hørtes tydeligt langt ud over Borggaarden, hvor Hektor og Ajax, nu det var blevet mørkt, og deres Vægterinstinkter var begyndt at røre paa sig, rasede i et formeligt Delirium af Gøen henne foran deres Villaer under Lindetræerne.

I Natten klam og kold
bag Frederetsjas Vold …

sang Gamlejørgen og gjorde en pludselig Attake paa Pigen for at hugge et Kys fra hende. Men Mette gav ham et saa kraftigt Stød lige midt paa Krigsmedaljen, at han tumlede bagover og sank sammen som en Klud, ned paa en Bænk.

— Av for Satan! sagde Damen, hun havde slaaet Fingrene paa Hæderstegnet. Og saa for hun forbi den gamle, ind i Salen og forsvandt mellem de dansende.

Jørgen sad tilbage en Stund og vippede med Øjenlaagene som en Ugle, der grunder over Livets Fænomener.

— Aa hold Kæft! snærrede han saa henvendt til Hundene ude i Gaarden.

Derpaa fik han sig møjsommelig stavlet paa Benene og listede af Sted samme Vej som Pigen.

Ude i Forstuen foran «Salen» stødte han paa Niels Tjener, der kom fra Køkkenet med en Terrin fuld af Punch mellem Haandfladerne og Kopper dinglende ved deres Hanke paa alle sine ti udspilede Fingre.

— Her er Most for Hjertet, gamle! sagde Niels og holdt Terrinen hen under Næsen paa Medaljemanden.

I Natten klam og kold
bag Frederetsjas Vold …

tog Jørgen øjeblikkelig fat igen og begyndte paa ny sine Danseøvelser.

— Jørren, Jørren! skreg Marie Kokkepige og greb fat i hans Frakkeskøder — du vælter jo Punchen!

— Jæ sku' ka'ske heller vælte *dig*, Svup-Marie? spurgte den gamle og vendte sig om mod Pigen med stivdrukne, forbitrede Øjne.

Men i næste Nu smilede han fjollet-henrykt over hele Ansigtet,

klaskede de store, svedige Næver gemytligt sammen, tog et Par Dansetrin og stemmede ufortrødent i med sin uopslidelige klamme Nat ....

Paa een Gang opstod der et underligt Røre inde i Salen: Man raabte og skreg og stimlede sammen om Vinduerne, der vendte ud mod Haven.

— Hva' er der? Hva' er der? lød det.

— Det ved jeg ikke!

— La' mig komme til!

— Aa Sludder!

— Jamen hva' er der da?

— Der er no'et, der brænder!

— Er der no'et der brænder?

— Ja, se, hvor det lysner op ovre bag Hækken!

— Det er borte paa den anden Side Fjor'en!

— Gu' er 'et ikke nej, dit Fjols!

— Hva' er det da?

— Det er Maren Forlises Hus!

— Hva' *er* 'et? hvinede Maren.

— Næi, sagde en — det ligger jo helt ovre vesterpaa!

— Det er *Straahytten*! raabte Karen pludselig. Hun var en af de ivrigste ved Vinduerne.

— Det er 'et sgu osse! sagde en — Det er sgu Straahytten!

— Det gamle Lokum! bemærkede en anden — La' *det* bare ry'e!

Men Forkarlen sprang frem paa Gulvet og slog op med Haanden.

— Stands, Musik! raabte han — Her er Ildebrand paa Gaar'en!

Musikken standsede øjeblikkelig og kravlede ned ad Forhøjningen. Og de Gæster, som endnu intet havde hørt om Sagen, stimlede sammen i ængstelig Forvirring. Nogle Kvinder hvinede op og vilde hjem; og et Barn gav sig til at græde.

I Natten klam og kold
bag Frederetsjas Vold ...

sang Gamlejørgen med Smil om Mund; han stod henne i et Hjørne og øste Punch op i Kopperne af Terrinen, som Niels Tjener i en Fart havde stillet fra sig paa Bordet. Jørgen bekymrede sig i saadanne Stunder ikke om Bagateller.

— Der er *Ild*! skreg en ham ind i Øret.

— Er der *Ild*? mumlede Medaljemanden rolig. — *Den* har jæ vaaren med paa mange Gange!

Og han fortsatte sindig sit delikate Hverv.

Men Forvalteren havde skyndt sig op ad Kontortrappen for at underrette Herskabet.

Han bankede ilsomt paa Døren og traadte ind:

— Hr. Baron, Straahytten brænder!

Baronen sad henne ved Skrivebordet bøjet over en Regnskabsbog. Han

syntes saa stærkt optaget af Arbejdet, at han ikke hørte Forvalterens Melding.

— Straahytten brænder, Hr. Baron!

Helmuth drejede langsomt Hovedet om mod den talende. Hans tykke Ansigt var gustenblegt, og hans Øjne var matte og udtryksløse som overtrukne med en Hinde. Han vilde tale, hans Mund bevægede sig; men der kom ikke en Lyd over hans Læber.

— Er Baronen syg? spurgte Forvalteren forskrækket og traadte nærmere.

Helmuth stødte med en Kraftanstrengelse Stolen tilbage og rejste sig.

— Gu' er jeg ikke syg, nej! sagde han brutalt og med en underlig tyk og grødet Stemme — Hvor Fanden falder det Dem ind?

— Hr. Baronen saa saa daarlig ud ....

— Aa, det er Spe'taklet dernede! Jeg har no'et ondt i Hovedet! Til næste Aar holder vi Høstgilde ovre i Vognporten; husk det! ... Hva' vil De mig?

— Der er Ild i Straahytten, Hr. Baron; vi kan se det fra Vinduerne dernede.

— Hvorfor Fanden gaar De saa ikke ned og slukker, Mand? Hva' kan det nytte, at De kommer herop?

— Jeg mente, at Baronen skulde dog vide ....

— Ja, ja! det er godt! det er godt! Skynd Dem derned med no'et Mandskab! — Fanden med Hytten, den *er* vel leveret! Men sørg for, at Træerne ikke brænder! ... Lad den store Vandvogn fylde ved Kopumpen; og lad Mandfolkene trække af Sted med den og Sprøjten. Vi kan ikke komme til med Hestene dernede. Men her er jo Folk nok!

Forvalteren vendte sig mod Døren for at ile af Sted og parere Ordrer, da der i det samme lød hurtige, snublende Trin op ad Trappen, og en Karl styrtede ind, ligbleg og forstyrret.

— Der er Mennesker inde i Hytten, stammede han aandeløst — vi hørte dem skri'e .... jæ aa Anders aa Jakob ... di skreg saa grusomt ... men vi kunde ikke komme til ... det brænder over det hele ... aa Gu', aa Gu' ...!

Forvalteren stødte Karlen til Side og styrtede ud.

— Kom med, Rasmus! raabte han — Rend ned og hent Brandhagerne! Ta' et Par Mænd med dig! Og rend saa ned og prøv paa at faa dem ud dernede! Vi kommer efter med Sprøjten! ... Hvem Satan i hede Helvede kan osse finde paa aa gantes med Svovlstikker dernede! ....

Helmuth blev staaende midt paa Gulvet og stirrede et Øjeblik sløvt efter de to Mænd, der tumlede ned ad Trappen. Og han hørte Forvalteren raabe op nede i Gaarden og give Befalinger. Klapren af hastige Fodtrin lød hen over Stenbroen. En Port hvinede paa sine Hængsler og smældedes haardt tilbage mod Muren. Buldrende Vognrumlen hørtes og Skrigen og Larmen og Lyd af mange Stemmer. Og Vinduerne i Værelset klirrede, da de jog op over Borggaarden med den raslende Sprøjte og den tunge Vandvogn og forsvandt bag Gavlen og ned gennem Haven.

Og saa blev alt pludselig Dødsens stille. —

Baronen var paa ny sunken om i Stolen foran Skrivebordet. Han lignede et Menneske, der er bleven ramt af et Slag: Ansigtsudtrykket var sløvt og ubevægeligt, Blikket udslukt, og Munden halvt aaben. Hele det svære Legeme sad slapt og sammenkrøbet i Stolen, med hængende Arme og udspilede Ben. Man skulde troet ham død, hvis ikke Fingrene paa den højre Haand af og til med næsten regelmæssige Mellemrum havde slaaet nervøst-afværgende ud i Luften, medens samtidig hans Aandedræt hver Gang forstærkedes til en dyb, vaandefuld Stønnen, der lød som et idelig gentaget:

— Aaja … aaja … aaja …

Gildeslarmen nedenunder var fuldstændig ophørt. Alle Gæsterne, baade gamle og unge, voksne og Børn, havde forladt Salen og var ilet af Sted over Hals og Hoved ned til Brandstedet. Saa længe man mente, at det slet og bart var ene Hytten, der brændte, tog man det, efter det første Øjebliks Ophidselse, med forholdsvis Ro. Man sagde Vittigheder og spøgte og lo, og Musikken blev opfordret til at tage fat paa en frisk. Men da der saa kom Melding om, at der var Mennesker inde i Straahytten, og at man havde hørt dem skrige og jamre og raabe om Hjælp, da var Folk styrtet som besatte af Sted ned gennem Haven og Bøgealleen. Thi nu var der dog virkelig noget af Interesse at løbe efter. Og det var med den største Vanskelighed, at Forvalteren kunde faa samlet Mandskab nok til at trække af med Sprøjten og Vandvognen; saa forhippet havde man været paa at komme betids ned til Straahytten og faa hørt *sin* Part af Skrigene.

Og dog kom de fleste for silde. Thi da det store Gros af nysgerrige naaede Hytten, var den allerede styrtet sammen og laa nu kun som en ulmende og rygende Askehob, der lyste matrødt frem mellem de grønne Buske. Ogsaa Ilden i de omkringstaaende Træer var slukket, døet ud af sig selv, fordi Branden ikke havde været kraftig og langvarig nok til at udtørre Grenene.

Men hedt var der i Brandtomtens umiddelbare Nærhed. Og bagfra pressede Folk paa for at komme til at se og høre.

— La' vær' aa mas saaden paa, for Satan! skreg man i de forreste Rækker — I myre vos jo op i Ilden!

— Vi kan ikke gøre for 'et! Det er dem bagved!

Der opstod en myldrende Trængsel i den smalle Allé. Og paa Stien, som førte ind til Hytten, næsten sloges man.

Og saa var det tilmed saa mørkt her under Træerne, at man ikke kunde se en Haand for sig.

— Plads! Plads! Va'sko! lød det saa fra Folkene, der kom slæbende med Vandvognen og Sprøjten.

— Vi ka' ikke røre vos! peb en forklemt Fruentimmerstemme.

— Ja, hva' *vil* I her osse!

— Va'sko! Plads! Va'sko!

— Gaa hjem, Fruentimmer! I fylde bare op! raabte Forvalteren — Eller gaa ned ad Skoven til, mens vi svinger ind!

Og han gik frem foran Vandvognen med en tændt Lygte i Haanden og mejede Mængden til Side med Armene.

— Brænder det? raabte han ind.

— Nej! svaredes der tilbage — La' bare Sprøjten bli'e; og kom med Vognen og Spandene!

Og hele Mandskabet tog saa fat paa Vandvognen og fik den slæbt frem ad Stien op paa Siden af Brandstedet.

Og Hoben stimlede igen til og lukkede sig om Stedet som et Hav.

— Har I hørt no'et? spurgte Forvalteren, da han stod foran Ruinen.

— Aldrig en Smule! Den var styrtet, da vi kom.

— Smid saa Vand paa! … Flyt Jer, Folkens!

Tappen blev taget af Vandvognen, Spandene fyldt, og Indholdet pøsedes ud over de glødende Emmer. En hvislende, brusende Lyd hørtes, og en Sky af Aske og halvbrændt Straa hvirvledes de nærmeste i Næse og Øjne.

— Føj for Satan! Det er da et ledt Stykke Arbejde!

— Har I slet ingenting hørt? spurgte Forvalteren igen.

— Næi; der har sgu ikke været no'et!

— Gu' har der saa! sagde Rasmus — Vi hørte dem skri'e li'saa riveli'! Hva' Anders?

— *Det* gjo're vi! sagde Anders — Hva' Jakob?

— Grangiveli' som di ha'de en Kniv i Halsen! sagde Jakob.

— Ellers skulde da osse Fanden staa i Jer, at lave vos al den Postyr! … Mer Vand paa, Folkens! … Og prøv saa med Brandhagerne! … Flyt Jer, at vi kan komme til! … Aa, Jens Kusk, gen dem væk!

Forvalteren stod med Lygten højt hævet over sit Hoved. Thi efterhaanden som Vandet flød ud over Brandtomten og slukkede de glødende Emmer, var der blevet mørkere og mørkere; og nu gik man i Gang med Brandhagerne.

Pludselig lød der et skingrende Kvindeskrig, ledsaget af en forfærdet Mumlen blandt Mændene.

Midt i Askehoben havde et Øjeblik vist sig de mørke Konturer af et Menneskes Hoved, Overkrop og Arme. En af Brandhagerne havde faaet fat i Skulderen paa det og rejst det over Ende; men Taget var straks glippet igen, og Skikkelsen var sunken tilbage i Dyngen.

Alt Arbejde standsede et Par Sekunder.

— Ka' I se! hviskede Rasmus — Der var den ene!

— Flere Lygter! Flere Lygter! skreg Forvalteren.

Men der var ikke flere Lygter. Og nogle Mænd blev sendt af Sted op paa Gaarden.

I det samme opstod der Uro og Røre ved Indgangen til Stien.

— Der er Baronen! Der er Baronen! lød det; og Folk veg til Side og

gjorde Plads for Helmuth, som ilsomt banede sig Vej frem mod Brandstedet. Hans Ansigt var endnu paafaldende blegt, og hans Øjne flakkende og urolige. Men ellers var der intet usædvanligt hos ham at spore.

— Er der saa nogen? spurgte han hurtigt, da han var naaet hen til Forvalteren.

— Ja, Hr. Baron! Og der er gaaet Bud op efter flere Lygter ....

— Hvorfor arbejder I ikke? Ryd til Side!

— Vi er bange for at volde Skade, inden der kommer mere Lys ...

— Kom her med Lygten!

— Jeg tror ikke, at Baronen skal gaa derind; der er Ild endnu i Bunden ...

Helmuth rev Lygten til sig uden at svare, løftede den i Vejret og gik et Par Skridt frem.

— Staar I her? sagde han saa pludselig, og det gav et Ryk i ham.

Det var Karen og Kaninen, han havde faaet Øje paa. De stod allerforrest i Hoben og saa til med store, opspilede Øjne fulde af Spænding og angestfuld Forventning.

— Hva' staar I her efter! gentog Baronen — Gaa op med Jer! I har ikke no'et her at gøre! ... Tag Karen med Dem, Frøken Jansen, og gaa op!

— Mama har sæl sagt .... forsøgte Baby.

— Sludder Tøs! afbrød Helmuth hende, og Blodet begyndte at stige ham til Hovedet — Jeg vil ingen Vrøvl høre! ... Er Kammerjomfruen hernede? spurgte han saa.

— Jo ... lød en spag Stemme.

— Ta' Pigebørnene med Dem op og faa dem i Seng!

— Jo ....

Kredsen aabnede sig, og Karen og Frøkenen forsvandt.

— Nu er di her med Lygterne, Hr. Baron ...

— Godt! Tag saa fat! ... Men forsigtigt!

Og Lygterne blev fordelt omkring Brandstedet. Og Rydningsarbejdet begyndte.

— —

To sorte, tilsværtede og af Ilden halvtopædte Lig fandt man under Straahyttens Ruiner: Baronesse Alvilda og hendes smukke Fætter.

— — —

— Vorherre ska' nok vidde aa *ramme*! sagde Stine Napoleon til Put-Amalie, da de nogle Timer senere skravlede af Sted sammen ad Næsgaardene til. — Og *det* er di *Store*! tilføjede hun haanligt — som ska' gi' vos Essempel!

— Hi, hi! gnækkede Amalie og skudrede sig i Nattekulden — Det er sgu fra *den* Kant, a' Møjet kommer! Nu ser vi *dit* Ben!

Jerslev
pr. Rødsten.

Aa, Moder, Moder, Du maa lade mig komme hjem, hører Du, jeg vil ikke være her mere, aldrig har jeg dog oplevet noget saa forfærdeligt!

Vi havde jo Høstgilde i Gaar paa Næsset, og saa allerbedst som vi dansede, kommer der en Mand løbende op fra Haven og siger, at det lille Straahus brænder, Du ved, nede ved Bøgealleen. Og der bliver sendt Sprøjte og Mennesker derned, og Karen og jeg var der ogsaa. Og de sagde, at de havde hørt nogen skrige derinde og raabe om Hjælp. Men vi hørte da ingenting, medens vi var dernede. Men saa var der en, der fik fat med en Brandhage i et Lig, som rejste sig, men straks faldt om i Ilden igen. Det var forfærdeligt, jeg var lige ved at besvime. Men Karen vilde jo blive dernede og se. Men saa kom Baronen og sendte os op med Kammerjomfruen, og vi maatte gaa i Seng. Jeg sov naturligvis næsten ikke, for min Hoste var bleven saa slem, fordi jeg havde staaet dernede i min klare Kjole uden Overtøj paa, og i Dag gør det saa ondt i mit Bryst. Men saa i Morges var der nogen, der bankede paa min Dør, da jeg sov over mig. Og saa er det Kammerjomfruen, der næsten falder ind i mit Værelse og græder og græder, saa jeg næsten ikke kan forstaa hende. Aa, lille, lille Moder, og ved Du saa, hvad det var? Jeg kan næsten ikke fortælle det, for jeg troede ikke, at saadant noget kunde ske! Det er Hendes Naade, de har fundet nede i Straahytten; det er Hendes Naade, de havde hørt skrige saa forfærdeligt. De fandt hende liggende dernede helt sort og brændt, og alt Tøjet var brændt af hende. Det stakkels, stakkels Menneske. Og Grev Scheele fandt de ogsaa; de laa begge døde under den glødende Aske. Hvordan det er gaaet til, er der ingen der ved. De har vel siddet og talt sammen derinde og røget Cigaret, og saa har de været uforsigtige, ligesom den Gang med Clara Mascani, jeg skrev til Dig om. De ulykkelige Mennesker dog, det maa have været forfærdelige Øjeblikke, og ingen kan begribe, at de ikke er løbet ud, da de opdagede Ilden. Og hvor maa det dog være forfærdeligt for Baronen, der holdt saa meget af sin Kone; nu fortryder han da vist sit daarlige Humør i den sidste Tid; men for sent!

Karen ligger inde i Enkebaronessens Seng og græder og græder; men nu er hun da faldet lidt hen. Enkebaronessen kom i Morges og hentede os her over til Jerslev; det vil sige, hun blev selv paa Næsset hos Sønnen, men Kammerpetersen tog med os. Jeg ved ikke, hvor længe vi skal blive her. Men maa jeg ikke komme hjem til Dig? Vil Du ikke skrive til Baronen, at jeg skal komme straks. Du kan jo fortælle ham, at jeg er syg; og det er jeg jo ogsaa, for jeg har længe haft ondt i mit Bryst og Hoved, og nu er det blevet meget værre.

Lille, lille Moder, lad mig komme hjem til Dig og de andre! Bare jeg aldrig var rejst fra Jer; jeg synes næsten, at det var Synd af Dig at sende mig bort, for jeg har aldrig haft det godt her. Bliv nu ikke bedrøvet over, at jeg taler saadan; jeg skal være saa god, saa god imod Dig, naar jeg kommer hjem!

Grev Scheele var slet ikke med til Høstgildet, saa vi kan ikke begribe, hvorledes han pludselig er kommen ned i Straahytten. Der er saa mange her, der taler ondt om ham, men det tror jeg ikke, for baade Karen og jeg kunde saa godt lide ham. Hvad skal der dog nu blive af Karen? Hverken Fader eller Moder

har hun mere. Saa maa jeg da være saa taknemmelig, at min egen lille, søde Moder lever! Og det er jeg jo ogsaa, men mit Hoved er saa fortumlet, at jeg slet ikke kan tænke. Jeg har bare et eneste Ønske, og det er, at jeg maa komme hjem med næste Skib; maa jeg ikke nok?

Naar Du skriver straks, kan Brevet være her paa Onsdag, og jeg kan rejse paa Lørdag. Søde, lille Moder, Du maa ikke sige nej, for saa tror jeg, at jeg dør.

Skriv nu straks, hører Du.

Din hengivne

Kanin.

Jeg synes ikke, at Du skal fortælle Børnene noget om denne forfærdelige Begivenhed; Du kan jo bare sige, at jeg er syg. Og det er jeg jo ogsaa, og jeg bliver vist aldrig rask mere.

Enkebaronessen var da saa igen rykket ind paa Næsset. Huset i Jerslev stod tomt, Møblerne var flyttede, og Rigmor og Pagtens Ark var solgt. Men Stasia var fulgt med sit Herskab, og de to Kvinder havde paa ny taget det grønne Gæsteværelse i Slottets vestre Fløj i Besiddelse.

Der var intet Tegn paa, at Straahyttens Brand og de to ulykkelige Slægtninges sørgelige Endeligt havde gjort noget større Indtryk paa Hendes gamle Naade. Hun bar sit Hoved højt som forhen, og den døvstumme maatte hver Aften præcis ti sætte Papillotterne i de graa Raadsherrekrøller.

Og hun kunde sandelig ogsaa, den gamle Hædersfrue, i disse svære Tider have al sin baade ydre og indre Energi behov; thi da hun Dagen efter Branden rullede ind paa Slottet, havde hun fundet alt i den vildeste Forvirring ....

Jens Kusk, som efter Forvalterens Ordre var kørt til Jerslev efter Naaden, havde jo maattet berette hende Begivenheden, saa godt han formaaede. Og Damen havde lyttet alvorlig og uden Hysteri til hans Forklaringer og spurgt og nikket.

— Hvad siger min Søn?

— Baronen har lukket sig inde paa Kontoret.

— Hum! ... Er der ingen, som har prøvet paa at komme ind til ham?

— Jo, baade Forvalteren og Tjeneren har vaaren ved Døren; men han svarer dem ikke. Og saa var 'et, at Forvalteren skikkede mig af Sted.

— Og Pigebarnet, Karen?

— Hun græder jo, Pejsen, aa er helt fra det.

— Og Mamsellen er vel bleven syg?

— Frøkenen er syg, ja. Men hun sidder dog oppe ved Karen.

— Naa dog! ... Og hvor har man lagt ... lagt ... de døde?

— Hendes Naade og Greven ligger oppe i Riddersalen.

— Er der gaaet Bud efter Herredsfogeden?

— Jo, Forvalteren er sæl kørt til Byen med Jagtvognen.

— Naa! ... Kan du ikke køre lidt stærkere, Jens!

— Jovel!

Og Jens piskede paa Hestene, og Karossen for i jagende Fart ad Næsset til ….

I Vestibulen ved Foden af Taarntrappen stod Kammerjomfruen og Husjomfruen og modtog den gamle Frue med Suk og Hændervriden.

— Stille! sagde Enkebaronessen, da de begge begyndte at skrige op under Jammer og Graad — Gaa til Jert Arbejde og opfør Jer som voksne Mennesker! … Har min Søn vist sig?

— Aa Gud, aa Gud, nej, Baronen vil jo ikke lukke op!

— Aa Jesus, Jesus, sikken Ulykke, sikken Ulykke!

Baronessen skyndte sig op ad Taarntrappen og gennem Salonerne hen til Døren ind til Kontoret. Hun gav sig ikke engang Tid til at tage Overtøjet af.

Da hun stod foran Døren, lyttede hun først med tilbageholdt Aandedræt. Derpaa bankede hun paa:

— Helmuth, det er mig!

Intet Svar.

— Helmuth! … Er Døren til Kontortrappen ogsaa laaset? spurgte hun Niels Tjener, der var fulgt efter hende.

— Ja, Deres Naade; vi har prøvet!

Fru Juliane bøjede sig ned for at kigge gennem Nøglehullet. Men Nøglen sad i, og hun kunde intet se.

— Helmuth! raabte hun og ruskede i Laasen Hører du ikke! Luk op! Det er mig, din Mor! … Har han været i Seng i Nat?

— Nej, Deres Naade.

— I har vel … Der har vel … Har I hørt nogen Larm derinde fra?

— Nej, Deres Naade, ikke en Lyd.

Den gamle Frue sukkede lettet.

— Du maa hente Smeden! sagde hun saa — Ind *skal* vi!

Niels vendte sig for at løbe af Sted, da Nøglen i det samme blev drejet om. Døren gik op, og Baronen viste sig paa Tærskelen.

— Er det dig, Mo'r?

— Helmuth, min Dreng! udbrød Baronessen uvilkaarlig og greb Sønnens Haand — Det er da godt, at du har været fornuftig!

Baronen drog hende med sig ind i Kontoret; og Døren lukkedes atter.

— Stakkels, stakkels Helmuth! sagde den gamle — Hvordan er dog alt dette gaaet til!

Baronen slog uvillig ud med Haanden.

— Har du set hende? spurgte han.

— Nej ….

— Hvor har de lagt ….

— Oppe i Riddersalen. Der ligger de begge to.

— Jeg vil ikke ha' *ham* her paa Gaarden! Lad ham straks blive kørt over til Holgersminde!

— Ja, ja, Helmuth; men Herredsfogeden maa vist først ta' Syn.

— Herredsfogeden?

— Ja; Forvalteren er kørt ud efter ham. Jeg tænker, her skal holdes et Slags Forhør.

— Jeg viser mig ikke! sagde Helmuth afgjort.

— Du kommer dog vist til det …

— Skal jeg ogsaa forhøres maaske?

— Næi, det skal du vel ikke … Men Herredsfogeden maa vist ha' noget at vide om de nærmere Omstændigheder.

— Det kan de andre sige ham! De ved meget bedre Besked … Jeg kan ikke staa der og snakke om … om den Historie! Den Sag kommer ikke mig ved! Hvad kan jeg gøre for, at han og hun ligger og … ligger og horer sammen!

— Stakkels, stakkels Dreng! sagde den gamle Frue og klappede Sønnen paa Armen. Men Helmuth trak sig igen bort ligesom angest for Moderens Berøring.

— Du maa ta' dig af Sagen, sagde han — Spørger From efter mig, saa sig, at jeg vil ingen se. Det maa han da kunne forstaa!

— Ja, ja; jeg skal nok … Har du faaet noget at spise i Dag, Helmuth?

— Nej.

— Vil du ikke ha' noget?

— Nej!

— Jamen, Helmuth, du har ikke godt af ….

— Plag mig ikke!

— Vil du da heller ikke prøve paa at lægge dig lidt …

— Hum! sagde Baronen utaalmodig — Gaa nu ned, Mo'r! Der kommer en Vogn. Det er vist dem.

Og han skød lempelig sin Moder hen mod Døren.

— Jeg lukker af igen! sagde han — Og jeg lukker ikke op for nogen som helst!

— Nej, nej, min Dreng; jeg skal nok sørge for, at du faar Lov at være heroppe i Fred! … Men jeg har tænkt paa, Helmuth, om det ikke er rigtigst at sende Kammerjomfruen med Karen og den lille Jansen over til Jerslev foreløbig! Hvad mener du? De kan jo faa Mad hos Postmesterens?

— Gør som du vil! Det kommer ikke mig ved!

Og Døren lukkedes, og Nøglen blev drejet om.

— — —

Da Forvalteren en Timestid senere kom kørende med Herredsfogeden og Doktor Larsen, som den sidste havde beordret medtaget, modtog Enkebaronessen dem ude i Galleriet.

De to Herrer følte sig, som naturligt var, dybt rystede over Nattens Begivenheder; og Hendes gamle Naade repræsenterede ved denne Lejlighed som altid, naar hun optraadte, Ligevægten og Overlegenheden.

— Og Deres ulykkelige Søn? spurgte Doktoren næsten med Taarer i

Øjnene — Hvordan bær' han Slaget?

— Ja—a, stakkels Dreng, sagde Baronessen med et Suk — han har jo lukket sig inde og vil ingen se! ... De forstaar, min bedste, henvendte hun sig til Herredsfogeden — at under disse Omstændigheder maa man holde ham en Del til gode? Han har bedt mig undskylde sig hos Deherrer; han ...

— Naturligvis, naturligvis! sagde Herrerne — Under disse Forhold ....

— Og han ønskede jo gerne, vedblev Fru Juliane — at ... Grevens Lig fjernedes saa hurtigt som muligt her fra Næsset. Det er ham ubehageligt at ...

— Ja, ja! nikkede Herredsfogeden — Selvfølgelig! ... Men Deres Naade forstaar, der er jo visse Formaliteter ....

— Naturligvis!

— Hvor har man ... æ ... anbragt ...

— Heroppe i Riddersalen.

— *Begge??*

— Begge, ja ... Det er jo Forvalteren, der har maattet ordne det. Helmuth ...

— Ja, ja! ... Kunde vi maaske ...?

— Ja, nu ska' jeg ringe paa Tjeneren! ... Skal Brandforhøret afholdes her paa Stedet?

— Saa slipper vi jo nemmest over det, ja.

— Helmuth ... Det er jo altsaa ikke nødvendigt, at min Søn ....

— Ved Deres Naade noget om, hvorledes Branden blev opdaget?

— Det var nede fra Dansesalen.

— Opholdt Deres Naade sig dernede dengang?

— *Jeg* deltog aldeles ikke i Lystigheden i Gaar, min bedste! sagde den gamle Frue og rystede Krøllerne — Jeg kukkelurede i Jerslev! Min Svigerdatter og jeg satte ikke større Pris paa hinandens Selskab, ved De! ... Niels, vedblev hun og vendte sig mod Tjeneren, der var kommen til Stede — vil du ledsage Deherrer over ... over ... Hun fuldendte ikke Sætningen, men slog med Haanden ud mod Fløjdørene til Riddersalen nede for Enden af Galleriet.

— Jovel, Deres Naade!

— Og saa er det bedst, du lader Julius hente Forvalteren op. Doktoren og Herredsfogeden ønsker at gøre Jer nogle Spørgsmaal! ... Ja, vi ses vel, Deherrer, inden De tager af Sted?

Herrerne bukkede. Og Enkebaronessen trak sig tilbage ind i Salonen, hvis Dør Niels aabnede og lukkede.

— Pokkers gammelt Jærn! mumlede Doktor Larsen og saa beundrende efter Damen.

— Ja næsten uhyggelig! mente Herredsfoged From — Det *var* jo dog hendes Søns Kone!

— —

Ligsynet blev foretaget. Og Brandforhøret afholdt.

Af samtlige Hovedvidners Udsagn fremgik, at Ilden efter al Sandsynlighed maatte være opstaaet ved Uforsigtighed, udvist af de to ulykkelig omkomne.

Men et uoplyst og uforstaaeligt Punkt var der i Affæren: Hvorfor havde Greven og Baronessen ikke forladt Straahytten, da de opdagede Ilden?

De behøvede jo blot at have stødt Døren op for straks at have været uden for al Fare!

Kunde bemeldte Dør stænges af udvendig fra?

Ja.

Havde den været stænget?

Derom kunde ingen Vished erholdes. Thi Rasmus Møller, Jakob Hansen, Mosemand kaldet, og Anders Nielsen, der først af alle havde været til Stede ved Brandstedet, var bleven saaledes bragt ud af Fatning ved at høre Skrigene og Nødraabene inde bag Flammerne, at de øjeblikkelig var løbet tilbage til Slottet for at gøre Allarm.

Men det var ikke rimeligt, at Døren havde været stænget udefra. Thi hvem skulde have gjort det om end blot for Løjer og Spøgs Skyld? Alle var optaget af Dansen og Festligheden, og ingen vidste noget om, at de tvende afbrændte havde søgt Tilflugt i omtalte Hytte. —

Et andet Punkt var dette:

Var den afdøde Baronesses Fraværelse fra Slottet bleven bemærket, før Ulykken konstateredes?

Her vilde det have været ønskeligt, om Baron Helmuth havde været nærværende for at give Svar. Men Hans Højvelbaarenheds fortvivlede og nedbøjede Tilstand var traadt hindrende i Vejen.

Hvorpaa Forvalter Christensen forklarede, at han, Christensen, havde truffet Hans Højvelbaarenhed siddende oppe i Kontoret, beskæftiget med Godsets Regnskaber, da han var ilet op for at give Meddelelse om Branden. Og at Baronen havde givet Ordre til, at Sprøjte og Vandvogn hurtigst skulde køres ned til Brandstedet, og derpaa selv et Øjeblik efter var kommen til Stede og havde deltaget i Rydningsarbejdet. Men da Ligenes Identitet var bleven godtgjort, havde han, Baronen, skyndsomst forladt Pladsen og begivet sig op paa sit Kontor, hvor han havde tilbragt Natten og Morgenen bag aflaasede Døre og uden at ville tilstede andre end Hendes Naade, sin Moder, Adgang. —

Og efter at der endnu var blevet afhørt en Del Vidner, hvis Udsagn alle gik ud paa det samme, nemlig at de først var ankommen til Ulykkesstedet, efter at Branden saa godt som var forbi, afsluttedes Forhøret og Vidnerne dimitteredes.

Konklusionen af Undersøgelsen blev dernæst følgende:

De afbrændte anses for frivillig at have søgt Døden; medens Skrigene og Nødraabene menes at maatte tilskrives Dødskampen. —

Efter at have meddelt Enkebaronessen dette Resultat tog Doktoren og Herredsfogeden Afsked. Og Gemytterne paa Slottet faldt noget til Ro.

— — —

Om Eftermiddagen blev Grev Scheeles Lig transporteret over Fjorden til Holgersminde. Man benyttede dertil den lille, hvide Baad, som fandtes fortøjet ved Badehusflaaden nede bag ved Klitterne.

Og Dagen for Baronesse Alvildas Begravelse blev fastsat. Højtideligheden skulde foregaa i al Stilhed. Der skulde ingen Gæstereren finde Sted, og intet Følge indbydes. — Det var Hendes gamle Naade, som traf disse Bestemmelser.

Da hun et Par Gange havde henvendt sig til Sønnen for at spørge om hans Mening, men stadig havde faaet det samme Svar: Gør som du vil; det kommer ikke mig ved! havde hun besluttet foreløbig at handle efter egen Konduite.

Karen var rejst, og Kaninen var rejst. Ogsaa disse Afgørelser havde Enkebaronessen været ene om at træffe. Efter hendes Diktat havde Forvalteren maattet skrive til den gamle Grevinde i København. (Det havde været umuligt at formaa Helmuth dertil. Og sin egen Haandskrift vilde Fru Juliane ikke udsætte for denne «gamle Tætkams» Kritik!) Og der var pr. Omgaaende kommet som Svar en ligefrem Rekvisition fra Grevindens Sagfører, der, efter nogle almindelige og vel turnerede Vendinger i Anledning af «den sørgelige og i høj Grad beklagelsesværdige Ulykkeshændelse», forlangte Barnet udleveret; «da det formodedes, at Hans Højvelbaarenhed, Hr. Baron v. Leunbach under de forhaandenværende irregulære Omstændigheder ikke ønskede at gøre noget Krav paa den unge Pige gældende. Ligesom det ej heller formentes, at Hr. Baronen havde nogen Ret til at stille et saadant Krav, da Barnet ved Moderens Frafald jo ophørte med at staa i noget som helst tvingende Forhold til sin Stiffader, eftersom den paatænkte Adoption endnu ikke var bleven fuldbyrdet.»

P. S.

«Hvad den unge Piges Arvefordringer efter sin afdøde Moder angaar, skal jeg tillade mig i en senere Skrivelse at komme tilbage dertil .....»

Og Baby rejste.

Hun havde kastet sig om Enkebaronessens Hals og tryglet og besvoret hende om at maatte blive! Hun brød sig slet ikke om at komme tilbage til sin Grandma: Jeg holder meget mere af dig, Bedstemor, meget, meget mere af dig! Aa, lad mig blive, lad mig blive! Jeg skal være saa sød og god og rar! Og du skal nok faa Fornøjelse af mig! Lille, lille Bedstemor, lad mig blive, lad mig blive!

Men hun maatte jo af Sted, Pigebarnet. Dog, den Dag Enkebaronessen havde fulgt de to unge Damer om Bord paa Damperen, havde der været et sentimentalt Minut, hvor hendes gamle Raadsherrehjerte stod paa Nippet til at tage Magten fra hendes ellers saa sobre og retlinede Hjerne! Den lille Karen havde klamret sig til hende og var ikke veget fra hende i det Kvarter, Fru Juliane befandt sig paa Skibet. Og da Klokken ringede, og den gamle

Frue skulde gaa fra Borde, laa Barnet igen om hendes Hals og bad hende saa ydmygt og rørende indtrængende om at tage hende med tilbage til Næsset, at Baronessen følte Taarerne stige op i sine hærdede Øjne, og for ikke at gøre sig til Latter for sig selv ved at bukke under for den lilles Sorg maatte hun med Magt rive sig løs og bede de omstaaende «om at binde den tossede Tøs», indtil Skibet vel var kommet i Gang ....

Og imidlertid stod Kaninen, lille og bleg og med Hænderne i Traadhandskerne trykket haardt ind mod Brystet, hjælpeløs og raadvild, og overværede denne Scene, forglemt og upaaagtet, skønt hendes smaa, gode Øjne dog ogsaa var fulde til Randen.

— — —

Baronesse Alvilda blev stedet til Jorden i Leunbachernes rummelige Gravsted paa Næsgaardenes Kirkegaard.

Følget bestod kun af Hendes gamle Naade og Godsets Funktionærer, samt Doktor Larsen og Herredsfoged From.

Præsten fra Syvbakke, der midlertidigt fungerede i afgangne Mascanis Sted, holdt en Tale, der vakte almindelig Beundring paa Egnen ved Indholdets fine Hensynstagen og Ordvalgets noble Diskretion.

Efter Jordpaakastelsen og Slutningssalmen trykkede man tavst Enkebaronessens Haand og drog hver til sit.

Men da Fru Juliane allerede sad i Karossen, som skulde køre hende tilbage til Næsset, kom Pastoren og lagde sine Hænder mildt foldede i hinanden paa Vogndørens Kant.

— Deres Naade mener altsaa fremdeles ikke, at jeg bør søge en Samtale med Deres Hr. Søn?

— Nej, i alt Fald ikke foreløbig, Hr. Pastor.

— Vi bør lade ham gaa nogen Tid i Ro?

— Ja, jeg tror det.

— Ja, aa ja! ... Og Gud skænke ham den fornødne Styrke! ... Vil Deres Naade bevidne Hans Højvelbaarenhed min hjerteligste Deltagelse!

— Tak, det skal jeg.

— Far—vel!

— Farvel, Hr. Pastor! ... Ja, saa kan du godt køre, Jens!

Og Karossen rullede bort.

— Helmuth, sagde Fru Juliane, da hun en fjorten Dages Tid efter Begravelsen traadte ind paa Kontoret, hvor Sønnen som sædvanlig sad i Stolen foran Skrivebordet og stirrede sløvt ud gennem Vinduet — Helmuth, Slagter Krøyer er nede for at se paa de Stude!

— Forvalteren er vel hjemme?

Den gamle Frue gik tæt hen bag Baronens Stol.

— Helmuth, dette her gaar ikke! sagde hun.

— Lad mig være i Fred, Mo'r!

— Nej, Helmuth, vedblev hun indtrængende og lagde sin Haand paa hans Skulder — kom nu, hører du! Herregud, du maa jo dog ta' dig sammen

engang! Du vil ha' meget bedre af at ha' noget og ta' dig for! Du sidder jo her og bliver rent syg til sidst! Kom nu!

Baronen vendte sit blege, oppustede Ansigt om mod sin Moder. Han svarede ikke, men saa bare paa hende med et Par sløve, bedrøvede Hundeøjne. Og ned over hans Kinder trillede nogle store, klare Taarer.

— Helmuth dog! udbrød den gamle Frue harmfuld — Nu har du jo drukket igen!

Og hun forlod Kontoret utaalmodig og oprørt. Men da hun var kommen ned i Galleriet, tog hun resolut et Sjal og kastede over Krøllerne og begav sig derpaa ned i Fedestalden for selv at overvære Salget af Studene.

— Vi er da Gudskelov ikke *alle* bleven Idioter! mumlede hun, da hun rank som en Grenader skred ned gennem Borggaarden — Hold *Mund*, Hunde!

— — —

Havde Baron Helmuth blot formaaet at mande sig den mindste Smule op, vilde Hendes gamle Naade ingenlunde have følt sig utilfreds med Situationen. Det halve Aars ufrivillige Indespærring i «Klosteret» i Jerslev havde redet hende som en Mare. Dag for Dag var de fire smaa Stuer derovre blevet hende mere og mere utaalelige. Hun kunde ikke røre sig for bare Vægge og Lofter og Møbler: Naar man trækker Vejret lidt kraftigt, min bedste, havde hun engang sagt til Fru Mascani — faar man en Stol i Halsen! Og snyder man Næsen, revner Dørene! ... Og saa det, ikke at have noget rigtigt at tage sig for, ikke at have nogle «Undersaatter» at regere over, bare at gaa der Dag ud og Dag ind og «spille Bold med Stasia», havde til Tider været nær ved at berøve den gamle Dronning hendes ligelige Humør og vende op og ned paa hendes olympiske Ligevægt. Hun havde fattet et grundmuret Had til sin Svigerdatter, fornemmeligst fordi denne havde forstaaet at hindre hende i engang imellem at komme op og «faa sig en Mundfuld Luft» i de højloftede Stuer paa Næsset, hvor hun dog fordum havde «rumsteret» frit og enevældigt i over fyrretyve Aar!

Og nu var hun der.

Men saa var «Drengen» bleven fjollet!

I den første Ugestid havde Fru Juliane, om end ikke billiget, saa dog stiltiende indrømmet Helmuth en vis Ret til at være lidt løjerlig. Vel havde «Fruentimmeret» ikke været meget bevendt; men det var jo da hans Kone; og *han* havde vist til at begynde med lovet sig megen Fryd og Herlighed af den Forbindelse. Hun var død paa en temmelig ubehagelig Maade ... Naa ja! Men havde hun fortjent det bedre — Den gamle Frue var næsten tilbøjelig til at falde tilbage til sin Barnetro og antage, at det var Vorherre, der personlig havde grebet ind og ladet Gabriel eller en anden Engel sætte Ild paa Hytten for at straffe Baronesse Alvilda og hendes Fætter-Galan! —

Atter og atter havde Fru Juliane forsøgt at tale Sønnen til Fornuft. Hun havde lokket for ham, og hun havde skammet ham ud; men lige meget hjalp det. Det var med Nød og næppe, at hun en enkelt Gang havde

formaaet ham til at indtage sine Maaltider i Spisesalen. Som oftest maatte Maden serveres for ham paa Kontoret. Og *ud* af Huset var der ikke Tale om, at nogen menneskelig Magt kunde drive ham.

Det vil sige: om *Dagen* ikke. Thi det rygtedes jo lidt efter lidt paa Slottet og Egnen, at Baronen færdedes rundt paa Godsets Stier og Veje, naar alle fornuftige Mennesker laa i deres søde Senge. Snart var han bleven set af en og snart af en anden, som tilfældigvis havde haft Ærinde ude paa denne Tid af Døgnet. Og de af Tjenerskabet, der sov i Hovedbygningen, hørte ham ofte ved Nattetider liste rundt i Værelserne og op og ned ad Trapper og Gange.

At Hendes gamle Naade skulde fortvivle ved disse Sønnens Ekscesser, var jo ikke at befrygte; dertil var Tømmeret i hende for sejgt og stærkt. Men hun blev *arrig* paa ham, gjorde hun, fordi hun ikke kunde faa i sit Hoved, hvad i Alverdens Riger og Lande der fik dette ellers saa normale og retlinede Menneske «til at skabe sig kulret, som om han lige var sluppen ud af Anstalten!»

Hun havde prøvet paa at tale til ham om Svigerdatteren og sætte hende paa den rette Plads. Men da var Baronen faret op som i Vildelse og havde forbudt hende at nævne Alvilda og alt, hvad hende vedrørte. Og han havde truet med at jage den gamle af Gaarde, om hun oftere vovede at komme med mindste Hentydning til Baronessen og hendes ulykkelige Død! —

Det var i Sandhed anstrengende Tider for den gode Fru Juliane. Hele Gaardens Drift maatte hun varetage, baade den indre og den ydre; og Anstanden maatte hun bevare og dække og skjule for indiskrete Naboers Blikke og Spørgsmaal om Sønnens sørgelige Tilstand.

Men hun var jo, som Doktor Larsen havde udtrykt sig: «et gammelt Jærn».

Dog var hun paa Nippet til at synke i Knæ, da det en skønne Dag opdagedes, at Baronen efter sine Nattevandringer rundt paa Godset listede sig ned i Vinkælderen og tømte adskillige Flasker til Bunden, forinden han henad Morgenstunden søgte sin Seng.

Den gamle Frue segnede om paa en Stol, og det ligefrem sortnede for hendes Øjne, da Niels Tjener kom og meddelte hende denne Opdagelse. Men i næste Sekund rejste hun sig og rystede Krøllerne, medens Blodet steg hende til Hovedet, og hun uvilkaarlig knyttede sine Hænder:

— Svinepels!

Og hurtig skyndte hun sig op paa Helmuths Værelse, hvor han endnu laa og sov Rusen ud. Hun greb ham i Skuldrene og rystede ham vaagen. Og i haarde og buldrende Ord læste hun ham Teksten, saa at det klang gennem Slottet.

Men Helmuth forstod intet af hendes Tale. Omtaaget og svaghjernet af Vin og Søvn og syge Tanker sad han oprejst i Sengen foran Moderen, uartikuleret klynkende og klagende, medens Taarerne trillede ned over hans slappe, bleggraa Kinder.

Saa var det en Aften i Begyndelsen af November. Maanen skinnede klart, men skjultes hvert Øjeblik af store, flossede Skyer, der joges af Stormen hen over Himlen. Klokken var godt ti, og Enkebaronessen sad foran Spejlet ovre i det grønne Gæsteværelse og fik Krøllerne soigneret for Natten.

Hun havde i Dag, den gamle Grenader, foretaget endnu et sidste Forsøg paa at vække Helmuth af hans Døs. — Og han havde lovet at tage sig sammen.

Skønt Fru Juliane jo rigtignok ikke fæstede nogen større Lid til dette hans Løfte, var hun dog i usædvanligt godt Humør og havde gentagne Gange nikket tilfreds til Stasia, der stod paa Skamlen bag hende og opmærksomt fulgte hendes Ansigtsudtryk i Spejlet.

— Ta' mig det Brev der henne paa Kommoden! befalede den gamle og pegede.

Og Stasia hoppede ned og hentede Brevet og hoppede paa Plads igen.

— Nu holder hun sine Øjne hos sig selv, Jomfru Sidensvans! sagde Baronessen og tog Skrivelsen ud af Konvolutten og begyndte at læse den igennem.

Det var en Forespørgsel fra Hannibal, Husarløjtnanten, hendes yngste Søn, som slog sine Folder i Hovedstaden. Rygterne om Helmuths Tilstand havde naaet ham, og han tilskrev nu sin kære Moder og spurgte hende, om hun ikke troede, at det var bedst, at man fik gjort Broderen umyndig eller sat under Administration, da man jo ellers kunde risikere, at Manden lavede Gæld og Skandale og vanrøgtede Godset til Skade for sin Successor? .... Successoren var Løjtnanten.

— Hæ, hæ! klunkede den gamle Frue og foldede Brevet sammen igen. — Han kan bide sig i Næsen, kan han!

Det var denne Skrivelse, Fru Juliane havde spillet ud som en sidste Trumf mod Helmuths Sløvhed og Utilgængelighed .... Og den syntes virkelig at have rystet ham op! Udsigten til, at den yngre Broder muligvis skulde faa Lejlighed til at spille vigtig, kunde Baronen ikke staa for.

— Den Dreng! Hvad bilder han sig ind! mumlede han, da Moderen foredrog Brevet for ham. — Tror han, jeg er ved at krepere! Jeg skal sgu vise ham, at jeg skal leve og styre Næsset hundrede Aar endnu! Den Vindbøjtel!

Og den gamle havde pustet til Sønnens Vrede og gjort sig al mulig Umage for at smede, nu Jærnet var varmt og hvidglødende. Administration og Umyndighedsgørelse vilde jo for hende være det samme som for anden Gang at blive jaget fra Roret! Og hun malede op for Helmuth, hvorledes Broderen naturligvis gik derovre i Hovedstaden og fortalte, at han, Baronen, var bleven fjollet ved Konens Død, og at han, Løjtnanten, snart havde Udsigt til at drage ind paa Næsset som Arvtager og Ejer af hele Herligheden.

— Skriv til ham, Helmuth! pustede hun. — Skriv til ham, min Dreng, og skæld ham Huden fuld! Og ha'de du nu blot haft en Stamherre at møde op

med ...! Naa, men det kan vel rette sig!

Baronen havde ved denne Tiltale dukket Hovedet bort og skulet sky til Moderen. Men et Brev til Hannibal havde han da affattet, og det et Brev med baade Næb og Kløer. Fru Juliane havde læst det igennem og tilfreds klappet Sønnen paa Skulderen og sagt, at naar han og hun holdt sammen, saa skulde de nok klare alle Ærter!

Og hun havde faaet «Drengen» med sig en Tur rundt i Markerne. Og paa hendes Vink havde Forvalteren om Aftenen indfundet sig paa Kontoret for «at glo Landvæsen» en Timestid med sit Herskab som i de gode, gamle Dage.

Men hvad der dog foreløbig maatte anses for det fornemste Resultat af dette sidste Angreb var, at den energiske, gamle Dame havde aftvunget Helmuth et Løfte om for Fremtiden at ophøre med sit Nattedrikkeri og som Pant derpaa formaaet ham til at overlevere hende Nøglen til Vinkælderen!

Og derfor lyste ogsaa Fru Julianes Ansigt i Aften saa venligt i Toiletspejlet, at den døvstumme uvilkaarlig begyndte at rode rundt i sin Hjerne, om der ikke muligvis skulde være et eller andet, hun kunde anmode om. Hun begyndte med at tænke paa sit Herskabs gamle, blaa Formiddagskjole; men hver Gang Baronessen nikkede og smilede inde i Spejlet, steg den lilles Dristighed til en fast svimlende Højde: der var jo nemlig en sort Silkekjole med Perlebesætning ....

— Naa, Stasia, Klokken er snart elleve, min Stump! Rap dig!

Og den døvstummes Fingre, der næsten var stivnede i Forventningens Gysen anbelangende Silkekjolen, gav sig paa ny til at spille rundt mellem Papillotterne som Gedekid mellem Kaalstokke.

Taarnuret slog elleve; og Hendes gamle Naade rejste sig.

— Kappen, Stasia!

Den døvstumme fløj ind i Alkoven efter Kappen; og Fru Juliane gik hen til Vinduet og løftede Gardinet til Side for efter Sædvane at kaste et Blik over til den østre Fløj, hvor Sønnens Kontor laa. Det gav et Sæt i hende, og Haanden, der holdt Gardinet, rystede.

— Hum! mumlede hun. — Hvad er nu det for Abekattestreger igen!

Et Lysskær bevægede sig forbi Vinduerne i Salonen; kom derpaa til Syne i Biblioteket og gled ud i Galleriet.

Enkebaronessen bøjede sig frem og pressede Ansigtet helt ind mod Ruden. Og hun saa Lyset glide videre ned gennem Galleriet og ind i Riddersalen.

Hurtig slap hun Gardinet og traadte tilbage i Værelset.

Stasia kom logrende med Kappen for at anbringe den over Damens Krøller; men den gamle stødte til hende, saa at den lille tumlede et Par Skridt tilbage ... Der røg den Silkekjole!

Fru Juliane lyttede anspændt: Døren fra Riddersalen ud til den lille Gang foran Gæsteværelset blev lukket op, og tunge Skridt lød over Gulvet.

Saa blev der banket paa.

— Kom ind!

Døren gled langsomt op, og Helmuth stod paa Tærskelen bleg og skulende og med et blaffende Lys i Haanden.

— Jeg maa tale med dig, Mo'r ....

— Men Helmuth dog! sagde den gamle og stirrede paa Sønnen med store, ransagende Øjne. — Hvad er der *nu*! Du lovede jo at gaa i Seng!

— Jeg maa tale med dig, gentog Baronen — ovre i Kontoret!

— Kan vi ikke lige saa godt snakke her? *Hun* kan jo ingenting høre!

— Nej! sagde Helmuth og vendte sig for at gaa.

— Ja vent saa lidt da, til jeg faar en Kjole paa i det mindste!

Men Baronen havde allerede gjort omkring, og man hørte Lyden af hans Skridt bort gennem Riddersalen og ud i Galleriet.

Den gamle Frue kastede hurtig en Morgenslaabrok om sig og skyndte sig efter ham ....

Ovre i Kontoret gik Helmuth rastløs op og ned ad Gulvet.

Fru Juliane blev staaende lige inden for Døren og sendte ham et næsten ondt Blik.

— Herregud, Helmuth, sagde hun saa træt og klagende — skal vi nu begynde forfra!

Baronen gik frem mod hende, fægtende med Armene i Luften som en sindssyg.

— Jeg holder det ikke ud! skreg han. — Jeg holder det ikke *ud*! Jeg holder det ikke *ud*!

Den gamle Frue drog et dybt Suk.

— Saa, saa, saa! sagde hun tyssende. — Vær nu dog rolig! Det nytter jo ikke noget at skrige saadan op!

Og hun tog ham ved Haanden og førte ham hen til Sofaen og trak ham ned ved Siden af sig. Han fulgte hende viljeløst.

— Lille Helmuth, begyndte hun saa og saa ham bedrøvet op i Ansigtet — jeg forstaar mig ikke paa dig. Nu har du hele Dagen i Dag opført dig som et fornuftigt Menneske; og saa er det pludselig det samme igen! Jeg er nær ved at opgive Ævred, min Dreng. Husk dog paa, at jeg er en gammel Kone og kan trænge til lidt Hensyn. Du ser jo, at jeg gerne vil hjælpe dig. Jeg har gjort alt, hvad der stod i min Magt, for at vi kunde faa det sammen her paa Næsset som i gamle Dage førend dit ulykkelige Giftermaal; men naar du ikke vil hjælpe lidt til selv, saa .... Hvad si'er du, Helmuth? Herregud saa tal da ud, min Dreng!

Baronen mumlede nogle uforstaaelige Ord, og den gamle Frue fortsatte. Hun talte langsomt og famlende, som følte hun sig uvis.

— Jeg har jo længe tænkt, sagde hun — at der maatte være noget andet, der pinte dig, end blot og bart det, at du havde mistet din Kone; men jeg har ikke villet trænge ind paa dig. Og da jeg nu i Dag saa dig saa fornuftig og rolig, saa tænkte jeg, at du var ved at komme over det. Det vilde jo ogsaa ha' været det bedste, om du selv ... Men hvis du tror, at det kan hjælpe dig

at tale, saa … For kom du først over *det*, saa klarede alt det andet sig nok lidt efter lidt … Og husk paa, min Dreng, at hvad der *er* sket, *er* sket og kan aldrig lade sig gøre om igen …. Tror du ikke, at mange af de gamle Herrer og Fruer, som hænger oppe i Riddersalen, har gjort Ting, som … Men de har været *stærke*, Helmuth, de har været *fornuftige* og ikke ladet sig beherske af sygelige Ideer. Du maa tro, min Dreng, at jeg tit har følt Trang til at tale rent ud af Posen med dig; men jeg mente jo, at det kun var en Overgang, og at du vilde rejse dig igen, naar du ha'de faaet tænkt … *Jeg* har jo ogsaa i mit lange Liv haft Tider, hvor jeg har været ved at bukke under, det ved du vist godt, men jeg har altid taget et Tag i mig selv … Og saa *de andre*, Helmuth! fortsatte hun; og det flammede op i hendes Øjne. — Menneskene derude, Pøbelen, de vilde jo trække paa Skulderen af os og ynke og le os ud … kanske ogsaa nogle af dem vilde føle Medlidenhed! Men vi, som er født over Hoben, min Dreng, vi gamle Slægter, som har et Navn, vi skal bevare for Snavs og Søle, vi bryder os ikke om Medlidenhed! Og gør vi undertiden noget, der kunde bringe Folk til at skrige op og raabe paa Skandale, saa maa vi ta' os sammen og løfte Hovedet dobbelt højt for ikke at blive svinet til af dem, der staar udenfor paa Gaden med Hænderne fulde af Skidt, som de hellere end gerne vil smide paa os! Vi sidder da Gud ske Lov saa højt til Vejrs, at ingen kan naa os, naar vi ikke selv vil!

Enkebaronessens lange Tale var ganske gledet Helmuth forbi, som han sad der, sammenkrøben og foroverbøjet i Sofaen ved hendes Side. Hans Hjerne tumlede kun med een eneste Tanke. Og da hun holdt op at tale, spurgte han, medens hans Fingre famlede nervøst hen over hans Ben.

— Du ved det altsaa, Mo'r?

— Nej, sagde den gamle roligt — jeg ved ingenting, Helmuth! Du har jo ikke fortalt mig noget …. Og jeg saa ogsaa helst, at du ikke gjorde det!

Baronen slog Hænderne for Ansigtet og stønnede.

— Helmuth, *Helmuth*! raabte den gamle Frue og rev hans Hænder bort og saa ham ind i Øjnene. Forstaar du da ikke, at den Slags Ting maa et Menneske helst beholde for sig selv!

Men Helmuths Hjerne var ikke anlagt for saa sublime Spørgsmaal. Han rokkede bare hjælpeløst frem og tilbage og gentog:

— Jeg bli'er aldrig den, jeg var! Jeg bli'er aldrig den, jeg var!

— Vilde det hjælpe dig, om du fortalte mig det hele, tror du?

— Du ved det jo, Mo'r ….

— Hvad er det da, du vil?

Det varede lidt, inden Svaret kom.

— Om jeg gik hen og meldte mig … lød det langsomt.

— Ja, hvad saa?

— Og led min Straf …

— *Helmuth!*

— Jamen jeg kan jo ikke, ikke, *ikke* holde det ud! skreg han og kastede sig med Ansigtet ned i Sofaen og stønnede som et Dyr i Dødsens Pine.

Den gamle Frue stirrede fortvivlet ud for sig; og et Øjeblik lukkede hun træt og raadløs sine Øjne. Men saa rettede hun sig paa ny. Hun kæmpede jo for Livet.

— Helmuth, sagde hun og gjorde sin Stemme saa mild, som hun formaaede — fortæl mig heller det hele. Tror du, at det kan hjælpe dig at tale om det, saa fortæl mig det alt sammen. Rejs dig nu op, min Dreng! Saa! ... Du maa ikke saadan lade dig rive hen ... Jeg forstaar jo saa godt, at det maa være svært for dig at gaa rundt saa alene uden at ha' nogen at betro dig til og tale med. Men du skal se, lille Helmuth, at naar du nu først har lettet dit Hjerte, saa vil det hele blive godt igen!

Alt medens den gamle, kloge Dame talte saalunde, havde hun besluttet sig for Anvendelsen af en ny Taktik: Ved at lade sig gøre til Medvider i Sønnens Hemmelighed mente hun at kunne erhverve sig større Magt over ham. Thi hun vilde jo saa med Rette kunde holde ham for Øje, at nu var det ikke blot ham selv alene, han vilde bringe Skændsel og Ulykke over ved sit utidige Samvittighedsnag, men ogsaa hende, sin Moder, vilde han drage med sig, da hun jo, efter at være bleven sat ind i Sagen, burde gaa til Øvrigheden og angive ham.

Og, skønt hun var træt til Døden af Dagens Sindsbevægelser og Besvær, smilede hun dog stille triumferende ved Tanken om sin fortræffelige Snedighed.

Og mildt og venligt vedblev hun at tale for Sønnen, indtil hun lidt efter lidt fik lokket ud af ham en brudstykkeagtig Beretning om, hvorledes han hin skæbnesvangre Aften som en vanvittig havde stormet rundt i alle Værelser for at søge efter Alvilda; og at den Tanke pludselig var slaaet ned i ham, da hun ikke var til at finde paa Slottet, at hun var søgt ned i Straahytten. Han var da styrtet gennem Haven og Bøgealleen ned til Hytten. Og da han havde hørt Stemmer derinde, hendes og Grevens Stemmer, havde han listet sig forsigtig om til Døren og stænget den af. Og saa havde han strøget Tændstikker og sat Ild paa rundt omkring i Halmen. Og da han havde set Flammerne slikke op over Taget, havde Angesten grebet ham, og han var løbet som en vild bort gennem Skoven og op over Markerne og hjem ....

Enkebaronessen havde under Sønnens Skriftemaal siddet stille og tankefuld og klappet hans Haand.

— Ja, sagde hun nu og nikkede ud for sig — men naar man vil gøre den Slags Ting, maa man prøve sig selv først, min Dreng, om man er stærk!

— Jamen jeg vidste jo ikke a' 'et, Mor, før det var sket ...

— Hum ... nej, det gjorde du vel ikke!

— Og man har jo ikke Lov ...

— Lov? Visvas! sagde den gamle Frue og vaagnede. — «Lov»? ... De fik Løn som forskyldt, gjorde de! ... Og nu *er* det jo sket! ... Hvad Nytte er det saa til, at du gaar og plager dig selv? Tror du, at du fik det bedre, om du gik hen «og meldte dig», som du siger?

— Saa kunde jeg da lide min Straf …

— «Lide din Straf»! gentog Fru Juliane utaalmodigt. — Plebejermoral, Helmuth! *Bondemoral!* Nej, vis du Folk, at du ikke er saadan en Pjalt, der la'r dig klemme Humøret a', fordi din Kone var en Taske, som ikke havde fortjent bedre end at piskes nøgen ud af Gaarden sammen med sin Galan af en Greve! … Naa, men lad os nu ikke snakke mere om *det*! sagde hun pludselig og slog om i en anden Tone. — Nu gaar du i din Seng, min Dreng, og sover paa dit grønne Øre til i Morgen! Og saa ta'er vi fat igen paa en frisk. Nu er vi jo *to* om at hjælpes ad …

Og hun vedblev at tale, snart alvorligt formanende, snart mildt og indtrængende. Skammede ham ud og snakkede godt for ham. Lovede at staa ham bi med Raad og Daad, naar det trængtes. Og søgte paa ny at paavise ham, at Mennesker, der var stillet højt i Samfundet, kunde ikke, fordi de havde begaaet en Handling, der laa uden for Loven, bære sig ad som en Tjenestepige, der havde født i Dølgsmaal og saa straks gik hen og faldt paa Knæ for Herredsfogeden og peb og græd og bekendte og bad om en Omgang Tugthus.

— *Malkepige*moral, Helmuth! endte hun. — Men du mente heller ikke, hvad du sagde før, min Dreng! Vel? Du var bare træt og ophidset af at gaa og mase med dine Tanker alene. Nu, du har mig at tale med, skal du se, at alting kommer i Orden igen! …. Giv mig nu Haanden paa, at du vil gøre, hvad der staar i din Magt for at ryste alle de syge og forrykte Ideer af dig. Naa?

Helmuth rakte hende nu tøvende sin Haand.

— Jeg skal prøve paa det, Mor … sagde han; men han saa ikke paa hende, han vendte Hovedet sky til Siden.

— Tak, min Dreng! nikkede den gamle Dame og drog Vejret dybt. — Aa, du ved ikke, Helmuth, hvor frygtelige disse Maaneder har været for mig! … Naa, men nu ikke mere om det! Jeg er saa træt som en Plovhest …. Du staar altsaa op i Morgen og gaar i Marken som sædvanlig?

— Ja …

— Du skal se sikken Appetit, du faar, lille Helmuth! Jeg skal lave noget rigtig lækkert til dig til Frokost! … Skal vi saa sige Godnat? Klokken er paa Vej til to! Stasia staar vist paa Hovedet af bare Søvnighed!

Enkebaronessen rejste sig.

— Mo'r … klynkede han.

— *Helmuth!* skreg Baronessen, og hendes Stemme var ved at slaa over i Graad. — Du kan ogsaa byde en gammel Kone for meget!

— Jamen Mo'r …

— Hvad er det?

— Jeg kan ikke … falde i Søvn, jeg …

— Skal jeg maaske sidde og vugge dig?

— Lad mig … Du maa …

— Tal ud, Dreng! Jeg er ved at styrte af Træthed!

— Gi' mig Nøglen til Vinkælderen! sagde Baronen tryglende. — Jeg kan ikke sove, naar .... Jeg ser det hele, det alt sammen .... Gi' mig Nøglen til Vinkælderen .... Bare i Aften, Mo'r .... saa lover jeg dig ....

Da Enkebaronessen paa Vejen over til sit Værelse kom igennem Riddersalen, standsede hun op midt paa Gulvet og saa sig om, Maanen skinnede ind gennem de høje Vinduer, og dens blege Lys faldt netop hen over Billederne paa Væggen i Hjørnet ud mod Haven — Billederne af Slægtens tre sidste Repræsentanter: Der hang han, Spilleren, som havde revet de tre Fjerdedele af Slottet ned! Og der han, som for at skrabe de sidste Skillinger sammen havde fældet den ældgamle Lindeallé, Godsets stolteste Pryd! Og *der* hang *han*, hendes egen velsignede Hannibal, som havde plyndret Egetømmeret af sine Lader og Stalde og stukket Grankvas og Fyrrerafter i Stedet!

Og ved Siden af Mandens, Hannibals, Pigejægerens, Billede var der allerede gjort Plads til Sønnens, Helmuths, Mordbrænderens, Drankerens ...

Den gamle Frue gik hastigt ud af Riddersalen og slog Døren til med et Drøn, saa at alle de møre Billeder skjalv paa deres Spigre.

— Skidt Slægt! mumlede hun. — Raadden Slægt! Ingen Rygrad! Levet for længe!